GOVERNMENT OF INDIA

DEPARTMENT OF ARCHAEOLOGY

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY

CALL NO. 891.53 Sun

D.G.A. 79.

Vol. 3

AN.
9097

OFFICE OF THE DIRECTOR GENERAL OF METEOROLOGY
Library Regr No
INDIA

OFFICE OF THE DIRECTOR GENERAL OF ARCHAEOLOGY
Library Regr No

THE

DINKARD.

THE ORIGINAL PÉHLWI TEXT; THE SAME TRANSLITERATED IN ZEND CHARACTERS; TRANSLATIONS OF THE TEXT IN THE GUJRATI AND ENGLISH LANGUAGES; A COMMENTARY AND A GLOSSARY OF SELECT TERMS.

BY

PESHOTUN DUSTOOR BEHRAMJEE SUNJANA.

341.5

VOL. III.

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY New Delhi

PUBLISHED UNDER THE PATRONAGE

OF THE

SIR JAMSEDJI JIJIBHAI TRANSLATION FUND.

891.53 Sun

222/16

Ref 295 Sun

Bombay:

PRINTED AT THE DUFTUR ASHKARA PRESS

BY RUSTOMJEE NOWROZJEE KHAMBATTA,

87 COWASJEE PATELL STREET, FORT.

IN THE YEAR 1250 OF YEZDAJARD AND 1881 OF CHRIST.

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY, NEW DELHI.
Acc. No. 34175
Date. 9:6:58
Call No. 891.53/Sah.

PRESENTED
BY THE TRUSTEES OF THE PARSEE PUNCHAYET
FUNDS & PROPERTIES FROM THE SIR JAMSETJEE
JEJEEBHOY TRANSLATION FUND.

દીનકર્દ કેતાબ

તેહની

અસલ પેહલવી એબારત, જંદ અક્ષરે ઉચ્ચાર, ગુજરાતી તથા ઈંગરેજી તરજુમો, શરેહ, અને અગતજોગ પેહલવી શબ્દોની ફરહંગ સાથે.

બનાવનાર,

પેશોતન દસતુર બેહરામજી સંજાણા.

દફતર ત્રીજું.

સર જમશેદજી જીજીભાઈ ટરાંસલેશન ફંડના આસરા હેઠલ

છપાવી પરગટ કરેલું છે.

THE DIR... Library Regr. No ... INDIA. ... OLOGY

મુંબઈ,

દફતર આશકારા છાપાખાનાંમાં

રૂસતમજી નવરોજજી ખંબાતાચે છાપ્યું છે.

કોટ—કાવસજી પટેલ સ્ટ્રીટ, નં૦ ૮૭.

સને ૧૨૫૦ ઈઅજદજરદી.

સને ૧૮૮૧ ઈસવી.

સાંકલી ઉં.

પૃષ્ઠ.

કીહુ આદમી, ઘણીજ સારી અને ઘણીજ બુરી ઇચ્છાવાળું છે ૧૨૭
ગણેઆણુ અને સારી સહમજ વગર માંણુસના આતમાને થતાં દુઃખનાં
નીવારંણુ વીસે ૧૨૭
રોશંન અને અંધકાર ગેબી સકતીઓમાંથી, માંણુસને પસંદ કરવાજોગ અને
નાપસંદ કરવા જોગ કેહી સકતીછે, તે વીસે ૧૨૯
આદમીને આગ્યે દુનીઆંમાં, સારૂ અને નરસે મારગે ચલાવનારા વસીલા,
કીહાછે, તે વીસે. ૧૩૨
માંણુસને પાક ઓદાગ્યેતાલાના સંબંધમાં રેહવાના તરીકા વીસે.... .... ૧૩૩
આદમીની અંદર, યજદાનુ અને દેવોનું રેહઠાંણુ, કેવી પરકારનું છે, તેહની સહમજ. ૧૩૪
કેહી વસ્તુ ધનસાંનને બેહુ દુનીઆંમાં ફાગ્યેદા કરનારી, નોકસાંનથી બચાવનારી,
પાપથી છોડવનારી, પુણુથી ચહડતે દરજજેનું બનાવનારી અને સેવટે
અશો અહુરમજદની તરફ ફેરવનારીછે, તે વીસે.... .... ૧૩૭
સવાબકાર અને ગુનેહગાર આદમીઓ તથા તેઓને લગતા જુદા જુદા હોકમો વીસે. ૧૩૯
આદમીની જાતના ચેચાર વીભાગછે, તે વીસે.. .... ૧૪૨
વરસાદ અને તેહને લગતાં કાંમ તથા તે કાંમને કરનારાઓ વીસે.... .... ૧૪૩
ભલી દીનની દાંનાઈ, તેહના અલીઆશીઓને મલવાનું તથા નહી મલવાનું કારંણુ. ૧૪૭
સેવટને લગતા સુધારાના વખતમાં માંણુસનો બદીથી છુટકારો થાસે અને
અંધ્રમઇનીઉશનો અંત આવસે, તે વીસે.. .... ૧૪૮
માંણુસે, તેહની સારી કરણીથી, આવતી દુનીઆની સારી જીનદગીનું મેલવ્યું છે. ૧૪૯
માંણુસની અંદર, તેહના હોશ અને અકલને જલવનારી, ભલાંમનવાલી સકતીછે. ૧૫૦
માંણુસની અંદર, તેહને વગર ગુનાહે રેહવાની સહમજ સકતીનું રેહઠાંણુ સાથીછે,
તે વીસે.... .... ૧૫૧
હકુમતને પસંદ કરનારાં ધનસાંનને, હકુમત મલવાની સરજત વીસે.. .... ૧૫૧
દુનીઆંની વસ્તુઓને ઉગાડનારાં તત્વોને વગર નીઅમના બનવાનો સુબબ.. ૧૫૨
સબલી જાતની હયાતીથી દાદાર અહુરમજદની બુજોરગીછે.. .... ૧૫૪
અહુરમજદની ઇચ્છા, વીચાર સાથનીછે. ૧૫૫
દુનીઆંમાં સારી દીન અને તેનાં મુલથી ફાગ્યેદા થાગ્યેછે, અને બુરી દીન અને
તેના મુલથી નોકસાંનનો ઉપદરવ થાગ્યેછે, તે વીસે.. .... ૧૫૬

આએ દુનીઆંની વસ્તુ તથા તેહને લગતી પેદાએશ ઉપર, કુદરતથી થતાં સઘલાં કાંમોને લગતો, વીગતવાર ઓલાસો. ૧૫૯
દુનીઆંને લગતી લડાઈ, તેની જગા, તેમાં જોડાનાર, તેના માલિક, તેના લડવયા, તેને દાખી નાંખનાર, તેથી છુટકારો આપનાર, તેથી ઈજા પાંમનાર, તેને ચાલુ રાખનાર અને તે લડાઈથી આવનારાં સેવટ વીસે.... .... ૧૬૫
આએ દુનીઆં, ભલી દીનની ચહડતી કલાએ, બુરી દીન તથા તેને લગતી ઘાતથી, કેમ શુધરી શકે ? અને તે દીન પાલનારાઓ તથા તેને ચાલુ રાખનારાઓનો શુધારો કેમ થાએ? તે વીસે.... .... ૧૬૬
બદી અને દેવની દીનનું જાહેર થવું, એક ઉલટ્યું મુલથીછે. ૧૬૭
દુનીઆંની સરવે પેદાએશ, પાક ઓદાએતાલાની મોહતાજદારછે, સરવે ચીજની અંદર તે સાહેબછે, અને સરવેને તે ચલાવેછે, પણ તે સાહેબ કોઈનો મોહતાજદાર તથા કોઈથી ચાલવાજોગ નથી ૧૭૦
માંણુસની જીનદગીનો શુધારો કેમ થાઈ શકે ? ૧૭૦
કીહુ રાજ અંધમઈનીઉશને સંકટમાં નાંખનારૂંછે ? ૧૭૧
ઓદાએતાલાનું મોહટપણુ દરએક ચીજની ઉપરછે.... .... ૧૭૨
કેહી વસ્તુ માંણુસને પુરતી સહમજ મેલવ્વા સારૂં ધટતીછે? ૧૭૪
પેદાએશને હયાતી મલેછે અને તેહનો ફેરફાર થાએછે, તે વીસે.... .... ૧૭૫
સારા ગુણવાલા હાકમોથી દુનીઆંને ઘણો ફાએદો થાએછે, તે વીસે.. .... ૧૭૫
ભલા પાદશાહને રાજના સુધારાની કુઅમતનું તથા બલકને સુધારવાની સહમજનું મલવું, તેની અંદર શેહરેવર અમેશાસપંદની સીફત હોવાથીછે.. ૧૭૬
ઓરહને પસંદ કરનારી પેદાએશની અંદર, ઓત્તમ અને સરવેથી નીચા તરીકા વાલા લોકો કીહાછે ? તેઓ અને તેઓની ચાલચલંણ વીસે.. .... ૧૮૦

૧૦૩ ઘણીજ સારી અને ઘણીજ બુરી ઈચ્છાવાલાં આદમી વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાશો. ૧

જાંણવું કે, જે આદમી તેહને આવતી દુનીઆંમાં નેકીનો બદલો ૨
મલે તે સારૂં એટલું આતુર હોએ કે, પોતાની આએ દુનીઆંમાં મેલવેલી દોલતને નેકીનાં કાંમમાં ખરચવા છતાં, નેકી કરવાથી ધરાએ નહી, તે આ- ૩
દમી ઘણીજ સારી ઈચ્છાવાલું છે. અને જે માંણશ આએ દુનીઆંની દોલત એકઠી કરવાને વાજબી જાંણે, તે ઘણીજ બુરી ઈચ્છાવાલું (આદમી) છે.*

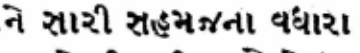

૧૦૪ ગણેઆંણ અને સારી સહમજના વધારા વગર, (માંણ- ૧
સના) આતમાને બીમારી (થાએ)છે, તે બીમારીના ઊપાએ વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાશો.

જાંણવું કે, (આદમીના) આતમાની બીમારી (ઈમાને રવાંનને તક- ૨
સીરવાર બનવું), એ (તેનામાં) ગણેઆંણ અને સારા ગુણ કમ હોવાએછે. અને તેથી (માંણસ) બે તરેહની બદીવાલું બનેછે. તે (બદીવાલાં માંણસ) માં એક(નું નાંમ) 'ફરેહબુતે' અને બીજાનું નાંમ 'અઈબીબુતે' છે. એમાં જે 'ફરેહબુતે' છે, તે મગરૂરી કરનારૂ (ઈનસાંન) છે, અને તે એમ વી- ચારેછે કે, (દુનીઆંમાં) તેના કરતાં કોઈ વધારે નથી; અને જે 'અઈબી- બુતે' છે તે, (અધુરા એલમથી બીજાને) તુચ્છકારનારૂં (માંણસ)છે. તે (શખ્સ) એવું ગુમાંન રાખેછે કે, બીજો કોઈ તેની બરાબર જાંણતો નથી; પણ તેથી

* આએ ઉપલી બાબતની મતલબ એવી રીતે સહમજવી કે, આદમીએ આ- એ દુનીઆમાં સારો ઉદીઓગ કરીને મેલવેલી દોલત પોતાનાં આએ દુનીઆંનાં સગવડને સારૂ વાપરવા ઉપરાંત, તેહનો મોહોટો ભાગ સારાં પુણ્યનાં કાંમો કરવા પાછલ ખરચવો, કે તેથી તેહને આએ દુનીઆમાં સંતોષ અને આવતી દુનીઆમાં શુખ્ય મલે. કારણ કે આએ દુનીઆમાં સંકટ ભોગવીને જે માંણસ દોલત એકઠી કરી જા- એછે, તેને તેથી બેહુ જેહાંનમાં શુખ્ય મલતું નથી.

પછાત પડેલો અને ઉતરતોછે. જે ઇનસાંન પોતાની દાંનાઇ અને સારા ગુણોને સારૂં હમેંશાં એવો ખેઆલ રાખેછે કે, હું જાંણું છેઉં અને પેલો જાંણતો નથી, હું પેલા કરતાં વધારે છેઉં અને તે મારીથી ઉતરતો અને ઓછોછે; તે આદમી આએ બે દુરગુણોથી, (પોતાના) આતમાને ૩ એબીઅલ તથા બીમાર કરનારૂંછે. માંટે આએ, આતમાને લગતી બે જાતની બીમારી, (જેમાં) એક (બીમારી) અભિમાંનથી, અને બીજી (બીમારી) પારકાને તુચ્છકારવાનીછે, તેને આદમીઓએ પોતાથી અટકાવ્વી;† (એવી રીતે કે) જેનો આતમાં તે (વસ્તુ) થી બીમાર હોએ, (ઇમ્માને જેનામાં તે દુરગુણો હોએ), તેણે બીજા પઢેલા શખ્સની તાબેદારીમાં રેહીને તેથી વીધારે ગણેઆંણુ અને સારા ગુણોની કેળવણી લેવી, કે તેથી, જેમ પાંણીન તંગીથી એક જાડ શુકાઇ જાએછે, તેમ તેનાં અધુરાં ગણેઆંણુનો નાસ થાએ. આએ અભિમાંન અને તુચ્છકાર કરનારાં બેહુ માંણુસની બીમા-

---

† અરદીબેહશ્ત યશ્તના પાક અવસ્તામાં, પોતા વીસે અભિમાન રાખ્વું, અને પારકાને તુચ્છકારવું, એ બે દુરગુણોને .ꯑꯔꯗꯤꯕꯦꯍꯁꯇ ꯌꯁꯇꯥ પધરિ-મધતિ, અને .ꯑꯔꯗꯤꯕꯦꯍꯁꯇ ꯇꯔꯦ તરો-મધતિનું નાંમ આપેલું છે, અને તેને માંણુસ જાતના જુરા મરજ તરીકે ગણીને, તેવાં દુરગુણ માંણુસને ઇજા અને હાંણી પોહચ્વા વીશે આપણા પેગમબરની તરફથી બદ દુઆ માંગવામાં આવેલીછે. જેમકે :— .ꯑꯔꯗꯤꯕꯦꯍꯁꯇ ꯑꯔꯗꯤꯕꯦꯍꯁꯇ ꯑꯔꯗꯤꯕꯦꯍꯁꯇ

રીનો એલાન, (એટલે જ મગરૂરી અને હંકારથી તેને શુધરવું), સંપુરંણ વીચારથીછે; કારણ કે, માંણસ પોતા વીસે પ્રમાંણીક વીચારવાલું, પુરતા વીચારવાલા ઉસ્તાદની શાગેરદી કરવાથી થાએછે; અને તેથી બીજામાં જે કાંઈ એલમ અને સારા ગુણ વધારે ઈચ્યા ઓછા અને મુતલક નહી હોએછે તે, તથા બીજામાં જેટલો એલમ તથા સારા ગુણછે તે, તેના પોતાના માંનથી, અથવા તેનાથી તે ઉતરતોછે તે, તેને નજર આવેછે. અને જેઆરે બીજો શખ્સ (એલમ હોનરમાં તેનીથી) વધારેછે એવું તેને જણાએછે તો તેને તે, પોતાની ઉપર ચહડતે દરજેનો ગણેછે, અને પોતે તેથી ઉતરતે દરજેનોછે એવું તે માંણેછે, (અને તેમ તે પોતાને) રાખેછે; અને વલી તેનાં કરતાં બીજો શખ્સ, જે કાંઈ વધારે જાંણતો હોએચ તો, તે (આદમી પોતાને) નહી જણાએલું સીખવા સારૂ, તથા પોતાના આતમાને અભિમાન અને તુચ્છકાર કરવાના મરજ (ઈચ્યાને તકસીર) થી છુટકારો આપવાનો એલમ હોનર મેલવ્વા સારૂ, પેલા (વધારે શીખેલા) ની તાબેદારી કરેછે.

૧૦ (માંણસને) પસંદ કરવાજોગ, રોશનીવાલી (ઈચ્યાને બેહ- ૧
શતનો મારગ બતલાવનારી) ગેબી સકતીછે, અને ના-
પસંદ કરવાજોગ, અંધકાર (ઈચ્યાને દોજખનો રસ્તો
બતલાવનારી) ગેબી સકતીછે, તે વીસે ભલી
દીનને લગતો ખોલાશો.

જાંણવું કે, હયાતી ધરાવનારાં દરએક આદમીની સાથે સંબંધ ધરા- ૨
વનારી બે અનદીઠ જાત (ઈચ્યાને ગેબી સકતી) છે. અને (આએ દુનીઆંનાં) લોકો તે (બંધે ગેબી સકતીઓ) ની મારફતે, પોતાની હયાતીને સીનગાર આપનારાં તથા બે તરેહની બતલબ ધરાવનારાં અને બે જાતનાં કાંમ કરનારાંછે. જેઆરે પેદાએશને પેદા કરનાર (દાદાર) ની તરફથી, ખલકે મીનોઈ (જેહાંન) માં જનમ લીધો હતો, તેઆરે તેની સાથે, બે જાતની બતલબ ધરાવ્વાનો તથા બે તરેહનાં કાંમ કરવાનો સંબંધ હતો નહી;*

* આએ ઉપર જણાવેલી રોશની વાલી તથા અંધકાર ગેબી સકતીને આપણા પાક અવસ્તામાં 'સ્પન્તો મઇનીઉશ' અને 'અંગ્રોમઇનીઉશ' ને નામે જણાવેલીછે, અને ફારસી બોલનારાઓ તેને اورمزد અથવા يزدان તથા اهرمن

પંણ હયાતી ધરાવનારાં ઈનસાંનો તેમ કરવાને આએ દુનીઆંની અંદર, તેને લગતો મારગ બતલાવનારી (ઉપલી બે) ગેબી સકતીઓથી સકતીવાંન થાએલાંછે. અને (તેઓની અંદર) તે (બે જાતની) મતલબ અને કરણીનું જાહેર થવું, અગત કરીને આએ પરકારે બનેલું છે કે, જેઆરે આએ દુનીઆંની આંખ તથા કરણીથી, આએ દુનીઆંની વસ્તુનું દેખાવું તથા કરવું, (માંણશને) જાહેર થાએછે, તેઆરે બે જાતની મતલબ તથા બે તરેહની કરણીની હયાતીનાં મુળને લગતું કાંમ કરનારી બે ગેબી સકતીઓ, તેની જાતની અંદર દાખેલ થાએછે, તેમાં જે રોશનીવાલી (સ્પન્તો મઈનીઉશની) ગેબી સકતીછે તે, હયાતી ધરાવનારાં (ઈનસાંન) ની અંદર ઉપાએ કરનારો જોસ્સો આપનારી કઉઅત તરીકેછે. આએ ગેબી સકતીના સંબંધમાંથી (માંણસને) જુદું પડવું, આએ દુનીઆંને લગતી અંધકાર સકતીની તરફ તેહને એકેદમ ફરવાએછે. હમણાં, (ઈઆને આએ દુનીઆંને લગતી હયાતીની અંદર), સઘલા લોકોને આએ દુનીઆંની મારફતે શુધરવાનો, (ઈઆને આવતી દુનીઆંનાં શુખને સારૂં લાએક થવાનો), જે સબબછે, તે આએ (સ્પન્તો મઈનીઉશને નાંમે ઓલખાતી) ગેબી સકતીથીછે.

અથવા جوشرئسق ને નાંમે ઓલખેછે. આપણો પેગમબર અશો જરતોશ્ત જે [illegible] 'સ્પન્તો મઈનીઉશ' નો તાબેદાર અને [illegible] 'અંગ્રમઈનીઉશ' ની સાંહાંમને થનાર હતો, તેણે ઇજશ્તેના ૧૦ મા હાના પાક અવસ્તામાં પોતાને 'સ્પન્તો મઈનીઉશ' ના પાંચ સારા ગુણવાલાઓને લગતો, અને 'અંગ્રમઈનીઉશ' નાં પાંચ દુરગુણવાલાઓથી દુર રેહનાર તરીકે જણાવેલોછે, જેમકે:—

[illegible]

પાંચ સારા ગુણ વાલાઓને લગતો હું છેઉં, અને પાંચ દુરગુણ વાલાઓને લગતો હું નથી. સારૂં વીચારનારને લગતો હું છેઉં; બુરૂં વીચારનારને લગતો હું નથી. સારૂં બોલનારને લગતો હું છેઉં; બુરૂં બોલનારને લગતો હું નથી. સારૂં કરનારને લગતો હું છેઉં; બુરૂં કરનારને લગતો હું નથી. (અહુરમજદના) ફરમાંબરદારને લગતો હું છેઉં; (અહુરમજદની) નાફરમાંની કરનારને લગતો હું નથી. અશોને લગતો હું છેઉં; પાપીને લગતો હું નથી. એજ પરમાંણે સેવટ વેર હું રેહવશ, કે જાંહાંસુધી (આએ દુનીઆમાં સ્પન્તો મઈનીઉશ અને અંગ્ર મઈનીઉશ એ) બેહુ મીનોનો ઠરાવછે.

અંધકાર બીનો (ઇબ્લાને અંધ્ર મઇનીઉશને નામે ઓલખાતી ગેબી ૩
સકતી), મોહતની ખાસીઅત વાલી તથા પાપને લગતી કંગાલ જાતવાલીછે; તેથી તે હયાતીવાલાં ઇનસાંનમાં સંબંધ રાખવા સારૂં પોહચવાને લાએકની નથી. તેમજ જે કોઇ (ઇનસાંન) આએ દુનીઆંમાં પેદા થાએલુંછે, તે (તેના) અસલ ખવાશ*થી, તે (બુરી સકતી) ની અંદર મલવાને લાએકનું નથી; પણ ઉલટા ખવાસનાં પ્રમાંણને લીધે તેમ બનેલુંછે. વળી (આદમીઓ) પોતાને તરેહવાર રીતે દેવની જાતવાલા દેખાવનાં બનાવેછે, અને તેઓ વરૂ તથા બીજાં મકસત્રોનો અવતાર લીએછે, તેબી તેઓના જાતી ખવાસથી નથી, પણ તે (અંધકાર સકતી) ના સંબંધને લીધેછે; કારણ કે જે આદમીઓ રોશન જાતવાલાંછે, તેઓ 'કશકેરેત' (ઇબ્લાને સેવટના ગુધારા) ને મલતાંછે. બલી દીનમાં જાહેર કરેલુંછે કે, તે (રોશનીવાલા સ્પન્તો મઇનીઉશની મદદ) થી, જરતોશતનાં દોરમાં દેવો તદન અસકત અને નાપેદા થએઆ હતા† અને હોશેદરના દોરમાં વરૂનાં કાલબુદનો પુરે પુરો અન્ત આવસે તથા હોશેદરમાહના વખતમાં દંખ મારનારાંઓનાં કાલબુદનો પુરો નાસ થસે. એ ઉપરાંત બીજા જે કાંઇ દુરગુણો રોશન બુનીઆદનાં આદમીની જાતમાં દોડેછે, તેનું તેઓ વચેથી કમ થવું, જુદી જુદી જાતવાલાં (આદમીઓ) ના આતમાને (તેઓનાં) બદનથી છુટાં પડતી વખતે, તેઓને લગતી (જે વસ્તુ) આએ દુનીઆંનીછે, તે પાછી આએ દુનીઆંમાં, અને જે (વસ્તુ) બીનોને લગતીછે, તે પાછી બીનોમાં, મલી જાએછે; તેઆરે થાએછે. હોશેદરમાહના દોરની આખેરીએ, ફ્રતેહમંદ સોશીઓસના આવવાથી, આદમીઓની જાતમાંથી દરૂજ (ઇબ્લાને બદી) નો સંબંધ એકેદમ શાફ થસે, તુટસે અને ઘટી જસે.‡

---

* અસલ ખવાસની મતલબ એછે કે, ઇનસાને અશો અહુરમજદની તરફથી આએ દુનીઆમાં જનમ લીધોછે, તેથી તે સાહેબે તેનામાં અંધકાર સકતીને અટકાવ્યાનાં હથીઆર તરીકે જાતી અકલ—વીદીઆ—સારો ખવાસ—ઉમેદ—સંતોષ—દીન—અને વીદવાંનોની સાથે પુછપરછ કરવાનો શોક ઇત્યાદી વસ્તુઓ બક્ષીશેલીછે, માટે તેહને આધારે ચાલનારાં ઇનસાનોનો 'જાતી ખવાસ' સ્પન્તો મઇનીઉશને લગતોજ હોવો જોઇએ; પણ જેઆરે તે સઘલાંને તરક કરીને માંણસ અંધકાર સકતીની તર્ફ બુરાં મનની મારફતે ખેંચાએછે, તેઆરે તે, પોતાના અસલ ખવાસથી ઉલટું બનેછે.

† જુવો દફતર પેહલ્લાંને સફે ૪૭ મે આપેલી બીજી નોટ.

‡ જુવો દફતર પેહલ્લાંને સફે ૨૯ મે આપેલી નોટ.

૧ ।૦૧ આદમીને (આએ દુનીઆંમાં) સરવેથી સરસઆને સર-
વેથી નરસ હાલતમાં ચલાવનારા વસીલા વીસે
ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાંણવું કે, (આએ દુનીઆંની અંદર) આદમી કેટલીએક (બદીની) આમેંજશ ભરેલી હાલત છતાં, પોતાને જે સરવેથી સરસ રીતે ચલાવનારૂં બનેછે, તે તેની જાતી બુદ્ધિથી પુરતી તપાસ રાખીને ચાલવાએછે. અને તે સરવેથી બુરી હાલતમાં પોતાને ચલાવનારૂં પાપી સકતીને લીધેછે; માંટે આએ બે તરેહની ચાલ વાલાં (ઈનસાંનો) ની અંદર, જે ઉસ્તાદ તેઓને એલમ તથા કીહું કાંમ કરવું અને કીહું નહી કરવું ઈત્યાદી તરંણ વસ્તુઓને સીખવનારોછે તે, તેઓનો દોસ્ત* (ઈઆને હેતુ) છે. અને જે હાકમ હકુમતની મારફતે તેઓને ગુનાહથી અટકાવનારો, આતમાનું રખ્શન કરનારો અને સંકટમાં તેઓને મદદ આપનારોછે, તે તેઓનો ઉપરી ગણાએછે.† માંણુસને સારૂં દરએક ઠેકાંણે જે પેહલ્લે દરજ્જેની સરવેથી સરસ વસ્તુછે, તે જાતી બુદ્ધિછે; તથા જે કોઈ જાતી બુદ્ધિની અંદર ઉતરતું હોએછે, તેહને સારૂં બીજે દરજ્જેની ઓતમ વસ્તુ, વીદિયા અભિઆશછે; અને જે કોઈ વીદિયા અભિયાશ વગરનું (માંણુસ) હોએછે, તેને સારૂં તરીજે દરજ્જેની ઓત્તમ વસ્તુ, તેણે હમેશાં શું કરવું અને શું નહી કરવું ઈત્યાદી સીખવનારો (તેનો) દોસ્તછે. તેમજ જે (ઈનસાંન) આએ ઉપલી (તરંણે વસ્તુ) વગરનું હોએછે, તો તેને સારૂં ચોથે દરજ્જેની સરવેથી સરસ
૩ વસ્તુ, તેને ગુનાહ (કરવા) થી અટકાવનારો હાકમછે. જો કશુ (આદમીને સારૂં) આએ (ઉપલી વસ્તુઓ) નહી હતેતો, તે સરવેથી સરસ જીનદગી ગુજારનારૂં કાંહાંથી બનતે ? તેમજ તે લાંમબી જીનદગી ગુજારી સકતે નહી; પણ એ ઓત્તમ વસ્તુઓ ખોવાએ, તે (ઈનસાંન) નાસ પાંમેલું થાત અને તે સરવેથી વધારે બુરાઈમાં ચલાવનારી પાપી સકતીની અંદર પોહચીઉં હોત.

---

* આએ દોસ્ત–તે આપણા પાક મજહબની કેળવણી આપનારા દથતુરને શહમજવો.

† આએ ઉપરી અથવા હાકમ તેહને શહમજવો કે જેહની હકુમતનો આધાર અને ચલણ આપણા મજહબને મલતું હોએ.

૧૦૧ (માંણુસને) ખેાદાએતાલાની નજદીકી (ઈમાને સંબંધ)માં રેહવાના તરીકા વીસે ભલી દીનને લગતેા ખેાલાસેા.

જાંણવું કે, (માંણુસેાને) પાક ખેાદાએતાલાની હજુરમાં રેહવાનેા મારગ દાંનાઈ અને ઈમાંન એ બે ચહડતે દરજ્જેની વસ્તુની મારફતેછે, અને એ બેહુ વસ્તુને (પેાતાથી) દુર કરવાએ, તેએા આએ દુનીઆંની નેકીથી, તેમજ આવતી દુનીઆંની નેકી (ઈમાને શુખ) થી, વેગલાં રેહછે. (સઘળી દુનીઆં તરંણ જાતનાં મકાંનની અંદર વેહચાએલીછે, તેમાં)* એક દોજખને નાંમે ખેાલખાતું મકાંનછે, તાંહાં ગુનાહની આલુદગીને માટેની કુશેશ કરનારા દેવદરૂજોને અને પાપીએાના રવાંનને હાંકી કાહાડેલાંછે. બીજું રેાશની તથા અંધારાંવાલું-ભલાઈ તથા બુરાઈવાલું અને ખુશી તથા દેલગીરી સાથનું મકાંનછે, અને તે ગેતીને નાંમે ખેાલખાએછે. આએ મકાંન (દોજખ અને બેહશત) એ બેહુની વચ્ચેનું છે, જાંહાં શેતાંનના સંબંધવાલી ગુમરાહી-બદી અને ગમગીનીની હીલચાલ માણુસેામાં દાખેલ થાએછે; તેથી આએ દુનીઆંની પેદાએશમાં જે આદમીએા સરવેથી સરશછે, તેએા (તેવી હીલચાલની સાંમણે) લડાઈ કરનારાં તથા દુનીઆંનાં બીજાં આદમીએા જે દાદારની અગમ બુદ્ધિવાલી સકતીવાલાં નથી, તેએાને તે વીસેની સહમજ આપનારાંછે. આદમીએાને ચહડતે દરજ્જેનું કાંમ કરનારા મીનેા યજદેાની કઉઅતથી, (આએ દુનીઆંમાં) સારી જીનદગી—સારી હકુમત—(બુરાએા ઉપર) ફાવવું, આએ દુનીઆંનાં લેાકેામાંથી (સ્પન્તેા મઈનીઉશની) રેાશનીએ (ઈમાને સહમજ) કરી, (અંગ્ર મઈનીઉશની) તારીકી (ઈમાને ગુમરાહી) ને સાફ કરવી, ભલાઈની કઉઅતે કરી બુરાઈને દુર કરવી અને ખુશીનાં જોરે કરી દેલગીરીને દાબી નાંખવીછે. અને એથી આએ વચલાં મકાંનની અંદર આદમીએાને હમેશાં, (સ્પન્તેા મઈનીઉશની) રેાહશની (ઈમાને સહમજ)થી ભલાઈ અને ખુશી બરેાબર મલી સકેછે. (તરીજું) જે ચહડતે દરજ્જેનું મકાનછે, તે સઘલી રેાશની—પુરતી ભલાઈ—અને સારી ખુશીવાલાં બેહશત તથા ગરેાથમાંનનું છે, અને આએ મકાંનની કઉઅ-

* આએ વલાએઅમાં જણાવેલી મતલબને લગતી એબારત નકલ કરનારની નજર ચુકથી ઇરાંનથી આવેલી નકલમાં લખાએલી નથી.

તને અંધ્ર મઇનીઉશ ખરાબ કરે, તથા તેમાં તેની આલુદગી થાએ તે સારૂ, તેને આસમાંનની બાહેર છેક હેઠાંણુમાં (ઇચ્માને છેક ઉડાં દોજખની અંદર) કાહાડેલોછે. આસમાંનની અંદર સઘલી રોશની—સઘલી ખુશબોએ—સઘલી નેકી અને સઘલી ખુશીછે, અને તાંહાં દાદારની ચહડતે દરજ્જેની*

૬ તથા અગમ બુદ્ધિવાલી હકુમતછે.† માટે જે ધરમગુરૂઓ, આદમીઓની જીનદગી હમેશની સજા મલવાજોગ દીનથી ગુજરાવનારાછે, તેઓ ખરેખર દોજખીછે અને તેઓનો મજહબ, (માંણુસોને) બીલકુલ બુરી મદદ તથા અનીતીનો સંબંધ આપનારો અને બીનાઇ જેહાંનમાં તેઓને ભારી હલાકી પોહચાડનારોછે. કારણ કે અધુરો ધરમ કબુ સંપુરણ અને પવીતરાઇવાલો કેહવાએ નહી, પણ તે સઘલી અપવીતરાઇ સાથનો ગણાએછે.

૧ ૧૦૮ (આદમીઓની અંદર) યજદો તથા દેવોનું રેહઠાંણ કેવી પરકારનુંછે, તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાંણવું કે, જે આદમીનાં રૂહની સાથે યજદો સંબંધ રાખેછે, તે (આદમીઓ) પોતે, તે યજદોની જાતને લીધે તેઓની માફક, પવીત્તર ખોરહવાલાં, બુરી સહજમજના સંબંધ વગરની દાંનાઇવાલાં, બદીના મેલાપ વગરની ભલાઇવાલાં, (દાદારનું) ફરમાન કેહનારા (બીનોયજદો) નું કેટલુંએક બલ ધરાવનારાં અને અંધકાર (ઇચ્માને ગુમરાહી) ની આમેજશ વગરનાં ખોરેહને લીધે, ઘણુંજ શુંદર, ચહડતા દેખાવવાલાં, સારી જાતવાલાં અને સારી નજરવાલા ખોરશેદ‡ ની મીસાલનાં હોએછે; જેવો કે દુનીઆંને

---

† દાદારની હકુમત આસમાંનની અંદરછે, તેહની મતલબ એમ સહજમજવી કે જે આદમીઓ આએ દુનીઆંમાં સારાં કામ કરેછે, તેઓને સારો બદલો, તેમજ જેઓ પાપી કામ કરેછે, તેઓને સજા, બીનાઇ જેહાંનમાં તે સાહેબથી મલેછે. અને તાંહાં આએ દુનીઆંની માફક માંણુસોનાં મન ઉપર 'સ્પન્તો મઇનીઉશ' અને 'અંધ્ર મઇનીઉશ' નું અકરશન નથી; માટે તાંહાં અથો અહુરમજદના ડેડાવની બાહેર કોઇને જવાની તાકત નથી.

‡ **શારી નજરવાલા ખોરશેદની** મતલબ એછે કે, શુરિયની રોશનીનો પરકાશ શુરિયની આંખ અથવા નજર તરીકે ગણુંએછે; અને તેથી તારીકી તથા બદકાર ચીજોનો નાશ થાએછે, અને પાંણીને સફાઇ, જમાનને પવીતરાઇ, ઝાડ પાંણીને વરધી અને આદમીઓને તનદરૂસ્તી મલેછે, અને તેઓના મરજો દૂર થાએછે; એટલુંજ નહી પણ સઘલી દુનીઆંનો વહીવટ તેનીથી ચાલેછે અને દુનીઆંમાં આબાદી થાએછે.

ફરાગત આપનારો (ઈચ્છાને આબાદ રાખનારો) ધરમગુરૂ, અને હાકમ હોએછે. આદમીઓ આએ દુનીઆંમાં વગર જોવે (ઈચ્છાને ધેઆંન પોહચાડેઆ વગર) ચાલેઆથી, કેટલેએક દરજ્જે આમેજશવાલી જાતનાં બનેછે; પણ જેઆરે તેઓ બુરી વકુફના મેલાપ વગરની (સ્પન્તોમઈનીઉશની) દાંનાઈએ અને પોતાની ગેબી આંખે (ઈચ્છાને વીચાર સકતીની મારફતે) સંપુરણ રીતે જોએછે, તેઆરે જીનદગીને લગતો રસ્તો કેવી પ્રકારનોછે, તે તેઓનાં ધેઆંનમાં બોહલી રીતે આવેછે. આદમીની અંદર કેટલેએક દરજ્જેની આમેજશ (ઈચ્છાને કસુર) હોવા છતાં, ગેબી વીચાર સકતી તેમાં આવી સકેછે, અને તેથી તે આદમીઓ ચેતવણી આપનારી ગેબી સકતીની મારફતે, (બોદાઈ) ફરમાંનો લોકોને જાહેર કરેછે. એટલે જે આએ દુનીઆંનાં લોકોને (દોજખથી) છુટકારો આપવા સારૂં યજદો નેક ઈચ્છા રાખનારા અને સરવે પાંતીએ સારા ખવાસનાછે, તેથી તેઓ પોતે જેવાં તેજવાલાછે, તેજ પરમાંણે બદીના સંબંધ વગરની ભલાઈને સારૂં જે ઉંનચી સકતીછે, તેહને લગતી ચહડતે દરજ્જેની વસ્તુઓ માંણુસોના મનમાં ઉતારેછે; અને તેથી તેઓને લોકોની અંદર બોરેહ અને કીરતીવાળાં કરેછે. જેમકે દાખલા તરીકે એક અકલમંદ પુરતી બખ્શીશવાળો–પાકજાત–ખુબીવંન્તો હાકેમ અથવા પાદશાહ, ઈનસાફની મારફતે આબાદી કરવાએ, દુનીઆંનાં લોકોને શુખી કરનારો, તેમજ એક પવીત્તર આતમાવાળો ધરમગુરૂ, ચહડતે દરજ્જેના ધરમની મારફતે, યજદોની મારફકના ગુણોથી, માંણુસોની એબ (ઈચ્છાને દુરગુણ તથા ગુનાહ) નું જે નીવારંણ કરનારો થાએછે, તે યજદોના સંબંધ તેહની જાતની અંદર હોવાના સબબને લીધેછે.*

---

* આએ બાબત પાક અવસ્તામાં જણાવેલી મતલબને મલતીછે; કારણ કે દુનીઆંમાં જે અચરતી ઉપજાવનારાં અને સાધારણ સકતીનાં માંણુસથી નહી બની સકે એવાં કામો જે જે પાદશાહો અને ધરમગુરૂઓએ કરેઆંછે, તે (કામો) તેઓને યજદોની બોરેહની મદદ મલવાથીજ તેઓ કરી સકેઆછે. જેમકે જમીઆદ યશ્તના ચોથા કરદામાં અશો અહુરમજદની તરફની કુદરતી સકતી આપનારાં 'કયાંનબોરેહ' વીસે જણાવેલુંછે કે :—

૩ માંણુસો વરૂ તથા ખરૂંખને લગતા જોસ્સા (ઈચ્છાને દુરગુણ) ને લીધે દેવની મીસાલનાંછે, અને તેઓની અંદર હેશમ (ઈચ્છાને ગોસ્સા) ના ઉલટા મારગવાળી ગેબી સકતીના દોડવાએ, તેઓ રોશનીના સંબંધ વગરની અંધારી (ઈચ્છાને યજદોની ખેરેહ વગરની ગુમરાહી), દાંનાઈના સંબંધ વગરની બુરી બુદ્ધિ, અને ભલાઈના મેલાપ વગરની બુરાઈના સબબવાળીં બનેછે. માંણુસો રોશનીના સંબંધ વગરની તારીકી (ઈચ્છાને યજદોની ખેરેહ વગરની ગુમરાહી) ને લીધે, ઘણાંજ નજીસ ખરૂંખની માફક, અતીશે ગુનાહ ભરેલી ચાલચલણુ-

૪ ની બુરી મદદ મેળવનારાં થાએછે. અને દાંનાઈના સંબંધ વગરની બુરી બુદ્ધિએ, તેઓ જુઠું સાંભળનારાં અને લોકોને જુઠું સહમજાવનારાંછે, અને જેમ પોતે તેથી નીચ રીતે ખરાબ થનારાંછે, તેમ તેઓ (ખરાબ કામ) બીજાઓને કરવા સીકવેછે; તથા તેઓની અંદર હેશમની ગેબી સકતીના દોડવાએ, તેઓ ચોર અને રાહમારૂતાં જેવાંછે, અને ભલાઈના મેલાપ વગરની બદીથી બુરી કઉઅત મેલવ્વાએ, તેઓ પેદાએસને હાંણી પોહચાડનારા, જીઆંગાર, બુરા જાદુગર અને દુનીઆંને ઘાત કરનારા પાપી હાકમ તથા ઠગારા ધરમગુરૂ અને

૫ વરૂ તથા ખરૂંખની માફક, દુનીઆંની નેકીને ખરાબ કરનારાં થાએછે. અને તે પાપી (આદમીઓ) જેમ આએ દુનીઆંમાં સારા ગુણોથી દુર અને એબ

અહુરમજદનાં પેદા કરેલાં ગલિબ, ઘણી આએપત મેલવનારાં, ચહુડતે દરજ્જેનું કામ કરનારાં, પરહેજમાં રાખ્નારાં, ચલકાટવાલાં, બલવન્ત અને ઉલટી પેદાએશને તોડનારાં, પાદશાહી ખેરેહની હમો ઈચ્છાદ કરીએ છઇએ; કે જે નુર, મીનોને લગતા યજદોનું અને આએ દુનીઆંમાં જનમેલા અને હવે પછી જનમ લેનારા આખેરશને લગતો શુધારો કરનારા ફાએદેમંદ લોકોનું છે.

જમીઆદ, આવાંન, દરવાસ્પ, ફરવરદીન, રામ, હોમ અને અરશીશવંગ ઇત્યાદી યશતોનાં લખાંણ ઉપરથી આપણને જણાએછે કે, આએ ઉપલાં નુરના સંબંધથી અને ઉપર જણાવેલા યજદોની મદદથી પાદશાહ હોશંગે બદકાર માંણુસોને પોતાની હકુમતને તાએબે રાખેઆં હતાં; તેહમુરસપે 'અંધમઇનીકિશને' પોતાનો તાબેદાર કીધો હતો; જમશેદે સઘલી દુનીઆં ઉપર સારી કીરતીવાલું અને દુનીઆંને આબાદ રાખનારૂં રાજ ભોગવીકું હતું; ફરેદુને જુહાક જેવા બદકાર પાદશાહને મારેઓ હતો; કેરશાસપે આલમને ઇજા દેનારાં જીઆંગાર જનવરો તથા રાખ્શશોને મારેઆ હતા; કેખ્સરૂએ બુતપરસ્તીનો નાસ કીધો હતો અને ઘણાંજ બુરાં બલવાલા પાદશાહ અફરાસીઆબને મારી દુનીઆમાં શુધારો કીધો હતો; ગુશતાસપે હકત એકલીમ ઉપર જરતોશતી દીનનો ફેલાવો કીધો હતો; અને પેગમબર અશો જરતોશતે દુનીઆમાંથી દેવોનો નાસ કીધો હતો, તથા દુનીઆંના સરવેથી કામેલ ફીલસુફોની સાથે અકલને અચરતીમાં નાખ્નારી તકરારો કરીને તથા માંણુસ જાતથી નહી બની સકે એવા મોજેજાઓ બતલાવીને, મજદીઅસ્નની દીન વીદવાંનોને કબુલ કરાવી હતી. અને એવીજ રીતની મદદથી હવે પછીના પેગમબરો હોશેદર, હોશેદર માહ અને સોશીઓશ દુનીઆમાં રીસ્તાએજને લગતા શુધારનાં કામો કરશે.

ભરેલી હાલતને લીધે દેવ-દરજના જેવાં હતાં, તેમ તે પાપીઓનો આતમા, તેઓની કાચેઆનાં મરંણ પછી, બદી અને દુરગુણના સંબંધને લીધે, પાપનાં કાંમથી, દેવોની સાથે એકમળતોછે.

૧૦૧ આદમીની ભલી પેદાએશને ગેતી અને મીનોની અંદર ફ્રાએદો કરનારી, તેને નોકસાંનથી બચાવનારી, પાપથી છુટકારો કરનારી, પુણુથી ચહડતે દરજજે પોહચાડનારી અને આદમીની બીજી (ઊલટી ચાલથી ચાલનારી) દરએક જાતને ભલાની તરફ પાછું ફેરવવાનો ઊલટ આપનારી વસ્તુ વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાંણવું કે, ભલી પેદાએશને આએ તથા આવતી દુનીઆંની અંદર ૨
ઘણોજ ફ્રાએદો પોહચાડનાર, તથા તેને નોકસાંનથી બચાવનાર, પાપથી છોડવનાર અને પુણુની મારફતે ચહડતે દરજજેનું બનાવનારી જે (વસ્તુ) છે, તે દાંનાઈછે; કારંણ કે તે (દાંનાઈ) થી, દાહપણવાલું માણસ પોતે, ભલી દીનને લગતાં કાંમો જે સખાવત, સચ્ચાઈ, નીમખહલાલી, તાએદારી, મરવત, સંતોશ, મરદાશત (ઈચ્છાને સેહન કરવું), નીતી અને બીજાં દુનીઆંને સુધારવાનાં તથા આદમીને સવાબકાર અને પવીતરાઈવાલું બનાવ્વાનાંછે, તેને લગતા ગુણોના સબબવાલું થાએછે, અને તેમજ એક હાકમ દાંનાઈથી ખલકની જાલવણી અને તેની પરવરશી કરનારો તથા હકુંમતને લગતાં સુધારાનાં કાંમ કરનારોછે.

વલી ભલી પેદાએશને આએ અને આવતી દુનીઆંની અંદર ઘણું ૩
નોકસાંન કરનારી, તેના ફ્રાએદાને અટકાવનારી, હાંણી પોહચાડનારી, આદમીઓને સવાબકારી તથા પવીતરાઈથી પાછાં રાખનારી અને બદકારીને લગતા ગુનાહની મારફતે તેઓને ઘણુંજ બંદીવાંન કરનારી જે વસ્તુછે, તે બુરી બુદ્ધિછે; કારંણ કે તે બુરી બુદ્ધિથી, માંણસ પોતે બુરી દીન, બખીલી, જુઠાઈ, નીમખહરાંમી, લોભ, નાંફરમાંની, જોલમ, પાપ, નીરદયા, ભલી દી-

નની સાંહાંમણેની કેળવણી, ઠગાઈ, અંધાપો,† બેહરપંણુ,† અનીતી અને બીજી દુનીઆંને ખરાબ કરનારી એબોવાલું થાએછે; અને દુનીઆંને ખરાબ કરવાનો સબબ માંણુસની જુઠાઈ અને તેનો ગુનાહછે; તેમજ માણુસને જુલમ કરવાની સકતીનું જાહેર થવું બુરી બુદ્ધિથીછે.

૪ દાંનાઈનું મુલ આસ્નેખેરદ (ઈસ્માને કુદરતી અકલ) છે, અને બુરી બુદ્ધિનું મુલ ઉલટા મારગવાલો બુરો હવસછે. કુદરતી અકલને લગતા ગુણોનું મુલ પેદાનો કરનાર અહુરમજદ પોતેછે, અને જેહેને તે (ગુણો તે સાહેબે) બખ્શેલાછે, તે તેહના આતમાને પુરતી રીતે શુધરવા તથા તેહની જીનદગીને સારાં સેવટથી સંપુરંણ રીતે ગુજારવા સારૂછે. અને દાદાર પોતાની મીનોચ્યાંન મીનોને લગતી સંપુરંણ સહમજ, પુરતાં બલ, સંપુ-
૫ રંણ હકુમત અને પુરતી ભલાઈથી તે ઈનસાંનને જાલવનારછે. અને આચ્યે ગુણોથી, કેહી ચીજ નીતીનીછે, તે વીસેની આપંણને સહમજ મલવાચ્યે, આપંણ તે મુજબ પોતાને આચ્યે દુનીઆંમાં શુધારી સકીચ્યે છઈચ્યે. વલી આચ્યે દુનીઆંમાં હયાતી ધરાવનારૂં આદમી, કેહી વસ્તુથી અને કેહવી પ્રકારે પોતાને સુધારી શકે, તે વીસેની સધલી સહમજ, બે તરેહની આંખ (ઈસ્માને સહમજ શકતી) મધેની પેહલ્લી (કુદરતી અકલને લગતી સહમજ) થી તેને મલેછે. અને એ (આંખને લગતી) પુખ્ત ધારણાચ્યે, (માંણુસ) તેહની પેહલ્લી અને છેલ્લી હયાતી કેહવી પ્રકારનીછે, તેની મતલબથી વાકેફ થાચ્યેછે; અને જે કાંઈ તેને કાચ્યેદાસરનું (ઈસ્માને નીતીને લગતું) જણાચ્યેછે, તે (કરવા સારૂ માંણુસને) તે કેહેછે, અને જે કાંઈ તેને (કાચ્યેદાસરનું) નથી જણાતું, તે કરવાથી (માંણુસને) તે પાછું ફેરવેછે. જે (ઈનસાંન) નીતીની વસ્તુને પીછાંણુનારૂ હોચ્યેછે, ને, જે (વસ્તુ) તેને નોકસાંન કરનારી હોચ્યેછે, તેથી તે દુર રેહછે. વલી (જાંણવું જોઈચ્યેછે કે), જે વસ્તુ તેની મતલબ ઉપરથી (આપંણને) સહમજાઈ સકે એવી નહી હોચ્યે, (એટલે જે ભેદ ભરેલી હોચ્યે), તો તે ચીજ (આપંણી) આચ્યે હયાતીમાં સહમજી સકાવાની નથી, પણ જેચ્યારે આચ્યે દુનીઆંથી આપંણ ગુજરી જસું, તેચ્યારે તેની મતલબ આપંણને સહમજાસે; કારંણ કે જે હયાતીમાં જે વસ્તુનું દેખાવું નથી, તે વસ્તુ તે હયા-

† અંધાપો તથા બેહરપંણ તેહને સહમજવું કે, માંણુસને જે ભલી દીનને લગતાં કાંમ ઉપર ધેમ્યાંન આપવું જોઈચ્યેછે તે નહી આપે અને ભલી દીનને લગતી વાત સાંભલવી ધરેછે તેના અખ્પાડા કરે.

તીમાં જુદીછે, માટે તેનો ભરમ તે (હયાતી) માં (માણસથી) કેમ સહમજી સકાએ ? જેમકે (દાખલા તરીકે) એક શેહરની અંદર ઘોડા મુતલક નહી હોએ, અને તાંહાં કોઈ શખ્સ એમ કેહે કે હું ઘોડાને પીછાંણી સકું છેઉં, અને તે શખ્સ એવો હોએ કે તેને ઘોડાની જાતની તદન પીછાંણજ નહી હોએ તો, તેવો શખ્સ માદા ઘોડો અને નર ઉંઠ કેહવી પરકારનું થાએછે તેની સહમજ તદન ધરાવે નહી; તે શખ્સ મજકુર જાંનવરના પગ અથવા તેના હાથ પગને લગતી સખ્ત ચાંમડી વીસે શું ખોલાસો કરી શકે ?

જે ધરમગુરૂઓ મજહબને લગતી સહમજ ધરાવ્વાનો દાવો કરતા ૬
હોએ અને તેઓ જે મજહબ બદીનું મુલ તથા ગુનાહના તરીકાવાલો અને એ બને લગતા આપે કરી આએ દુનીઆંને ખરાબ કરવાને માંટેનો હોએ, તેવા મજહબની મારફતે તેઓ માંણુસોને દોજખને વાસ્તે ગુનાહ તથા એબનું કાંમ કરવા સારૂં ઠગેછે, તેઓ તેથી પોતાના આતમાને ઉંડાં દોજખની અંદર દોડાવવાને માંટેનાં તથા હમેશાલગી કોઈબી પ્રકારની દયા વગર તાંહાં રેહવાને લાએકનાછે. તે (ઠગારા ધરમગુરૂ) ઓને ભલાઈનાં મુલવાલા, પુણુવન્તા, ખલકને જાલવનાર, ખલકનાં સઘલાં આદમીઓને (દોજખથી) છુટકારો આપી (તેઓને) ખાલેસ અને હમેશની નેકી પોહચાડનારા મજહબના દસતુર તરીકે પીછાંણવા નહી; પંણ (તેઓને) જે ગુનાહથી પુર, સઘલી બુરાઈવાલો, દુનીઆંને ખરાબ કરનાર એહરેમનછે, તેના મજહબવાલા (ધરમગુરૂ) સહમજવા. જેમ પેલું ઘોડાની ઓલખ વગરનું માંણુસ, ઘોડા વીસે તેની ઓલખથી ઉલટી નીશાંણુ આપનારૂછે, તેમ આએ પરકારના ધરમગુરૂઓ, ખોદાઈ મજહબને પીછાંણુવાથી અંણજાંણા ગણાએછે.

૧૧ સવાબને ખરીદ કરવાના અને તેહનો (બદલો) મેલવ્વાના તથા ગુનાહ કરવાના તરીકાવાલાં આદમીઓ, તથા તેઓને લગતા જુદી જુદી રીતના હોકમો વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાંણવું કે, (માંણુસને સારૂં) સવાબને ખરીદવાના અને તેનો બદલો ૨
મેળવવાના તથા સવાબ નહી ખરીદવાના અને તેહનો બદલો નહી મેળવવાના ચેઆર તરીકાછે; (એક) સવાબને ખરીદવાનો અને તેથી બદલો મે-

ળવવાનો, (બીજો) સવાબને ખરીદવાનો અને તેથી બદલો નહી મેળવવાનો; (તરીજો) સવાબને નહી ખરીદવાનો અને તેનો બદલો મેળવવાનો; અને (ચોથો) સવાબને ખરીદ નહી કરવાનો અને તેનો બદલો નહી મેળવવાનો. જે વીસેનો બોલાસો આખ્યે પરમાંણેછે કે, જેમ એક શખ્સ (આખ્યે દુની-
૩ આંમાં પોતાના ઉદીખ્યોગથી) દોલત મેળવેછે, અને તેની આખ્યેપતનો (ખરચ ઉપરાંત) વધારો કરેછે; તે દોલત મેળવવાથી તેને (આખ્યે દુનીઆંમાં) સગવડ થાખ્યેછે, તથા તેની (દોલતની) આખ્યેપત વધારવાથી તેને બુજોરગી મલેછે, તેમ (આખ્યે દુનીઆંમાં) સવાબ ખરીદ કરનારનો (આવતી દુનીઆંમાં
૪ દોજખથી) છુટકારો થાખ્યેછે, અને તેહની આખ્યેપતથી તાંહાં તેને બુજોરગ દરજ્જો મલેછે.* (બીજું) જેમ એક શખ્સ (આખ્યે દુનીઆંમાં) દોલત મેલવે, પણ તે દોલત (તેના ખરચથી) વધારે આખ્યેપતવાળી નહી હોખ્યેતો, તેથી તેને (આખ્યે દુનીઆંની હાલતમાં ફરાગત થાખ્યેછે; પણ તેની આખ્યેપતનો વધારો નહી હોવાથી, તેને (આખ્યે દુનીઆંમાં) બુજોરગી મલતી નથી. તેમ સવાબને ખરીદ કરનારૂં માંણુસ (તેનો સવાબ અને ગુનાહ બરોબર હોવાથી આવતી દુનીઆંમાં દોજખથી) છુટકારો મેલવનારૂંછે; પણ તે (સવાબની) આખ્યેપતના વધારા વગર તેને તાંહાં બુજોરગી મળતી નથી.* (તરીજું) સવાબની
૫ ખરીદી કીધા વગર આખ્યેપત સાથનો સવાબ મેલવનારૂં આદમી, (દોજખથી) છુટકારો મેલવવાની ઉમેદે કરી (દોજખથી) છુટકારો પાંમનારૂં અને (બેહશતની) બુજોરગી મેલવનારૂંછે, (એટલેજે જે આદમી દોજખનો ડર રાખી આખ્યે દુનીઆંમાં દોજખથી છુટકારો મેલવવા સારૂં સવાબનાં કાંમો પાપ વગર કરેછે, તેહને દોજખથી છુટકારો મલવા ઉપરાંત આવતી દુની-
૬ આંમાં બુજોરગ મરતબો મલેછે). (ચોથું) જે ઇનસાંન સવાબને ખરીદ-

---

* જાંણવું કે માણુસની આખ્યે દુનીઆંની દોલત જરછે, અને આવતી દુનીઆંની દોલત સવાબછે; તેથી જેમ ખરચ પરમાણેનાં જરની આવકથી આખ્યે દુનીઆમાં માંણુસને પોતાની જીનદગી ગુજરવાનું કામ ફરાગત ભરેલું થાખ્યેછે, અને સંકટમાંથી તે છુટકારો પાંમેછે; તેમ માંણુસનો સવાબ ગુનાહનાં પ્રમાંણ પ્રમાંણે હોવાથી, આવતી દુનીઆંમાં દોજખનું સંકટ તેનીથી દુર થાખ્યેછે, પણ જેની પાસે આખ્યે દુનીઆંનો ખરચ કરવા ઉપરાંત આખ્યેપતવાલી દોલત રેહતી નથી, તેને આખ્યે દુનીઆમાં બુજોરગી મલતી નથી. તેમ જે માંણુસનો સવાબ અને ગુનાહ એકસરખો હોખ્યેછે, અને ગુનાહ ઉપરાંત આખ્યેપતવાલો સવાબ તેને સારૂ રેહતો નથી, તેનો આવતી દુનીઆમાં દોજખનાં સંકટથી છુટકારો થાખ્યેછે; પણ તેને સવાબની વધારે આખ્યેપત નહી હોવાથી, બેહશતનાં મકાનને લગતી બુજોરગી મલતી નથી. અને તે મધ્યમ હાલતમાં તાંહાં રેહી સકેછે.

નારૂં તથા તેહની આબેપતનો વધારો કરનારૂં નથી, તે નથી દોજખથી છુટકારો મેલવનારૂં, કે નથી બેહશતની બુન્દેરગો ભોગવનારૂં.

વળી ગુનાહ કરવાના તરીકા તથા તેહને લગતાં (આદમીઓ) ની જે ૭
*સંખીઆછે, તે (પણ) ચેચ્યારછે. (એક) ગુનાહ કરવાએ ઈજાવાળી, પણ ૮
દોજખથી છુટકારો મેલવનારી. (બીજી) ગુનાહ કરવાએ ઈજાવાળી અને ૯
દોજખથી છુટકારો મેલવેઆ વગરની; (તરીજી) ગુનાહ કરવા છતાં વગર ૧૦
ઈજાવાળી તથા દોજખથી છુટકારો પાંમનારી. અને (ચોથી) ગુનાહ કરવા ૧૧
છતાં ઈજા વગરની પણ દોજખથી છુટકારો પાંમેઆ વગરનીછે. એમાં જે ૧૨
(પેહલી કેસમ) ગુનાહ કરવાએ ઈજા પાંમનારી અને (દોજખથી) છુટકારો મેલવનારીછે, તે એબૂ આપનાર (એહરેમન) ના સંબંધવાલાં આદમીઓનીછે, જેઓ ઈચ્છાથી (ઈમાને જાંણીજોઈને) ગુનાહ કરવાને લીધે ઈજા ભોગવનારાંછે, અને તેઓનો તેથી છુટકારો તનપસીન † ને વખતે થસે; કારંણ કે તેઓની અંદર ગુનાહ તથા જુલંમનો શોક અને (યજદાંની) દુશમની તથા ગુનાહને લગતી આલુદગીનો સબબ, એહરેમનની ઉસકેરણીએ કરેલોછે. વળી (દીનમાં) જાહેર કરેલુંછે કે સેવટને (ઈમાને રીસ્તાખેજને) વખતે દેવોનેભી જે ભારી ગુનાહનાં શંબંધવાલી એબ તેઓમાંછે તેથી છુટકારો મલસે.* જે જાત ગુનાહ કરવાથી (દોજખમાં) ઈજા ભોગ- ૧૩

† 'તનપસીન' તે રીસ્તાખેજના વખતને કેહછે, કે જે વખતે દાદારની તરફથી ગુજરેલાંઓને સેવટની કાએમા બખ્શીને તેઓને ગુનાહ વગરની શુધરેલી ચાલચલંણ વાળાં અને લોભ તથા ઈજા વૈગરનાં બનાવેઆમાં આવશે.

* રીસ્તાખેજના વખત ઉપર દેવોને ગુનાહના સંબંધવાલી એબોથી છુટકારો મલસે—તેની મતલબ આપણે એ સહમજવી કે, તે વેલા દેવ-દરૂજોની અંદર જે બુરી ખાસીઅતછે તે નીકલી જવાની નથી, પણ લોકો, કુદરતની તરફથી તેઓને બખ્શેઆમાં આવેલો સકતી મુજબ, પોતાને પવીતરાધમાં રાખવાની રીતભાંતને લીધે, અપવીત્તર ચાલચલણથી દુર રેહસે, તેમારે એહરેમન અને દેવ-દરૂજો પોતાની તરફની બુરી અસર માંણસો ઉપર ચલાવી સકવાના નથી, અને તેઓના બદ ખવાસો તેનું કાંમ કરવામાં નકામાં થવાએ, તેઓ તેથી છુટકારો પાંમેલા ગણાશે. કેમાંમતના વખત ઉપર એહરેમન અને દેવદરૂજોનો નાસ થવા વીસે 'જમીઆદ' યશતના બીજા કરદાના પાક અવસ્તામાં આએ રીતે જણાવેલુંછે.

[illegible]

તે વેલા (ઈમાને રીસ્તાખેજના વખતમાં), જે અશોઓને લગતી કેલવણી પાંમેલ આએ દુનીઆનાં લોકોછે, તેઓ મોહલ વગરનાં થસે, અને તેથી (આએ દુની-

વનારી તથા તેથી છુટકારો પાંમનારી નથી, તે દેવોનીછે. જેઓ પોતાની જ-
તીથી ઈજાવાલા તથા નાલાએક કાંમ કરવાથી વગર છુટકારાવાલાછે, અને
તેઓ રોશનીવાલી જાતની અંદર અંધારૂં કરનારા (ઈમાને માંણુસને ફ-
રેમ આપી ઉલટે મારગે ચલાવનારા) છે. વલી (દીનમાં) જાહેર કરેલુંછે કે,
અફરાસીઆબ માંણુસજાત હોવા છતાં દૈવ બનેલો હતો, તેથી તેહને આ-
૧૪ ખેરશ ગુનાહને લગતી સજાથી છુટકારો મલવાનો નથી. (જે જાત ગુનાહ
કરવાએ) વગર ઈજાવાલી અને (દોજખથી) છુટકારો પાંમનારીછે, તે આઠ
વરસની અંદરનાં દરએક બચ્ચાંની તથા વગર બુદ્ધિવાલાં માંણુસનીછે.
દરએક બચ્ચું ઉમરે નહી પોહચવાના તથા તેનાં પ્રમાંણની અંદર નાંઢલુ
હોવાના સબબથી, અને વગર બુદ્ધીવાલું માંણુસ તેહને હોશ નહી હોવાથી,
(પાપની) સજાને લાએકનું નથી; અને તેઓનું રવાંન દોજખથી છુટ-
કારો પાંમવા સાથે ખોરશેદ પાએચા (બેહશત) માં પાછું જવાને માટેનું છે.
૧૫ આદમીઓની અંદર જેઓ (દોજખની) ઈજા અને કેદ વગરનાંછે, તે
બેગુનાહ આદમીઓછે. અને તેમજ જે ખાલેસી ભરેલા મીનો યજદોછે
તેઓ ઈજા અને કેદની જરૂર વગરનાછે.

૧ ।।। આદમીની જાતના વીભાગ વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાંણવું કે, ધણુંકરીને આદમીની જાતના વીભાગ, આએ (ઈમાને
૩ નીચે જણાવેલ્યા) મુજબ ચેઆરછે; તેમાં પેહલ્લી (જાત) અકલવાલી અને
૪-૫ (દોજખથી) છુટકારો મેલવેલી. બીજી અકલવાલી, પણ (દોજખની) બંદી-
વાંન. તરીજી અકલ અને ઉમરમાં નહી પોહચેલી નીરદોશ જાત. અને
૬ ચોથી અકલની અંદર વેહમ ભરેલી હાલતવાલી. આએ (ઉપર જણાવેલી
૭ ચેઆર જાતની) અંદર જે અકલવાલી તથા દોજખથી છુટકારો મેલવેલી
અને (આએ દુનીઆંમાં) જણમીને (તુરત) ગુજરી ગએલી (જાત) છે તે

આમાં) અથેા (માણુસ) ની આસપાસ તેને મોતમંદ કરવા સારૂં, જે દરજા (ઈમાને એહરેમન) અને તેની ૧૦૦-ગણી ઓલાદ (ઈમાને ખીજા દેવદરજો) પોહચેલાછે, તે તેથી નાસ પાંમસે.

અશો (ઈચ્છાને પાક) છે. જે જાત અકલમંદ હોવા છતાં (પોતાની) જીનદ- ૮
ગીમાં દોજખના બંદીવાન તરીકેની બને છે, તે (આખે દુનીઆંથી) ગુજરી
ગએલાં પાપી માંણુસનીછે. જે જાત અકલ અને ઉમરે પુગેલી નહી હોએ, ૯
તથા જે જણુમીને તુરત ગુજરી ગેઇ હોએ અને જે જણુમેચા વગરની હોએ તે
ખાલેસી ભરેલી (ઈચ્છાને ગુનાહ વગરની) છે. અને જે જાત પુરતી અકલ ૧૦
વગરની અને વેહમ ભરેલી હાલતમાં જીનદગી ગુજારનારી હોએચ, તે સવા-
બની ઉમેદ અને ગુનાહની ધાસ્તી (એ બંધે) ના સંબંધવાલીછે.

૧૧૮ વરસાદનું ઝરંણુ, તેહનો અસલ જથો તથા તેને પડવાનો સબબ, તેહને લગતો હોકમ કરનાર, તેને લગતું કાંમ કરનાર તથા તે કાંમ કરનારાઓનો ઊપરી, ઘાતને બરતરફ કરનારી તેહની જાતી સાકતી, (તેથી થા- તો) ફાએદો, તથા નોકસાંન, અને તેહના ના- ઢલા તથા મોહટા છાંટા, બરફ અને કરાં (પડવા) નું કારંણુ, અને તેહને લગતો વધારો, ઘટારો, ફાએદો અને નોકસાન કરનારાઓ વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાંણવું કે, વરસાદ (ને પડવા) નું કારંણુ પેદાના કરનાર (અશો ૨
અહુરમજદ) ની તરફથીછે.* અને તે, દુનીઆંને તરેહવાર જાતની હાજતમંદી
તથા સુકાસ પોહચવાથી થતાં દુઃખનું પોતાની તરાવતની મારફતે નીવારંણુ કર
નાર તથા દુનીઆંને ખીલવનારછે. અને જે ગરમીની કઉઅત તથા પવનના ૩

* વરસાદનું વરસવું અશો અહુરમજદની તરફથીછે, તે વીસેનું વરણુન વં-
દીદાદની પાંચમી પરગરદના પાક અવસ્તામાં નીચે જણુવેલા પ્રમાંણે આપંણુને
મલેછે.

[illegible]

હું જે અહુરમજ છેઉં તે 'વોરૂકશ' દરીઆ મધેથી પવન અને બાફની
સાથે પાંણીને વરસાઉં છેઉં.

જોરની મારફતે પાંણીને જોસ્સાથી નીચાણમાંથી ઉપર લેઈજનાર તથા ઉપરથી પાછું તેના જાતી જોસ્સામાં નીચે મોકલનારા વસીલાછે, તે (ફુની-
૪ આંને) તરાવત બક્ષવાનો કારોબાર ચલાવનારા યજદોછે. તેનો સઘલો અસલ જથો દરીઆવની જાતથી બાકીના આકારવાલાં વાદલાંઓની હદવેર પોંહચેછે, અને જાંહાંસુધી તે (વરસાદ) નાં અસલ જથાનું દરીઆવની અંદરથી (વાદલાંની હદમાં) ફરી ફરીને જવું થાએછે, તાંહાંસુધી તેનું જમીન
૫ ઉપર વરસવું થાએછે. વરસાદને વીસેનો હોકમ કરનાર દાદાર અહુરમ-જદ પોતેછે, અને દાદારના હોકમથી તેને લગતું કાંમ ચલાવનાર તેશતર તથા સતવેશ સેતારો, બેહમન, અરેદુઈસુર, વાદ, હોમ, દીન, બેરેજત યજદ અને અશો લોકોનાં ફરોહરોછે.† અને આએ સઘલા કારોબાર ચલાવના-

† તેશતર વીર યશતના પાક અવસ્તામાં તેશતર અને તેહની સાથે વરસાદ વરસાવ્વાને લગતું કાંમ કરનારા બીજા યજદો વીસે નીચે જણાવેઆ મુજબ વરણુન આવેલું છે.

* * *

તે (તેશતર) હીમતવાંન, સુનદર, ઉન્ડાં અને બોહોલાં પાંણી વાલા 'વોરોકશ' દરીઆની આસપાસ પાકજાત ઘોડાથી ફરેછે, અને તાંહાંથી તે પાણીને ઉભાવેછે, અને આસપાસથી જોસ ભરેલા પવનો ફુકેછે. તેઆરે 'સતવશ' તે પાંણીને સાતે ખંડ-વાડી (જમીન) ઉપર ચાલતું કરેછે. (તેશતર યેશત કરદો પાંચમો.)

રાઓની અંદર ચહડતે દરજ્જેનો સરદાર તેશતરછે, તે તેની હકુમતને લગતું કાંમ પેલા કારોબારીઓની મારફતે 'સતવેશ' સેતારાની સાથે કરેછે. અને તે દરીઆવો, નદીઓ, ચશમાઓ અને પાંણીવાલાં બીજાં મથકોમાંથી પવનના મેલે કરી પાંણીને ઉંચે ખેંચવાનું તથા તેને વાદલાંનું રૂપ આપવાનું અને વાદલાંની મારફતે પાંણીને ઉંચકનારાં અબ્ર (ઇબ્રાને બાફ) ની હાલતમાં ફેરવવાનું, તથા તેને ઉનચે લેઇ જવાનું કાંમ કરેછે, અને બેહમનની શામેલગીરીથી પવનની કઉમતે ફાએદાકારક અબ્ર (ઇબ્રાને પાંણીના બાફ) ને ચલાવેછે. અને વરસાદને લગતું કાંમ કરનારા સાથીઓ જે દીનની જાત (ઇબ્રાને દીન ઇજદ), તથા પાદશાહોની બેરેહવાલી બાલેસ અરેદુઇસુર પવન અને જોસ્સો આપનારો આતશછે તે, વરસાદની આડે આવનારા

ઓ સપેતમાન જરતોશ્ત, તેમારે ચલકાટ ભરેલો, નુરમંદ તેશ્તર, એક ભપકાદાર-સુવાંમના, પીલા કાન અને શુનેરી પાખરવાલા ઘોડાનાં રૂપમાં વઉરકશ દરીઆવ તરફ જાએછે. અને તે દરીઆવમાં જોસ્સો ઉપજાવેછે, તથા તે દરીઆવમાં જોસ્સાને નરમ પાડેછે; અને તે દરીઆવમાં પાંણીને વેહતું કરેછે, તથા થંભ રાખેછે; અને તે દરીઆવમાં પાંણીને જોરમાં ચલાવેછે તથા જોરમાં ચાલતું અટકાવેછે; અને તેથી વઉરકશ દરીઆના સધલા કીનારાઓ જોડાએછે, તથા તેનો સધલો મધ્ય ભાગ જોડાએછે. પછી ઓ સપેતમાન જરતોશ્ત, ચલકાટ અને નુર ભરેલો તેશ્તર, વઉરકશ દરીઆવથી ઉપર ઉભો રેહછે, તેજ વખતે ચલકતો અને નુરમંદ સતવેશ (સેતારો) વઉરકશ દરીઆવની ઉપર ઉભો થાએછે (ઇબ્રાને એ બેહુ સેતારાઓ આસમાન ઉપર આએ દરીઆવને માથે આવેછે), તેમારે "હિંદવ" નામનો પાહડ જે વઉરકશ દરીઆવની વચેછે, તેની ઉપર બાફ એકઠો થાએછે. પછી તે (તેશ્તર) બાફને સાફ વાદલાનાં આકારમાં આગલ ચલાવેછે, અને તેમાં પ્રથમ જે રસ્તે દુનીઆંને ફરાખી આપનારો. અને માણસને ચહડતે દરજ્જેનું કરનારો હોમ આમદરફત કરેછે, તે તરફ પવન ફુકેછે; અને પછી તાંહાંથી અહુરમજ્દનો પેદા કરેલો જોરાવર પવન વરસાદને, વાદલાંને અને કરાંને જગાઓ, શેહરો, અને ગાતે કેશવરો તરફ લાવેછે. ઓ સ્પીતમાંન જરતોશ્ત! અપાંમનિપાઓ (ઇબ્રાને બેરેજત યજદ), જોરાવર પવન, પાંણીના બાપ વાલું બેરેહ (ઇબ્રાને આવાં અરદુઇસુર) અને અશો ફરોહરો જે શેહરોમાં પાંણીની વાંટણી કરનારાછે, તેઓ તે પાંણીને તનોમંદ દુનીઆંની અંદર જુદી જુદી રીતે બખ્શેછે, (ઇબ્રાને વરસાવેછે).

(તેશ્તર યશ્ત કરદો છો.)

એ સેવાએ મેહર—અરશેશવંગ, પારંદ અને બીજા યજદોનાં નાંમો વીર ઇબ્રિશ્તમાં વરસાદના સંબંધમાં વપરાએલાંછે, પણ તે નાંમો 'દીનકર્દ' માં આવેલી વરસાદને લગતી ઉપલી બાબતમાં જણાવેલામાં આવેલાં નથી.

દેવો, જાદુગરો, પરીઓ અને તેઓનો સરદાર જે અપોશ દેવ તથા સપુજ-
ગર દરજ્જે છે, તેઓને હાંણી પોહચાડેછે. અને તે વરસાદની નરતલોને બર-
તરફ કરવાથી, પાંણીઓના નાલનો મુખ્ય માલેક બેરેજત અને અશોઓનાં
ફરોહરો જે પાંણી પોહચાડવાનું કાંમ કરનારાંછે, તેઓ (સધલા) ખંડો,
પરગણાંઓ અને જગાઓમાં તેહનાં પ્રમાંણુ પરમાંણેની વાંટણીથી પાંણીને
૬ પોહચતું કરેછે. વરસાદ પોતે પાંણીછે અને વરસાદનાં હથીઆર પવણ,
૭ વાદલું અને બાફછે. (વરસાદના) નાહલા તથા મોહટા છાંટા તથા કરાં
અને બરફની ઉતપન્તી પવનનાં જુદી જુદી તરેહનાં રૂપથીછે; તેમાં જો
હવા ગરમી ધરાવનારી હોએચતો (વરસાદના) નાંધલા છાંટા પડેછે, અને
જો (હવા) તરાવત (ઈમ્માને ભીનાસ) ધરાવતી હોએચતો (તેના) મોહોટા છાંટા
પડેછે. જે તે થંડીવાલી હોએચતો બરફ વરસેછે, અને સુકાસવાલી
૮ હોએચતો કરાં પડેછે. વરસાદનો અટકાવ અપઓશ, સ્પુજગર અને
બીજા ઘણાએક દેવોને લીધે તથા ઈજા અને તંગી પોહચાડનાર જાદુગરો,
પરીઓ અને કર તથા બુરો વેરો નાંખનારા હાકમ અને ખોટો ઈનસાફ
કરનારા નીઆધીસની બુરી દરશટી પાંણીના બાફ ઉપર પડવાએછે; અને
તેથી વરસાદ વરશતો નથી. વરસાદની વૃદ્ધિ, ઉપર જણાવેલા (વરસાદની)
વૃદ્ધિ કરનાર યજદો તથા આતશબેહરાંમની ગેબી સકતી અને બીજા પેદાએ-
શને (પોતાની) સખાવતથી ચહડતે દરજ્જેની બનાવનારા યજદોને લીધે તથા
સારી નજરવાલા ભલા મરદ, અશો ગોરત અને સાચ્ચો ઈનસાફ કરનારા
૯ નીઆએધીસની નજર પાંણીના બાફ ઉપર પડવાએ જણાવેલીછે. વરસાદથી
બેહદરીતે જે સેવટનો ફાએદોછે તે પેદાના કરનાર (અશો અહુરમજદ) ની
મખ્શેશથીછે. અને તેને લગતાં નોકસાંનનો પોકારો એબ આપનાર (અંગ્ર-
૧૦ મઈનીઉશ) નો તેમાં સંબંધ હોવાથીછે. જે રાજા ખુબી ભરેલાં ફરમાંનો
તથા ઈનસાફની કઉઅતમાં ચહડતે દરજ્જેનો હોએછે, તે વરસાદથી
(પોતાની રઈઅતને) બેહદ રીતનો ફાએદો કરનાર તથા (તેને પોહચતાં)
નોકસાંનના આવાજને નબલો પાડનારછે. અને જે જોલમગાર રાજા
ઘણાં બુરાં ફરમાંનવાલો અને વગર ઈનસાફનો હોએછે, તે વરસાદથી (રઈ-
એતનાં) નોકસાંનના આવાજમાં વધારો કરનાર અને તેહના ઘણીએક તરે-
૧૧ હના નફાનો ઘટારો કરનારછે. (રઈઅતને) ફાએદો કરનારો રાજા વર-
સાદ વરસાવનારા યજદોની વરસાદ વરસાવાની કઉઅતને વધારનાર, અને

વરસાદનો અટકાવ કરવા સારૂં વરસાદને નરતલ કરનારી દેવોની કઉમ-
તને નબલી પાડનારછે. બલી દીનથી (યજદોની) વધારે આરાધના કરવાએ ૧૨
યજદોને ખુશી તથા દેવોને ગમ (પેદા) થાએછે; તથા બુતપરસ્તી દીનથી
દેવને માંનવાએ વરસાદને આડે આવનારા દેવોને વરસાદની નરતલ
કરવાની મરતી અને જલમીનો વધારો થાએછે. અને તેથી વરસાદને વર-
સાવનારા યજદોને ફાએદેમંદ વરસાદને વરસાવ્વાનાં કામમાં જેહમત અને
તસદી ઘણી પડેછે.

૧૧૮ અગમ બુદ્ધિથી શીનગાર પાંમેલી દીનની ઘણી દાનાઇ, ૧ તેનો અભિયાશ કરનારાઓને મલવા તથા નહી મલવાના સબબ વીશે ભલી દીનનો બોલાશો.

જાંણવું કે, રવાંન અને દીનની પવીતરાઇના પેઆરને સારૂં, બલી ૨
દીનનો અભિયાશ કરવાથી તે અભિયાશી (માંણસ) ને હમેશની દાનાઇ
તથા ગણેઆંણુની પુરતી સહમજ મલેછે; અને તે બલી દીનની અંદરની
દાનાઇની સહમજથી, આએ દુનીઆંને લગતી નીઆંમત, હકુમત અને
નામદારીના શોકવાલું માંણસ, લોભની મારફતે (તે ચીજોની તરફ) બેઆંત આ-
પવાથી દુર રેહછે. જે (ઇનસાન પોતાનાં) રવાંનના પેઆરને સારૂં બલી ૩
દીન ઉપર બેઆંત આપેછે, તેને આએ દુનીઆની દોલત, હકુમત અને
ઘટતી નામદારીને લગતી જેકાંઇ સહમજ મલેછે, તે સંપુરણ દાનાઇવાલી
હોએછે. જે કોઇ આએ દુનીઆંની દોલતને લોભની આંખથી જોએછે,
તેહને તે (ઇસાને ઉપર જણાવેલી) લાએક દાનાઇની સહમજ મલતી નથી.
તેથી જેનામાં લાએક સહમજ નહી હોએ અને આએ દુનીઆંને પસંદ
કરવાની (સહમજ) સકતી હોએ, તો તેણે એ કારણુસર કશકન્તને લગતા
છુટકારાને સારૂ પુરવીન ધર્મગુરૂઓનાં ઉસ્તાદપણાં હેઠલ પોતાના ખવાસને
સુધારવો અને તેઓની શાગેરદીમાં રેહીને તેને લગતી અકલ મેલવ્વી
અને તેહનો બીજાઓને બોધ આપવો.

૧ ।।ᵖ સેવટને લગતા સુધારાના વખતમાં પેદાએશનો (બદીથી) છુટક થવા સારૂ અને અંધરમઈનીઉશનો નાસ થવા સારૂ ભલી દીનની અંદર કરેલો ખોલાસો.

૨ જાંણવું કે, આતમાને લગતી વસ્તુને કપાવું તથા મોતમંદ થવું નથી. તેમજ આતમાની હસ્તી વગર કોઈ હયાતી મેલવી સકતું નથી. પણ આતમા જેહની સાથે સંબંધ રાખીને (આગ્મે દુનીઆંમાં) કાંમ કરતો હતો, તે વસ્તુથી (ઈચ્આને તેનાં બદનથી) તેને છુટો થાવાગ્મે આતમાની જુદાઈથી તેહના સંબંધવાલું બદન નકામું થાગ્મેછે; અને તેથી આતમા પોતે તેની સાથના સંબંધવાલાં બદનને મારી નાખનારો તથા તેને નકામું કરનારો થહેછે. જેમ આતમા જુદો પડવાથી બદન તેહની હયાતી વગરનું અને નકામું થાગ્મેછે, તેમ કશકેરેત (ઈચ્આને રીસ્તાખેજ) ના વખતમાં અંધ્રમઈનીઉશની સધલી નીચ સકતીનો (માણુસની અંદરથી) નાસ થસે. અને તે (અંધ્રમઈનીઉશ) પોતે કોઈબી ચીજનો બેહરો નહી મેલવાગ્મે, તથા (લોકોને) પોતાની તરફ બેંચવાની કુશેશ કરવા છતાં કોઈ તેહની તરફેનમાં નહી આવ્વાગ્મે, સેવટે નીરાસ થસે. તથા તેહની સાહેતા તથા યાદનો બીલકુલ અટકાવ થવાગ્મે તે દુઃખી અને વારેવાર સંતાપ કરતો રેહસે. (આખેરશ) અંધ્રમઈનીઉશને દોજખની અંદર બેડીથી કેદ કરવા વીસે તથા તેનો અંન્ત આવ્વા વીસે દીનની અંદર (આગ્મે રીતે) જાહેર કરેલું છે:—

ઓ અહુરમજદ તારી તે હકુમતમાં (ઈચ્આને રીસ્તાખેજના વખતમાં) તે [અંધ્રમઈનીઉશ] નો સધલી રીતે [ઈચ્આને તેનાં સધલાં ગુનાહના કાંમ કરવાથી] અંન્ત આવસે.*

૩ જેબી (ઈનસાંન) એહરેમનની ગુમરાહીથી (હમણું) ઈજા દેનારૂંછે, તે સેવટે (ઈચ્આને રીસ્તાખેજના વખતમાં) નવી જીનદગીને સારૂ રોશનીથી, (યાને સ્પન્તો મઈનીઉશની દાનાઈથી), સીનગાર પાંમેલું થસે; અને જે દેવદૂજો (આદમીઓની અંદર) ગુમરાહી મોકલવા સારૂ (હમણું) તઈઆર ઉભેલાછે, તેઓ (તે વખતમાં આદમી) રોશનીવાલું (ઈચ્આને સ્પન્તો મઈનીઉશની સહમજ ધરાવનારૂં) હોવાથી, તેની સાથે કાંમ કરવાના વીચારથી

* તા ચા વીસ્પા અહુરા થવહમી મજદા ખ્શથ્રો આ યેયઙ્રા. (આગ્મે અવસ્તા 'અહુનવદ ગાથા' ના છેહલ્લા હાના દસમા શ્લોક રચનાની છેડેનો ભાગછે.)

જુદા પડશે. તેઆરે (માંણસ) બેમાંનો એક, જે રોશનીવાલો (સ્પન્તો મઈનીશ) છે, તેની તરફવાલું બનસે. અને તેથી તે (આદમી) રોશની વગરના (દેવદરૂજો) ને ઘણી ઈજા દેનારૂં તથા બુરા ટોલાના સરદાર (અંધ્ર મઈનીઉશ) ને વગર સરહદ વાલો કરનારૂં થસે. અને તે (એહરેમન) ને (ઈનસાંનની) અંદરે આજુ બાજુએથી પેવસ થવાનો સંબંધ નહી હોવાએ તે ઢંકાઈ ગએલો, તથા બંદીખાનામાં પડેલો જેવો ગણુસે. અંધ્રમઈનીઉશની હદ વગરની ગુમરાહીની દુઃખકારક સહમજથી લોકોને દુર રેહવા વીસેની, તથા તેઓને હદની અંદર ચાલવાની, અને તેહને લગતી બેહદ જાતે તેહની ગુમરાહીમાં ભાગ નહી લેવાએ, સેવટે બેહદ લોકની અંદર તે હદની અંદર રેહવા વાલો હોવાની, અને તેથી તેને કેદી બનવાની, તથા તેની અસર (આદમીઓમાં) નહી રેહી સકવાની, અને તેહની હાલત નહી શુધરવા વીસેની, (દીનની અંદર) આગમચથી ખબર આપેલીછે.

૧૧૭ (માંણસે) સેવટને લગતી સારી જીનદગીનું મેલવ્વું (તેનાં) કાંમોથીછે, તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાંણવું કે, (માંણસે) સેવટને માટેની સારી જીનદગીનું મેલવ્વું ૨
અગત કરીને (દુનીઆંને) ફરાગત આપનારાં કાંમ કરવાથીછે; અને તે કાંમ બે માલેકો મધેના એક આસરો આપનારા અને બચાવ કરવાને માટેના માલેકને લગતું છે. (એટલેજે આએ દુનીઆમાં, માણસનાં મન ઉપર ઉપરીપણું ચલાવનારી સ્પન્તો મઈનીઉશ અને અંધ્ર મઈનીઉશને નાંમે ઓલખાતી બે જેબી સકતીઓછે, તેમાંની એક સ્પન્તો મઈનીઉશને નામે ઓલખાતી ભલી સકતીને લગતું છે.) કારણ કે આએ તરેહના (સ્પન્તો મઈનીઉશનાં) કાંમથી, દુનીઆંનાં લોકોને સારૂ સારા ઉપાએ તથા સારી દોલત ઢંકાએલી રેહતી નથી. અને તેથી લોકો હદની બાહેર જતાં નથી. ઈઆને ખલક પોતાનાં અસલ મુલથી કોઈ પરકારે જુદી પડતી નથી. અને તે ગુનાહનાં કામની સહમજ મેલવીને નોકસાન કરનારાં કાંમની સામણે થાએછે, તથા તે કાંમને અટકાવ્વાનો અને ખરાબ કરવાનો ઉપાએ લીએછે, અને તે દરએક કાંમ ઘટતે વખતે તુરત કરેછે, (એવી મતલબથી) કે તે

કાંઇ કરેઆ વગર તેહને લગતો વખત જતો રેહે નહી. કારણ કે (તે સહમજેછે કે) જો તે કાંઇ કીધા વગર રેહી જસે તો તે પોતાના પેદા કરનારથી દુર રેહસે, અને તેથી તે ખોટારાંવાલા (અંધ્રમઇનીઉશ) ના વીચારવાલી ગણાસે.

૧ ।।૫ હોશ અને અક્કલનો સંભાલ કરનારી (સકતી) વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાંણવું કે, (માંણસની અંદર તેના) હોશ ઉને અક્કલને જલવી રાખનારી જે મીનોઇ સકતીછે તે બેહમન* છે; અને આદમીની અંદર તેનું જણાવું સંતોષે કરીછે. જે (માણસ) માં આએ દોલતનો (ઇચ્છાને બેહમનનો) સંબંધછે, તે હોશ અને અક્કલનું જે મુલછે, તેની સકતીવાલું છે; અને તે (આદમી) સંતોષી દોલતવાલું, તેહને બેહમનની ચાલુ મદદ હોવાથીછે; અને તે (ઇનસાંન) હોશ અને અક્કલને લગતાં સંપુરણ કાંમ કર
૩ વાએ બેહુ દુનીઆંમાં વખાંણ અને બુન્જેરગી મેલવેછે. પણ જે (ઇનસાંન પોતાના) હોશ અને અક્કલને એકના (ઇચ્છાને બેહમનના) સંભાલની અંદરથી (બેહમન-અકોમન અને હેશમ*) એ તરંણના સવાધીનમા આપેછે; અને (તેમાં) જેઆરે અકોમન અને હેશંમ, બેહમનનાં કરતાં વધારે તેહની ઉપર ફાવેછે, તેઆરે તેહની અક્કલ, અકોમનથી કુનજેહનની, અને તેનો હોશ, હેશમથી પરાગંદે થાએછે. અને જે તેહના હોશ અને અક્કલની ઉપર દેવો તેઓની બુદ્ધિથી ફાવેછે અને (તેહના હોશ અને અક્કલને) હાંણી પોહોચાડેછે, તો તે આદમી દેવના ખવાસનું બનેછે.
૪ જો (માણસની અંદર) સંતોષ વગર, આએ દુનીઆની દોલતનું તથા આવતી દુનીઆંની કંગાલીઅતનું બુરૂં બી રોપાએછે, (ઇચ્છાને ભલા મનવાલી સકતી વગર, બુરાં મનવાલી, તથા ગોસ્સો ઉપજાવનારી જેબી સકતીનું રેઠાણ થાએછે), તો તેથી તે (આદમી) ઉલટાં ધ્યાન વાલું અને ચોરાએલી અક્કલવાલું બનેછે.

* અતરે 'બેહમન' નો અર્થ 'ભલાં મનવાલી સકતી' નો; 'અકોમન' નો અર્થ 'બુરાં મનવાલી સકતી' નો; અને 'હેશંમ' નો અર્થ 'ગોસ્સો ઉતપન કરનારી સકતી' નો સહમજવો.

૧૧૪ (માંણસમા) વગર ગુનાહે રેહવાની સહમજ સકતીનું રેહઠાંણ થવા વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાંણવું કે, માંણસની અંદર તેને વગર ગુનાહે રેહવાની સહમજ સક- ૨
તીનું રેહઠાંણ થવું, આએ (નીચે જણાવેલી) બે ઓત્તમ ઈચ્છાનાં કારણુથીછે; તેમાં એક ઈચ્છા ગુનાહથી પાક રેહવાની અને બીજી ઈચ્છા તેવી (સહમજ) ને લગતાં કાંમને પસંદ કરવાનીછે. વલી જે આદમી આએ વીચારથી જુદું હોએછે, તેને ગુનાહથી પાક થવું નથી. જે આદમીનાં અન્તકરણની અંદર યજદાનું વધારે રેહઠાંણ હોએછે, તે દાદાર અહુરમજદની તરફની સરવે સહમજ ધરાવનારી ઓત્તમ સહમજ સક- તીની મદદથી, વગર ગુનાહે રેહવા તથા તેહને લગતાં કાંમો પસંદ કરવા સારૂં વધારે લાએકનું હોએછે. અને તે (બેબી સકતી) ની સહમજને લીધે, તે ઈનસાંન એવી રીતે ગુનાહથી પાક રેહવાએ તથા તેને લગતાં (સવા- બનાં) કાંમને પસંદ કરવાએ, (યજદો) ની તરફથી અગમચેતી અને ધટતી મોરાદ મેલવ્વાને લાએકનું થાએછે; જેમ તે અશો હેરબદ 'મપ્પ્રગ્આફરીદ', તેનાં અહુરમજદી અન્તકરણની ચેતવણીને લીધે વગર ગુનાહથી રેહવાએ તથા પોતાના આતમાની પવીતરાઈને પસંદ કરવાએ યજદોથી મોરાદ અને બેશારત મેલવ્વાને સારૂં પ્રખીઆત થએલો હતો તેમ.

૧૧૫ હકુમતને પસંદ કરનારા શખ્સને હકુમત મેલવ્વાની સરજત વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાંણવું કે, હકુમતનો શોક રાખનારા પુરૂષને રાજ મેલવ્વાની સર- ૨
જત આએ (નીચે જણાવેલાં) કારંણોથીછે, (જેમાંનું મુખ્ય કારણ એછે) કે, બેદાએતાલાનો પ્રતાપ તેની ઉપર ઉતરવાએ તે રાજકરતાને આદમીઓ તથા લશકરી અમલદારો મલી આવેછે; તેમાં જે પાદશાહ હકુમતની મારફતે આદમીઓને પાએદાર રાખવાને માંટેનો અને તે (હકુમત) થી રઈઅતનો સંબંધ મેલવ્વાને ઘણો આતુર હોએ, અને રઈઅતથી દુઃખને અટકાવનાર અને તેહને સારૂ સારાં કાંમ કરનારો હોએ તો, આદમીઓ તેહની હકુ-

મત ઉપર ટકી રેહનારાં તથા તેહના રાજની તરફ ચાહ રાખીને તેની સાથે જોડાઈ રેહનારાં હોએછે. અને એ વીસે (ની ગવાહીના) આએ અવસ્તાછે.

ખચીત જે પશુ અને માંણુસોની ઉપર હકુમત કરનારો (રાજા) છે તે, જ્યહવેર તેહની હકુમતથી તેએાને સારૂં મોહટું સુખ મેલવતો નથી, ત્યાંહાં-વેર તે પોતાને દાહપ્યંણુથી ઘણીજ કમ મોહટાઈમાં રાખેછે. (એટલેજે જે દાહપ્યંણુવાલો રાજકરતાછે, તે પોતાની રઈઅતને શુખ આપવામાં અને તેનું દુઃખ ટાલવામાં પોતાનાં રાજની મોહટાઈ સહમજેછે.) [અને તે હકુમતથી રઈઅતને દુઃખ દેતો નથી, પ્યંણ તેનાં સુખનો ઘણો વધારો કરેછે.]*

૧ ।।૧ દુનીઆંની વસ્તુએાને ઊગાડનારાં મુલ (ઈઆને તત્વો) ને વગર નીઅમનાં બનવા વીસેનો બોલાસો.

૨ જાંણવું કે, દુનીઆંની વસ્તુએાને ઉગાડનારાં મુલ (ઈઆને તત્વો) ને તેએાના અસલ નીઅમથી ઉલટાં જવાનું કારણ, તેએાના જોસ્સાએાની અંદર ફેરફાર થવાથી જણાએલુંછે. કારણ કે, (સમતોલ તત્વોથી બનતા કોઈ ચીજમાં) જે પાંણી વધારે હોએચતો, તે પવણના જોસ્સાને, તેમજ જમીનના જોસ્સાને ફેરવેછે; અને જે પવંન વધારે હોએચતો, તે પાંણીના જોસ્સાને, તેમજ આતશના જોસ્સાને ફેરવેછે; અને જે આતશ વધારે હોએચતો, તે પવન અને ખાકના જોસ્સાને ફેરવેછે; અને જે વધારે ખાક હોએચતો, તે આતશના જોસ્સાને તેમજ પાંણીના જોસ્સાને ફેરવેછે. અને તેએાના અસલ નીઅમવાલા જોસ્સાની અંદર ફેરફાર થવાથી, તેએા જે એકબીજાના મેળાપથી હયાતીને માટેની વસ્તુને બનાવનારાંછે, તેહને બદલે તે ઉલટા જોસ્સાને લીધે, ઉલટા જોસ્સાવાલા (અંગ્રમઈનીઉશ) ના નીઅમ પરમાંણે, કાયા ધરાવનારી વસ્તુએાને ખરાબ કરનાર તથા દેહવાલી વસ્તુએાના બદંનની બનાવટને નહી કરનાર અને પેદાએશને હાંણી પોહચા-ડનારા, તથા તે (પેદાએશ) ને નહી બનવા લાએક થવાના વસીલા તરીકે બનેછે. (તત્વો) પોતે, ઢાંનાઈવાલાં એકમુલ (સ્પન્તોમઈનીઉશ) થી, ફાએદેમંદ હયાતી ધરાવનારા (યજદો) નાં સંબંધને લીધે, (આએ દુનીઆંને લગતી) જાતને

* નોઇતિ જી દી યા પસુ વીર ખ્શએા અહ્માત્ અશાઉનો મજિસ્ત્ય દી શાતોઇશિ માંનયાત્ કસિસ્તેમ ઉજ્યાઓમય.

બનાવવામાં ફાવનારાંછે; અને નોકસાંનકારક જીનદગીવાલા (દેવદૂજો) ના સંબંધને લીધે, તેને હાંણી પોહચાડવાના સબબથી, તેઓ પેદાએશને નહી બનાવનારાં તથા નેસ્તીને લગતાં જણાએલાંછે. દેવોની તરફથી એ પરમાણે બનવાનું જે કારણછે તે આજારનાં બંધારંણને લગતાં એકમુલ (અંધ્રમઈનીઉશ) થીછે.* વલી ઉતપન્તી કરનારાં (તત્વો) ને, યજદોની મદદના સંબંધથી, આએ દુનીઆંની વસ્તુઓનો વધારો કરવાએ, દુનીઆંની બનાવટને ફાએદો કરનાર તરીકે જણાવેલાંછે; અને (આએ દુનીઆંની વસ્તુઓની બનાવટને) ખરાબ કરવાથી, જેમ વરૂં ગોસ્પંદની ઉપર હોમલો કરવામાં ફાવેછે, અને માંણસ માંણસની ઉપર બુરી મતલબમાં ફાવેછે, તેમ તેઓને નોકસાંન કરનાર તરીકે ગણેલાંછે. જેમ માંણસોની અંદર તેઓને લગતા સંબંધની જુદાઈ, ઉલટી ચાલનાં આદમીની જાલમીના સબબથીછે; તેમ તે તત્વો જે એકબીજાની સાથે સંબંધવાલાંછે, તેઓની (જુદાઈ), એકબીજાની બનાવટને ખરાબ કરવાથીછે. અને તેથી તેઓ આદમીઓની અંદર નીતીવાનને બદલે અનીતીવાલાં તથા કાએેઆની અંદર નોકસાંનવાલી ઉલટી બનાવટ કરનારા તથા નોકસાંનને નહી દાબી નાંખનારા વસીલા તરીકેછે. અને બનાવટને ફાએદાકારક હોવાથી તથા તેને મદદ કરવાથી, તેઓ આદમીની અંદર, ગોએેઆ નીતીને લગતું કાંમ કરાવવાને માંટેના વસીલા તરીકેછે; કારંણ કે તેને લીધે આદમીઓથી સવાબતું કાંમ થાએેછે, અને તેથી તેઓ પુણવન્તાં બનેછે. અને તેઓના ઉલટા નીઅમથી આદમીઓની તરફથી ગુનાહનાં કાંમ થાએેછે, અને તેના સબબથી તેઓ પાપી બનેછે. અને તેમ બનવું, દુઃખના નીઅમવાલા એક (અંધ્રમઈનીઉશ) થી જણાએલું છે.

આસમાંન—જમીન—સુરજ—ચંદર અને સેતારાઓ તેઓનાં કાંમ ઉપરથી જણાએલાછે, કે તેઓ પેદાએશની બનાવટને લગતા નીઅમવાલાછે, અને પેદાએશતું બનવું તેહના બનાવનારની પછી થએેલું છે. આસમાંન, 3

* જેમ 'રપ-તોમઈનીઉશ' અને 'અંધ્રમઈનીઉશ' અને તેહની બીજી સકતીઓ સારાં અને નરસાં કાંમ કરવા સારૂં માંણુસનાં મન ઉપર પોતાની તરફની ઉસકેરણી કરેછે, તેમજ તે બંધે જેબી સકતીઓ પોતાની સાથની બીજી સકતીઓની સાથે માંણુસનાં બદનની અંદર રોગોનું નીવારંણ તથા રોગોની ઉતપન્તી કરવાનું કાંમબી ચલાવી સકેછે. એ ઉપરથી બોલ્લી રીતે જણાએછે, કે માંણુસનાં મન ઉપર જેમ ઉપલા બેહુ મીનોઓની હરીફાઈ ચાલુછે, તેમજ તેઓનાં શરીર ઉપરબી તેઓની હરીફાઈ ચાલુ રેહેછે. માટે ઉપલા નીઅમ પરમાંણે આએ દુનીઆંમાં ઉતપણ થાતી ચીજોના સારા અને ખરાબ બનાવના સબબની મતલબ આપણે યજદોને નામે ઓળખાતી સારી સકતી અને દેવોને નામે ઓળખાતી બુરી સકતીનાં બેચાંણુથી સહમજવી જોઈએેછે.

સેતારાઓની હદ શુધી જમીનની આસપાસ કીલ્લેબંધી તરીકેછે, અને તેની વચેની જગો લડાઈની હરીફાઈ કરનારા (સારા માઠા આતમા) ઓને સારૂ હરીફાઈ કરવાનું એક મેદાંનછે. અને તાંહાં (લડાઈની) હરીફાઈ કરનારાઓ (માંણુસનાં) બદનની છેક અંદરથી તે સેતારાની હદ શુધી (પોહચી સકે) છે. અને તે સ્તર પાએઆની અંદર ચહડતે દરજેની રોશનીવાલી પેદાએશછે, તેથી જેઓ જાતે નોકસાંનવાલાછે, તેઓનાં કાંમને (તે રોશનીવાલી પેદાએશથી) હાંણીનું પોહચવુંછે. પેદાનો કરનાર પોતે, પોતાની પેદાએશને હાંણી પોહચાડવાને તથા પોતાની પેદાએશની અંદર એકબીજા સાથે લડાઈ કરાવ્વાને લાએકનો નથી. તેમજ ખલક પોતે એકબીજાની સાથે (પોતપોતામાં) હરીફાઈ કરવાને લાએક બનેલી નથી; પંણ તેમ બનવાનો સબબ દુઃખનાં નીઅમવાલા એક (અંધમઈનીઉશ) થી જાહેર થાએલોછે.

૧ ૧૮· **સઘલી જાતની હયાતીથી દાદાર અહુરમજદની ખુજો· રગીછે, તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખેાલાસો·**

૨ જાંણવું કે, જેમ આપંણને જણાએછે કે, જે એક નાંઢલો દાંનોછે, તેની અંદરથી એક મોહટું જાહાડ બનેછે; તથા જે એક લાંકડાંનો નાંઢલો કટકોછે, તેથી એક મોહટું ઘર બંધાએછે; અને જે એક નાંઢલી આંખછે, તે ખોરશેદની મોહટી રોશનીની મારફતે જમીન અને તેનાં છેડાને જોઇ સકેછે; અને (આપણા) આતમાને લગતો જે નાંઢલો અંદેશોછે, તે સઘલી વ્રસ્તુની અંદર કીમતી ગણાએછે. તેમ (દુનીઆંનો) વધારો કરનારાઓની સકતીને તેને લગતાં કાંમને સારૂ (કુદરતની તરફથી) એટલું તો બોહલું કઉમત મલેછે, કે આસમાંન અને જમીનને લગતી સઘલી ખીલ્લતી—નબલી—ઓછી અથવા પાએમાલ થાએલી સકતીવાલી ચીજોમાં, તેઓની (કુદરતી) સકતીઓની મારફતે અતીઘણો ચલકાટ આપનારો મોહટો જોર દેખાએછે. જે ઉપરથી પાક બોદાએતાલાને લગતી બેમાલુંમ મોહટાઈ કેહવીછે, તે આપણા બેઆલમાં આવી સકતી નથી. અને તેહની આએ બુજોરગ સકતી આપણને બતલાવેછે કે, એવી મોટાઈ ધરાવનારો (સાહેબ) સઘલી દુનીઆંને ચલાવ્વાની સકતીઓને તેની દાંનાઈથી જોઇ સકેછે, અને

તેનું (દુનીઆંને) ચલાવવાની દાંનાઈનું સરવેથી સરસ બલ તેની વધારે
ચહડતે દરજેનાં બલવાલી દાનાઈની આપણને સહમજ આપેછે. વલી તેની
મજદીઅસની દીન ઉપરથી આપણને જણાએછે કે, તે દીન (સઘલી) દાંનાઈ-
ઓને જણમ આપનારીછે, તે ઉપરથી મજદીઅસની દીનની સરવેથી સરસ
મોહોટાઈ આપણને દેખાએછે. જેઆરે આપણ જોઈએછે કે, તે (ખોદાએ- ૩
તાલા) દરએક ટેકાંણે દીનથી (પોતાનાં) રાજને ચલાવનારોછે, તે ઉપરથી તે-
નાં રાજની અતીઅંત મોહટાઈ આપણને જણાએછે. વલી જેઆરે આ-
પણને જણાએછે કે, પેદાનો કરનાર અશો અહુરમજદ અસલછે અને તે
(દુનીઆંની સઘલી પેદાએશને) જનમ આપનાર, બનાવનાર અને તેને
ચલાવનારછે; તેઆરે એ ઉપરથી પાક ખોદાએતાલા સરવેથી ચહડતે દરજ-
જેની હકુમતવાલોછે, તે એકસરખા આકારમાં આપણને દેખાએછે. પેદાના
કરનારની મોહટાઈને સહમજવા સારૂં આએજ દાખલો બસછે કે, તે દા-
દાર અહુરમજદ તેહની સઘલી ખલકની ઉપર ચોકસાઈ રાખવાને સરવે
સકતીવાંનછે.

૧૨। અહુરમજદની ઈચ્છા વીચાર સાથનીછે, તે વીશે ૧ ભલી દીનને લગતો ખોલાશો.

જાંણવું કે, અશો અહુરમજદની પસંદ કરવાજોગ ધારણા, તેહની સરવે ૨
સહમજ ધરાવનારી અકલને લીધેછે. અને તે પોતે (આલમને) પસંદ
પડતો, તેહની સઘલી સહમજ ધરાવનારી અકલની ઈચ્છાએ, તેહને લગતી
ખલકને બેહદ રીતે શુધારવાને તથા તેનો સેલસેલો ચાલુ રાખવાને લીધેછે.
માંટે જે (શખ્સ) મજદીઅસની દીનનો વધારો કરવા સાથે, તેહની હકુમતને
લગતાં સરવેથી ચહડતાં કાંમ કરનારો હોએ, કે જેહનાં પુરતાં કાંમથી, ખલકનાં
લોકો હમેશનો ફાયદો મેલવે, અને તે (ફાએદો) હમેશાં ચાલુ રેહવાથી, પુરતો
શુધારો (દુનીઆંમા) થાએ, તથા એબ આપનારા (અંધમઈનીઉશ) ને તેથી પુરતી
રીતે હાંકી કહડાએ, અને ખલકનાં લોકોને હમેશાં નેકી મલે, તો તે શખ્સ
અહુરમજદની ઈચ્છાને લગતોછે. જે ધરમગુરૂઓ, (તેઓના) મતલબી ધરમથી ૩
લોકોનાં સેવટને લગતાં કાંમોને હમેશાં ખરાબ કરનારા તથા મતલબી ધરમના
વીચારથી ઘણાંએક આદમીઓને હમેશનાં દોજખી કરનારાછે, તેઓ ખલકને

બેહદ રીતનું નોકસાંન કરનારાછે; કારંણ કે તેઓના મજહબની અસર, તે ધરમ પાલનારાઓને હાંણી પોહોચાડમારાં કાંમોને પસંદ કરવાનાં મુલ તરીકેછે. માંટે તેવો ધરમ, ખોટા વીચારવાલો અને આખેરશને માંટેની બુરાઈના સંબંધવાલો કેહવાછે; તેથી તેહને ધરમ તરીકે કેહવો જોઈએ નહી.

૧ ૧૨૨ સારી અને નરસી દીન તથા તેની બુનીઆદ અને તેના જાહેર તથા ચાલુ થવાથી (દુનીઆંમાં) પ્રાએદા અને નોકસાંન કરનારાં પ્રલની ઉતપન્તી થવા વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાંણવું કે, ભલી દીન, આસ્નેખેરદ (ઈસ્માને કુદરતી અકલ), અને આસ્નેખેરદના ગુણવાલી જાત (ઈસ્માને બેહમનને નાંમે ઓલખાતી ભલાંમન
૩ વાલી સકતી), એ સાથે જણમેંલાંછે. તેમાં આસ્નેખેરદ અને તેના ગુણ-
૪ વાલી બેહમનની જાત, સ્પેનામીનોથી પેદા થાએલીછે. અને અકોમન (ઈસ્માને બુરાં મનવાલી સકતી) જે વરૂન (ઈસ્માને ઉલટી અકલ) ને લગતી એબ વાલી જાતછે, તે નોકસાંનકારક વરૂન (ઈસ્માને ઉલટી આકલ) ની સાથે
૫ પેદા થાએલીછે. અને નોકસાંનકારક વરૂન તથા તે નોકસાંન કરનારા વ-રૂનની દુરગુણ જાતવાલો અકોમન ધનામીનોથી પેદા થાએલાંછે, કે જે (ધના-મીનો) અસલ મુલને લગતો નથી, (ઈસ્માને અશો અહુરમજદથી જુદોછે.) ભલી દીન એ સ્પેનામીનોથીછે, કે જે (સ્પેનામીનો) અસલ મુલને (ઈસ્માને
૬ અહુરમજદને) લગતોછે. અને બુરી દીન ધનાહમીનોથીછે. અને તે-ઓમાં ભલી દીનવાલાનું જણાવું અકલમંદી, અકલની મદદ, અકલને લગતી રીતભાત, અકલને લગતી જાત, અકલને લગતાં કાંમ, અકલમંદને કઉમત આપનારી અકલની રોશનીથીછે. કારંણ કે સ્પેનામીનોની તર-ફથી જણમ લેનારી નીરમલ અકલ ભલા લોકોને સઘલો ફાએદો કરનારીછે.
૭ અને બુરી દીનવાલાનું જણાવું ઉલટી અકલમંદી, ઉલટી અકલની મદદ, ઉલટી અકલવાલી ચાલચલણ, ઉલટી અકલવાલી જાત, ઉલટી અકલવાલાં કાંમ, ઉલટી અકલવાલાને બુરૂં કઉમત આપનારી ગુમરાહીથીછે. કારંણ કે ધનામીનોની તરફથી જણમ લેનારી સંઘલી ઉલટી અકલ ભલાં લોકોને ઘણી
૮ એક તરેહનું નોકસાંન કરનારીછે. અને (ભલી તથા બુરી દીન) એ બેહુ-

નું ચાલુ રેહવું તેઓથી (ઈચ્છાને સ્પન્તોમઇનીઉશ તથા અંગ્રમઇનીઉશથી)
છે. ભલી દીનવાલા શખ્સની અંદર ભલા અને ખાલેસ અમેશાસ્પન્દોને ૯
રેહવાની પાક જગેા જાંહાંસુધી તેનામાં આસ્નેખેરદની પુરતી હકુમત હેાએછે,
તેથા નાસકારક ઉલટી અકલની દુરમલ હકુમતનેા અન્ત આવેલેા હેાએછે, તાંહાં
સુધીછે. બુરી દીનવાલાની અંદર લેાભ આપનારા દેવેાનું અપવીતર રેહઠાંણ, ૧૦
જાંહાંસુધી તેનામાં નાસકારક ઉલટી અકલની સધલી નાંલાએક હકુમત હેાએછે,
અને જેયાં આસ્નેખેરદ મુતલક નથી, ત્યાંસુધી હેાએછે. અને દુનીઆંમાં ૧૧
જાંહાં આસ્નેખેરદ અને નાસ કરનારી ઉલટી અકલ એ બેહુ હેાએછે, ત્યાં
બંધેની હકુમતની આમેખ્તગી ભરેલી હરીફાઈ હેાએછે. તેમાં (જે ઠેકાંણે)
જેટલે દરજજે આસ્નેખેરદની હકુમતનું જોર હેાએછે, તેટલે દરજજે (ત્યાં)
ભલાઈ-દીનને માંનવું-દીન ઉપર વીસવાસ રાખવેા અને તેનેા ફેલાવેા કરવેા,
તથા યજદેાની હકુમત-ભલાં માંણસને મેાહટાઈ અને ખલકને નેકીછે.
અને (જેયાં) જેટલે દરજજે નાસકારક ઉલટી અકલનાં બલનું ચલણ હેાએછે,
ત્યાં, તેટલે દરજજે બુરી દીનને માંનવું—તેનેા રેવાજ આપવેા—દેવેાનેા
જેલમ—બુરાએાને મેાહટાઈ અને લેાકેાને બુરાઈછે. (દુનીઆંમાં) ફાએદે- ૧૨
દાનું ફલ, ભલી દીનને ચાલુ રેહવાથીછે. અને નેાકસાંનનું પરીનાંમ, બુરી
દીનને ચાલુ રેહવાથીછે. ખલકને ભલી દીનથી જે ફાએદાનું ફલછે, તે ૧૩
આએ દુનીઆંમાં બેાદાએતાલાની ખલકનેા એહરેમનનાં નાસથી બચાવ કરવા
સારૂ અમેશાસ્પંદેાની પવીત્તર મદદ ચાલુ રેહવાએ, તથા યજદેાની ભલી
કઉમ્મતનેા સંબંધ આદમીને (ગુનાંહથી) પાક રાખવા સારૂ ગાલેબ હેાવા-
એછે. કારણ કે, આદમીએા માણસેાની અંદરથી ઈનસાંનને લગતી એબને
દુર કરવાથી તથા તેઓના ખવાસને સુધારવાથી દેાજખથી છુટકારેા પાંમેછે,
અને શુધરેલાં બનેછે. દુનીઆંમાં ચહડતે દરજજેના સારા ગુણેાંનેા વધારેા,
દુનીઆંને ખુબીનેા સીનગાર આપવાએછે. આદમીઓની અંદર જે કાંઇ
(ભલી અને બુરી) ભેલસેલ સકતીનું ચાલુ રેહવુંછે; તેમાં આદમીની અં-
દરે ભલા ખવાસના સારા ગુણેાની કઉમ્મત હેાવાથી, તેમાંથી દરૂજનું તુટવું,
અને દુર થવુંછે, અને તે (દરૂજને ટુટવા) થી આદમીને પેાતાનાં રવાંનના
છુટકારને માંટેનાં સવાબનાં કાંમ કરનાર બનવુંછે. આદમીઓની અંદર
પુરતેા સવાબ ચાલુ રેહવાએ દરૂજની ફેાજ (ઈચ્છાને પાપને લગતી સંખી-
આ) ને હાંણી પેાહચવાનેા તથા ખલકથી એબ આપનાર (એહરેમન) ને

વગર ચલકાટવાલો કરવાનો અને સઘલી ભલી પેદાએશને તેહની મોરાદ મુજબ વગર મોહતની શક્તીવાલી બનવાનો સબબછે.

૧૪ ખલકને બુરી દીનથી જે નોકસાંનનું પરીનામછે, તેનું કારંણ એછે કે, તે (દીન) થી આદમીઓની અંદર દેવોનું રેહઠાંણ થાએછે; તેથી તેઓમાં સઘલી બદીનું ચાલુ રેહવું, તથા દુનીઆંમાં ધાત અને ખલકને નાસ તથા ઈજા થવીછે. અને તેની આમેજશ આદમીઓમાં ચાલુ રેહવાથી, દુરગુણોને કઉઅતનું મલવું, સારા ગુણોનું નબલું પડવું, આદમીની અંદરથી ઈનસા. નગરીની રોશનીનું દુર થવું, તથા તેઓની અંદર ગુનાહના કામ કરવા સારૂ બદીનાં (બી) નું રોપાવું, તથા (તેઓનાં) રવાંનને પાપી બનવું અને અનીતીથી દુનીઆંને ઉજડ તથા નોકસાનકારક બનાવવીછે. આદમીઅતની ખરાબીથી અને તેને લગતી બદીની હાંસેલ તથા અનીતીના વધારાથી, દેવોને દુનીઆંને ખરાબ કરવા માંટેનું ઘણું કઉઅત મલેછે. દેવની તાબેદારીથી (માણસને) દુનીઆંમાં જે ઉમેદ રાખવીછે, તે ભલાઈના સંબંધ વગરની બદીને લગતીછે. ખલકને ચહડતે દરજ્જેની પેદાએશ તરીકે પાએદાર નહી રહીં સકવાનો સબબ, તેહની અંદર ભલાઈના સંબંધ વગરની સઘલી છુપી
૧૫ બદીની પુરવારી હોવાને લીધેછે. માટે જે ધરમગુરૂઓ અસલ એક (પેદાના કરનાર) નો મજહબછે, તેનો બોધ આપનારાછે, તેઓ તેથી તે દીન ધરાવનારાઓને અસલ મુલના સંબંધમાં રાખનારાછે, અને તે અસલ મુલના સંબંધથી બુરી દીનથી તેઓને દુર રેહવુંછે; માંટે તેવા ધરમગુરૂના કેહવાને લોકોએ નીતીને લંગતું ગણવું. અને જેનું કેહવું રૂપેનામીનોને લગતું નહી હોએ અને ધનામીનોને લગતાં મુલનું હોએ, તો તે ધરમગુરૂ, સઘલા ગુનાહઓનું મુલ તથા દરએક ગુનાહનું કાંમ કરનારાઓનો સરદાર અને બુરાઓની અંદર સરવેથી બુરો કેહવાએછે.

૧૧૮ આએ દુનીઆંની વસ્તુઓ, (તે) વસ્તુઓની પેદાએશ, તેહને ૧
લગતું કાંમ, તથા તેની હયાતીને લગતી તરપ્રદારી, ખુનીઆદ,
આપ, તરીકો, કાલખુદ અને તેહની હસ્તીની કઊઆત તથા
તેહને હાંણી પોંહચાડનારા વસીલા વીસે, તથા (પેદાએશની) હ-
યાતીને હાંણી કેહવી પરકારેછે ? અને (દરએક) વસ્તુની અંદર
ખરાબી કરનારાઓને પોહચવું સાથીછે ? તથા પ્રરીને બીજી વ-
ખત તેહને સુધરવુંછે કે નંહી ? અને જો તે પાછી સુધરસે તો જેમ
હમણાં તેહનો આકાર બનેલોછે તે પરમાંણે પાછો તેહનો સુધરે-
લો આકાર બનસે કે આએ દુનીઆંમાં આતમાને લગતી હયાતી
જુદી કાએઆવાલી થસે ? આ દુનીઆંમાં (માંણસ) મીનોઈ દુની-
આંને લાએકનું, તથા આએ દુનીઆંનાં કરતાં મીનોઈ દુનીઆં-
ની તરપ્રદારીવાલું અને ગેબી યજદની કઊઆત ધરાવનારૂં તથા
વખ્શ સકતીની તરપ્ર ગેબી ઊલટવાલું સાને લીધેછે ? અને ગેબી
સંબંધથી તેને એકબીજાથી તરાવતનું મલવું કેમછે ? તથા ગેબી
યજદો અને દેવો જે તેના ઊપરછે, તે બેહુ મીનોઓ કાંહાંસુધી
તે ઊપર રેહછે ? અને સાથી એકબીજાથી જુદા પડેછે ? અને
આએ દુનીઆંની પેદાએશોને આગલ તથા પછવાડે પેદા કરવી
સા સારૂછે ? તથા આએ દુનીઆંની પેદાએશને કાએમ રેહવું,
તથા સુધરવું શાથીછે ? અને બલકને તેહની બેબથી સુધાર-
નારૂં આદમી ઘણુંજ સરસ સાને લીધેછે ? દુનીઆં તેને બે-
બથી પાક કરનારની તરપ્રથી જે કાંઈ પાક થસે, તે કાંહાંથી થસે ?
અને દુનીઆંનાં સેવટને લગતા સુધારાને તથા તેની
ખરાબીને પસંદ કરનારી કેહી સકતીએછે ?
તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાંણવું કે, આએ દુનીઆં (ની વસ્તુ) કાએઆવાલી આંખની મારફતે ૨
દેખાએછે, અને તેની અંદરની (મીનોઇ) પેદાએશ લડાઈની ઉસ્કેરનીને લગતાં
કાંમ કરનારીછે. અને ઉસકેરની કરનાર પોતે પેદાએશની સાંહાંમણે થનારી તથા
(સાંહાંમણે થનારને) દાબી નાખનારી (સકતી) છે; અને (માંણસની અંદર
આએ સકતીઓના) સંબધનું જોડાવું, હમેશની સારી ચાલચલણનેં સા-

રૂંછે, અને તેહનું કમ પોતાના પેદા કરનારને લગતું છે. એ વીસેનો બોલાસો એમછે કે આએ દુનીઆંનાં લોકોનું કોઈબી કાંમ (બદીની) ઉસ્કેરણીને દાબી નાખવા વગરનું નથી. આએ દુનીઆંની તરફેનવાલાં લોકો દરએક વસ્તુ જોઈને કરવાવાલાંછે. અને આએ દુનીઆંનાં લોકો દરએક બીજને બદનને લગતી આંખે જોનાર તથા બદનને લગૂતા હાથથી કરનારછે. આએ દુનીઆંની ઉતપંનતી, પેદાના કરનાર દાદારથી થાએલીછે. પેદાએશને ઉધરભાવ આપનારા મારગવાલી સકતીને દીનની અંદર હયાતીનું નાંમ આપેલું છે. આએ દુનીઆંનાં લોકોના તરેહવાર ઉપાએનું મુલ પાયણુ-સકતીથી જણાએલું છે. અને દાદારની તરફથી તેહની પેદાએશ પરથમ બનેલીછે. અને તેહને લગતું જે પ્રમાંણીક કાંમ કરનારી (વસ્તુઓછે તે) હયાતીથીછે. દીનમાં તે (વસ્તુઓ) ને હયાતીને ચાલુ રાખનાર (સકતીઓ) નું નાંમ આપેલું છે. અને તે પવન—આતશ—પાંણી અને માટી ઈત્યાદી ચેઆર જીનદગીને લગતાં તત્વોછે. અને તે, આએ દુનીઆંનાં લોકોની દેહ અને દેખાવનાં મુલછે. બીજું દાદારની અગમબુદ્ધિને લગતાં જીનદગીને ચાલુ રાખવાનાં કાંમને લીધે તે (તત્વો) ને હયાતીને કાએમ રાખનારનું નાંમ આપેઆમાં આવેલું છે. અને તે ચેહારે ઉનસરોને હયાતીવાલી કાએેઆની મેલવણીને કાએેદાસર ચલાવનાર તરીકે ગણેલાંછે. તરીજું દાદારની તરફનું ચહડતે દરજજેનું કાંમ કરવા સારૂં ફરોહર અને રવાંન, તે (કાએેઆની મેલવણીને) કાએેદાસર ચલાવનારાં તત્વોની સાથે આએ દુનીઆના સાથીછે. સઘલાં આદમીઓ—ગોસપંદો અને બીજાં ભલાં જાંનદારોની કાએેઆ જેમ તેથીછે, તેમજ તેઓ શેવટની કાએેઆ બખ્શેલાં (ઈઆને રીસ્તાખેજના વખતમાં કાએેઆ પેમેલાં) તેથી થશે. (જાંનદારોનાં) કાલબુદોની અંદર જો તે (તત્વો) તે એેખલા એકનાં જોરવાલાં હોએેચતો તેઓ તેહને લગતાં હોએેછે; પંણ જો તેઓમાં બીજાની અસર હોએેચ તો તેઓ એકસરખા ખવાસથી ઉલટા સભાવવાલાં બનેછે. અગત કરીને હયાતી ધરાવનારાઓને હલાકીને લગતા વીચાર સાથનું બનવું, તેઓને હલાક કરનારા (અંધમઈનીઉશ) થીછે. કારંણ કે, બે (બીનોઈ સકતીઓ) માંની એક બદીને પોંહચાડનારી તથા દરદને ઉતપન કરનારીછે, અને બીજી તેથી છુટકારો આપનારીછે. અને હાંણી પોંહચાડનાર (અંધમઈનીઉશ) ના જીનદગી સાથના સંબંધથી, તથા તેહની સઘલી ખરાબી કરનારી ઓલાદની મારફતે, લોકોની કાએેઆ અને કાલબુદના બહારની ખરાબી થાએેછે. જે

કાંઈ (વસ્તુ) ખરાબ થાએછે, તે તેના અસલની અંદરથી છુટી પડવાએછે. ઉનસરોની કાએદાસરની સાચ્ચી સકતીએા, જુદી જુદી જાતોને તેહના પેદા કરનારની તરફ રાખનારાં મુલને લગતું કાંમ કરનારછે, અને દેવની પેદાએસથી જેકાંઈ જાત ખરાબ થાએછે, તેહનો નાસ નહી થાએ, એટલા સાંરૂ તેને દાદારની કઉએતથી બીજી વખત પાછી એવી રીતે શુધારેછે, કે તે ગેાએેઆ પેહલાંનાં જેવી બની શકેછે. જે કાએેઆાએા પાછી શુધરેછે, તે ખાલેસ મુલની તરફથી તેએાને ફતેહ મલવાએછે. અને જેએા—એ અસલ (મુલ) થી જુદાંછે, તેએા એબ આપનારા (અંધમઈનીઉશ) થી ફતેહ મેલવેલાંછે. જે જાતો આમીનશ વાલાં મુલ (ઈઆને અંધમઈનીઉશ) નેા સંબંધ ધરાવનારીછે, તેને તે મુલના ખરાબ સંબંધથી, પેલી (તત્વોને કાએેદાસર ચલાવનારી) સાચ્ચી સકતીએા, દાદારની તરફની પુરતી આગાહી અને પુરતાં બલે કરી પાછી જુદી પાડેછે. અને તે સાચ્ચી સકતીએા, તાબેદારીવાલાં ઉનસરોથી કાએેઆાને કાએેદાસર રાખેછે. આાએે દુનીઆંમાં મીનોને લગતા મારગવાલી જે ચીજછે, તે બદંનની અંદર રેહનારૂં રવાંનછે. અને રવાંનની અંદર (તેને) આાએે દુનીઆંમાં મદદ કરવા તથા ઘટતી રીતે ચલાવ્વા સાારૂં જે મીનોઈ સકતીછે, તે સારે મારગે ચાલવાની ચેતવણી આપનારૂં અન્તકરંણછે. જેમ આાએે દુનીઆંમાં આાતમાં (જાંનદારની) કાએેઆાને જીવતી રાખનાર, અને તેને જોવાની સકતી આપનારછે, તેમ રવાંન કાએેઆાને મીનોની તરફ ચલાવનારૂં તથા મીનોની તરફેનમાં રાખનારૂંછે. જેમ આાએે દુનીઆંની અંદર આાતમા કાએેઆાને જીવતી રાખનારછે, તેમ તે જે બદંન કાએેદાસર ચાલતું નથી તેહની ઉપર નજર રાખનારછે, અને તેને કાએેદાસર ચલાવનારી ગેબી સકતીએાની મારફતે તે વીસેની સહમજ આપેછે. બદનની અંદરની કાએેદાસરની ચીજોમાંની જે ચીજ બેકાએેદે બનેછે, તે (માંણુસને) આાતમાની આંખે દેખાએેછે. જે ગેબી સકતીછે, તે આાતમાને લગતી આંખે જોનારીછે. (માંણુસને) શુધારનારી ગેબી સકતીએા, ગેાએેઆા રવાંનનાં મેાહટાં બલ તરીકેછે. અને તે આાતમાને લગતી સકતીએા, જેવી કે વીર (તકૅ સકતી), હોશ, અને અકલછે. અને તે રવાંનની સાથે રેહછે. રવાંન અને વખ્શ (ઈઆને આદમીને સારે મારગે ચાલવાની સમજ આપનારી સકતી), (એ બેહુ) પેાતાનાં સઘલાં કામની અંદર ઉપલી તરંણુ ગેબી સકતીએાની મારફતે જોનાર અને ફતેહ મેલવનારછે. રવાંન અને ફરેાહર વખ્શથીછે. અને રવાંન તથા ફરેાહર

જે કાંઈ જોતાંછે, તે પણ વખ્શથીછે, અને વખ્શ જેછે, તે (રવાંન તથા ફરોહરની) આંખછે. અને રવાન તથા ફરોહર એકબીજાને જોનાર, વખ્શની આંખેછે. અને તે (વખ્શ સકતી) ની મારફતે રવાંન (પોતાની) ઇચ્છાને લગતાં કાંમ કરવા વાલુંછે, અને ફરોહર તેનાં કાંમને લગતા જોસ્સામાં ફાવનારૂંછે. જેઆરે રવાંન જાતે વખ્શ (ઇચ્છાને સારે મારગે ચાલવાની સમજ આપનારી સકતી) વાલું હોએછે, તેઆરે તે સકતીથી રવાંનની મારફતે આતમાને દેખાએછે, અને જેઆરે (આદમીની અંદર) રવાંનની મારફતે વખ્શ સકતી જોતી રેહછે, તેઆરે (વખ્શ અને રવાંન) બંધે પસંદ કરવાજોગ કાંમ કરનાર થાએછે. અને અકલ જેછે, તે વખ્શનાં ચહડતે દરજ્જેનાં કાંમને પસંદ કરનારીછે. ફરોહર જે મદદ કરનારા ફતેહમંદ જોસ્સા વાલુંછે, તે તેહની અંદર વખ્શ સકતી હોવાને લીધેછે. જે કાંઈ રવાંનને તેહની ઇચ્છાને લગતું કાંમ કરવાનું દેખાએછે, તે ગાલેબ ફરોહરના સબબથીછે. ઘણુંકરીને વખ્શ (સકતી) રવાંનને સુધારવા સારૂંછે. અને ફરોહર તથા વખ્શ એ શુધારાવાલી સકતીઓ, રવાંનથી એકબીજાની સાથે રેહી શકેછે. જેઆરે (રવાંન-ફરોહર-અને વખ્શ એ) તરંણમાંની દરએક વસ્તુ એકબીજાની સાથે એકમલતી હોએછે, તેઆરે તે (દરએક સકતી), ચાલાકી ભરેલી રેહછે. આતમાને લગતો જે પવન (ઇચ્છાને દમને આવજાવ કરવાની સકતી) છે, તેથી માંણુસનો શુધારોછે. અને ફરોહર' ગાલેબ આતશની મારફતે (માણુસની) જીનદગીને લગતા પવન*ને તેજ રાખનારછે. જીનદગીને લગતા પવનની તેજીને લીધે, બદંન જીનદગી ભોગવનારૂંછે. બદનનાં રૂપની અંદર રવાંન વખ્શવાલી બુદ્ધિની મદદથી, બદનને જોતું અને ચાલતું રાખનારછે. અને (જાંહાંવેર રવાંન) વખ્શની સાથે એકમલતુંછે, તાંહાંવેર તે બીનોઇ હાલતને સારૂં પોતાને સુધારનારૂંછે. અને તે (રવાંન) ના જે બીજા સાથીઓછે, તે સંધલા ફરોહર અને વખ્શના સંબંધને લીધે આદમીનો સુધારો કરવાને માંટેનાછે, અને તનની અંદરથી (રવાંનને) ગુજર કીધા પછી તેઓ અશો રવાંનની સાથે રેહછે. જેઆરે રવાંન પાપી થાએછે, તેઆરે રવાંનથી બોદ અને ફરોહર (એ બેહુ સકતીઓ) જુદી પડેછે, અને તુરત તે પાપી (રવાંન) થી તેઓ અંતદીઠ થાએછે. વલી યજદો અને દેવોની હસ્તીનું (માંણુસની

* જીનદગીને લગતો પવન—એ બદનની અંદર જે દમ લેવાની સકતીનું ચાલુ રેહવુંછે, તેહને સહમજવો.

અંદર) જણાવું (તેહને લગતી) દીનથીછે. તેમા (ઈનસાંનની અંદર) યજદાની હયાતી (ઈમાને યજદાનું રેહઠાંણુ), ભલાઈને વાસ્તેની સહમજ આપનારી સકતી અને અકલને લીધેછે; અને દેવોની હયાતી (ઈમાને દેવોનું રેહેઠાંણુ), બુરાઈને માટેની સહમજ આપનારી સકતી તથા ઉલટી અકલને લીધેછે. આદમીઓની જાતની અંદર (યજદો અને દેવો) એ બેહુ તરેહની જેબી સકતીઓ મવકલછે, તેહને લગતી શાખ્શીનું જેમ (આપણુને) જણાવુંછે, તેમજ (આદમી), તેઓને લગતી વસ્તુના સંબંધથી જુદી તરફેનવાલું બનવાએ, તે જેબી સકતીઓ તેથી જુદી પડેછે, તે પંણ આપણને સમજાએછે. તેમાં જે (ઈનસાંન) યજદોની તરફેનવાલું હોએછે, તે અમર જીનદગીને લગતાં મીનોઈ દુનીઆંનાં દાહપંણુવાલું હોએછે; અને જે દેવોની તરફેનવાલું હોએછે, તે બુરાં મોતવાલી જીનદગીને લગતી મીનોઈ દુનીઆંની બુરી બુદ્ધિવાલું હોએછે. અને આદમીનું રવાંન તે (બે જાતની અકલ) થી પુણુવાલું તથા પાપવન્તું બનેછે. (આદમીનું) રવાંન પુણુવન્તું યજદોના સંબંધની અસરને લીધેછે, અને જે (ઈનસાંન) તે (યજદોના સંબંધ) થી જીનદગી ગુજારનારૂંછે, તે યજદોની અશોઈને માટેના દાહપણુવાલું તથા બેમરગ રવાંનવાલુંછે. અને (આદમીનું) રવાંન પાપી, દેવોની સાથના સંબંધની અસરને લીધેછે; કારંણુ કે જે (ઈનસાંન) તે-(ઓના સંબંધ) થી જીનદગી ગુજારનારૂંછે, તે દેવોનાં પાપીપણાને માટેની બુરી બુદ્ધિ સાથનું તથા મોતમંદ રવાંન વાલુંછે. આએ બંધે (જાતના મીનોએ) ની હસ્તીની તરફ સંબંધ રાખનારાઓમાં, જેઓ ચહડતે દરજજેની શાખ્શી વાલા (ઈમાને સવાબકાર) છે, તેઓ યજદોની મીસાલની દલીલ અને દાંનાઈ વાલાછે; અને જેઓ દેવદરૂજના જેવી બુરી બુદ્ધિવાલાછે, તેઓ મદુકુમ દેવોછે. આએ બેહુ મીનાઓને માટેની હસ્તી વાલાં આદમીઓની અંદર, જેનામાં દાંનાઈ હોએછે, તે (આદમી) યજદોના મુલવાલુંછે. અને જેનામાં બુરી બુદ્ધિ હોએછે, તે (આદમી) દેવોનાં મુલવાલુંછે. અને તે ઉપરથી સઘલાં આદમીઓના ઉપરી (યજદ અને દેવછે તે) વીસેની દલીલ આપણને મલેછે. આસમાન, પાંણી, જમીન, ઝાડપાંણુ, ગોસ્પંદ અને આદમીની પેદાએશ, એ આએ દુનીઆંની પેદાએશ તરીકે ગણાએછે. જેમા આસમાન પેદા કીધા પછી પાંણીની પેદાએશ થાએલીછે, જે (પાણીની) ઉપર (તેની) બનાવટને એકસરખી હાલતમાં રાખનારી પવનની કઉઅતને સારૂ આસમાની જાતવાલો જેબી પવન ફુકતો

રેહછે. (પાંણીની) પછી જમીન, (જમીનની) પછી ઝાડપાંણ, (ઝાડપાંણની) પછી ગેાસ્પંદ, અને શેવટે આદમીની પેદાએશ બનેલીછે. આએ પાંચે વસ્તુએાનું રેહઠાંણ આસમાંનની વચ્ચેછે. (એટલે જે આએ આપણી પુરથવીને આસ્પાસ આસમાંનછે અને તેહની વચ્ચે પુરથવીછે અને પુરથવીની ઉપર ઉપલી વસ્તુએાનું રેહઠાંણછે). અને તે સધલી ચીજો હમેશાં લાએકની, તેહનાં અસલ મુલની તરફ રેહવાએ જણાએલીછે. પાંણીનું સધલી વસ્તુએામાં લંબાવું અને પંથરાવું, સતર પાએમા*ની નીચેના પવનથીછે. જમીનની આસપાસ, ઉપર અને નીચે સધલી ખલકછે. જમીનની ઉપર ઝાડપાંણનું ઉગવું-તેનું શુધરવું અને તેની બનાવટ કરવી પાંણીના સબબથીછે. ઝાડપાંણને લીધે ગેાસ્પંદછે, અને ગેાસ્પંદની મદદનૅ લીધે આદમીછે. આએ દુનીઆંની પેદાએશની અંદર સરવેથી સરસ આદમીછે; અને આદમીએાની અંદર જે સારી હકુમતવાલેા પાદશાહછે, તે આએ દુનીઆંનાં લેાકેાને બેહદ રેાશનીવાલું (બેહશતનું મકાંત જે) પેદાના કરનારની ધણીજ નજદીકીવાલુંછે, તેહની બખ્શેાશનું મુલછે. અને તે પાદશાહ રેાશનીના પ્રકાશથી (ઈમાને બેાદાઈ દીનને લીધે) કેટલીએક નાપાકીના સેલસેલાને હાંણી પેાંહચાડનારછે. અને જાંહાંવેર તે (પાદશાહ) તે ખાલેસ શુધારાના અંકશ વાલી રેાશનીના પ્રતાપવાલેા (ઈમાને બેાદાઈ દીન ઉપર ચુસ્ત) છે, તાંહાંશુધી તે લખ્શમીવાલેાછે. અને તે લખ્શમી (ઈમાને દેાલત) થી પેદાના કરનાર દાદારની હજુરમાં પેાહચનારેા, અને આએ દુનીઆંની હયાતી ધરાવનારી પેદાએશેાના ઉપાએ કરનારેાછે. પવન—આતશ—પાંણી અને ખાક, એ ચેચાર ઉનસરેા હયાતીને ચલાવનારાં, હયાતીને કાએમ રાખનારાં અને એકમલતી ચાલના તરીકાવાલાં મુખ્ય મુલછે. આએ કાએદાસરનાં ઉનસરેાથી કાલબુદેાને રાહસર રેહવુંછે. અને તેએાનાજ સબબથી કાલબુદેા પેાતાને સેવટને લગતેા ગુજર કરાવનારાં થાએછે. એટલે જે આએ દુનીઆંનાં જે લેાકેા આએરશને લગતા વીચારેાથી રેહી સકેછે, તે કાએદાસરનાં ઉનસરેાને લીધેછે. આએ દુનીઆંનાં લેાકેાને પેાતાનાં દુનીઆઈ વગર એબના ખવાસથી અને પેદાના કરનાર અહુરમજદનાં વગર એબનાં કાંમથી, દુનીઆંને એબીઅલ કરવી નથી, પંણ (તેએાને) એબ આપનાર (એહરેમન) ની સધલી એબેાથી દુનીઆને બેારખાંપંણવાલી કરનાર થવુંછે. અને દુની-

* સતર પાએમા—એ આસમાંન ઉપર જાંહાં સેતારાએાનું રેહઠાંણછે, તે હદ વાલી જગેાને સહમજવી.

આંને એબથી પાક કરનાર થવું, તેહને એબવંતી કરનારા એહરેમનને તેમાંથી બાહેર કાહડવાએછે. જે લોકો દુનીઆંને પવીતરાઈ આપનારાછે, તેઓ જીનદગીને ફાએદો કરનારા તથા તનપસીનને માંટેની અમરગી વાલી સકતી ધરાવનાર તરીકે જણાએલાછે. જે ધરમગુરૂઓ આએ વીચારને મલતાછે, તેઓથી દુનીઆં બગર એબે રેહી સકેછે, અને જે કઉમતથી દુનીઆંને સુધરવુંછે, તેનું આદમીની સાથે રેહવુંછે. વલી એકસરખા ખવાસવાલાઓને એકબીજા સાથે મલતું રેહેવું (પોતાના) પેદાના કરનારને જોવાની ઈચ્છાએ (ઈઆને ખોદાએતાલાની તરફ ધેઆંન આપવાએ), તથા હમેશગીનું કાંમ કરવાએછે. અને તેથી (ઈનસાંનોનાં) તેજવાલાં ગાલેબ ફરોહરોને ખુશી, તથા તેહને લગતી રોશન ચીજોમાં ચહડતે દરજજેની સકતી, અને માંણુસોને (પોતાના) પેદાના કરનારની તરફના સરવેથી સરસ વીચારનું મેલવવુંછે. અને તે ચહડતે દરજજેના વીચારની મારફતે, એબ આપનાર (એહરેમન) ને ટાલવું તથા ખલકની મદદને લગતા ઉપાએએો કરવાછે. અને તેથી આએ દુનીઆંને દાદારને લગતી અગમબુદ્ધિનાં સંપુરંણપણાંમાં પોહોચવું, નાસકારક એબ આપનારને હાણી પોહચાડવી, અને ખલકનાં લોકોને કરણીની અંદર સારી ચાલે ચલાવ્વુંછે.

૧૮ **દુનીઆંને લગતી લડાઈ, લડાઈની જગા, લડાઈમાં જોડા- ૧**
નાર, લડાઈને લગતો સરદાર અથવા લડાઈનો માલેક,
લડાઈ કરનાર, લડાઈને દાખી દેનાર, લડાઈથી
છુટકારો આપનાર, લડાઈથી ઈજા પાંમ-
નાર, લડાઈને ચાલુ રાખનાર, અને
લડાઈનાં સેવટ વીસે, ભલી
દીનને લગતો ખોલાસો.

જાંણવું કે, દુનીઆને લગતી લડાઈ, એ જુદાઈ રાખનાર (એહરેમન) ૨
ની કુશેશછે. લડાઈની જગો, એ લડાઈની હરીફાઈ કરનારાઓના મેલાપની જગોછે. અને તેની હદ, સતર પાએઆ શુધીનીછે. લડાઈમાં જોડાનાર, આએ દુનીઆંનાં લોકોછે. લડાઈનો સરદાર, (અથવા માલેક), આદમીઓની અંદર જે આદમીઓનો માલેક, સારો હાકમ, અથવા પાદશાહ તથા સારી દાંનાઈ

વાલો દીનનો દસતુરછે, તેછે. લડાઈ કરનાર, એ બુરી બુદ્ધિવાલો મીનો (ઈબ્લાને અંબ્રમઈનીઉશ) છે. અને લડાઈને દાબી દેનાર, સારી દાંનાઈવાલો મીનો (ઈબ્લાને સ્પન્તોમઈનીઉશ) છે. લડાઈથી છુટકારો આપનાર, એ પવીત્તર ધરમગુરૂછે. લડાઈથી ઈજા પાંમનાર, એ પાપી માંણુસછે. લડાઈને ચાલુ રાખનાર, પેદાનો કરનાર અહુરમજદછે. અને લડાઈનું સેવટ, પેદાએશને કુદરતી સકતી આપનારા (યજદો) ની મારફતે માણુસે અગમબુદ્ધિની ઈચ્છાથી પોતાને ચલાવવાએછે. એબ આપનારા (એહરેમન) ને હાંણી પોહચાડવાએ, સઘલી ભલી પેદાએશનો. ધટ્ટાડો કરનારાઓ ટુટેલી ફોજ વાલા અને ખરાબ થએલી સકતીના બનેછે. અને તેથી (માણુસને) જાવેદાંન શુધીની અમરગીનો બદલો મેલેછે.

૧ ૧૮ આએ દુનીઆંનું મકાંન બુરી દીનવાલાઓથી તથા બુરી દીનને લગતી ઘાતથી, ભલી દીનની ચહડતી કલાએ, કેમ શુધરી શકે? તથા બુરી દીનના તાબેદારો તથા તેને ચાલુ રાખનારાઓનો શુધારો કેમ થાઈ શકે? તે વીસે ભલી દીનને લગતો બોલાસો.

૨ જાંણવું કે, પેદાના કરનાર અહુરમજદે, ખલકને નોકસાંન કરનાર દેવોથી, આએ દુનીઆંની પેદાએશનો સંભાલ કરવા સારૂ, તથા આસમાન-જમીન, ફુકતો પવન, વેહતું પાંણી, ઉગતાં ઝાડપાંણુ, ગોસ્પંદ અને આદમી વગેરેની જીનદગીનો સુધારો કરવા તથા તેઓની પરવરશી કરવા સારૂ, ઘણાએક યજદોને પેદા કરેલાછે. તેઓ, ભલી દીનની ચહડતી કઉમતને માટેનો વીચાર તથા તેહની ભલી આરાધણા અને આલમને સુધારવાને લગતા તરીકા, તે દીનના તાબેદારોને જાહેર કરતા રેહછે. અને તે યજદો દેવોની સાથે, તેઓનાં દુનીઆંની સાંહાંમણે થવાનાં, તેહને હાંણી, તથા નોકસાંન પોહચાડવાનાં અને પેદાએશને કચડી નાંખવાનાં તથા મોતમંદ કરવાનાં કામને સારૂ, હમેશાં લડાઈ કરેછે. અને તેમાં તેઓને ફતેહ, ભલી દીનના તાબેદારોની અંદર ભલી દીન ચાલુ રાખવાથી, તથા તે દીનને લગતી વેરદ અને ભલી આરાધણા ઘણી ચાલુ રેહવાથીછે. ભલી દીનને લગતી વેર-

દથી, તે યજદાની ચહડતી કલાનો વધારો થાએછે. પણ જો આએ દુનીઆંમાં લોકો બુરી દીનનાં કાંમને પસંદ કરનારાં હોએછે, તો તેથી દેવોને વધારે કઉઅત મલેછે. કારંણ કે તે બુરી દીનનાએોથી પાંણીની સફાઇને હાંણી પોહચેછે, તેમજ તે બુરી દીનવાલાએોથી નાપાકી અને મોહતનો વધારો (થાએ) છે. જેને સારૂ તે બુરી દીનવાલાએોને આએ દુનીઆંમાં ભલી દીન કબુલ કરાવીને તે (દીન) ના તાબેદારોની સારી સહમજથી બુધા રવા થકી (દીનમાં) જણાવેલું છે. સબબ કે બુરી દીનને લીધે, તેએો (પોતાને) ચહડતે દરજજે પોહચાડનારી સકતીને હાંણી પોહચાડનાર અને પોતાની ઉપર જે જખમી કરનારા હરીફની કઉઅતછે, તેહને ઉપરી તરીકે રાખનારછે.

।૧૫ બદી અને દેવની દીનનું જાહેર થવું અગતકરીને એક ઊલટાં મુલથીછે, તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાંણવું કે, એક બુરાં મુલનાં ઉપરીપણાને લીધે બદીનું જાહેર થાવું ૨
છે. તેમજ તે એક બુરાં મુલની હયાતીને લીધે દેવની દીન જાહેર થાએલીછે. તેથી (માણસને) દીનના માલેક (અશો અહુરમજદ) ની સહમજ મેલવ્વા સારૂં (બે આંખ આપેઆમાં આવેલી) છે; તેમાં એક આંખ ધરમી જાતને જોવાનીછે, અને બીજી આંખ આતમાને વગર રૂપે જોવાને માટેનીછે, અને એ (બે) આંખ અસલ (ઈચ્છાને કુદરતી)છે. (તેમાં જે) એક આંખ આતમાનાં રૂપને જોવાને માટેનીછે, તે અંદેશાની મારફતે (ગેબી ચીજોને) જોવાની (ઈચ્છાને તેની સહમજ મેલવ્વાની)છે; અને બીજી જે આંખ ધરમી જાતથી ગણેઆણ મેલવ્વાનીછે, તે તકરાર વગર (દેખાવ ઉપરથી) સહમજ મેલવ્વાને લગતી (આંખ)છે. એમાં એક આંખ સારી મીસલ ઉપરથી જોવાનીછે; અને બીજી જોવાને સારૂં મીસલ વાલીછે. વલી (અસ્લે) બેહુ કેસમની આંખની મારફતે માણસો, એક બુરી મીસલવાલો (અંધ્રમઈનીઉશ) અને એક દેવની દીન વગરનો (સ્પન્તો મઈનીઉશ) છે, તે દરએકની દીન ધરાવનારાંછે. દીનવાલાં આદમીએો ૧૦ તરેહનાંછે, અને તેનો તફસીલવાર ખોલાસો તેહને લગતાં પ્રકરણમાં જાહેર કરેલોછે.* મજહબ ધરાવનારી જાતની

* આએ ખોલાસા વીસે જુએો આએ દફતરને ૧૨૯ મે સફે આપેલી નોટ.

મારફતે (દીનના માલેકને જોવાની) આંખ (ઇમાને સહમજ મેલવ્વી), એ, જે ઇનસાંનથી આદમીઓ કેટલેક દરજ્જે મજહબને લગતાં રેહી સકે તે ઇનસાંનને જોવાથીછે. અને તે ધરમની મીસલવાલું (આદમી) દાંનાઇ-વાલો, ખુબીવંતો હાકમ તથા અશો ધરમગુરૂછે. અને તે (હાકમ તથા ધરમગુરૂ) ચહડતે દરજ્જેના હોવાએ તથાં (માંણુસને) આવતી દુનીઆંની મોહટાઇ મલવાનું કેહવાએ, આએ દુનીઆંમાં અશો અહુરમજદની જાત તરીકે (ગણુએ)છે.† (વલી દીનના માલેકને જોવા સારૂ) જે આતમાને લગતી વગર રૂપે જોનારી આંખછે, તે અસલ આંખ, ભલા વીચારવાલી સકતી માંણુસનાં અંન્તકરંણુની અંદર પ્રકાશેચ, તેહના સંબંધથીછે.‡ આતમાને તેહના બદનની હાલતમાં આવ્વાની આગમચ, તેની અંદર વગર અન્તરે ગેબી દુનીઆંને જોવાની જાતી સકતી હોચ્યેછે, તેથી જેમ માંણુસ તનની હાલતમાં અંદેશાની મારફતે બોલવાની કઉઅતને મેલવેછે, તેમ તે (આતમાં) આએ દુનીઆંનાં અંધકાર વાદલની મતલબને જોતું રેહછે.

† ઉસ્તવત ગાથાના પેહલ્લા હામાં આએ અને આવતી દુનીઆંનો ખરે મારગ બતલાવનાર પુરૂશને આપણુ પેગમબરે અશો અહુરમજદની મીસલ તરીકે કહેલોછે, જે વીસેના પાક અવસ્તા હમો અતરે ટાંકી બતલાવીએ છઇએ.

[illegible]

ઓ અહુરમજદ! તે ભલા પુરૂશને ભલાઇનો બદલો મલો! કે જે તનોમંદ અને મીનોઇ આલમનો ફાએદા ભરેલો સાચ્ચો મારગ આએ દુનીઆંમાં મારી ઉમતનાં લોકોનેં બતલાવે, કે તેથી જે રોશંન મકાંનમાં તું અહુરમજદછે, તાંહાં તે (લોકો) રેહી સકે, તે સબ્બી ધરસ્થ તારી મારફતનો, સારી સહમજ ધરાવનારો અને માણુસને ચહડતે દરજ્જેનું બનાવનારોછે.

‡ ભલા વીચારવાલી સકતીના સંબંધથી દીનનો માલીક જે અશો અહુરમ-જદછે તેને માણુસ જોઈ સકેછે, એવું ઉપલાં લખાંણુમાં આવેલુંછે, તેને લગતી દલીલ 'ઉસ્તવત ગાથા' ના પેહલ્લા હામાંથી આપણને મલેછે, કેમકે તેમાં આપણુ પેગમબર અશો જરતોસ્તે વારેઘડીએ અશો અહુરમજદને કહીઉંછે કે:—

[illegible]

ઓ વરધીના કરનાર અહુરમજદ! જેઆરે મને બેહમન (ઇમાને ભલા વીચારવાલી સકતી) મલી, તેઆરે મને તારી પીછાંણુ થઇ.

આતમાને કાએેઆનાં રૂપમાં જોવા સારૂ અંદેશાને લગતી આંખછે. અને અંદેશાને લગતી આંખથી બોલવાની સકતીએે કરી માંણુસ દાંનાઈના સબબવાલું છે. (અને જેમ) દુનીઆંનો કરતા દુનીઆંને બનાવ્વાથીછે; (તેમ માંણુસને) અમરગી આપનારી દીનની સહમજથી, માંણુસ વાંધા વગરની સહમજ ધરાવનારૂંછે. અને દીનને લગતી સારી મીસલ તથા મીસલવાલાની મારફતે અન્તકરંણની શાખ્શીથી માંણુસ દીન ઉપર એેતેકાદ રાખનારૂંછે.

(માંણુસને) બુરી મીસલવાલું તથા દેવની દીન વગરનું જણાવ્વાના સબબ તરીકેનાં જે મુલેાછે, તેમાં જે બુરી બુદ્ધિ, અને પાપને લગતું મુલછે, તે સારી મીસલવાલું નથી. અને જે દેવની દીન વગરનું મુલછે, તે દાંનાઈ તથા સવાબને લગતુંછે. અને તેમાંનાં એેક મુલથી અહુરમજદને લગતી ખુબીના સંબંધનું વધારે જાહેર થવુંછે; અને બીજાં આજારવાલાં એેક મુલથી ઉલટાં મુલવાલા (અંધ્રમઈનીઉશ) ની દેવની દીનનું તથા આજારનું જાહેર થવુંછે. અને (માંણુસ) બુરી મીસલવાલી તથા દેવ વગરની દીનનું સમરંણ કરવાવાલું, તે દીનને લગતી બુરી અને સારી મીસલના સબબથી જણાએેલુંછે. ભલી દીનની તરફેનવાલાં માંણુસનું દેવની દીનની અંદર દેખાવું, એે ઉલટાં મુલવાલા વગરવજતના (અંધ્રમઈનીઉશ) નાં અવકલપણાને લીધે (તેહને) સારી કઉઅત તથા સારેા વખત નહી મલવાએેછે. અસલ મુલવાલાં આદમીએેાને કાએેદાનાં બંધારંણમાં નહી રેહવું, એે આએે પરકારનાં એેક ઉલટાં અને આજારને લગતાં દેવની દીનવાલાં મુલથીછે. જો એેમ નહી હેાએે તેા દીન ધરાવનારૂં ઈનસાંન દીન વગરનું (ઈમાને કુફર) કેહવાએે નહી.

૧ ૧૨૭ જે સાહેબની તરફ દરએક ચીજ ઊમેદવારછે, તે સાહેબ પોતે સરવે ચીજથી વગર મોતાજનોછે. દરએકની અંદર તેછે, પંણ તેહનામાં કોઈ નથી. તે સાહેબ સરવેને ચલાવનારોછે, પંણ તે પોતે કોઈથી ચલાવ્વાને મોટિનો નથી, તેવીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાંણવું કે, સરવે ચીજ નેસ્તીમાંથી હયાતી પાંમેલીછે તે (તેહને લગતાં) કાંમને સારૂંછે. અને દરએક વસ્તુને તેના વખત ઉપર જરૂર હયાતી મેલવ્વાનું કારંણછે. ગેરવખતે કોઈ ચીજનું કરવું નથી. એ પરમાંણે હયાતી પાંમેલી વસ્તુઓ (પોતે) હયાતી મેલવ્વાને સકતીવાંન નથી. અને વખત આએ ચીજો સેવાએ કોઈને સારૂં નથી. બોદાએતાલા કોઈબી વસ્તુને સારૂં મોહતાજ વાલો નથી. જોકે તે સાહેબ પોતે દરએક જાતની અંદરછે, પણ તે પોતે કેઠે જણાતો નથી. તે પોતે સરવેને ચલાવનારછે, પણ તે અહુરમજદની દાંનાઈ વગર કોઈથી કોઈ ચીજને ચલવાતી નથી.

૧ ૧૨૮ માંણસની જીનદગીના સુધારા વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાંણવું કે, માંણસની જીનદગી તેની અંદર આતમા હોવાને લીધેછે. અને આતમા બદનની અંદર ફરેહમંદ (યજદોની) મદદને લીધેછે. અને તે ફરેહમંદ, છુટકારાની ઉમેદને સારૂછે. (માંણસ), એબ આપનાર (એહરેમન) ને વગર તેજનો કરનારૂં, સાવચેતી આપનારાં અન્તકરંણથી તેહને સાહવચેતી મલવાએ, તથા તેને સેવટના સુધારામાં પોહચવા સારૂં સુધરવાની સકતી મલવાએછે. જેથી માણસની જીનદગી, સેવટના સુધારાને વખતે જે કાંઈ હલાકી તેહને પોહચે, તે (હલાકી)થી છુટકારો મેલવવાની ઉમેદમાં ફાવનારી કઉઅતવાલી બનેછે. સુધારાને લગતી કઉઅતતેછે કે, આપને લગતા ધરમગુરૂઓને લીધે આદમીઓને દોજખની અંદર સેવટના સુધારાને સારૂં હમેશલગીની ધણી સજા થાએ, તથા તેથી એબ આપનાર

(એહરેમન) ની જે પેદાએશછે તે ઉમેદ વનાંની થાએ, અને ગાલેબ આતમાથી તે (પેદાએશ) નેા નાસ થાએ, તેની આગમચ જે કઉમતથી માંણુસ સુધરી સકે. (કારણ કે) તનથી આતમા ગુજર કરી જાએછે, તેઆરે માંણુસ મરંણુ પાંમેછે; અને આદમીની જીનદગીવાલી દેહ ખરાબ થાએછે. બીજા (ઈઆને આપણી ભલી દીન સેવાએના) જે લેાકેા સજાને લાએક જણાએલાછે, તે તેઓના ધરમગુરૂઓનાં ઠગારાપણાથીછે, અને એ વીસેની વીગત તેહને લગતાં પ્રકરણુમાં જણાવેલીછે.

૧૮૧ જે રાજ અંધરમઈનીઉશની કુશેશને વધારે સખતી પેાહચાડનારૂંછે, તે વીસે ભલી દીનને લગતેા ખેાલાસેા. ૧

જાંણવું કે, અંધરમઈનીઉશની કુશેશને વધારે સખતી પેાહચાડનારૂં ૨
જે રાજછે, તે ઘણુંકરીને એક માંણુસની અંદર હકુમતનેા પ્રતાપ અને ભલી દીનનું ખેારેહ એ બેહુનું એકસરખું બલ હેાવાએછે. અને તેથી અંધરમઈનીઉશના સંબંધનેા (દુનીઆંની અંદરથી) ઘટારેા થાએછે. કેમકે, રાજ અને દીનના એકબીજા સાથના મેલાપથી, જેમ (દીનનાં) વધારે બલથી રાજ કીરતીવાંન થાએછે, તેમ (રાજનાં) વધારે બલથી ભલી દીન કીરતીવાલી થાએછે. જેમ જરતેાશતની અંદર ભેલી દીનનાં ખેારેહને લગતી જે ચહ- ૩
ડતે દરજ્જેની સકતી હતી, તેમ જો તેનામાં, જે (રાજને લગતી) વધારે બલવન્ત કીરતી જમશેદમાં હતી, તે સાથે હેાતતેા, ખલકની અંદરથી અંધરમઈનીઉશનેા ઘટાડેા, તથા એબ આપનાર (હેરેમન)થી ખલકનેા છુટકારેા તુરત થએેાએા હેાત; અને દુનીઆંમાં (અહુરમજદની) મરજી મુજબનેા શેવટનેા સુધારેા કરેઆમાં આવેએેા હેાત. અને દુનીઆંમાં જે લેાકેાછે તે સઘલા નેક દીનની સાથે ખુશીવન્તાં રાજવાલા બનેઆ હેાત. (કારંણુકે), સારી દીન અને સારૂં રાજ એકબીજા સાથે એકમલતાં હેાએતેા, તેથી દુનીઆં એબથી દુરમલ, વધારે ગુણવન્તી, ધાતનેા ઘટાડેા કરનારી, ઘણી મદદગાર, વધારે પવીતરાઈવાલી, પાપ વગરની, આદમીનું સંકટ ટાલનારી, ભલા લેાકેાને સકતીવાંન કરનારી, તથા જે બુરા લેાકેાછે તેઓને સંકટવાલા અને અસકત કરનારી થાએછે. અને (તે રાજા) દુનીઆંને આબાદી—ખલ-

કના લોકોને કુદરતી ખુશી અને હમેશની નેકીથી શુધારેછે અને સીનગાર આપેછે. આએ બેહુ બોરેહ (ઈમાને ભલી દીન તથા ભલાં રાજનું બલ) એક પુરૂષને પુરેપુરૂં મલવાએ, એબ આપનાર (એહરેમન) ને પુરતી હાંણી થાસે, ખલકને પવીતરાઈ મલસે તથા (એબ આપનારથી તેહનો) છુટકારો થસે અને તેથી શેવટનો શુધારો બનસે. ભલી દીનને પરસીધ કરવા સારૂં આએ તરેહની બેહુ બોરેહ (ઈમાને ભલી દીન અને ભલાં રાજ) નું આલેકપણું જે સોસીએોશ (પેગમબર આવનારછે) તેને સાથે મલશે. અને તે (સોશીએોશ) થી આએ બાબતને લગતાં જેબી બીજાં ગુનગારાં કાંબછે, તે થાસે. વલી તેની તરફથી જે કાંઈ બેહદ કુશેશનું વધારે ચાલુ રેહવું છે, તે સબી લોકોને આબાદી, દાંનાઈવાલા લોકોને હકુમત, અને સાચ્ચા લોકોને ઈનસાફ મલવાને લગતાં કાંમોનું છે.

૧ ૧૮ જે (શાહેબ) દરએક ચીજની અંદર, તથા દરએકની ઊપરછે; અને તે કોઈ ચીજથી તથા કોઈ ચીજને સારૂં તાબેદારી કરનારો નથી. એટલેજે તે (દુનીઆંને) ચલાવનારી દરએક વસ્તુની ઊપરછે, તથા સરવે વસ્તુ પોતાને ચલાવનારી તેનીથીછે, તે વીશે ભલી દીનને લગતો બોલાસો.

૨ જાંણવું કે, જે સાહેબ સરવે ચીજની અંદર તથા દરએકની ઉપરછે, અને કોઈનો તથા કોઇને સારૂં તાબેદાર નથી, તે સરવે ચીજને જાંણનાર, સરવે શકતીવાંન અને સરવેનો આલેક, પેદાનો કરનાર અહુરમજદ પોતે છે. જે સાહેબ (કોઇનો) તાબેદાર નથી, પણ (સરવેનો) આલેકછે. (તે કોઇથી) પેદા થએલો નથી, પંણ સરવેને પેદા કરનારછે. જે બેશી ધરાવનારો નથી, પંણ (સરવેથી) ચહડતે દરજજેનોછે. જે ફરમાંબરદાર નથી, પંણ સાહેબછે. જે ચેલો નથી, પંણ (શરવેનો) ગુરૂછે. જે વગર આલમતાનો નથી, પંણ (સરવે પાંતીએ) સકતીવાંનછે. જે સંભાલ કરવાને માંટેનો નથી, પંણ (સરવેનો) સંભાલ કરનારછે. જે મકાંન વગરનો નથી, પણ મોકાંમવાલોછે. જે ગણેમાંણ મેલવ્વાને

માંટેનો નથી, પંણ પોતે (બીજઓની અંદર) ગણેઆંણુની ઉતપન્તી કરનારોછે. જે સુધરવાજોગ નથી, પણ (પોતે બીજઓને) સુધારનારોછે. જે બખ્શેશ મેલવનારો નથી, પંણ બખ્શેશ કરનારોછે. જે શુખ મેલવ્વાને માંટેનો નથી, પંણ (બીજઓને) શુખ આપનારોછે. જે શાથીઓની સાથે કાંમ કરનારો નથી, પંણ એખલો કાંમ કરનારોછે. જે કેચ્આસ અથવા તોલ કરવાને માંટેનો નથી, પંણ કેચ્આસ અથવા તોલ કરનારોછે. જે ચલાવ્વાને માંટેનો નથી, પંણ બીજઓને ચલાવનારોછે. (દુનીઆંમાં) દરએક વસ્તુની અંદર દરએક વસ્તુ ચહડતે દરજ્જેનીછે, અને તે સરવે વસ્તુની ઉપર ચહડતે દરજ્જેનો પેદાનો કરનાર અહુરમજદછે. તેનીથી ઉતરતે દરજ્જેની દરએક વસ્તુની અંદર દરએક ઉતરતી વસ્તુછે, જેમકેઃ—એક તાબેદારની ઉપર વડો એક માલેકછે; એક ફરજંદની ઉપર વડો એક બાપછે; એક બેશીની ઉપર વડો તેનો એક વડીઅલછે. એક ફરમાંબરદારની ઉપર વડો, એક માલેકછે. એક ચેલાની ઉપર વડો, એક ઉસ્તાદછે. એક વગર દોલતવાલાની ઉપર વડો એક દોલતવાલોછે. એક સંભાલ લેવા જોગની ઉપર વડો એક સંભાલ કરનારછે. એક વગર મકાંનવાલાની ઉપર વડો એક મકાંનવાલોછે. એક દાંનાઈ મેલવ્વા જોગની ઉપર વડો દાંનાઈ આપવાવાલોછે. એક સુધારવાજોગ વસ્તુની ઉપર વડો તેહનો સુધારનારછે. એક વીદ્યાર્થીની ઉપર વડો તેહનો શીખ્શાગુરૂછે. એક બખ્શેશ મેલવનારની ઉપર વડો બખ્શેશ કરનારછે. એક સુખ મેલવ્વાને માટેનાંની ઉપર વડો (તેને) સુખ આપનારછે. એકબીજાની સાથે કાંમ કરનારની ઉપર એક જાતે એખલો કાંમ કરનારછે. એક તોલ અથવા તમીજ કરવા જોગની ઉપર વડો એક તોલ કરનારછે. અને એક ચલાવ્વા જોગ વસ્તુની ઉપર વડો તેહને ચલાવનારછે; પણ પેદાનો કરનાર અહુરમજદ સરવે ચીજની ઉપર ચહડતો દરજ્જો ધરાવનારછે. વલી તે પેદાનો કરનાર અહુરમજદ પોતાની સધલી સહમજ ધરાવનારી અકલવાલી જાતથી, જે ચીજ કોઈની મારફતે પૂને કોઈથી ચાલી સકે એવી નથી, તે સધલી વસ્તુઓને કાએદાસર ચલાવનારછે. જેઓમાં તે શાહેમને લગતી સધલી કાએદાસરની સહમજ તથા તેહની દરએક ઈચ્છાને લગતી વકુફ નથી, તેઓ સંપુરંણ સહમજ વગર પોતાને લગતી કોઈ ચીજને ચલાવવાને સકતીવાંત નથી.

૧૮। (માંણસને) પુરતી સહમજ મેલવ્વા સારૂં જે વસ્તુ લાગેકનીછે, તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાંણવું કે, (માંણશને) પુરતું ગણેઆંણ મેલવ્વા સારૂં ૧૦ ચહડતે દરજ્જેની લાગેક વસ્તુછે. (તેમાં એક) ખુશ જીનદગી; (બીજી) દોલતનો સંબંધ; (તરીજી) નફાનો વધારો; (ચોથી) સુખનું કાગેમ રેહવું; (પાંચમી) ચલકાટવાલી હકુમત; (છઠી) મોરાદમાં ફલદરૂપ થવું; (સાતમી) પુરતા આરામથી રેહવું; (આઠમી) તાબેદારની તરફની કુદરતી ખુશીવાલો પેચ્યાર; (નવમી) સારી શીખામણ દેનારો વીસવાસુ દોસ્ત; અને (દસમી) ગમગીનીના વખત ઉપર સારી મદદ કરનારો મદદગાર, ઈત્યાદી વસ્તુગ્રોથી (માંણુસને ગણેઆંણુની અંદર) સુધારવુંછે. (તેમાં) ખુશ જીનદગી-એ વગર ધાસ્તી સાથની તનદરૂસ્તીછે. દોલત તથા ફાગેદાનો વધારો—કુદરતી અકલનાં પ્રમાંણુથીછે. સુખનું કાગેમ રેહવું—ખોદાગેતાલાની બંદગી અને એકાંતપણાથીછે. ચલકાટ ભરેલી હકુમત—જાતી દાંનાઈથીછે. તાબેદારોના પેચ્યારનું મેલવ્વું—તેગ્રોને ખુશ રાખવાથીછે. નેકનામી-એ નામની દુર જગોવેર શોહરત થવાથીછે. મોરાદમા ફલદરૂપ થવું—સારી ધારણાથીછે. પુરતા આરામથી રેહવું—એ જેકાંઈ મલે તે ઉપર સંતોષ કરવાગેછે. સારો દોસ્ત-એ ભેદને સાચવનાર અને એબને દેખાડનારો સારો દુરઅંદેશ મીતરછે. જે શખ્સ સુધરેલા ખવાસનો હોગેં; તેહની સીખામણ માંણુવા જોગછે. સારી મદદ કરનારો મદદગાર-અકલથી બોલનારો અને જેથી આદમીનો સુધારો થાગે તેહને લગતી મદદ આપનારો (પુરૂશ) છે. (માંણુસને) આગે સધલી વસ્તુગ્રો પાક ખોદાગેતાલાની દીન ઉપર ખરાં જીગરના પેચ્યારથી ગ્રોસ્તવાર રેહવાગે મલેછે. જે ઈનસાંનની જાતે આગે ચહડતે દરજ્જેની ૧૦ વસ્તુગ્રો મેલવેલી હોગેછે, તે (ઈનસાંન) પુરતી દાંનાઈથી દુરઅંદેશ અને દરજ્જાવાલું રેહછે.

૧૪૧ પેદાએશને હયાતી મલવા વીશે તથા પેદાએશથી હયાતીનો ફેરપ્રાર થવા વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાંણવું કે, દીનના આગેવાંનોએ (ઈમાને દીનના આગલા પેશવા ૨
દસ્તુરોએ), ભલી દીનને લગતા ખોલાસા ઉપરથી કહેલું છે કે, સરવેને પેદા કરનાર અશો અહુરમજદછે. અને દીન, તે શાહેબની દાંનાઈછે. આએ દુનીઆંમાં તેહની જગેા, ભલાઈની કઉઅતવાલાં ઈનસાંનની અંદરછે. અને સઘલા યજદોની પાક પેદાએશ તેહની મજલસછે. પેદાના કરનાર અહુરમજદની હસ્તી પેદાએશને બનાવવાથીછે. તેહની દીનને લગતી દાંનાઈ-તેહની ઈચ્છા તથા (તેહનાં) કાંમની સહમજ આપવા સારૂંછે. અને તેહના મેલાવરાની જગેા, લેાકેાની તરફથી દીનની રાહે અપાએલાં (ઈમાને યજદાંપરસ્તેાની બંદગીને શારૂં મુકરર કરેલાં) મકાંનની અંદર (ઈમાને આતશકદેહમાં) છે. પેદાએશથી હયાતીના ફેરફાર થવેા આએ રીતેછે કે, જેઆરે આદમીની અંદર તે સાહેબની હસ્તી રેહતી નથી, તેઆરે તે ઈનસાંન પેાતે જે અસલ મુલથી હયાતી પાંમેલું છે, તેથી ખેાટું થાઈને ઉલટાં મુલ (અંધમઈનીઉશ) ની તરફેનવાલું બની સકેછે. અને તે આદમીની અંદર અસલ મુલવાલા મીનેા યજદોની જાત રેહતી નથી, તેથી તેહને કસ્સું નહી જણાવાને લીધે. તે ઉલટી હયાતીવાલું થાઈ સકેછે.

૧૪૨ હાકમેાની અંદર જેકેાઈ (હાકમ) સારા ગુણવાલેા હેાએછે, તેનીથી (દુનીઆંને) ઘણેા ફાએદેા થવા વીશે, ભલી દીનને લગતેા ખેાલાસેા. ૧

જાંણવું કે, સારા ગુણથી સવાબનેા વધારેાછે. અને જે સારા ગુણ ૨
વાલું આદમી સવાબનેા ઘણેા વધારેા કરનારૂં તથા દુનીઆંને ઘણેા ફાએદેા પેાહચાડનારૂંછે, તે હકુમતને લીધેછે. જેમ પાહડેાનાં મથાલાં ઉપરના પાંણીના જહરાથી, જંગલેામાં સુખ આપનારી લીલેાતરી ઉગેછે; તથા પાહડની ઉનચાઈ ઉપર આતશ સલગેછે, તે દુર શુધી રેાશની આપેછે; તેમ જેકેાઈ

સારા ગુણવાલો પાદશાહ હોએછે, તેહનીથી (દુનીઆંમાં) ચલકાટ પેદા થાએછે. અને તે પાદશાહ પોતે એખલો હમેશાં બીજા પાદશાહોને પોતાનાં રાજની મારફતે નેકી તથા કીરતી આપનારો, તથા પોતાની હકુમતથી જાતે દુનીઆંનો સુધારો કરનારો અને તેહના રાજને લગતા હાકમોની કીરતીને વધારનારોછે. અને તે, સારા ખવાસથી (બીજા પાદશાહઓ તથા હાકમોની સાથે) એકદીલી રાખનારોછે. વલી પાદશાહોના સારા ખવાસની કઉઅતથી બેહદ લોકો સારા ખવાસવાલી ચાલચલણની નકલ કરેછે. (એમાં) પેહલ્લો (સારો ગુણ) નેક દીનને લગતોછે, કારંણકે પાદશાહો નેક દીનને લગતા હોવાથી, બેહદ લોકો ભલી દીનવાલા થાએછે. બીજો (સારો ગુણ) સારી અકલને લગતોછે, સબબ કે પાદશાહો સારી અકલવાલા હોવાથી, તેઓ પોતાને તથા (પોતાના) તાબેદારોને સારી રીતે ચલાવ્વાને સકતીવાંન થાએછે. તરીજો (સારો ગુણ) સારાં અન્તકરંણને લગતોછે, કારંણ કે સારાં અન્તકરંણથી પાદશાહોને ઘણી સારી હીમત મલેછે, અને પાદશાહોની હીમતથી, (તેઓના) દુશમનો ઈજા ભોગવેછે, અને તેથી દુનીઆંની જાલવણી થાએછે. ચોથો (સારો ગુણ) બરદાશત કરવાની (ઈચ્છાને ખમવાની) સકતીછે, કારણ કે હાકમોની તરફથી બરદાશત કરવાએ, તે હાકમોની તરફ તેહના તાબેદારોનો પેઆર રેહછે. અને તેઓની હાકમોના હોકમ મુજબ કાંમ કરવાની એકદીલીથી, રઈઅતની ઉપર રાજનું સલાંમતીથી ચાલવું તથા ખલકને ફાએદો થાએછે. પાંચમો (સારો ગુણ) રઈઅત ઉપર સારી મોહબત રાખવાનોછે, કારંણકે હાકમોની વગર મેહરબાંનગીથી લોકો તે હાકમના દુશમન થાએછે, અને તેથી હાકમ અને રયત વચેની તેઓની દયા મેલવ્વાની આશા કપાએછે, તેઆરે હકુમતથી કેટલેએક દરજજેના ફેતનાની દુનીઆંને તથા આદમીઓથી હકુમતને ધાસ્તી રેહછે. છઠો (સારો ગુણ) રઈઅતને ફરાગત આપવાના વીચારને લગતોછે, કારંણકે પાદશાઓ રઈઅતને ફરાગત આપવાનો વીચાર રાખવાથી, જે ખલકનાં લોકો હમણાંછે અને હવેપછી પેદા થસે તેઓને સારૂ ઘણાં મોહટાં ફાએદાકારક કાંમો કરેછે. સાતમો (સારો ગુણ) ખુશદીલીછે, કારંણકે પાદશાહોની અંદર ખુશદીલીની અસર હોએછે તો તેથી રઈઅતનાં દુઃખનું નીવારંણ સરવેથી સરસ રીતે થાઈ સકેછે. આઠમો (સારો ગુણ) હકુમતને જવાલ પોહચાવાની હમેશાં ઈચ્છાદ રાખવાનોછે, કારંણકે હકુમતને જવાલ પોહચવાની યાદ રાખવાથી તે પાદશાહ વગર ધાંમધુમે રેહછે, અને જે દાહપંણવાલો પાદશાહ હોએછે, તે જવાલ પાંમનારી હકુમતની આવકની મારફ-

ફતે રવાંનને લગતી વગર જવાલની હકુમતને મેલવેછે. અને રઈઅતને ફરાગત આપવાથી તથા આબાદ રાખવાથી તે પાદશાહ, લોકોની તરફના ઘણા આશીરવાદ મેલવનારો થાએછે. નવમો (સારો ગુણ) સારા ગુણ ધરાવનારાં આદમીનો દરજ્જો વધારવાનોછે, કારંણકે તે પાદશાહની તરફથી હોનરવન્તાં આદમીને દરજ્જો આપવાએ, જે હોનરો લોકોમાં જાહેર થએલા હોએ તે પ્રકાશે અને જે નહી જાહેર થાએલા હોએ તે જાહેર થવાની કઉઅત પકડે, કે જેથી દુનીઆંનો ધુધારો થાએ તથા તેહને આરાસ્તગી મલે. દશમો (સારો ગુણ) દુરગુણ ધરાવનારાઓને સખતી પોહચાડવાનોછે, કારંણકે તે પાદશાહની તરફથી દુરગુણવાલાઓને સખતી પોહચાડવાથી, આદમીઓની અંદર જે દુરગુણ ઉતપન થતો હોએછે, તે અસ પામેછે, અને જે નહી ઉતપન થએલો હોએછે, તેની કઉઅત ટુટેછે અને તે બંધ પડેછે. અને દુરગુણ (ઈઆને એબ) થી દુનીઆં પાક થાએછે. અગીઆરમો (સારો ગુણ) પ્રજા સાથે એકમલતા વીચારે રેહવાનોછે, કારંણકે, પ્રજા સાથે એકમલતા વીચારથી રેહવાએ પાદશાહ દરએક શેહરને પસંદ પડતો થાએછે, અને તે રઈઅતને પસંદ પડતો રાજા પાએદાર રેહછે. વલી તે રાજા મોટા કરો નાંખીને નવાં શેહરો વસાવેછે, તથા દુનીઆંનાં લોકોની આબાદીનાં, મોલકનાં ફાએદાનાં, ખલકને મદદ મલવાનાં અને શેવટના ધુધારાને લગતાં પાએદાર કાંમો કરેછે. અને બીજા મોલકના હાકમોની અંદર પોતાની મોહટાઈ જાહેર થવા સારૂં, (તે પાદશાહ) દરએક મોલકને મોહટી દોલતનો સંનગાર આપવાની તથા ખલકના લોકોને બખ્શેશ કરવાની ફરજ સહમજેછે. બારમો (સારો ગુણ) ખુબી ભરેલા હોકમો આપવાનોછે, કારંણ કે પાદશાહોની તરફના ખુબી ભરેલા હોકમોથી ઈનસાફનો જણમછે, અને ઈનસાફની ઉપર દુનીઆનો ધુધારોછે. તેરમો (સારો ગુણ) દરએક મોલકમાં ખોલ્લી દરબારે બેસવાનો નીઅમ રાખવાનોછે, કારંણ કે, પાદશાહોને ખોલ્લી દરબારે દરએક મોલકમાં બેડક કરવાનો તરીકો રાખવાથી, પાપી હાકમોથી તેઓનાં પાપને લગતા મીઠાસનો અટકાવ થાએછે, તથા તેઓનો (રઈઅતની ઉપરથી) જોલમ બંધ પડેછે, અને તેથી પરહેજગાર હાકમોને (તેઓની) દોલતની, અને હાજતમંદોને ઘટતો છુટકારો મલવાની, ઉમેદ રેહછે. અને તેવા પાદશાહો, અમરગીને લગતાં ફરમાંન વાલાં કાંમ કરનારાઓને, તે કાંમને માટે સારી રીતે ચાલવાની, દરવેશોની જતન થવાની, રાજને મોહોટો ફાએદો પોહચવાની નીશાંની

તરીકેછે. ચઉદમો (સારો ગુણ) સખાવત કરવાનોછે, કારંણ કે જેમ પાંણી નાડપાંણોને ખીલતાં રાખનારછે, તેમ સખાવતથી ફરાગત આપનારા પાદશાહો આખે દુનીઆંની સઘલી પેદાએશને ખીલતી રાખનારાછે. પંદરમો (સારો ગુણ) લોભનો અટકાવ કરવાનોછે; કારંણકે જે (માંણસ) જાતે લોભને અટકાવનારૂંછે, તેહની અંદર પંજદોનું ઉતરવું છે, અને તેથી તે (માંણસ) દુનીઆંનાં બેહદ લોભી વરૂઓને ખોલ્લી રીતે દુનીઆંને ખરાબ કરવાથી અટકાવવાને સકતીવાંન થાએછે. સોલમો (સારો ગુણ) દુનીઆંનાં લોકોમાંથી એકબીજાને લગતા ડરનો પોતાની તરફથી અટકાવ કરવાનોછે; કારંણ કે તેથી લોકોમાં વધારે ધાસ્તી પેવસ થાઈ નહી સકે. સતરમો (સારો ગુણ) ભલા લોકોને નવાજવાનો તથા તેઓને પોતાના હજુરી તથા દરજજા વાલા બનાવ્વાનોછે; કારંણ કે તે પાદશાહની તરફથી ભલા લોકોને ચહડતો દરજજો તથા આગેવાંની મલવાએ, દરએક બદીનું પાછું હટવું તથા અસપાંમવુંછે, અને સઘલી ભલાઈનું ખીલી નીકલવું અને આગલ વધવું છે. અઢારમો (સારો ગુણ) રાજને લગતો કારોબાર ચલાવનારાઓને મુકરર કરતી વખતે, સારા અને હલકા લોકોની ઘણી તપાસ રાખવાનોછે; કારંણ કે પાદશાહોની તરફથી સારા અને હલકા અમલદારોની પુરતી રીતે તપાસ રાખવાએ ખલકનાં લોકોનો સંબંધ તે પાદશાહની તરફ રેહછે, અને તેથી રઈયતને પાદશાહોની તરફનો ફાએદો, નેકી, આબાદી અને ઘટતી બખ્શીશ મલેછે. ઓગનીસમો (સારો ગુણ) પોતાની જાતને દાંનાઈથી પાક ખોદાએતાલાની તાબેદારીમાં રાખવાનોછે; કારંણ કે દાંનાઈથી પોતાની જાતને પાક ખોદાએતાલાની તાબેદારીમાં રાખવાથી, તે પાદશાહની રઈયત તેની તાબેદારીમાં અન્તકરંણથી રેહછે, અને તેથી દુનીઆંનાં લોંકો ઉપર પાદશાહોની હકુમતનો ચહડતો દરજજો, તેઓના ઈનસાફ અને હોકમોનું ચાલુ રેહવું અને લોકોને ઘણો ફાએદો થાએછે.

ભલા પાદશાહને રાજના સુધારાની કઉઅતનું તથા બલકને સુધારવાની સહમજનું જાહેર થવું, તેહની અંદર શેહરેવર અમેશાસ્પંદની સીપ્રત હોવાથીછે. તે વીસે ભલી દીનને લગતો બોલાસો. ૧

જાંણવું કે, શેહરેવર અમેશાસ્પન્દ (ઈઆને બેજવાલ બુજોરગીવાલા પાદશાહ) ની જાતને લગતી સેફતના બોલે આએ પ્રકારનાછે, જેમકેઃ—ખ્શ-ત્રહે—વઈરયેહે—અયો ખ્શુસ્તહે—મંઝદકાઈ—આયો—દ્રગવે. અને તેનો અરથ 'દીન—હથીઆર—અને દયાનો માલેક તથા દોલતની મદદવાલો અને ફોજનો ધણી' એવો થાએછે. તેથી જે ઈનસાફવાલા પાદશાહની અંદર, રાજને સુધારવા સારૂં, ઉપલી સુધારાનાં સાંધણ તરીકેની સકતીઓ જણાએલી હોએછે, તે (આએ દુનીઆંમાં), ઉપલી સેફતવાલી બુજોરગ જાતવાલો—(ઈઆને શેહરેવર અમેશાસ્પંદની માફક) 'દીન—હથીઆર અને દયાનો માલેક તથા દોલત અને ફોજનો ધણી' છે. વલી એ વીસે જાંણઈવું છે કે, જે (પાદશાહ) ની અંદર આએ (ઉપર જણાવેલા ગુણ) માંનો કોઈ ગુણ નહી હોએ, ઈઆને આએ સઘલી કઉઅતનું એકહું બલ નહી હોએ, તો તે પાદશાહ હકુમત કરવાને લાએકનો નથી, પણ તે દરએક હાકમનો તાબેદારછે. વલી જે હાકમની અંદર હકુમત નથી, તે નામદાર નથી; તેંમજ તે દીનને નહી ચલાવી સકનારો, નકાંમાં હથીઆરવાલો, દયા વગરનો, દોલતને નહી મેલવનારો, રઈઅતની પાસબાંની વગરનો અને ભાગીટુટી ફોજવાલોછે. હવે જેહને દીન નથી, તે હાકમ (માંણસનો આવતી દુનીઆંમાં) છુટકારો થાએ તેવું ફેરમાંન આપનારો નથી. તેહનાં હથીઆર નોકસાંન ભરેલાં કાંમ કરનારાં, તેહની દયા ઈજા દેવાજોગ રૂમીઓને લગતી, * તેની દોલત ફરેહબુત અને આઈબીબુતને માટેની, અને તેની ફોજ નાંફરમાંનીને લીધે ખરીદવાજોગ નથી. જેહને હથીઆર અને સકતી નથી, તે હાકમ—નાંફરમાંનોથી બીહતો, ઠગારાઓથી દુખી દેલનો, તેહના નહી સુધરેલા ગુનેહગાર સવારોની ઉપર દયા કરનારો,

---

* જાંણવું કે આપણા ટોલાના સાસાની પાદશાહોના દોરમાં રૂમીઓ આપણા રાજની સાંહાંમને થનાર હરીફ તરીકે હતા, માટે ઉપલાં લખાંણમાં રૂમીઓને વગર દયા લાવ્વાજોગ શત્રુઓ તરીકે જણાવેલાછે.

દુઃખનો વધારો કરનારી દોલતવાલો અને લશકર વગરનોછે. જેમાં દયા નથી, તે હાકમ દુશમનનો વધારો કરનાર, દીનની રાહે ધીકારવાજોગ, તેનાં હથીઆર દુશમનને સારી સકતી આપનારાં, (તેહની) દોલત બેમાલુમ રીતે હાંણી પોહચવાજોગ, અને તેહની ફોજ તે હાકમથી જુદાઈની ઈચ્છાવાલીછે. જેહની પાસે દોલત નથી, તે હાકમ ખોરાક વગર મોહતાજદાર, ટુટેલાં હથીઆર અને સકતીવાલો, લાચારીથી બીજા આડે મારગે ચાલનારા સકતીવાંન લોકો તરફ દરગુજર કરનારો, અને કંગાલ તથા કમજોર ફોજવાલોછે. જેની પાસે ફોજ નથી, તે હાકમ તાબેદારો તથા દીનદારો વગરનો અને અણઘટતાં હથીઆરવાલો તથા ગોસ્સાની તરફ દયા લાવનાર (ઈચ્છાને ગોસ્સો કરવાને ટેકાંણે દએલા ખાનાર), અને વગર ફાએદાની દોલતવાલોછે. આએ (ઉપલી) વસ્તુઓની અરસપરસની કઉઅતનાં દેખઈતાં બલથી હકુમતને લગતો સુધારો કરવાએ, હાકમ ઈજતદાર બનેછે.

૧ ૧૮૦ ખોરેહને પસંદ કરનારી પેદાએશની અંદર, ઓત્તમ અને સરવેથી નીચા તરીકા વાલા લોકો તથા તેઓની ચાલચલંણ વીસે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાંણવું કે, જે પુરૂષો ખોરેહ (ઈચ્છાને કુદરતી બખ્શેશ) ને મેલવ્વાની ચાલચલંણવાલા તથા તેહને લગતી જાતવાલાછે, તે આએ (નીચે લખી જણા-
૩ વેલી વીગત પરમાંણે) ૧૬ તરેહનાછે; તેમાં એક (શખ્સ) તે કે જે સારા ઉદીએોગની ખાહેશને માંટેનો હોએ, અને (તેહને લગતી) બખ્શેશ મલવાથી (ખોદાતાલાનો) આભાર માંનનારો હોએ અને તે નહી મલવાએ સંતોષી અને રાજી
૪ રેહનારો હોએ. જે શખ્સ એ પ્રકારનોછે, તે કુદરતી બખ્શેશ મેલવનારા
૫ સારા ઉદીએોગ વાલાઓની અંદર ઓત્તમ રીતભાંત વાલોછે. બીજો તે કે જે સારા ઉદીએોગની ખાહેશને માંટેનો હોએ, અને તેને લગતી બખ્શેશ મલવાથી (ખોદાતાલાનો) આભાર માંણનારો હોએ, અને તે નહી મલવાએ
૬ સંતોષી પણ નારાજી હોએ. તરીજો તે, કે જે સારા ઉદીએોગની ખાહેશને માટેનો હોએ, અને તેને લગતી બખ્શેશ મલવાએ (ખોદાનો) આભાર નહી માંનનારો હોએ અને તે નહી મલવાએ સંતોષી તથા ગમ વગરનો હોએ.

ચોથો તે, કે જે સારા ઉદ્દીએોગની ખાહેશને માટેનો હોએ, અને તેને લ- ૭
ગતી બખ્શેશ મલવાએ (ખોદાતાલાનો) આભાર નહી માંનનારો હોએ, તથા તે
નહી મલવાએ સંતોષી પણ ગમગીન હોએ. આએ તરંણ તરીકાવાલા (પુરૂષો) ૮
સારિા ઉદ્દીએોગની અંદર ખોદાની બખ્શેશ મેલવ્વા સારૂં એકસરખા વીચારના-
છે. એક તે (શખ્સ), કે જે બુરા ઉદ્દીએોગની ખાહેશને માટેનો હોએ, અને તેને ૯
લગતી બખ્શેશ મલવાથી તેનો આભાર માનનારો નહી હોએ, તથા તે નહી મલ-
વાથી સબુરી કરનારો પણ ગમગીન હોએ. આએ શખ્સ બુરા ઉદ્દીએોગની ૧૦
બખ્શેશ મેલવવા સારૂં સરવેથી બુરા તરીકાવાલોછે. બીજો તે, કે જે ઉલટા ૧૧
ઉદ્દીઉએોગની ખાહેશને માટેનો હોએ, અને તે મલવાથી તેનો આભાર નહી
માંનનારો હોએ, અને તે નહી મલવાથી સબુરી પકડનારો અને વગર ગ-
મનો હોએ. તરીજો તે, કે જે ઉલટા ઉદ્દીએોગની ખાહેશવાલો હોએ, ૧૨
અને તે મલવાથી આભાર માંનનારો અને નહી મલવાએ સબુરી પકડનારો
પણ ગમગીન હોએ. ચોથો તે, કે જે ઉલટા ઉદ્દીએોગની ઇચ્છા વાલો ૧૩
હોએ, અને તે મલવાએ આભાર માનનારો અને તે નહી મલવાએ સબુરી
પકડનાર અને વગર ગમનો હોએ. આએ તરંણ તરીકાવાલા ઉલટા ઉદ્દીએો- ૧૪
ગની અંદર બખ્શેશ મેલવ્વા સારૂં એકસરખા વીચારનાછે. વલી
બીજા તરીકાવાલાએોમાં (ઇચ્છાને કુદરતી બખ્શેશ મેલવનારાએોમાં),
એક તે, કે જે ખોરેહ (ઇચ્છાને ખોદાઈ બખ્શેશ) થી સારી નાંમદા ૧૫
રીની ખાહેશવાલો હોએ, અને તે મલવાથી આભાર માંનનારો અને તે નહી
મલવાએ રાજી રેહનારો તથા વગર ગમનો હોએ. આએ શખ્સ ખોરેહથી સારા ૧૬
મારગની નામદારી મેલવનારાએોમાં એોત્તમ તરીકાવાલોછે. બીજો તે, કે જે ૧૭
ખોરેહથી સારી રીતની નામદારીની ખાહેશવાલો હોએ, અનેતે મલવાએ (ખો-
દાનો) આભાર માનનાર અને તે નહી મલવાએ રાજી રેહનાર પણ રંજદા
હોએ. તરીજો તે, કે જે ખોરેહથી સારી રીતની નામદારીની ઇચ્છાવાલો હોએ, ૧૮
અને તે મલવાએ નહી આભાર માંનનારો અને તે નહી મલવાએ જેમ સંતોષી
તેમજ વગર ગમનો હોએ. ચોથો તે, કે જે ખોરેહથી સારી રીતની નાંમ- ૧૯
દારીની ખાહેશવાલો હોએ, અને તે મલવાએ (ખોદાનો) નહી આભાર
માંણનારો તથા નહી મલવાએ સંતોશી પંણ ગમગીન હોએ.
આએ તરંણ તરેહના શખ્સો, ખોરેહથી સારી રીતની કીરતીને પસંદ કર- ૨૦
નારાએોની અંદર એકસરખા તરીકાવાલાછે. વલી એક તે કે જે ખોરે- ૨૧
હથી ઉલટી રીતની નાંમદારીને પસંદ કરનારો હોએ, અને તે મલવાથી

નહી આભાર માંનનારો અને તે નહી મલવાથી સંતોષી પંણ દુખી દેલનો
૨૨ હોએ. આએ શખ્સ બોરેથી ઉલટી રીતની નાંમદારી મેલવનારાઓની
૨૩ અંદર ઘણીજ બુરી રીતનોછે. બીજો તે શખ્સ, કે જે બોરેહથી ઉલટી
રીતની નાંમદારીને પસંદ કરનારો હોએ, અને તે મલવાથી નહી આભાર
માંનનારો, અને તે નહી મલવાએ રાજી રેહનારો તથાવગર ગમનો હોએ.
૨૪ તરીજો તે શખ્સ, કે જે બોરેહથી ઉલટી નાંમદારીને પસંદ કરનારો હોએ,
અને તે મલવાએ આભાર માંનનારો અને તે નહી મલવાએ રાજી રેહ-
૨૫ નારો પંણ ગમગીન હોએ. ચોથો તે શખ્સ, કે જે બોરેહથી ઉલટી રીતની
નાંમદારીને પસંદ કરનારો હોએ, અને તે મલવાએ આભાર માંનનારો
૨૬ અને તે નહી મલવાએ રાજી તથા વગર ગમે રેહનારો હોએ. આએ
(છેલ્લા) તરંણ તરીકાવાલાઓ બોરેહથી ઉલટી રીતની નાંમદારી મેલવામાં
એકસરખા વીચારવાલાછે.

આએ પુસ્તક તરીકે છપાતાં થાએલી ભુલને લગતું ગુજરાતી શુદ્ધી પતરક.

સફો.	સતર.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૧૨૮	૧૦	પાણીન	પાણીની.
૧૨૮	૨૨	તેને..	તેનો.
૧૩૩	૨૭	મકાંતની	ઓરેહવાલાં મકાંતની.
૧૩૫	૫	જોએછે.....	ચીજોને જોએછે.
૧૩૯	૧૦	એ બને.....	એબને.
૧૪૦	૧૨	(આએ દુનીઆંની હાલતમાં.. ..	(આએ દુનીઆંની હાલતમાં)
૧૪૦		(ફકરા ૩ જા, ૪ થા અને ૫ માના આંક, ૫ મી, ૯ મી અને ૧૭ મી સતર ઉપર મેલિઆમાં આવેલાછે તેને)	(૪ થી, ૧૦ મી અને ૧૬ મી સતરને મથાલે ગણવા.)
૧૪૧	૩૪	પાંમેલ	પાંમેલાં.
૧૪૨	૨૦	(સતર ૨૦ મી, ૨૨ મી અને ૨૩ મી ઉપર ૫ મા, ૬ ઠા અને ૭ મા ફકરાનો આંક મેલેલાછે તેને)..	(૨૧ મી અને ૨૨ મી સતર ઉપર ગણવો.)
૧૪૯	૮	ચાલવાની....	ચાલવાએ.
૧૬૦	૧	કમ..	કાંમ.
૧૬૦	૬	દુનીઆની.....	દુનીઆં અને તેની.
૧૬૩	૨૩	મદુદુમ	મરદુમ.
૧૬૮	૧૩	જોતું.....	જોતો.
૧૬૮	૧૪	બરે.	બરો.
૧૭૬	૧૬	અને તેઓની, હાકમોના હોકમ મુજબ, કાંમ કરવાની એકદીલીથી, રઈઅતની ઉપર, રાજનું સલાંમતીથી ચાલવું તથા બલકને ફાએદો, થાએછે.	એક (સારો ગુણ) બાદાએ તાલાનો પેઆર મેલવ્વા નોછે, કારણ કે, તેથી હાકમોના હોકમને લગતાં કાંમોનું તથા તેની હકુમતનું ચલણ રઈઅતની ઉપર સલાંમતી ભરેલું રેહછે, અને લોકોને તેથી ફાએદો થાએછે.
૧૭૭	૧૬	કરો.	વેરા તથા કરો.

THE ENGLISH TRANSLATION,

BY

RATANSHÁH E. KOHIYÁR, B.A., LL.B.

UNIVERSITY OF BOMBAY.

CONTENTS.

PAGE.

What men are of the best and the worst desires 129
Regarding the remedies for the illness of the soul arising from want of knowledge and judgment 129
Of the shining and dark invisible powers, which ought to be approved and which dis-approved by man 131
Regarding the means of good and bad behaviour in this world. 134
Regarding communion with the holy Self-existent... 135
Exposition regarding the habitation in man of yajads and devs 136
Regarding that which benefits man in both worlds, saves him from harm, redeems him from sin, raises him to higher rank through righteouness and turns him in the end towards the holy Ahurmazd 139
Regarding righteous and sinful men, and the different commandments about them 142
Regarding the four divisions of men... 144
Regarding rain and the work it performs, and the doers of that work... 145
The reasons why students of the good religion acquire or fail to acquire its wisdom... 149
Regarding the redemption of man from evil at the time of the final improvement, and the end of Anghra Mainiús. 150
The attainment of a better life in the next world through good deeds... 151
There is in man a good-minded power that protects his sense and intelligence... 152
Regarding the habitation in man of the understanding-power that keeps sinless... 153
Regarding the chance of obtaining power by those fond of it. 154
Regarding the irregularity of the elements that constitute earthly things 154
The greatness of Dádár Ahurmazd depends upon life of all kinds 156

The desires of Ahúrmazd are founded in reason... . .. 157
Regarding the good religion and its benefits and the evil religion and its evil consequences 158
Exposition regarding the things of this world, their creation and the work relating to them... 162
Regarding the struggle in this world, the place of the parties to and the lord of the struggle; the persons who struggle, the suppresser of the struggle, the liberator from the struggle, the person injured in the struggle, the continuer of the struggle and the end of the struggle.. 169
Regarding the improvement of this world by means of the ascendancy of the good religion and the suppression of the evil religion and the danger arising from it. 170
The manifestation of evil and of the religion of the Devs is owning to the Perverted Source... 171
Every thing in this world is dependent upon the Lord: He is in every thing and guides every thing: He depends upon no one and is not to be guided by any one.. 174
Regarding the improvement of man's life... 174
Regarding the kind of government which embarrasses Anghra Mainiús... 175
God is supreme over everything... 176
Regarding things fitted to impart perfect knowledge 178
Regarding the origin of life and the changes in it 179
Regarding the benefits arising from good rulers... 179
It is because of their possessing the attributes of Shéhrevar Ameshâspand that good kings have the power of improving their kingdom and the knowledge for improving their subjects. 183
Regarding those among the approvers of Khoreh whose ways are the best and the worst, and regarding their conduct, 185

ERRATA AND CORRIGENDA.

Page	156	*line*	6	*dele.* after deeds.
„	160	„	5	from bottom *for* man *read* men.
„	167	„	6	*dele.* after are.
„	170	„	5	*for* wordly *read* worldly.
„	175	„	5	from bottom *for* grater *read* greater.
„	183	„	7	from bottom *for* of improvement in the people *read* (requisite) for the improvement of the people.

GLOSSARY.

Page	4	*Column*	2	*line*	9	from bottom *for* sorronful *read* sorrowful.
„	5	„	2	„	10	from bottom *for* Quetty *read* Quietly.
„	7	„	1	„	6	*for* Distructive *read* Destructive.
„	8	„	1	„	1	*for* tile *read* till.
„	„	„	„	„	12	*for* clement *read* element.
„	9	„	„	„	7	*for* dead *read* deed.
„	„	„	„	„	12	*for* Afermal *read* A female.
„	„	„	„	„	21	*for* scetion *read* section.
„	11	„	2	„	13	from bottom *for* perpetual *read* perpetually.
„	15	„	„	„	2	*for* dwelling, plan *read* dwelling-place.
„	16	„	1	„	19	*for* conseirnce *read* conscience.
„	„	„	„	„	22	*for* words read word.
„	„	„	„	„	23	*before* or *insert* ১৯৬ *and after* or *insert* ৬১।
„	„	„	„	„	25	*for* and *read* end.
„	„	„	„	„	26	*before* or *insert* ১৯৬ *and after* or *insert* ৮১।

Page	16	*Column*	2	*line*	11	*for* inperer *read* injurer.
„	„	„	„	„	22, 23	*for* Incomeg, ains *read* Income gains.
„	18	„	„	„	9	*for* A evil order *read* An evil ruler.
„	„	„	„	„	17	*for* excepted *read* accepted.
„	„	„	„	„	21	*for* avorts *read* averts.
„	19	„	1	„	15	*for* the *read* one.
„	„	„	„	„	20	*for* lines *read* lives.
„	„	„	2	„	18	*for* lagerness *read* eagerness.
„	„	„	„	„	14	*for* exeitement *read* excitement.
„	20	„	1	„	1	*for* lager *read* eager.

ARCHAEOLOG... New Delhi ... LIBRARY

Exposition in the good religion regarding men of the best and the worst desires. (۱۰۳)

Be it known that, that man has the best desires, who is so anxious to obtain, in the next world, the reward of virtue, that he never rests content with doing virtuous deeds, even though he should spend all the wealth earned by him in this world upon doing (such) virtuous deeds. And that man has the worst desires, who thinks it right to amass the riches of this world.*

Exposition in the good religion regarding the remedies for that illness of the soul which is owing to want of increase in knowledge and judgment. (۱۰۴)

Be it known that, illness of the soul is due to a deficiency of knowledge and of good qualities; and thereby two descriptions of vicious (men) are formed. Of these one is (called) Faréhbuṭé, and the other Aibibuṭé. Of these, a Faréhbuṭé is (a man) given to pride, who thinks that no one (in the world) is greater than himself: and, an Aibébuṭé is a scorner (of others); he has the vainty (to believe) that no one else knows as much as he does, and that others are behind him and inferior to him. The man who always has such an opinion of his own wisdom and good qualities that (he believes) that he is knowing and another is not, that he is superior

* The meaning of this is that men should, after providing for the conveniences of this life, spend the greater portion of the wealth acquired by them in the pursuit of any honest calling in doing deeds of righteousness, that they might thus secure contentment in this world and happiness in the next. For, he who endures hardships in this world for the sake of amassing riches, is unhappy in both worlds.

to another and the other is inferior to him,—such a man
3 deforms and sickens his soul with these two vices. Therefore, men should keep off from themselves these two kinds of maladies of the soul, one of which is pride, and the other, contempt of others.* He whose soul is afflicted with these (maladies) should remain in obedience to some learned man and obtain instruction from him in knowledge and virtue, that thereby, his imperfect knowledge might be destroyed, just as a tree is dried up for want of water. The remedy for the malady of these two, proud men and scornful men, is by means of consummate thought: for, a man becomes possessed of just ideas about himself, by becoming a disciple of a highly thoughtful teacher; and thus, whatever learning and good qualities may be in others, whether more or less, or the entire

---

* In the holy *aresta* of the Arḍibehest Yasht the vices of pride of oneself and scorn of others are called ·𐬞𐬀𐬎𐬀𐬭𐬵-𐬞𐬀𐬎𐬀𐬭𐬵 *pairi-maiti* and ·𐬞𐬀𐬭𐬵-𐬞𐬀𐬎𐬀𐬭𐬵 *taro-maiti*, and are considered as deadly maladies affecting mankind; and the prophet has imprecated harm and destruction to men possessing these vices. Thus :—

·𐬞𐬀𐬎𐬀𐬭𐬵-𐬞𐬀𐬎𐬀𐬭𐬵 ·𐬌𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬌𐬀𐬵𐬀 𐬀𐬵 ·𐬞𐬀𐬎𐬀𐬭𐬵-𐬞𐬀𐬎𐬀𐬭𐬵 ·𐬌𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵 ·𐬞𐬀𐬎𐬀𐬭𐬵-𐬞𐬀𐬎𐬀𐬭𐬵

·𐬌𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬌𐬀𐬵𐬀 𐬀𐬵 ·𐬞𐬀𐬎𐬀𐬭𐬵-𐬞𐬀𐬎𐬀𐬭𐬵

i. e. May he who is a scorner (of others) be ruined and miserable! May he who is proud be ruined and miserable!

Again, our holy prophet has thus imprecated as vicious those who contemn Ahúrmazḍ, in the sixth Há of Gáthá Ahúnwaḍ :—

·𐬞𐬀𐬭𐬵. ·𐬵𐬀𐬭𐬀𐬎𐬀𐬌. 𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵. ·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵. ·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵. ·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵. ·𐬌𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵. ·𐬀𐬵𐬀

·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵. ·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵. ·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵. ·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵. ·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵. ·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵. ·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵

·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵. ·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵. ·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵. ·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵. ·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵. ·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵. ·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵

i. e. O Ahurmazḍ! he who disobeys thee from evil intent, and dispises his relations with thee, is a holder of relations with sinful deeds, is a destroyer of obedience, and a damager of the fodder for cattle (*i. e.* of things intended for the support of the poor): therefore I pray the reverse for them (*i. e.* curse them.)

The ḍastúr of ḍastúrs, Adarbáḍ Márespanḍ has, in the Paṭeṭ composed by him more than 1,600 years ago in the time of the Sassanian King Ahúrmazḍ Sháhpúr reckoned "pride" and "scorn" as sins; and, designated them ·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬌𐬀𐬵𐬀 *avarmanashni* *i. e.* the sin of pride of oneself, and ·𐬀𐬵𐬀𐬭𐬵𐬀𐬭𐬵 *tarmanashni*, *i. e.* the sin of scorning others.

absence of them, and the absence or the presence in a lower degree in himself of what learning or good qualities may be in others, become apparent to him. And when he finds another superior to himself he considers him to be higher in rank than himself, and believes himself to be lower in rank than that other, (and so) keeps (himself); and again whatever the other person knows more than himself, he, to learn what he himself does not know, and to acquire the knowledge and art of freeing his soul from the malady of pride and scorn, serves the other (who knows more than himself).

Exposition in the good religion regarding invisible powers that are fit to be approved and are full of light, and invisible powers that are not fit to be approved and are full of darkness. (۱۰۵) 1

Know that two invisible beings (*i. e.* powers) having relations with him accompany every living person; and through them people adorn their lives and hold two kinds of objects in view and perform two kinds of deeds. When mankind took its birth, through the Creator, in the invisible (world), it held no connection with objects and deeds of two kinds, but life-holding (men) have been enabled to do so in this world through the (above mentioned two) guiding powers*. And the manifestation of these (two kinds of) 2

* These two, shining and dark, invisible powers are known in our holy *avesta* as Spento Mainiús and Anghro Mainiús, and Persian scholars know them by the names of شیدآزاد and نورمجرد or تیرگهر and جوهرغاسق Our prophet, the holy Zarṭosht, who was the servant of ... Spento-Mañiúsh

objects and actions (among men) has happened necessarily in this way, that when by means of the eyes and actions of this world, the presence of the things and actions of this world become manifest (to man), then two invisible powers, doing the work connected with the origin of life and having two kinds of objects and two kinds of actions, enter into his personality. Of these the shining invisible power is the power that gives the remedy-adopting faculty to the living (man). The separation (of man) from relations with this invisible power is owing to his turning at once towards the dark power connected with this world. The source of improvement of all men, through this world, in the present (life), is this invisible power (Spento Mainiús).

3 The dark mino is of a deadly nature and miserable sinful kind; it is, therefore, not fit to reach life-possessing man to hold relations (with him). In like manner, whoever is born

---

and the opposer of .𐬀𐬀𐬭𐬌𐬨𐬀𐬌𐬥𐬀𐬌𐬙𐬀 Anghro-Mainiúsh, has declared himself in the tenth *hā* of the Ijasné as connected with those possessing the five qualities of Spento Mainius, and as keeping aloof from those possessing the five qualities of Anghro Mainiús, thus :—

.𐬀𐬀𐬭𐬌𐬨𐬀𐬌𐬥𐬀𐬌𐬙𐬀 .

in this world is unfitted by his original nature* to mingle with it (the dark mino); but that (mingling) happens through perverted nature. Again, men, in various ways, turn themselves into the semblance of the dév-kind, and take the shape of wolves and other *Khrafastras.* This also is owing, not to their original disposition, but to the contact with it (the dark power); for men are of a light-bearing nature, (and) are inclined towards Frashkérat (final improvement). It is declared in the good religion that through it (Spento Mainiús) the Ḍevs had become helpless and had disappeared in the time of Zarṭosht;† that in the time of Hoshéḍar, the bodies of wolves would be completely destroyed; and that in the time of Hoshéḍarmáh the bodies of all (animals) that sting would be fully annihilated. Moreover, the diminution of whatever vices are current in the nature of light-descended man happens at the time of the separation of the souls of different kinds of men from their bodies, when (the things) of this world are returned to it, and, (the things) of the invisible world return to the invisible world. At the end of the time of Hoshéḍarmáh, owing to the advent of Soshios the connection of *drúj*s with the nature of man will be cleared away, broken and diminished.‡

---

* By original nature are meant the instruments with which Ahurmazḍ provides men at the time of their birth for the purpose of keeping off the dark power, such as, innate intelligence, knowledge, good disposition, hope, contentment, religion and the desire to make enquiries of the learned. The original nature of men guiding themselves by means of these instruments must, therefore, be considered as related to that of Spenṭo-Mainiúsh, but when they discard these instruments and are drawn towards the dark power through evil disposition, their original nature is perverted.

† See third note, p. 49. Vol. I.

‡ See note Vol. I., p. 30.

1 Exposition in the good religion regarding the means which lead men to behave in the best and the worst manner. (۱۰۹)

---

2 Be it known that, it is owing to his conducting himself carefully by means of his innate intelligence that man, notwithstanding some admixture (of evil), behaves in the best possible manner: and, it is owing to the sinful power that he behaves in the most wicked manner. Therefore, among (men) of these two courses of conduct, the teacher who teaches them knowledge, what to do, and what not to do, these three things, is their friend*. And the ruler who, by means of his rule, prevents them from committing sin, nourishes the soul, and helps them in distress, is considered their overseer.† In all places, the thing which is the highest in rank and the best for man is, innate intelligence: and for him who is inferior in innate intelligence the best thing in the second grade is learning: and for him who is without learning, the best thing in the third grade is a friend who teaches him what to do and what not to do always. Similarly, for him who is without these (three things), the best thing in the fourth degree is a ruler who prevents him from
3 (committing) sin. If this had not been, how could he have become one who passes his life in the best possible manner? Nor would he have been able to live long, but, wanting these excellent things, would have been ruined, and would have approached the sinful power that makes one walk in the greatest wickedness.

---

* By the friend is to be understood the dastúr who imparts instruction in our holy religion.

† This overseer or ruler must be one whose rule and conduct are founded on our religion.

Exposition in the good religion regarding the way to keep close to the Self-existent. (I·V)

Be it known that, the way to remain in the presence of the holy Self-existent is through the two things of high degree, wisdom and faith; and it is by keeping these two things aloof (from them) that (men) remain apart from good in this world, and from good in the coming world. (The universe is divided into abodes of three kinds: of which*) one is the abode known by the name of hell, where the dévs and drújs, who strive for the contamination of sin, and the souls of sinners, are driven. The second is the abode of light and darkness, of good and evil, and of joy and sorrow, and is known by the name of géti. This abode is midway between the two (hell and heaven), where the movements of mental darkness proceeding from satanic relations, of evil, and of sorrow, enter into men. Therefore, among the creatures of this world, those men, who are the best of all, are the fighters (against such movements) and the instructors of the other people in the world who do not possess the divine power of foreknowledge. It is through the strength of the superior-work-doing invisible Yajads that men have happy lives, good rule, success, the clearance of darkness from among the people of this world by means of light, the removal of evil by the force of goodness and the suppression of sorrow by the power of gladness. And thus, in this middle abode, men always obtain adequate goodness and joy, through light. The abode of the highest rank, (the third), is paradise and

* The portion in brackets has been omitted by oversight of the transcriber from the Ms. received from Irán and has been supplied in accordance with the context.

Garothmán, possessing all light, perfect goodness and good joy; and, lest Anghra Mainius might injure the strength of this abode or his contamination might enter therein, he has been driven out from the heavens into the abyss below. In the heavens is all light, all fragrance, all goodness and all joy, and there prevails the superior and prescient rule of the
6 Dádár*. Therefore, those religious teachers who cause men to pass their lives in that religion which deserves eternal punishment, are really of hell, and their religion is calculated to give entirely evil help, and immoral relations (to men), and to cause them great torment in the invisible world. For, an imperfect religion can never be called perfect and holy, but is considered as connected with all impurity.

---

1 Exposition in the good religion regarding the nature of the habitation (in men) of the Yajads and De'vs. (108)

---

2 Be it known that, those men with whose souls the Yajads hold relations, are, owing to the nature of the Yajads, like them, possessed of pure majesty, of wisdom unconnected with evil understanding, of goodness unmixed with evil, of some of the power of the message-bearers (the Yajads) and, owing to glory unalloyed with darkness, are extremely beautiful, of superior appearance, of a good disposition and

---

* That is to say in the invisible world God rewards those who do virtuous deeds in this world and punishes those who do sinful deeds. And as Spento Mainius and Anghra Mainius exercise, in the invisible world, no influence on the minds of men, the commands of Ahúrmazd are never transgressed there.

like unto the good-eyed sun*: such is a religious teacher, the giver of ease (prosperity) to the world, and a ruler. Men, by walking unobservantly in this world become to some extent of an alloyed nature; but when they observe perfectly, with wisdom that is unmixed with evil understanding and with their invisible eye, they clearly understand the nature of the path of life. Notwithstanding the existence in man of a certain degree of alloy, the invisible power of thought can enter into him, and thereby such men promulgate among men (God's) commands by means of the invisible power of inspiration. That is, the Yajaḍs being well inclined towards the salvation of the people of this world, and being good-natured in every way, introduce into the minds of men superior things related to the light which they (the Yajaḍs) possess, and to the high power for good unalloyed with evil; and thus make them glorious and renowned among men. For example, it is owing to the connection of the Yajaḍs within him that a ruler or king, wise, fully gifted, holy, (and) excellent, renders the people of the world happy, by causing prosperity through justice; similarly, (it is that) a pure-souled religious teacher, through the instrumentality of a superior religion, with qualities like those of the Yajaḍs, becomes the remover of the blemishes (vices) of men†.

It is owing to the passions of wolves and *Khrafastras* 3

* The sun is called good-eyed because its light which, as it were, proceeds, from its eyes, destroys darkness and various things, purifies water and earth, causes the growth of trees and vegetation and gives health to men and removes diseases: not only this, but the business of the world and its prosperity depends upon it.

† The above is similar to what is found in the Avésta. The wonderful works, beyond the powers of ordinary men, performed by kings and religious teachers, could only have been accomplished by the help of the Majesty of

that men are like Ḍévs; and Hésham, the invisible power of the perverted path, prevailing in them, they become the source of darkness unconnected with light, of evil intelligence unconnected with wisdom, and of evil unmixed with good. It is owing to darkness unconnected with light that men, like highly filthy *Khrafastras*, become the obtainers of the
4 evil help of highly sinful conduct. And it is owing to evil intelligence unconnected with wisdom that they become the hearers of falsehood and the preachers of falsehood to people; and as they themselves are harmed thereby in a base manner, so they teach others to do evil deeds; and, owing to the coursing in them of the invisible power, Hésham, they are like theives and highwaymen. And, it is owing to the wicked strength obtained from evil unmixed with good, that they become injurers of the creation, destroyers

---

the Yajaḍs. In Jamyáḍ Yasht, IV, "Kyán Khoréh", (Kingly Majesty) through which Ahúrmazḍ imparts his powers, is thus referred to :—

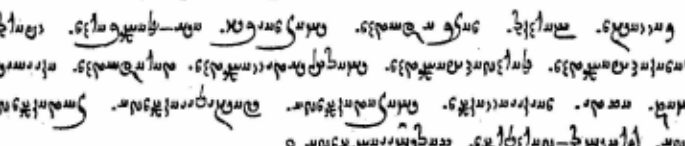

i. e. We praise the Kingly Majesty, created by Ahúrmazḍ, strong, much income-getting, superior work-doing, restraining, shining, powerful and breaking the perverse creation, which is the Majesty of the Yajaḍs of the invisible world and of the beneficent persons, improvers for the End, who have been and who will be hereafter born in this world.

It appers from the Jamyáḍ, A'ván, Ḍarvásp, Farvarḍin, Rám, Hom, Arshishwang and other Yashṭs that it was by means of this Majesty and the help of the Yajaḍs that king Hoshang kept wicked men under his rule, King Téhmúrasp made a servant of Anghra Mainius, King Jamshéḍ enjoyed glorious and prosperous rule over the whole world, King Faréḍún slew such a wicked King as Zohák, Kérsháṣp slew beasts of prey and demons, Kaékhosrú destroyed idolworship and slew the wicked and powerful king Afrásiáb and reformed the world, Gústásp spread the religion of Zarṭosht over the world, and the holy prophet Zarṭosht swept away the Dévs from the world and converted learned men to the Majdiasnian religion with astonishing disputations and miracles. And with like help the prophets that are to come will do the work connected with the resurrection and final judgment.

of life, wicked sorcerers, and, like sinful destructive rulers of the world and deceiving religious teachers and wolves and *Khrafastras*, destroyers of the virtue of the world. And as these sinners are, owing to (their) state of being aloof from good qualities and full of blemishes, like Ḍévs and Ḍrújs in this world; so, after the death of their bodies, the souls of these sinners are, owing to the connection with wickedness and vice and to deeds of sin, akin to Ḍévs.

Exposition in the good religion regarding that which benefits the good creation of men in this world and in the invisible world, preserves it from harm, redeems it from sin, raises it to a higher position through righteousness, and encourages every other class of men to return to good. (۱۰۹)

Be it known that, that which carries most benefit to the good creation in this and the coming world, and preserves it from harm, redeems it from sin, and makes it superior, is wisdom; for through it, a wise man becomes the source of qualities relating to works of the good religion, which are liberality, truth, fidelity, obedience, gratitude, contentment, patience, virtue, and others for improving the world and making man righteous and holy. And thus, through wisdom, a ruler becomes a preserver of the world and its protector and a doer of works of improvent appertaining to rule.

Again, that which causes most injury to the good

creation in this world and the coming world, arrests its benefits, brings harm, keeps back men from righteousness and holiness, and much imprisons them through the sin of wickedness, is evil intelligence; for, owing to this evil intelligence, man becomes possessed of the evil religion, miserliness, falsehood, ingratitude, covetousness, tyranny, sin, mercilessness, instruction opposed to the good religion, deceitfulness, blindness,* deafness,* wickedness and other world-harming blemishes: and man's falsehood and his sin, are the cause of the world being harmed: in the same way, the manifestation of the power of tyranny is through evil intelligence.

4 The source of wisdom is *A'snékhérad* (natural reason), and the source of evil intellegence is the evil passion of the perverse path. The source of the qualities of natural reason (*A'snékhérad*) is Ahúrmazd, the Creator himself, and he who is gifted with them (the qualities), has them that he might fully improve his soul and pass his life perfectly to a good end. And the Ḍádár is the preserver of that man through His perfect knowledge about the *Minoyán mino*, perfect
5 strength, perfect dominion, and perfect goodness. And obtaining a knowledge, through these qualities, of what is virtuous, we are able to improve ourselves in the world accordingly. Again, life-holding man obtains in this world all the knowledge regarding with what and how he can improve himself, from the first of two kinds of eyes. And by means of the mature purpose (of that eye, man) knows the nature of his first and last life; and, it (the eye) enjoins what appears to it lawful, and turns back (man) from what does

* The man who pays no regard to and who refuses to hear what relates to the good religion is morally blind and deaf.

not appear (lawful). He who is capable of distinguishing moral matters, keeps away from such as are injurious. Again, if the object of anything cannot be understood, that thing will be incomprehensible in this life, but we shall be able to know its object when we shall have passed away from this world; for, (if) in any life any thing is imperceptible, that thing in that life is isolated; therefore, how can the purpose of it be understood in that (life)? Thus, if no horses are found in a city, and if a person there say, that he knows horses, and that man is such that he has no knowledge whatever of horses, he cannot know what sort of creature is a female horse and a male camel: what explanation can he give regarding the hard skin on the feet of such animals?

Those religious teachers who claim to understand religion and who deceive men into doing sinful and tainted deeds of hell, by means of that religion which is the root of evil, which is sinful in its ways and is calculated by its taint-giving (quality) to harm the world, thereby render themselves fit to have their souls running in deepest hell and to remain there for eternity, without any mercy being shown to them. They should not be recognised as the Dastúrs of the religion who are of the root of goodness, righteous, preservers of the people and who, liberating the people of the world (from hell), render them pure and ever virtuous; but they should be considered to be of the religion of Ahréman who is full of sin, all-wicked (and) an injurer of the world. Just as the man who does not know horses, gives a description of a horse which is the reverse (of the true one), so religious teachers of this description are considered ignorant of the divine religion. 6

1 Exposition in the good religion regarding persons whose way it is to purchase righteousness and obtain the (reward) for it, and persons whose way it is to commit sin; and the different commandments relating to them. (11•)

---

2 Be it known that, there are four ways of purchasing righteousness and obtaining the reward for it, and of not purchasing righteousness and not obtaining the reward for it: (one is) purchasing righteousness and obtaining reward thereby, (the other) purchasing righteousness and obtaining no reward thereby, (the third) not purchasing righteousness and obtaining the reward for it, and (the fourth) not purchasing righteousness and not obtaining the reward for it.

3 The explanation of this is that just as a man obtains wealth and increases his income, (and) obtaining wealth, he is comfortable, and by increasing this income he obtains honour, so the purchaser of righteousness is redeemed (from hell), and, owing to his acquisition, he obtains high rank there (in the

4 other world).* (secondly) as a man, who acquires wealth, but whose income from that wealth is not greater than (his expenses), is easy in his circumstances, but, his income not exceeding, he does not acquire greatness (in this world), so the purchaser of righteousness (owing to his righteousness and sin being in equal proportions) is an obtainer of liberation (from hell), but the income (of his righteousness) not being in excess, he does not obtain eminence (in the next

5 world.)* (Thirdly) the man who, without purchasing righ-

---

* The wealth of this world is money, that of the next, righteousness. If a man's income is in proportion to his expenses he passes his life in comfort in this world and is free from hardships; similarly, if the righteousness of a man is in proportion to his sinfulness, he is free from the torments of hell in the next world. But just as a man, whose income does not exceed his expenses, is not honoured in this world, so a man whose righteousness equals his sinfulness, and does not exceed it, is relieved in the next world from the torments of sin, but as the income of his righteousness is not in excess, he fails to obtain the exaltation of heaven, and remains in a middle condition.

teousness, acquires income-bearing righteousness, obtains, liberation (from hell) owing to his aspiration to be liberated, and eminence (in heaven.)* (Fourthly) he who is not a purchaser of righteousness, nor the increaser of its income, neither obtains liberation from hell nor enjoys eminence in paradise. 6

Again, the ways of committing sin and the (people) connected with them (*i. e.* the ways) are (also) four in number: (one) hurtful from commission of sin, but calculated to procure liberation from hell; (the other) hurtful from commission of sin, and not procuring liberation from hell; (the third) without hurt notwithstanding commission of sin, and procuring liberation from hell; and (the fourth) without hurt notwithstanding commission of sin, but without liberation from hell. Of these, (the first way) which is hurtful from commission of sin and which procures liberation (from hell), is that of men having relations with the Blemish-giver, who suffer pain because they willingly commit sin; and they will be liberated at the time of the *Ṭanpasin*†, for in them is created, through the instigation of Ahréman, a liking for sin and oppression, and enmity (of Ahúrmazḍ) and the contamination of sin. Again, it is declared (in the religion) that even the Dévs will be freed, from the highly sinful blemishes that are in them, at the time of the End.‡ The beings who are sufferers 7 8 9 10 11 12 13

* That is, the man who, with fear of hell, does righteous deeds in this world to obtain liberation from hell, obtains high dignity in the next world, over and above obtaining liberation.

† Tanpasin is the time of the resurrection and final judgment, when God will bestow upon men their final constitutions and render them sinless, of improved behaviour, without covetousness and harmless.

‡ By this it is to be understood, not that the evil qualities of the Ḍévs and Ḍrújs will disappear at the resurrection, but that men, in accordance with the powers bestowed on them, will walk in holy ways and will remain aloof from sinful ways, and that then Ahréman and the Ḍévs and Ḍrujs will be unable to exercise their evil influence upon mankind, and, their work being

of pain (in hell) through sin and who will not be liberated therefrom, are the Ḍévs. They are by their nature harm-causing, and unredeemable because of unworthy deeds; and they cause darkness in light-bearing beings. Again, it is declared (in the religion) that Afrásiab, though a man, had become a Dév, and that, therefore, he will not, at the End,
14 be redeemed from the punishment of sin. Children under eight years of age, and men without intelligence, are harmless and safe (from hell). Every child not being of age and small in proportion, and imbecile men, owing to want of intelligence, do not deserve to be punished, and their souls, in addition to being saved from hell, are destined to return
15 to the Khorshéḍpáyá (paradise). Among men, those who are sinless are free from pain and imprisonment. And similarly the pure Mino Yazaḍs are without the necessity for pain and imprisonment.

---

1 ## Exposition in the good religion regarding the divisions of mankind. (111)

2 Be it known that, generally, the divisions of mankind
3 are the four following. Of these the first is composed of the
4 intelligent and the saved (from hell); the second of the

---

gone, they will be considered as freed. The destruction of Ahréman and Ḍévs and Ḍrújs at the resurrection is thus alluded to in the holy Avésta, Jamyáḍ Yéshṭ II :—

[illegible]

i. e. At that time, (the resurrection), the people of this world who have been educated in holiness will become immortal, and thereby the Ḍrújs and their hundred fold descendants, who surround holy men to render them mortal, will be destroyed.

intelligent, but imprisoned (in hell); the third of the innocent 5
who are wanting in intelligence and years; and the fourth 6
of those of a doubtful state of intelligence. Of these the 7
intelligent and saved, and those who have died (soon) after
birth are holy. Those who, possessing intelligence, become, 8
notwithstanding, in life, the prisoners of hell, are the sinful
men who have died. Those who, are wanting in intelligence 9
and in years, and who have died soon after birth, and who
have not taken birth, are pure. And those who pass their 10
lives without sufficient intelligence and in a doubtful con-
dition, have (both) hopes of righteousness and fear of sin.

Exposition in the good religion regarding the cause of rain, its 1
original mass, and the cause of its fall; the person who
gives commands regarding it, the person who does work relating
to it, and the person who superintends such workers; its innate
power of dispelling danger to life, its benefits, its injuries, and its
large and small drops; the causes of snow and hail; and those
who cause their increase, diminution, advantages and disad-
vantages. (112)

Be it known that, the cause of rain is the Creator.* 2
And He, through his opulence, is the averter of the miseries
caused by various kinds of wants and by dryness, and is the
developer of the world. And those who are the instruments 3
of carrying up water from below by means of the force of

* That the holy Ahurmazd is the cause of rain appears from the 5th fargard of the Vendidad:—

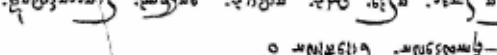

i. e. I, who am Ahurmazd, from the sea Vouŕúkash, cause water to rain with wind and vapour.

heat and the power of wind, and who send it back below in its native force are the Yajads, who manage the bestowal of
4 opulence. Its (of rain) whole original mass reaches from the sea to the limits of the vapour-formed clouds, and so long as its original mass goes again and again from the sea, so long
5 it rains upon the earth. The giver of command regarding rain is Ḍáḍár Ahúrmazd himself, and those who, by command of the Ḍáḍár, do the work relating to it, are the stars Téstar and Satvésh, the Yajads Béhman, Arédúisúr, Vád, Hom, Ḍin (and) Bérèjat, and the Farohars of holy men*.

---

* The following account occurs, in the holy avésta of Ṭéstar Ṭir Yésht, of Ṭéstar, and the other Yajads who, together with him, preside over rain:—

i.e. He (Ṭestar) goes with a horse, round the sea Voúrúkash, bold, beautiful, deep and vast of waters, and from there makes the water to boil over, and strong winds blow from around. Then Satvésh causes the water to go on the (earth) of seven Keshvars. (Ṭestar Yasht, V.)

And the chief that is highest in rank among all these managers is Tesṭar, who performs, in conjunction with the star Saṭvésh, the work connected with his command, through those managers. And he performs the work of drawing water from seas, rivers, springs, and other places, by means of the power of the wind, and of giving it the form of clouds, and of taking it hither and thither as clouds in the shape of water-lifting vapour, and of taking it aloft; and, in conjunction with Behman, by means of the power of the wind, moves forward the beneficial vapours. And (his) associates in the work relating to rain,—the being Ḍin (*i. e.* Ḍin

---

i. e. Then, O Spétmán Zarṭosht, the shining, brilliant Ṭesṭar goes towards the sea Voúrúkash in the shape of a majestic, beautiful, yellow-eared horse, with golden housing. And he causes a commotion in the sea, and he makes the commotion to subside; and he makes the water in the sea to flow, and to stop (from flowing); and he makes the water in the sea to flow with force, and prevents it from flowing with force: and thereby all the stores of the sea Voúrúkash are united, and all its central part is united. Then, O Spetmán Zarṭosht, the shining and brilliant Ṭestar stands over the sea Voúrúkash; at the same time (the star) Saṭvésh, shining and brilliant, stands over the sea Voúrúkash: then vapour is collected on the top of mount Henḍav, which is in the middle of the sea Voúrúkash. Then he (Ṭesṭar) drives forward the vapour in the form of pure clouds, and the wind blows upon it in the direction from which Hom, the enlarger of the world and elevator of man, first arrives, and then, the strong wind created by Ahúrmazḍ, brings the rain, clouds and hail from thence, to the places, cities and the seven Keshwars. Apámnipáo, (*i. e.* Béréjáṭ Yajad), the strong wind, the water-giving Majesty (*i. e.* A'ván Ardúisúr) and the holy Farohars, who, O Spitmán Zartosht, are the distributors of water in cities, bestow water in various ways in the corporeal world. (Ṭesṭar Yasht, VI.)

Besides the above, the names of Méhr, Arshéshwang, Páranḍ and other Yajads are mentioned in Ṭir Yasht in connection with rain, but they are not referred to in the above text.

Yajaḍ); the wind; Ardúisúr, pure and of kingly majesty; and the force producing Fire,—cause harm to ḍevs, sorcerers, fairies, and their chiefs Aposh Ḍev and Sapújgar Druj, who are preventers of rain. And owing to the removal of the obstructions to rain, Berejaṭ, the principal lord of the central waters, and the Farohars of holy men, who do the work of conveying water, convey it, by distribution in due proportion,
6 to (all) the continents, provinces and places. Rain itself is water, and the instruments of rain are wind, clouds and
7 vapour. The cause of small and large drops (of rain), of hail and snow is air in different forms. If the air contains heat, the drops that fall are small, and if it contains moisture, large drops fall: if it is cold, it snows; and if it is dry, hail
8 falls. The stoppage of rain is owing to Aposh, Sapújgar, and many other Ḍevs, and to harm-and-want-causing sorcerers (and) peris (fairies), and to the evil eye, of rulers who impose taxes and evil cesses and of injustice-doing-judges, falling on the vapour of water: and thus rain does not fall. It is declared that the increase of rain is owing to the increase-causing Yajaḍs and to the invisible power of A'tashbéhérám and to other Yajaḍs who are generous promoters of the creation, and to good kind-eyed men, pure women, and just
9 judges casting their eyes on the vapour of water. The final benefits, conferred in limitless ways by rain, are from the bounty of the Creator. And the cry of damage in regard to it is owing to the connection with it of the Blemish-giver.
10 The king who is superior in the strength of excellent commandments and justice, causes benefits (to his people) in numerous ways from rain and mitigates the cry of injury (from it). And the tyrannical king who possesses highly evil commandments and is without justice, adds to the cry

from damage by rain, and is a diminisher of its benefits in various ways. The king who causes benefits (to his people) is a promoter of the power of rain-causing Yajaḍs to cause rain, and is a diminisher of the power of Ḍevs, who cause obstructions, to prevent rain from falling. Increased worship through the good religion makes the Yajaḍs rejoice, and the Ḍevs to grieve; and the worship of rain-obstructing Ḍevs through idolatry enhances the force and violence with which they obstruct rain, and thereby great difficulty and labour is experienced by the rain-promoting Yajaḍs in the work of causing beneficial rain to fall. 11 12

Exposition in the good religion regarding the acquisition of the great wisdom of the prescience-adorned religion by students of it. (۱۱۴) 1

Be it known that, by a study of the good religion for the love of the soul and of the purity of the religion, the student fully understands everlasting wisdom and knowledge; and, owing to the knowledge of the wisdom of the good religion, the man, who is fond of the good things, the power, and the renown of this world, keeps aloof from attending (to these things) from ambition. The knowledge regarding the riches, the power, and the renown of this world, which he, who for the love of his soul devotes attention to the good religion, obtains, is full of perfect wisdom. He who looks at the riches of this world with the eye of covetousness, does not obtain a knowledge of this estimable wisdom. Therefore, whoever does not possess suitable knowledge, and possesses the inclination to prefer this world, 2 3

should improve his disposition under the teachership of accomplished religious teachers for the sake of the redemption of Frashkant, and should acquire, as their disciple, the wisdom relating to it, and instruct others regarding it.

---

1 Exposition in the good religion regarding the redemption of the creation at the time of the final improvement and the destruction of Anghra Mainiu's. (۱۱۴)

---

2 Be it known that, the vital principle is incapable of being cut or of dying. Similarly, no one can obtain life without the existence of the soul. But by the separation of the soul from the thing in connection with which it worked, the body (thing) which had connection with it becomes useless, owing to the separation of the soul; and, therefore, the soul itself must be held to kill its related body and to render it useless. As the body becomes lifeless and useless by the separation of the soul, so, at the time of Frashkeret all the baser powers of Anghra Mainius will be destroyed (from among men): and he himself, not finding any abode, and no one being drawn towards him notwithstanding his efforts to draw them, will in the end despair: and his assistance and invokation being entirely put a stop to, he will become distressed and perpetually sorrowful. (The following) declaration is made in the religion regarding the imprisonment in hell with fetters of Anghra Mainius, and his end:—

In that thy Kingdom, O Ahúrmazd, his (Anghra Mainiús) end, in every way, will come*.

---

* Tá chá vispá Ahúrá thwahmi Mazdá khshathro á voyathrá: last há, Ahûnwaṛ Gáthá, 10th shlok, towards the end.

Whoever, through Ahereman's misleading, causes harm (now) will, at the End, be adorned with light for the new life; and those Ḍévs (and) Ḍrúj̈s who stand ready (at present) to send wrongheadedness (into man) will (at that time), owing to his being possessed of light, be dissociated from the thought of having any thing to do with him. Then (man), of the two, will be of the side of the shining one (Spento Mainius). And thereby he will be a great harmer of the lightless, and will render the chief of the evil tribe (Anghra Mainius), dominion-less. And he (Anghra Mainius) will be taken to be covered up and imprisoned, owing to there being no way of entering into (man) from the sides. There is a prophecy (in the religion) about people remaining aloof from the painful knowledge of the boundless path-losing of Anghra Mainius; and (about) their walking within bounds; and (about) his remaining within bounds, at the End, among limitless people, and thereby becoming a prisoner, owing to limitless related beings not partaking in his wrong-doing; and (about) his influence being unable to remain (in men); and (about) the non-improvement of his condition. 3

Exposition in the good religion that it is through (his) deeds that (man) will obtain a better life at the End. (119) 1

Be it known that, the obtaining of the better life of the End is especially owing to the doing of ease-giving works; and these works are connected with, of two lords (Spento Mainius and Anghra Mainius), the one who is the protector and preserver. For owing to such works, good remedies and good riches for the people of the world do not remain 2

covered up. And, therefore, people do not go beyond bounds. That is, mankind do not separate in any way from their original source. And obtaining knowledge of sinful deeds, they oppose deeds that cause harm, and adopt means to prevent and ruin such deeds, and perform every work immediately, at the proper time; that such time may not pass away without the work being done. For, should the work remain undone they might remain aloof from their Creator, and might thereby be considered to be of the belief of the Untruthful (Anghra Mainius).

---

1 Exposition in the good religion regarding the (power) which protects sense and intelligence. (119)

---

2 Be it known that, the invisible power that preserves sense and intelligence (in man) is Behman,* and his manifestation in man is through contentment. He, in whom is this wealth (Behman) is possessed of the power that is the source of sense and intelligence; and he is possessed of the riches of contentment because of the continuous assistance rendered to him by Behman; and, doing perfect deeds relating to sense and intelligence, he obtains praise and greatness in
3 both the worlds. But when a man (withdrawing his) sense and intelligence from under the control of the one (Behman), places it under that of the three (Behman, Akoman and Hesham),* and when Akoman and Hesham prevail upon him more than Behman, then his intelligence is blunted through Akoman, and his sense is dispelled through Hesham.

---

* By Behman is here to be understood the 'good-minded power'; by Akoman, the 'evil-minded power'; and by Hesham, the 'anger-rousing power.'

And if by their intelligence the Dévs prevail over his sense and intelligence and do harm (to them), the man becomes of the disposition of the Dévs. If wanting contentment, the 4
evil seed of the riches of this world and the poverty of the coming world is sown (in man), he becomes perverted of mind and bereft of intellect.

Exposition in the good religion regarding the dwelling (in man) of the understanding power that keeps sinless. (III) 1

Be it known that, the dwelling in man of the understanding power that keeps him sinless is owing to these two excellent desires: One of them is the desire to remain pure from sin, and the other is the desire for approving deeds relating to such (understanding). Again, for the man who is aloof from such thoughts (desires) there is no purification from sin. The man whose heart is the dwelling place of the Yajaḍs in a greater degree, is better fitted to remain sinless and to approve co-related deeds, through the assistance of the excellent understanding power, (derived) from Ahurmazd, that is possessed of knowledge. And owing to that man thus remaining pure of sin and approving co-related deeds because of his (possession of) this understanding, he becomes worthy of inspiration and of obtaining (all) due desires from (the Yajaḍs); just as the holy hérbaḍ Bakhtáfriḍ, by remaining sinless and preferring the purity of his soul, owing to the suggestions of the conscience given by Ahurmazd, became renowned for obtaining his wishes and inspiration from the Yajaḍs. 2

1 Exposition in the good religion regarding the possibility of obtaining dominion by those who are fond of dominion. (118)

2 Be it known that the possibility of obtaining dominion by a person fond of rule depends upon these causes: Owing to the power of God descending upon him, the ruler finds men and military chiefs: (and) as to this, if a king, by means of his rule, is for maintaining men, and is very anxious to secure intercourse with (his) subjects, and keeps off harm from the people, and performs good work, for them, the people remain under his rule, and, loving his rule, remain united with him. And about this there are the (following) Avésta:—

Surely, a ruler of beasts and men assures to himself extremely little greatness by his wisdom until he secures great happiness for them by means of his rule.*

1 Exposition regarding the irregularity of the roots (Elements) that cause earthly things to grow. (119)

2 Be it known that, it has been ascertained that the cause of the roots (elements), that make earthly things to grow, acting contrary to their original law (constitution) is the alteration in their forces. For, if water is in excess, it alters the force of air and also that of earth; and if air is in excess, it alters the force of water and also that of fire; and if fire is in excess, it alters the force of air and earth; and if earth is in excess, it alters the force of fire and also that of water. And,

* Noiṭ zi ḍi yá pasú vira Khshthrá ahmáṭ asháúno mazishtya dishátoish mányáṭ kasishṭem újyáthramaya.

owing to the alteration in their original regulated forces, they that by their mutual union are the formers of living things, instead, owing to the perverted forces and in accordance with the principles of the possessor of perverse force (Anghra mainiu's), become the injurers of body-possessing things and the destroyers of the structure of body-possessing things and the harmers of the creation and the means for its being rendered unfit to exist. (The elements) themselves, owing to the principle of wisdom (Spenṭo mainiús) and to the relation with beneficent beings (Yajaḍs), are naturally fitted to succeed in forming things; and it is owing to the relation with harm-causing beings (Ḍévs and Ḍrújs) and to the injury done to them that they are known as destroyers of creation and as connected with misfortune. The cause of this being done by the Ḍevs is the Principle connected with illness* (Anghra mainiús) Again, the originating (elements) are, owing to the help of the Yajaḍs and the increase of the things of this world caused (by them), declared to be the benefitters to the productions of this world; and, they are (also) reckoned as harm-doers, owing to the injury (done to the production of the things of this world) in a like manner to the attacking and overpowering of the sheep by the wolf, and the prevailing of man over man in evil designs. Just as among men there is a severance of relations owing to the tyranny of ill-conducted men, so the (separation) of the elements, which are connected with each other is owing to their injuring the products of each other

* The two invisible powers, Spenṭo mainius and Anghra mainius, and other powers, as they influence the minds of men for good or for evil, so also do they, along with other associated powers, dispel and originate diseases in men. Hence it is manifest that the rivalry between these two invisible powers is exercised equally over the minds and the bodies of men. And hence the cause of things in this world turning out good or evil must be considered to be the influence exercised by the good powers known as the Yajaḍs and the evil powers known as the Ḍévs.

And hence they are, among men, immoral instead of moral; and, among things, the producers of harmful, perverse products and the means of non-suppression of harm. And being beneficial to production and helping it, they are, among men, like unto the means for the performance of moral work, for, it is owing to them that men are enabled to do righteous deeds. and thereby become possessed of righteousness. And it is owing to their perverted action that men do sinful deeds, and thereby become sinners. And the happening thus is declared to be owing to the One, whose principle is pain (Anghra mainiús).

3 The sky, the earth, the sun, the moon, and the stars are known, by their work, to be possessed of the principles connected with the formation of the creation; and the formation of the creation happened after its Creator. The sky up to the limit of the stars is as a fortification round the earth, and the space between is a field for the rivalry of the Rivals in fight. And there the Rivals permeate from within the bodies (of men) to the limits of the stars. And in the Testarpáyá is a superior light-bearing creation, whereby harm is done to the work of those who are by nature hurtful. The Creator himself is not capable of harming his creation, or of promoting mutual conflict in his creation. In the same way, the creation itself is not formed capable of mutual rivalry, but the cause of that happening is declared to be the One possessed of the principle of pain (Anghra Mainius).

---

1 Exposition in the good religion regarding the greatness of Da'da'r Ahurmazd being due to life of all kinds (۱۲۰)

---

2 Be it known that, just as we see that from what is a little grain a large tree grows; and with what is a little piece,

of wood a large house is built; and that a little eye is capable, with the great light of the sun, to see the earth and the ends thereof; and that a little thought about the soul is held precious above all things: so, the power of the promoters (of the world) acquires such ample strength for its work that in all things in heaven or earth,—whether possessed of growing, or feeble, or diminished or ruined strength,—a highly shining (and) great force becomes manifest through their powers. Owing to this we are unable to imagine the invisible greatness of the holy Dádár. And this great power of His shows us that the possessor of such greatness is, with his wisdom, able to perceive all the powers that move the world, and, the highest strength of his (world) guiding wisdom gives us an idea of his still more mighty wisdom. Again, we perceive from his Mazdiasnian religion that that religion is the source of (all) wisdom: hereby is made manifest to us the highest superiority of the Mazdiasnian religion. When we find that 3
in every place He rules by religion, we perceive the immense superiority of his rule. Again, when it appears to us that the holy Ahúrmazd, the creator, is primeval and is the birth-giver, maker and mover (of the world), we perceive uniformly thereby that the holy Self-existent is the best governor. To perceive the greatness of the Creator, this fact is alone sufficient, that He is omnipotent to watch over all his creation.

Exposition in the good religion regarding Ahurmazd's desires being associated with reason. (۱۲۱) 1

Be it known that, it is owing to his all-comprehending 2
reason that the designs of the holy Ahurmazd are worthy of approval. And he himself is liked by reason of his im-

proving in various ways, and continuing the march of, His creation, through the desires of his all comprehending reason. Therefore, he is connected with the desires of Ahúrmazd who, while promoting the Mazdiasnian religion, is a doer of the highest deeds connected with its rule; from whose sufficing deeds the people of the world derive everlasting benefit, the perpetual continuance of which causes adequate improvement, enables the Blemish-giver to be fully driven out, and always secures righteousness for the people of the world.

3 Those religious teachers, who with (their) evil-intentioned religion always injure the works of people connected with the End, and with the ideas of (their) evil-intentioned religion always render many men deserving of hell, do multiform harm to the world; for, the effect of their religion is that it acts as the source of liking for hurtful deeds by believers in that religion. Hence, such a religion is said to be false in doctrine and connected with evil in relation to the End: it, therefore, should not be styled a religon.

---

1 Exposition in the good religion regarding good and evil religions, their origin, and the beneficial and hurtful results arising from their promulgation and currency. (۱۲۲)

---

2 Be it known that, the good religion, A'snékhérad (innate reason), and the Being possessing the quality of A'snékhérad (*i. e.* the good power known as Béhman) were born together.

3 Of these, A'snékhérad and the Being Béhman possessing that

4 quality (of A'snékhárad) are born of the Spénamino. And Akoman (the power with the evil mind), which is a being possessed of the blemish of Varún (perverse reason), was born

5 together with hurtful Varún. And hurtful Varún and Ako-

man of the evil nature of the hurtful Varún are born of the Ghanámino, who does not belong to the Original Source. The good religion is from Spenámino who is related to the Original Source. And the evil religion is from the Ghanámino. And 6
of the (two), one belonging to the good religion is known by reason, the help of reason, ways according with reason, nature according with reason, deeds according with reason (and) the light of reason that gives strength to the wise. For, the pure reason born of the Spenámino is the doer of every benefit to good men. And one belonging to the evil religion 7
is known by unreason, the help of unreason, unreasonable conduct, unreasonable nature, unreasonable deeds (and) the darkness that gives evil strength to the unwise. For, all unreason, born of the Ghanamino, is a doer of harm of various kinds to good men. And the continuance of these two (good and evil 8
religions) is owing to them (Spento Mainiús and Anghra Mainiús). The good and pure Amésháspaṇds have their holy 9
habitation in a person of the good religion so long as there is in him the full sway of A'snékhéraḍ, and the weakening sway of destructive unreason is at an end. The tempting Ḍevs have their unholy abode in a person of the evil 10
religion so long as their is in him all the unworthy sway of destructive unreason, and where A'snékhéraḍ is entirely non-existent. And where in the world A'snékhéraḍ and 11
destructive unreason are both (united), there is mixed rivalry for sway by both. And in proportion to the strength of the sway of A'snékhéraḍ is goodness, belief in religion, confidence in and spread of religion, the rule of the Yajaṣs, greatness to the good and well-being to the world. And in proportion to the prevalence of the strength of destructive unreason is belief in the evil religion, the communication of

its usages, the oppression of Ḍévs, greatness to the bad, and
12 evil to the people. The fruit of benefit (results) from the prevalence of the good religion. And the consequence of harm (results) from the continuance of the evil religion.
13 The fruit of benefit that results to the world from the good religion is owing to the continuance of the holy assistance of the Améshaspaṇds for the protection in this world of God's people from destruction by Ahéréman, and to the prevalence of the good strength of the Yajaṣ for the purpose of keeping man pure. For, men obtain liberation from hell and are improved, by human defects being put away from them. The increase in the world of the superior good qualities is owing to its (the world) being adorned with excellence. With reference to the prevalence in man of mixed powers, owing to there being in man the strength of the good attributes of virtuous disposition, the Ḍrújs are broken and removed from him. The prevalence of sufficient righteousness among men is the cause of harm reaching to the army of Ḍrújs, and of the Blemish-giver being made uneffulgent, and of the whole of the good creation becoming immortal in accordance with its desire.

14 The reason of the hurtful result to the world of the evil religion is this, that owing to it the Ḍévs dwell in men, whereby all evil prevails among them, and there is death in the world, and destruction and harm to people. And owing to the prevalence of its admixture among men there is acquisition of strength by evil attributes, enfeeblement of good attributes, removal of the light of humanity from man, and the sowing of (the seeds of) evil in them for the doing of sinful deeds, and the becoming sinful of (their) souls, and the rendering the world desolate and hurtful by vice. Owing to the destruction of humanity, and the acquisition of the correlative

evil and the increase of vice, the Ḍévs acquire great strength for harming the world. The hopes entertained in the world from obedience to Ḍévs, are related to evil that has no connection with good. The reason why the world is incapable of remaining permanent as superior creation is that it is filled with all secret evil that has no connection with good. Therefore, those religious teachers who give instruction in the religion of the Original One, keep the believers in that religion in communion with the Original Source, and owing to the relation with the Original Source they remain aloof from the evil religion: consequently, people should consider the precepts of such religious teachers virtuous. And he whose precepts are not of the Spénamino, but of the source connected with the Ganámino, such a religious teacher is said to be the source of all sin, and the chief of all sinners, and the most wicked among the wicked.

1 **Exposition in the good religion regarding, the things of this world; the creation of (those) things; the work relating to them; and the befriending, the origin, the bestowal, the ways, (and) the bodily envelope, of their existence; and the vigour of their existence, and the means that cause them injury; and how there is harm to life; and how the destroyers reach into things; and whether there is reimprovement for them; and, if they will be reimproved, whether the improved forms will be similar to their present forms, or whether the soul as it exists in this world will (then) have a different body; the cause of (man's) becoming in this world worthy of the invisible world, and of his being on the side of the invisible world, more than of this world, and of his being possessed of the strength of invisible Yajads, and having secret promptings towards the power in the heart (Vakhsh *i. e.* conscience); and how he obtains, each from the other, satisfaction through invisible relations; and how long the two invisibles, Yajads and Devs, who are over him, remain so, and why (they) are separated from each other; and the reason why the creatures of this world have been created, (some) before and (some) after; and that through which there is permanency and improvement of the creatures of this world; and why the man who amends the blemishes of the people is the best (man); (and) the quarter from which the purification of the world, which is to happen through its purifier from blemishes, will come; and what are the powers that approve of the final improvement and the final destruction of the world.** (۱۲۴)

---

2 Be it known that this world is perceived by the bodily eye, and the (invisible) creation within it does the work of inciting to contest. And the inciter is (a power) that opposes the creation and keeps it under; and the formation of (this) relation is for perpetual good conduct; and its work is that of its Creator. The explanation of this is that there is no deed done by the people of this world which does not sup-

press the incitement (to evil). The people inclined towards this world do every thing after looking into it. And the people of this world see everything with the bodily eyes and do (every thing) with the bodily hands. This world has been created by the Creator, Ḍáḍár. The power, whose work (course) it is to promote the growth of the creation, has given to it, in the religion, the appellation of life. The root of all the various remedies of the people of this world is known to be digestion. And the Ḍáḍár first created His creation. And (the things) that are the doers of proportioned (regulated) acts relating to it, do them because of life. In the religion, they are called the continuators of life. And they are the four elements of life,—air, fire, water and earth. And they are the source of the constitution and form of the people of this earth. Secondly, they are called continuators of life because of the work of continuing life which is connected with the prescience of the Ḍáḍár. And these four elements are considered to be the regulators of the mixture of the living body. Thirdly, in order to perform the higher work of the Ḍáḍár, the farohar and the soul are, along with the regulating elements, the associates of this world. As all men, cattle, and other good, living creatures owe their bodies to them, so will they (the creatures), through them, have (their) final bodies bestowed upon them. If, in the bodies of living creatures, they (the elements) are possessed of the strength of the One, they are connected with him; but, if there is in them the influence of the Other, they become of a disposition the reverse of uniform. Particularly, for living beings to have thoughts of harm, is owing to their Harm-doer (Anghra Mainius). For, of the two (invisible powers), one brings evil and originates disease, the other gives liberation from them. And, owing to the

connection of the Harm-doer (Anghra Mainius) with life, and through all his injurious progeny, the bloom of the frame and body of people is destroyed. Whatever (thing) deteriorates, does so owing to its separation from its original. The regulated (and) true forces of the elements are the doers of the work of the principle that keeps different things towards their Creator; and, that whatever thing becomes deteriorated through the Dév-creation might not be destroyed, (they), through the power of the Ḍáḍár, so re-form it again a second time that it becomes like unto what it was at first. Those things which are reformed, become so through the success vouchsafed to them from the pure Original. And those which are aloof from the Original (Source), have obtained success through the Blemish-giver. Those things that are connected with the mixed Source (Anghra Mainius) are separated again, through the perfect prescience and perfect power of the Ḍáḍár, from the evil relation of that Source, by those true forces (of the elements). And these true forces regulate things through the obedient elements. In this world, the thing that is of the way of the minos (invisible powers) is the soul that dwells in the body. And the invisible power that is in the soul, to help it and make it behave properly in this world, is the conscience that gives warnings to walk in the good path. The soul, as it keeps the body alive and gives it the power to perceive, in this world, so it makes the body walk towards the minos and keeps it on the side of the minos. The soul, as it keeps the body alive in this world, so it keeps its eye on those bodies that do not act according to law, and instructs them in the matter, through the invisible powers that make them act according to law. Of the regulated things in the body, whichever becomes

illregulated is perceived by the eye of the soul. The power that is invisible perceives through the eye of the soul. The invisible, improving powers are as a great strength to the soul. And these powers of the soul are imagination, intelligence and understanding. And they dwell with the soul. The soul and conscience (Vakhsh *i. e.* the power that guides man in the right path), in all their doings, perceive and gain success through the instrumentality of the above three invisible powers. The soul and farohar are because of conscience (Vakhsh); and it is also owing to conscience that the soul and farohar perceive; and conscience is the eye (of souls and farohars). And the soul and farohar perceive each other through the eye of conscience. And the soul performs the work relating to (its) wishes, and the farohar prevails in the vigour of its own work, through conscience. When the soul is itself possessed of conscience, then, owing to that power, the spirit perceives through the soul, and when conscience keeps perceiving through the soul, then both (conscience and the soul) perform works fit to be approved. It is owing to its having within it the power, conscience, that a farohar is possessed of help-giving and victorious energy. Whatever perception the soul has of the work to be done in relation to its wishes is owing to the predominating farohar. Generally conscience is intended to improve the soul. And the improving powers, farohar and conscience, reside the one with the other, owing to the soul. When each of the three (soul, farohar and conscience) is in harmony with the other, it is full of vigour. Man improves because of the air of life. And the farohar keeps the air of life* bright through the instrumentality of the predominating fire. It is owing to the brightness (vigour) of the air of life

* By the air of life is meant the air we respire.

that the body enjoys life. The soul (lodged) in the semblance of the body, keeps the body espying and moving, by means of the conscience-possessing intelligence. And (as long as the soul) is in harmony with conscience, so long it improves itself for the invisible state. And its (the soul's) other companions are all intended for the improvement of man through the connection with farohar and conscience, And they reside with the pure soul after it has passed from the body. When the soul becomes sinful, bod (intelligence) and farohar (these two powers) separate from it, and they immediately become invisible to the sinful (soul). Again, the knowledge of the existence of Yajaḍs and Ḍévs is owing to religion. The existence (residence), in (man), of Yajaḍs is owing to the power that incites to virtue, and to intelligence; and the existence (residence) of Ḍévs is owing to the power that incites to evil, and to perverse intelligence. As the evidence that these two kinds of invisible powers (Yajaḍs and Ḍévs) preside in man's body (nature) is known (to us), so it is also known to us that, owing to (man's) belonging to the opposite side by reason of the connection with related things, those invisible powers separate from him. He who is on the side of the Yajaḍs, is possessed of the wisdom of the invisible world pertaining to immortal life; and he who is on the side of the Ḍévs is possessed of the wicked intelligence of the invisible world pertaining to the wicked perishable life. And the soul of man thereby becomes righteous or sinful. It is owing to the influence of the connection with the Yajaḍs that the soul (of man) becomes righteous, and he who passes his life in such (connection) is possessed of the wisdom (requisite) for the holiness of Yajaḍs, and of an immortal soul. And it is owing to the influence of the connection with Ḍévs that the soul (of man) becomes sinful, for, he who passes his

life in such (connection) is possessed of the evil intelligence (requisite) for the sinfulness of Ḍévs, and of a mortal soul. Of those who hold relations with these two existences, those who bear higher witness (*i. e.* are righteous) possess reason and wisdom like that of the Yajaḍs; and those, who are possessed of evil intelligence like that of the Ḍévs and Ḍrújs, are Ḍév-like men. Among men who exist for these two invisibles, those who have wisdom are of the source of the Yajaḍs: and those who have evil intelligence are of the source of the Ḍévs. And from this we obtain knowledge about the supervisors (Yajaḍs and Ḍévs) of men. The heavens, water, the earth, trees, cattle and men are considered as creations belonging to this world. Of these, water was created after the creation of the heavens, and upon that (water), as the power that keeps its formation in an uniform condition, blows continually the invisible wind of heavenly nature. After water the earth, after (it) the trees, after (them) cattle, and at last man was created. The habitation of these five things is between the heavens. And all these things are known to be always (in a) proper (state) by keeping on the side of their source. The extension and diffusion of water in all things is owing to the wind that is (or blows) below the Satar páyá.* Around the earth, above and below, is all the creation. The growth of vegetation on the earth,—its improvement and construction,—is owing to water. Because of vegetation, there are cattle, and because of the assistance of cattle, there are men. Of the creatures of this world, the best is man; and among men, the monarch, whose rule is good, is the cause of the bestowal upon the men of this world of the im-

* The Satar páyá is that part of the heavens where the stars are located.

measurably shining (abode of heaven, which is) nearest the Creator. And that monarch, owing to the shining forth of the light (of true religion), is the destroyer of the connection of unholy things. And so long as he (the monarch) possesses the potency of the light of pure improvement (*i. e.* is a firm believer in the true religion), so long he is wealthy. And owing to that wealth, he gains access to the presence of the Ḍáḍár, and contrives remedies for the living creation of this world. The four elements, air, fire, water and earth, are the chief sources of the continuance of life, of the permanence of life, and of uniform action. It is owing to these law-observing elements that (our) bodies keep (their) paths. And it is owing to them alone that (our) bodies are enabled to effect their passage at the End. That is, those men of this world who live in accordance with thoughts of the End, do so owing to the law-observing elements. The people of this world do not render it deformed through their unblemished worldly disposition and through the unblemished works of the creator, Ahúrmazḍ, but they become deformers of it through the blemishes of the Blemish-giver. And one becomes a purifier of the world from blemishes (vices) by driving out of it Ahreman, the deformer of it. They who give purity to the world are known as benefactors of life and as possessed of the power of immortality required for the day of judgment. It is through religious teachers who accept these doctrines that the world is enabled to exist without blemishes, and that strength, which improves the world, resides with man. Again, it is owing to the wish to see (their) Creator, and the performance of works relating to immortality, that those possessed of similar dispositions are enabled to associate with each other. And thereby the tutelary shining Farohars

obtain pleasure, and the co-related shining things acquire superior powers, and men acquire the highest thoughts relating to the Creator. And owing to these high thoughts the Blemish-giver is driven away, and means are taken to aid creation. And thereby this world attains to the fulness of the providence of Ḍádár, causes injury to the destroying Blemish-giver, and makes the people of the world behave well in (their) deeds.

Exposition in the good religion regarding the battle of the world, the place of the battle, those who join in the battle, the commander or lord of the battle, the doer of the battle, the suppresser of the battle, the liberator from the battle, the (person) injured by the battle, the continuer of the battle, and the end of the battle. (۱۲۴) 1

Be it known that, the battle of the world is the doing of the Estranged One. The place of battle is the place of meeting of the rivals in the battle. And its bounds reach the Saṭar páyá. Those who join in the battle are the people of this world. The commander (lord) of the battle is, among men, the lord of men, a good ruler or king, and the ḍastúr of the religion possessed of good wisdom. The originator (doer) of the battle is the Mino of evil understanding (Anghra Mainiús). And the suppresser of the battle is the Mino of the good wisdom (Spento Mainiús). The liberator from the battle is the holy religious teacher. The person injured in the battle is the sinful man. The continuator of the battle is the Creator Ahurmazḍ. And the end of the battle is (secured) by man's conducting himself in accordance with the wishes of Providence, through the givers (Yajaḍs) of 2

heavenly strength to the creation. When injury is caused to the Blemish-giver, the diminishers of the good creation become broken of array and impaired of strength. And thereby the reward of everlasting immortality is obtained.

---

1 **Exposition in the good religion regarding How this wordly abode may be cleared (improved) of those belonging to the evil religion and of the danger connected with the evil religion by means of the ascendency of the good religion, and How the servants of the evil religion and the continuators of it may be reformed?** (۱۲۵)

---

2 Be it known that, the Creator Ahúrmazḍ has, to protect the creatures of this world from Ḍévs that cause harm to the creation, and to improve the existence of and maintain the heavens, the earth, the blowing winds, the flowing waters, the growing trees, the cattle and men and other things, created several Yajaḍs. They constantly make known thoughts calculated for the higher strength of the good religion, and the good (forms of) worship pertaining to it, and the ways of improving the people, to the servants of that religion. And these Yajaḍs do perpetual battle with the Ḍévs, because of their opposing the world, and causing injury and harm thereto, and crushing the creation and making it perishable. And in this they (the Yajaḍs) are successful by means of keeping current the good religion among the servants of the good religion, and of the great prevalence of the recitations and the good worship of that religion. Owing to the recitations of the good religion, the ascendency of the Yajaḍs is increased. But if in this world the people prefer the deeds of the evil religion, the Ḍévs

thereby acquire greater strength. For, through those believers in the evil religion the purity of water is destroyed, and, also, through those believers in the evil religion unholiness and death are increased. Therefore, it is declared that those belonging to the evil religion should in this world be made to accept the good religion, and should be reformed by means of the right understanding of the servants of that (religion). For, owing to the evil religion, they are harmers of the power that raises to a superior state, and keep themselves under the control of the power of the antagonist who wounds.

Exposition in the good religion regarding the manifestation of evil and of the religion of Dévs being particularly due to the perverse Source. (۱۲۹)

1

Be it known that, the manifestation of evil is owing to the control of the evil Source. In the same manner, it is owing to the existence of an evil Source that the religion of Dévs is promulgated. Therefore, to obtain a knowledge of the Lord of religion (Ahúrmazd), are (given two eyes): of these one eye is to discern religious natures, and the other eye is to discern the soul independently of form, and these eyes are innate (original). The eye which is intended to see the semblance of the soul, is intended to see through reflection; and the other eye which is intended to acquire knowledge from religious natures, is intended to obtain knowledge without discussion (*i. e.* by observation and not through reflection). Of these, one eye is for discerning things by good similitudes, and the other possesses similitudes for discernment. Again, through eyes of (these) two kinds, men become believers in (holders of) the religion of either one

2

who is of evil similitude (Anghra Mainiús), or of one who is without the religion of Ḍévs (Spento Mainius). Religious men are of ten kinds, and detailed explanation regarding them is given in the chapter relating to them*. The eyeing (or discernment of the Lord of religion) through religious natures (persons), is by observation of those men who keep people, in any degree, connected with religion. And the (man) possessed of religious illustrations is the wise, virtuous ruler or the holy priest. And they, being of superior rank, and informing (men) of the greatness to be obtained in the coming world, are (considered) in this world as of the nature of the holy Ahúrmazḍ†. The eye of the soul that sees independently of form, that innate (original) eye, owes its existence to the connection with the good-thinking power that shines in the conscience (heart) of man‡. The soul, before it

* See note at p. 131.

† In the first Há of the Ustvaṭ Gáthá our prophet has compared the person who points out the true road to this and the next world to Ahúrmazḍ, thus :—

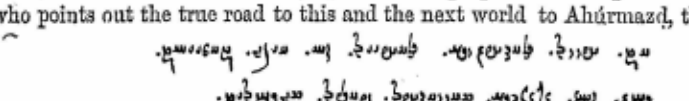

i. e. O Ahúrmazḍ! may the good man obtain the reward of his goodness who points out in this world to my followers the profitable, true road of the corporeal and invisible worlds, that thereby they might live in the bright mansion where Thou, Ahúrmazḍ, livest: that beneficent man is, like thee, possessed of good understanding, and raises man to a higher rank.

‡ A similar thought to the one contained in the text, that men are enabled to see the Lord of religion, the holy Ahúrmazḍ, through the instrumentality of the good-thinking power, is to be met with in the first Há of the Ustvaṭ Gáthá where our holy prophet frequently addresses the holy Ahúrmazḍ thus :—

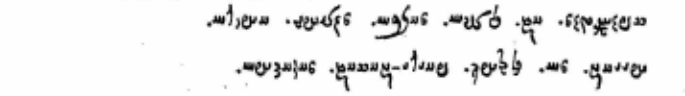

i. e. When I found Béhman (good-thinking power), O Ahúrmazḍ, promoter of increase! then I knew thee.

enters into its bodily state, has the inborn power of seeing the invisible world unobstructed; hence as man, in the bodily state, obtains the power of speech by means of reflection, so it (the soul) always perceives the design of the dark cloud of this world. To perceive the soul in the bodily form, there is the eye of reflection. And it is owing to the power of speech (derived) through the eye of reflection that man is possessed of the means of wisdom. (And as) the Creator of the world is such because of having created the world, (so) man becomes possessed of unobjectionable understanding, by means of a knowledge of the immortality-giving religion. And man becomes a believer in the religion, through good illustrations (comparisons) relating to religion and persons possessing such illustrations, (and) the testimony of conscience.

Among the sources according to which (men) are declared to be of evil comparison, or unpossessed of the religion of Ḍévs, the source of evil intelligence and of sin, is not (capable) of a good comparison (being instituted respecting it). And the source that is unpossessed of the religion of Ḍévs is allied to wisdom and righteousness. And of them to one source is due the greater manifestation of the relations with the excellencies of Ahúrmazd. And to the other pain-causing source is due the manifestation of the devilish religion and the harm of the perverted source (Anghra Mainius). And (man) is known to be an invoker of the religion of evil comparisons, or of (the religion) without Ḍévs, according to the evil or good comparisons of (which) that religion (is capable). For the man on the side of the good religion to appear in the religion of Ḍévs, is due to (his) not securing good strength and good times, owing to the prevalence of him of the perverted source and the insignificant (Anghra 3

Mainius). For men belonging to the Original Source, not to remain within the bounds of law, is owing to such a perverted and pain-causing source, possessed of the religion of Ḍévs. If that was not so, religion-holding man could not be called irreligious (infidel).

---

1 Exposition in the good religion regarding the Lord from whom every thing hopes but who himself wants not from anything; who is in every (thing) but in whom there is no thing; the Lord who guides all but who is not to be guided by any. (۱۲۷)

---

2 Be it known that, all things come into existence from nothing for their (own proper) work. And every thing at its proper time has a reason for its existence. There is nothing made at the wrong time. The things that have come into existence in this manner are unable to acquire existence (of themselves). And time is for no one except these things. The Self-existent is in want of nothing. Though the Lord is himself in every thing, yet He is not visible anywhere. He himself guides every thing, but without the wisdom of Ahúrmazḍ no one can guide anything.

---

1 Exposition in the good religion regarding the improvement of man's life. (۱۲۸)

---

2 Be it known that, the existence of man is owing to there being a soul in him. And the soul resides in the body because of the help of the victorious (Yajads). And it is victorious because of the hope of liberation. It is owing to the warnings obtained from warning-giving conscience, and the improving power obtained for attaining to the final improvement, that (man) renders the Blemish-giver lustreless. There-

by man's life becomes possessed of the strength that succeeds in the hope of liberating (him) from the hardships he might encounter at the time of the final improvement. The strength pertaining to improvement is the strength which improves man before his undergoing, for (his) final improvement, the everlasting torments inflicted in hell owing to sinful religious teachers, and whereby the creation of the Blemish-giver becomes hopeless and is destroyed by the overpowering soul. Men die when the soul passes away from the body, and the body of man that had life becomes destroyed. Other people (than those belonging to the good religion) who are declared liable to punishment are so declared owing to the impostures of their religious teachers, and the particulars regarding the matter are given in the chapter connected with it.

Exposition in the good religion regarding that monarchy which puts great difficulties in the way of the efforts of Anghra Mainius. (179) 1

Be it known that, the existence of a monarchy that causes great harm to the efforts (doings) of Anghra Mainiús is mostly due to there being in a man, in equal proportions, the strength of both grandeur of rule and majesty (khoréh) of religion. And thereby the connection of Anghra Mainiús is diminished. For, by the union of rule and religion, as rule becomes glorious by the grater strength (of religion), so religion becomes glorious by the greater strength (of rule). If Zartost, with the superior power of religious majesty (khoréh) that was in him, had possessed the more potent glory (pertaining to rule) that was in Jamshed, (the prevalence of) Anghra 2 3

Mainius would have decreased in the world, and it would have been soon freed from the Blemish-giver: and all the people in the world would, along with the good religion, have possessed pre-eminent dominion. (For), if there is a union of good religion and good rule the world becomes impotent in vice, more virtuous, a decreaser of danger, very helpful very holy, without sin, an averter of peril, a strengthener of good men, and an imperiller and weakener of evil men. And (such a ruler) improves and adorns the world by prosperity (and) the people by natural joys and everlasting goodness. When both these (religious and kingly) khorehs (majesties) are obtained in perfection by the same person, the Blemish-giver will be fully destroyed, the people will obtain purity, and will be freed (from the Blemish-giver), and thereby will final improvement be effected. Soshios will obtain the ownership of both these khorehs (majesties) together, for the purpose of propagating the good religion, And he will perform all beneficial things relating to the matter. Again, the immense efforts which will be kept up by him will be (directed) to the work of giving prosperity to the generous, power to the wise and justice to the just.

---

1 Exposition in the good religion regarding Him who is in every thing and over every thing; and who obeys not through anything or for anything; that is, He is above every thing that makes the world to go on, and all things go on because of Him. (۱۳۰)

---

2 Be it known that, the lord who is in all things and over every (thing), and who obeys no one and for no one, is the omniscient, omnipotent, and all-owning Creator Ahúrmazd himself;—the Lord who obeys no one, but is the master of all;

who is uncreated, but the Creator of all; who holds no kinship, but is the highest (of all); who subserves not, but is the lord; who is not a disciple, but is the teacher; who is not destitute, but able; who is not (meant) for protection, but is the protector; who is not mansion-less, but is a possessor of mansions; who is (exists) not to know, but is the originator of knowledge himself; who is not improveable, but is the improver; who is not a receiver of gifts, but the maker of gifts; who is not to obtain happiness, but is the giver of happiness; who works not with associates, but works alone; who is not to be judged or weighed, but is the judge and weigher; who is not to be moved, but is the mover of others. Among things one is superior to another, and over all those things the Creator, Ahúrmazd, is superior. Every inferior thing is (to be found) among things inferior to Him, thus:—the superior over a servant is a master; the superior over a child is a father; the superior over a kinsman is an ancestor; the superior over a dependent is a lord; the superior over a disciple is a teacher; the superior over one not wealthy is one who is wealthy; the superior over one requiring protection is a protector; the superior over one who has no abode is a possessor of an abode; the superior over one requiring wisdom is a giver of wisdom; the superior over a thing susceptible of improvement is its improver; the superior over a student is his teacher; the superior over one who receives gifts is a maker of gifts; the superior over one intended for happiness is a giver of happiness; the superior over one working with another is one who works alone; the superior over one liable to be judged or weighed is one who weighs; and, the superior over a thing requiring to be moved is its mover: but the Creator, Ahúrmazd is superior over all things. Again,

the Creator, Ahúrmazd, by means of his all-comprehending, intelligent nature, makes all things, that cannot be managed through any one or by any one, proceed according to law. Those who have not in them the regulated intelligence of the Lord, and His knowledge of every thought, are unable, without perfect knowledge, to guide any thing relating to themselves.

---

1 Exposition in the good religion regarding the things fitted for the acquisition of complete knowledge. (۱۳۱)

---

2 Be it known that, there are ten superior things fitted for the acquisition of complete knowledge: a joyous life, the contact of wealth, the increase of gains, the permanancy of happiness, splendour-possessing rule, fulfilment of hopes, a life of perfect ease, naturally willing (spontaneous) love of dependents, a trusworthy friend who gives good advice, and, a helper who renders good help in time of grief &c.: upon these things depends improvement. A joyous life is (consists in) health without fear. Wealth and increase of gains depend upon the degree of natural intelligence. Stability of happiness depends upon prayers to the Self-existent and retirement. Shining rule is due to innate wisdom. The acquisition of the love of dependents depends upon keeping them pleased. Renown depends upon a name being heard in distant places. Fulfilment of desires depends upon good intentions. A life of complete ease depends upon being contented with what (we) get. A good friend is a good, far-seeing friend who preserves secrets and points out blemishes. The advice of a man of improved disposition is worthy to be believed. A helper who renders good help is

one who speaks with sense, and gives such help as improves men. All these things are obtained by being firm in the religion of the holy Self-existent with true-hearted love. The man who has obtained these ten superior things, is far-seeing with adequate wisdom and of (high) rank.

Exposition in the good religion regarding the obtaining of life by the creation, and the alteration of life by the creation. (۱۳۲) 1

Be it known that leaders of religion have declared, from 2
expositions in the good religion, that the creator of all is the holy Ahúrmazd. And religion is the wisdom of the Lord. His abode in this world is in the man possessing the strength of goodness. And the pure creation of all the Yajads constitutes His assembly (court). The existence of the creator, Ahúrmazd, is (manifested) by the formation of the creation. The wisdom pertaining to His religion is intended to give a knowledge of his wishes and works. And His place of meeting is in the building devoted, in accordance with the religion, by the people (to him). The alteration of life by the creation is (effected) in this way, that when the Lord has no existence (abiding-place) in a man, that man, becoming false to the original Source from which he has derived life, becomes of the side of the perverted Source. And the invisible Yajads belonging to the Original Source do not reside in that man, so that, not seeing anything, he becomes of perverted life.

Exposition in the good religion regarding the great benefits accruing (to the world) from the virtuous among rulers. (۱۳۳) 1

Be it known that there is increase of righteousness 2
through good qualities (virtue). And it is owing to holding

dominion that a virtuous man is a great increaser of righteousness, and a great benefactor of the world. As a stream of water on the top of a mountain causes delightful verdure to grow in the woods, and fire lighted on the heights of a mountain sheds light far away, so from a virtuous sovereign splendour is generated (in the world). And that sovereign alone, through his rule, always communicates virtue and glory to other sovereigns, and himself by his government improves the world and augments the fame of the governors connected with his kingdom. And owing to his good disposition he is of one accord (with other rulers). Again, owing to the power of virtuous kings, innumerable persons imitate virtuous behaviour. The first (virtuous quality) is that connected with the good religion, for, it is owing to kings being of the good religion that innumerable people belong to the good religion. The second (good quality) is that connected with good sense, for, it is owing to kings possessing good sense that they are able to conduct themselves and their dependants well. The third (good quality) is that connected with a good conscience, for, it is owing to good conscience that kings acquire very high courage, and it is owing to the courage of kings that (their) enemies suffer harm, and thereby the world is protected. The fourth (good quality) is the power of forbearance, for, it is owing to forbearance by rulers that their servants love them; and it is owing to their willingness to do the work in accordance with the commands of the ruler that the government of the people continues with safety and the people are benefited. The fifth (good quality) is to bear good love to subjects, for, owing to want of kindness on the part of rulers, the people become their enemies, and thereby the hopes of securing kindness

between rulers and subjects are cut off (and) then danger is apprehended, by the world, of a certain degree of violence from rulers, and from the people to the rulers. The sixth (good quality) is that connected with thoughts of providing comfort for the subject people, for, kings, entertaining thoughts of procuring comfort for (their) subjects, perform very great and beneficial works for (their) present and future subjects. The seventh (good quality) is cheerfulness of heart, for, if kings have in them (any) degree of cheerfulness, the troubles of (their) subjects are thereby averted in the best manner. The eighth (good quality) is the constant remembrance that dominion is liable to pass away, for, remembering that dominion is liable to pass away, the king lives without pomp, and a wise king, by means of the income of transient dominion obtains the in-transient dominion connected with the soul. And that king, by providing ease for (his) subjects, and keeping them prosperous, receives many blessings from the people. The ninth (good quality) is raising the rank of persons possessing good qualities, for, owing to the king's bestowing (high) rank upon men skilled in the arts, those arts which are known to the people shine forth, and those which have not become known acquire the strength for becoming known, whereby the world is improved and embellished. The tenth (good quality) is causing hardship to those possessing evil qualities, for, owing to the hardship inflicted by the king upon those possessed of evil qualities, those evil qualities which are being generated disappear (set), and the strength of those which have not taken birth is broken, and they cease. And the world is purified from blemishes. The eleventh (good quality) is living united in thought with the people, for, by being united in thought

with (his) subjects a king is liked by every city, and a king who is liked by (his) subjects has stability. Again, such a king peoples new cities by levying heavy taxes, and does work calculated for the prosperity of the people of the world, the benefit of the country, the acquirement of help by the people and lasting final improvement. And that his greatness might become known to kings of other countries, (he) considers it is his duty to embellish every country with great wealth and to make gifts to the people. The twelfth (good quality) is giving meritorious commands, for it is from meritorious commands of kings that justice takes its birth, and the improvement of the world depends upon justice. The thirteenth (good quality) is observing the practice of sitting in open court in every country, for, by kings observing the practice of sitting in open court in every country, the sweetness of sin is prevented from (approaching) sinful rulers, and their oppression is stopped, and pious rulers have hopes of wealth and the destitute of obtaining proper relief. And such kings are as a token (mark) for the doers of the work connected with immortality behaving well with reference to such work, for mendicants (dervishes) being cared for, (and) for great benefit being derived by the kingdom. The fourteenth (good quality) is generosity, for, as water makes vegetation to bloom, so do ease-giving kings keep the creation of this world blooming by generosity. The fifteenth (good quality) is restraining of covetousness, for, he who is a restrainer of covetousness, in him the Yajads descend, and he thereby is enabled to prevent the innumerable covetous wolves of the world from openly ruining it. The sixteenth (good quality) is the removal (prevention) by him (the king,) of mutual fear from among the people of

the world, that thereby much fear might not enter into the people. The seventeenth (good quality) is that of rewarding good men and of making them courtiers and nobles (men of rank), for, owing to good men getting rank and leadership from the king, every vice retires and disappears (sets), and every virtue (goodness) blossoms and advances. The eighteenth (good quality) is the great carefulness required in appointing administrators of the kingdom (to see) whether they are good or bad (low, men), for, it is owing to kings making full enquiries as to which officers are good and which bad (low) that the connection with the people continues, and thereby the people obtain the benefits,—goodness, prosperity and proper gifts,—(obtainable) from kings. The nineteenth (good quality) is keeping himself, through wisdom, in obedience to the holy Self-existent, for, by (his) keeping himself, through wisdom, in obedience to the holy Self-existent, the king's subjects remain heartily in obedience to him, and thereby the authority of kings over the people of the world attains a higher grade, their justice and commands continue and the people are greatly benefited.

Exposition in the good religion that the manifestation in kings of the power of improving (their) kingdom, and of the knowledge of improvement in the people, is due to their possessing the attributes of She'hre'var Ame'sha'spand. (۱۲۴). 1

Be it known that, the words denoting the attributes of Shéhrévar Amésháspand are of this kind:—*Khsh thréhé, vairyéhé, ayokhshustahé, rmajdkái, thráyo, dragvé.* And they mean, "the lord of religion, of implements (arms), and 2

of mercy, the possessor of the assistance of wealth, and the lord of armies (hosts)". Hence, the just king, in whom there appear, for the improvement of (his) kingdom, the above powers that are as means to improvement, is, like unto the above (mentioned) attribute-possessing high being (Shéhrévar Améshaspand), the lord of religion, arms, mercy, wealth and hosts. Again, it is welknown that the king who has not one of these attributes, that is, is not possessed of the united strength of all these powers, is not fit to rule, but is the servant of every ruler. Again, a ruler without (the essentials of) rule acquires no renown, (and) so is incapable of maintaining the religion, is possessed of useless arms, is without mercy, is incapable of acquiring riches, is without (the power of) protecting (his) subjects, and is possessed of a broken (disorganised) army. Now, a ruler who has no religion is not one who gives such commands as procure deliverance (in the coming world). His arms do harmful deeds, his mercy is that of Rumis (Romans) who are worthy of being harrassed,* his wealth is calculated for Faréhbút and Aibébút, and his army is not worthy of being entertained (bought) because of disobedience. The ruler without arms and power is afraid of the turbulent (disobedient), distressed by deceivers (impostors), kind to his unreformed sinful troopers, possessed of pain-augmenting riches, and without an army. The ruler who has no mercy increases (his) enemies, is worthy of being despised in accordance with the religion, his arms give good strength to the enemy, (his) wealth is liable to harm in unseen ways, and his army is desirous of separation from (deserting) him. The ruler who is without riches, is without provisions,

* During the time of the Sassanan Kings, the Romans were our rivals and enemies : that is why they are declared worthy of being harrassed.

in want, of broken arms (warlike instruments) and power, obliged to forbear with powerful wrong-doers, and possessed of a miserable and weak army. The ruler who has no army is without servants and religious men, and possessed of improper arms, and merciful to (the) passion (ate), and possessed of unprofitable wealth. A ruler becomes honourable by effecting improvements in (his) rule through the manifest, reciprocal strength of these things.

Exposition in the good religion regarding the people of the highest and lowest ways among the creation that approves of Khoreh, and (regarding) their conduct (ۀ۲۰). 1

Be it known that, the persons whose conduct is calculated for the acquisition of, and whose nature is conformable to khoréh (heavenly blessings) are of these sixteen descriptions: 2
of these, the first is one who is desirous of a good occupation, 3
and acknowledges the obligations (of God) for blessings received, and is contented and satisfied when they are not received. A person of this character is, among those 4
engaged in beneficial occupation (industry) (and) receiving heavenly (nature's) blessings, excellent of conduct. The 5
second is one who is desirous of being well employed, and acknowledges (his) obligations (to God) for the resulting blessings, and is contented, but displeased when they are not received. The third is one who is desirous of engaging 6
in a good occupation, but does not acknowledge (his) obligations (to God) for the blessings received, and, if they are not received, is contented and without grief. The fourth is one 7
whose wishes are for beneficial occupation, and (but) receiving the resulting blessings does not thank (God), and when they

8 are not received is contented but sorry. (Persons) of these three ways (of life) have the same opinions as to obtaining God's blessings by (engaging in) beneficial occupations.
9 One (person) is he whose wishes are for evil employment (industry) and who is not thankful for the resulting blessings, and when they are not received is patient but repining.
10 Such a man has the worst of ways, (fitted) for obtaining the
11 rewards of evil industry. Another (person) is he whose wishes are for perverse industry, and who is not thankful for obtaining them (wishes), and when he does not obtain
12 them is patient and without grief. A third (person) is he whose wishes are for perverse industry, and who is thankful on obtaining them (his wishes), and when he does not obtain
13 them is patient, but repining. A fourth is he whose wishes are for perverse industry, and who is thankful when he obtains them (his wishes), and when he does not obtain them
14 is patient and without repining (grief). (Persons) of these three ways (of life) have the same views regarding deriving gifts (benefits) by perverse industry. Again, of persons with
15 other ways (of life), one is he whose desires are for (obtaining) good renown through khoréh (God's blessings), and who is thankful for obtaining them (his desires), and when not
16 obtained is cheerful and without repinement. Such a person is of the highest way (of life) among those who obtain
17 renown in the good path through khoréh. Another is (he) whose wishes are for renown of the good kind through khoréh, and who is thankful for obtaining them, and when
18 not obtained is contented, but grieved. A third is he whose wishes are for renown of the good kind through khoréh, and who is not thankful for obtaining them, and
19 when not obtained is as contented as unrepining. A fourth

is he whose wishes are for renown of the good kind through khoréh, and who is not thankful for obtaining them, and when not obtained is contented but grieved. Persons of these three descriptions have the same ways among those who approve of fame of the good kind through khoréh. Again, there is one who approves of fame of the kind opposed to khoréh, and who is not thankful for obtaining it, and when not obtained is contented, but of pained heart. Such a man is of the most wicked ways among persons who obtain renown of the kind opposed to khoréh. Another is he who approves of renown of the kind opposed to khoréh, and who is not thankful for obtaining it, and when not obtained is contented and without grief. A third is he who approves of renown opposed to khoréh, and who is thankful for obtaining it, and when it is not obtained is contented but grieved. A fourth is he who approves of renown of the kind opposed to khoréh, and who is thankful when obtaining it, and when not obtaining it is contented and ungrieved. Persons of these three ways are of one mind in obtaining renown of the kind opposed to khoréh.

દીનકર્દ કેતાબનાં તરીજાં દફ્તરના અગતજોગ લોગતોની શબ્દકોષ.

GLOSSARY OF SELECT TERMS.

અ—઱

ઇઁ=ઇદ્ય ક્રિ. વી. જાંથી, દરએક ઠેકાંણેથી; ૨. કાંથી, કેણીગમથી. ૩. જાંહાં, જેઠેકાંણે. ૪. કાંહાં, કંહિ ઠેકાંણે. Heb. Chald. ךְנָה, אַתַּר Tor. אַתַּר Syr. ܐܰܬ̈ܰܪ̈ܰ, ܐܰܬ̈ܰܪ̈ܰ, અથવા ܐܰܬ̈ܰܪ̈ܰ, *ad.* Whence, from every place. 2. From what place, from which direction. 3. Where, in which place. 4. Where, in which place.

અભાય ઞ્ઞ=અભાદ્ય ઞ્ઞદ્ય ભા. ના. ઘમંડકાર, હેકાર; Aram. ךְנָה, Syr. ܐܰܬ̈ܰܪ̈ to sin, Ar. ; *n.* Contempt, 'scorn' pride, boastfulness, haughtiness.

અઞ્ઞય ઞ્ઞય=અઞ્ઞાદ્ય ઞ્ઞદ્ય ભા. ના. યાદ, ફાંમ, Pr. ડઞપ્, અથવા ડઞ *n.* Recollection, remembrance, memory.

ઞ્ઞદ્ય=ઞ્ઞદ્ય વી. લડાઇ કરનાર, લડવયો, લડાએક. અવ૦ ઞ્ઞ—સં૦ યુધ, 'લડાઇ' ઉપરથી. *a.* Warlike, one who fights, a warrior.

ઞ્ઞદ્યાદ્ય=ઞ્ઞદ્યાદ્ય વી. ફરમાંબરદાર, હોકમ મુજબ ચાલનાર. અવ૦ ઞ્ઞ-ઞ્ઞ; *v.* An obedient person, one who acts as he is ordered, a servant.

અઞ્ઞાઞ્ઞાઞ્ઞ=અઞ્ઞાઞ્ઞાઞ્ઞાઞ્ઞ ભા. ના. મૂર્ત્તિપૂજા; મૂર્ત્તિપૂજન; બુતપરસ્તી. અઞ્ઞ ઞ્ઞાઞ્ઞ મૂર્ત્તિ; બુત; પથરનું પુતલું. અવ૦ ઞ્ઞાઞ્ઞ, પા૦ ઞ્ઞાઞ્ઞ; *n.* Idolatry, the worship of images, idol-worship.

અઞ્ઞય ઞ્ઞય=અઞ્ઞાદ્ય ઞ્ઞદ્ય ભા. ના. ખુશદીલી; મઘણુતા; ખુશ મીજાજવાલી હાલત; *n.* Cheerfulness, gladness, delightedness.

ઞ્ઞય=ઞ્ઞદ્ય ભા. ના. જીનદગી, હયાતી; અવ૦ ઞ્ઞ, *n.* Life, existence.

અઞ્ઞાઞ્ઞાઞ્ઞ=અઞ્ઞાઞ્ઞાઞ્ઞાઞ્ઞ ભા. ના. નીરદયા, બેરેહમી. *n.* Merciless, pitiless, without compassion.

ઉપરાંત=ક્રિ. સ્ત્રી. અસલ નીયમથી ઉલટું જવું; વગર નિયમવાલું બનવું; કાએદા વીરૂધ થવું. *v.* To go contrary to principle or original rule, to become irregular or lawless.

અજ્ઞાન=વિ. બુદ્ધિવગરનું, અગણેઆણુ, જેનામાં સહમજશકતી નહી હોએ તે. અવ૦ અજ્ઞેઅ, *a.* One without the power of understanding, senseless, ignorant.

ઉધાર=નાં. કરજ; દેવું. ૨. કર; છાપો; જગાત; વેરો. ફા૦ قرض તથા ار; *n.* Debt, liability. 2. A tax, a cess, an impost.

ખોટું બોલવું=ક્રિ. વી. ખોટું; જુહું; સચ્ચાઇવગરનું. અવ૦ ખોટ્ટુંબોલ્લું *v.* False, untrue, that which is without truth.

ચોરાયેલું=ભુ. સ્ત્રી. ચોરાએલું, લેઇ લેવાએલું, લુટાએલું. That which is robbed or plundered, that which has been seized.

જબરાઇ=ભા. ના. મોહ્ટાઇ; જુલ્મેરગી; ચહડતો દરજ્જો. અવ૦ જબ્બર, અથવા જબ્બ; *n.* Greatness, superiority, high rank.

ઢાંકણું=નાં. બાફ અથવા વરાલથી બનેલું વાદલું. અવ૦ ઢક્કણ, ફા૦ ابر; *n.* A vapour-formed cloud.

જબરાઇ=ભા. ના. ગાલેબી, ચહડતી કુવ્વત, બલવાન પણું, એકની ઉપર બીજાએ ચહડતી મેલવી. અવ૦ બલ્લવાન; બીજા ઉપર ધસારો કરવામાં ફાવનાર. *n.* Superiority in strength or power, the state of being overpowering, the state of being powerful or strong, the prevalence of one over another.

નબળું પડવું=ભુ. ક્રિ. શુસ્ત થાએલું; નબલું પડેલું; *pas. par* Enfeebled, languid, weakened.

દુઃખદાયક=વિ. દુઃખનો વધારો કરનાર; અવ૦ દુક્ખ+દાયક *a.* Pain-increasing, he who increases pain or distress.

ધણી=નાં. સાહેબ, માલેક, હોકમ કરનાર. ૨. હાકમ. *n.* The lord, Master, one who commands or orders. 2. A ruler, a Governor.

પ્રકાર=નાં. વીભાગ, જુદી જુદી રીત. *n.* A division, a subdivision, a variety, different ways.

વિદ્યાર્થીપણું=નાં. શાગેરદી; શિષ્યપણું; વિદ્યાભ્યાસ. *n.* State of being a disciple or scholar, study of science or art.

અથવા નાં. ઠગાઈ, દગલબાજી. *n.* Deceitfulness, treachery, cheating.

નાં. લોભ, લાલચ. ૨. ઉલટ, હોંસ, શોક. અવ૦ અથવા nom. ; ફા૦ , *n.* Temptation, inducement. 2. Eagerness, enthusiasm, strong desire.

ભા. ના. આસા, શોક, ઉમેદ. *n.* Hope, expectation, fondness for.

વિ. ઉલટ આપનાર, હોંસ આપનાર. *a.* That which gives eagerness that which encourages.

નાં. પાણીનું મથક; પાણીને એકઠું થવાની જગો; અવ૦ , ફા૦ , ; *n.* The seat or fountain of water, the place where water collects.

નાં. ઉસ્તાદ, કેળવણી આપનાર. અવ૦ , સં૦ મુચ; ઓલાસો કરવો, કેહવું. સં૦ મુખ. principal chief ફા૦ , *n.* Teacher, Master.

ભા. ના. દયા, રેહમ. ૨. માફી; *n.* Mercy, pity, compassion. 2. Forgiveness.

વિ. ઈજ્જતદાર, આબરૂવાલું. અવ૦ , આબરૂ; ફા૦ , *a.* Respectable, honorable.

ક્રિ. ચલકાટવાલું બનાવું. (કાએદા મુજબ) *v.* To render shining, to make bright.

વિ. જનમ આપનાર, હયાતીવાલું કરનાર; *a.* That which gives birth, the giver of existence.

નાં. ફેતનો, રબનો, તોફાન, જગડો, ધીંગાણું. ફા૦ ; *n.* Tumult, riot, commotion, Struggle.

ભુ. ક્રિ. પરાગંદે થએલું; વીખરાઈ ગએલું. pp. Dispersed, routed; scattered.

૭—૬

ક્રિ. રેહવું, ઠરવું, ઓટી થવું, સબર કરવી. (જુવો હું એ બનાવેલાં પેહલવી વ્યાકર્ણને મારે ૪૩૩ મે.) *v.* To wait, to remain, to be delayed : (vide my Pehlw Grammar p. 433).

વિ. બુરાઓનો સરદાર; પાપીઓનો વડો. અવ૦

અહૂ પાપી અથવા બુરાનું માથું. *a.* The chief of the wicked, the head of sinners.

અવિદ્યાવન્ત=અવિદ્યાવન્ત ભા.નાં. મજદિયસ્નની જરતોશતી દીનને લગતી બાબત સમજવા તથા સાંભલવાને લગતું બેહરપણુ. અવ० અવિદ્યાવન્ત, *n.* Deafness in relation to the Mazdiyasnian Zoroastrian religion, disinclination to hear or understand.

અવિદ્યાવન્ત=અવિદ્યાવન્ત ભા. ના. મજદિયસ્નની જરતોસતી દીનની કીરતી જોવાને લગતો અંધાપો. અવ० અવિદ્યા ઉપરથી. *n.* Blindness towards the glory of the Mazdiyasnian Zororstrian religion.

અવિદ્યાવન્ત=અવિદ્યાવન્ત ભા. નાં. હરીફાઈ, અરસાઅરસી. ૨. લડાઈ; જંગ. *n* Rivalry, competition. 2. Battle, Combat, fight.

અવિદ્યાવન્ત=અવિદ્યાવન્ત નાં. અધુરું ગણેઆણુ; કમ બુદ્ધિ. Imperfect knowledge, limited understanding or sense.

અવિદ્યાવન્ત=અવિદ્યાવન્ત નાં. નીચ સકતી, હલકી કક્ષાઅત (જે બદ વ્યવાસ તથા બુરા આતમાથી ઉતપન થાએછે તે.) Mean or inferior strength or power (the result of a wicked soul).

અવિદ્યાવન્ત=અવિદ્યાવન્ત વિ. કરનાર, બનાવનાર. અવ० અવિદ્યા ઉપરથી. *n.* The doer, the maker.

અવિદ્યા=અવિદ્યા નાં. પાહડ, ડુંગર, ટેકડો. અવ० અવિદ્યા, ફા० كوه; *n.* A Mountain, a hill.

૯—૯

અવિદ્યાવન્ત=અવિદ્યાવન્ત ના. મુખતી, ખિજ. અવ० અવિદ્યા; *n.* Distress, harm, difficulty.

અવિદ્યા=અવિદ્યા વી. દુર, એહલાએદું. ૨. નાં. ગોથો, એકાંત જગો; અવ० અવિદ્યા એકાંતપણું, ગોથેનશીની. *v.* Distant, separate, 2. a secret place, a retired place.

અવિદ્યાવન્ત=અવિદ્યાવન્ત ભા. નાં. તરાવત, ભીનાસ, લીલાસ. ફા० خورّ *n.* Moisture, verdure, sappiness.

અવિદ્યાવન્ત=અવિદ્યાવન્ત વિ. દુઃખી દેલનો; ખસ્તે જેગર. ફા० خسته, *a.* Of pained heart, grieved, sorronful.

અવિદ્યાવન્ત=અવિદ્યાવન્ત વિ. શુખ આપનાર, સેહલ કરનાર; *a* That which gives happiness, that which renders easy, comfort-giving.

અવિદ્યાવન્ત=અવિદ્યાવન્ત નાં. માલિક, ધણી, સાહેબ. ફા० خدا; *n.* Owner, master, proprietor, lord.

takes birth, that which originates, that which is born. This word is applied to ill-natured beasts and to evil invisible powers. It is compounded of ૧૫ and ૪૭૫। and means that which sucks or drinks blood.

૪-૫૭૫=૪૫૭૬૫ વી. શુકું; ભીના સ વગરનું. ૨. ના. નાસ, ૪૭૭૫ સુકાસ. *v.* Dry, without moisture. 2. destruction.

૫—૪

૫૬૫૫૭૫ ના. શેહરેવર અમેશાસ્પંદ અથવા પાદશાહી ખોરેહ. *n.* Shehrévar Ameshaspand or kingly khoreh (majesty)

૫૭૫૭૫૬૫૫૫૫=૫૫૫૫

કકળવું=કકળવું ભુ. ક્રિ. રડવું, સંતાપ કરવો. અવ० કુકિબ્બુ, રડવું; ફા० زاری, રડણ; pas. p. Crying, bewailing, lamenting.

કજાનો=કજાનો ના. દોલત; દ્રવ્ય; ધન. ૨. જખીરો; હજુમ. ફા० گنج; Hib. and Chald. גנזא, (گنزک), a treasure-chamber; n. Wealth, richestreasure. 2.

કજાવો=કજાવો ના. ખવાસ; ખાસીઅત; સ્વભાવ. ૨. જવાહેર, ગોહર, રત્ન. ૩. આતમાં, જીવ. ફા. گوهر અથવા جوهر.n. Disposition, nature, temparament. 2. a gem, a precious stone. 3 the soul spinit.

કટાવો=કટાવો ના. નર, (આખે બોલ ચોપગાં જનવરને સારૂ વપડાએલો છે); ૨. નરજાતીનું, અવ० કુજુબ્બુ, n. Male, 2. of the male gender.

કણ—કોણ ના. ગુણ, સીફત; ખવાસ. ૨. તરેહ, દેસમ, ભાંત. ૩. રંગ અવ० કબ્બુ, n. Quality, attribute, nature. 2. kind, discription, variety 3. Colour.

કટો=કોટો ના. ફોજ, લશકર, Hib. and Chald. גדא, (גמל) a garrison. Ar. جند; n. An army, a force.

કટો વગરનો=કોટો-રસ્સ વિ. લશકર અથવા ફોજ વગરનું. a. Without an army, impossessed of an army.

કેળવણી કેળવણીપણું=કેળવણી કેળવણીપણું ના. વીદીઆ અભીઆશ, એલમ હોનરની કેલવણી. n. Instruction in knowledge, education in the arts and sciences.

કળકળાટ=કળકળાટ ના. ભરમ, ભેદ; n. Mystery, secret, that which is not known.

ક—ન

કંઈ કારણથી=કંઈકારણ-થી ના. પાંનીનો ચશમો, n. A piece of water, a pond, a lake.

કહેમજ ખોલાસો=કહેમજ ખોલાસો ના. સહમજ, ખોલાસો. n. Explanation, exposition.

કેમ=કેમ ક્રિ. વિ. જે કારણ; જે મુખ્ય. ૨. કેહેવું? કેહેવી પરકારનું. ad. v. which reason, which cause. 2. Of what nature, ofwhat kind.

કેવળ=કેવળ વિ. ગાલિબ; ફાવનારૂં. ૨. ઉલટવાલું, જોસ્સા સાથનું. a. That which prevails or overcomes, that which succeeds. 2. Full of eagerness, energetic.

કેવળ=કેવળ વિ. જે-

રસ્વાવાલું કરનાર; ઉલટવાલું બનાવનાર; *a.* That which renders eager or energetic.

ક્રિયાપદ=ક્રિયાપદ ના. દેખાવ, ચેહરો. ૨. જાણ, સહમજ. *n.* Appearance, face. 2. Knowledge, understanding.

ક્રિયાપદ=ક્રિયાપદ ક્રિ. જણાવું; સહમજવું; દેખાવું. *v.* To become known, to be understood, to appear.

કારણ=કારણ ના. મતલબ, મુદ્દો. ૨. કારણ, સબબ. *n.* Object, aim. 2. Cause, reason.

કાષ્ઠાદ=કાષ્ઠાદ ના. લાકડાનો કટકો; લાકડાનો સોટો; (જુઓ દફ૦ ૧ લાની ફરહંગને સફે ૧૮ મે) a piece of wood, a log. (vide Vol. I. p. 18)

ખ—ખ

ખંડિત=ખંડિત ક્રિ. ફરેફરથવો; ઉલટું બનવું, જુદાઈ થવી. *v.* To become altered, to become reversed, to be separated.

ખંડિત ખંડિત=ખંડ-ખંડિત ના. જુદી જુદી તરેહનું રૂપ. *n.* multiform, of varied forms.

ખાયમ=ખાયમ વિ. હમેશનું. *a.* Ever-lasting, perpetual.

ખાક=ખાક ના. જમીન, પુરથવી. ૨. જમીનની ખાક, ધુળ, મોટકું. અવ૦ ખાક, *n.* The Eearth, the ground. 2. Dust, earth.

ખામ=ખામ ના. વખત, હીંગામ, ૨. ઉમર; વખે. *n.* Time, season. 2. Age.

ગ—ગ

ગારત=ગારત વિ. જીઆગાર; નોકસાન કરનાર. *a.* Distructive injurious.

ગાડવું=ગાડવું ક્રિ. રોપાવું (ગાડવું ને બદલે વપરાએલાછે.) *v.* To be planted (used in the place of ગાડવું).

ગાડવું=ગાડવું ક્રિ. જમીન ખેડવી; ખી વાવ્વું; ખેતી કરવી. Hib. and Chald. זרע, to scatter seed, to sow; Nif. נזרע, נזרע, *pass.* of kal, to be sown, to be dispersed; of men, to be propogated, to be impregnated, (of

a woman). *v.* To tile the ground, to cultivate, to sow seeds.

ખેડાણ=ખેડવું+ણ ના. લીલોતરી; હરીઆરી; *n.* Verdure, greenness.

ખેડુ=ખેડ+ઉ વિ. જન્મનાર, જન્મ લેનાર; ૨. ઉતપન્ન કરનાર. ૩. તત્વ, ઉનસર (ખેડ—ખેડુ ને બદલે.) *a.* That which is born, that which takes birth. 2. The creator, the originator. 3. element.

ખેપાવવું=ખેપ+આવવું ક્રિ. પોહોચાડવું, મોકલવું; અવ૦ ખેપ, અથવા ખેપ પોહોચવું. તેનું પ્ર. ખેપાવવું ઉપરથી. *v.* To carry, to make to reach.

ખેપુ=ખેપ+ઉ વિ. જીવતું રાખનાર, જીવાડનાર. *a.* That which keeps alive, that which keeps living.

ખેપુકુ=ખેપ+ઉ+કુ વિ. આતમાનું રક્ષણ કરનાર, હયાત રાખનાર. *a.* The preserver of the soul, he or that which keeps in existence.

ખેબો—ખોબો

ખેબો=ખોબો ના. કરાં, ગાર, વરસાદનું બંધાએલું પાણી. ફા૦ تگرگ *n.* hail, snow, frozen rain-water.

ખેંચાવવું=ખેંચવું ક્રિ. લંબાવું, લાંબું થવું (આમ્બે બોલ ખેંચાવવું ને બદલે નકલ કરનારની ભુલથી ખેંચાવવું કરી લખાએલો હોએ એવું ધારીઆમાં આવેછે.) *v.* To lengthen, to extend.

ખેંપ=ખેપ વિ. તરફવાલું, મારગવાલું. (જેમકે ખેંપનો ગેલી તરફનવાલું; આવતી દુનીઆંને લગતા મારગવાલું.) *a.* of the side of, taking a path,

ખેંપારો=ખેપારો ભા.ના. તુચ્છકાર, ધીકાર; ખેંપારનાર વિ. તુચ્છકાર કરનારું, ધીકારનારું. *n.* Contempt, scorn.

ખેંપારવું=ખેપારવું ક્રિ. ખોહવું; તબાહ કરવું; *v.* To lose, to miss.

ખેંપારુ-ખેંપારૂ=ખેપારુ-ખેપારૂ ભા. ના. તાબેદારી; બંદગી. ૨. અદબ, આબેનો. *n.* Obedience, prayer, 2. Deference, restraint in presence of superiors.

ખેંપો=ખેપો ભા. ના. ગુમરાહી; અકલને લગતો અંધાપો. *n.* Darkness, intellectual blindness.

ખેંપોરુ=ખેપોરુ ના. અકલને ગુમ કરનાર તથા અકલને લગતો અંધાપો આપનારી, અથવા દુઃખના મારગ ઉપર માણસને રેહેનોમાઇ કરનારી અંનદીઠ સકતી. *n.* The invisible power that darkens the

intellect, and creates intellectual blindness. The invisible power that guides man on the path of pain.

અજ્ઞાન=અજ્ઞાન ભા. ના. બદી; બુરાઈ; બુરું કામ. *n.* Evil, wickedness, evil dead.

અંધા=અંધા ભા. ના. અંધારું; તીક્ષ્ણ બુદ્ધિનો અભાવ. ૨. મુશ્કેલી; અકલને લગતો અંધાપો. *n.* Darkness, blackness. 2. Losing the path, intellectual blindness.

અડચણ=અડચણ ભા. ના. જોહમત; મુશ્કેલી; મુશ્કી. *v.* Difficulty, trouble, impracticability.

અ—ઉ

અબ્બા=અબ્બા ના. માદા, માદી, (આપણે બોલ ચોપગાં જાનવરોની માદાને ધણું કરી લાગેછે.) અવ૦ مؤنث, *n.* Afermab.

અમરી=અમરીપણું ત્રિ. દેવના બ્વભાવનું, દેવનાજેવું. *a.* Dév-natured of the disposition of Dévs, like Dévs.

અવદ=અવદશા ના. કંગાલ, મીસકીન, મુફલિસ. *n.* Miserable, destitute.

અંક=અંક ના. પ્રકરણ, બાબ, ફસલ. *n.* Chapter, head, section.

આફત=આફત ના. દુઃખ, પીડા, દરદ. અવ૦ آفت, ચારવું, ફાડવું, તે ઉપરથી. ફા૦ آفت. *n.* Pain, affliction, disease, distress.

આસરો=આસરો વિ. આસરો આપનાર, મદદ કરનાર. ના. ૨. કીલ્લો, કોટ. *a.* Protector, helper, that which assists. *n.* A castle, a fort.

અંદરવાલ=અંદરવાલ ના. કીલ્લેબંદી, કોટને અંદર નહી દાખેલ થવા સારૂ આસપાસથી બાંધેલી ફરતી દીવાલ. *n.* The walls of a fort, ramparts.

ઉપાય=ઉપાય ના. ઉપાએ, એલાજ ફા૦ درمان, Remedy, an expedient.

જંગલ=જંગલ ના. જંગલ, રાણ. ફા૦ دشت, *n.* A wood, a forest.

બેડી=બેડી ના. બેડી, સાંકળ, બંધ. ફા૦ دام. *n.* Fetters, shackles, a chain, that which binds.

બીઆ=બીઆ ના. બીઆ; તોખમ, દાનો. *n.* A seed, a grain.

દેખાવ=દેખાવ ના. દેખાવ, રૂપ. વિ. ૨. દેખાતું, દેખાનાર. Appearance, feature, form. 2. That which appears or is visible.

લુટારૂ=લુટારૂ ના. ચોર, લુટારૂ. ફા૦ دزد. *n.* A robber, a plunderer.

મેળાવરાની જગો, મજલેસી મકાન. A place of assemblage, a meeting-place.

મેળાવરાની જગો, મજલસ, મંડલી; ૨. મકાન, ઠેકાણું. અવ૦ મજલિસ, *n.* An assembly, a company. 2. A bode, place.

કાયા, દેહ, જાત, બદન. *n.* Body, the frame.

કાયા-કલ્પ=કાયા-કલ્પ ના.

ા—ા.

ખુલાસો. *n.* Explanation, exposition.

ખુલાસો=ખુલાસો ના. સહેમજ,

દેખાવડું, રૂપવાલું. *a.* Sightly, of engaging appearance, pretty, handsome.

દેખાવડું=દેખાવડું વિ.

આથમવું, કળાવું, નાંખું મારી જવું. *v.* To set, to become obscure, to become darkened.

આથમવું=આથમવું ક્રિ.

નવાજવું, ખુશકરવું, ફા૦ نواختن; *v.* To bestow favours, to be gracious to, to please.

નાભ, ડૂંટી, ફા૦ ناف; ૨. સંબંધવાળું, અતલગનું; અવ૦ નાહિ. *n.* The navel. 2. Related, connected.

નાહિ=નાહિ

ગુનાહનું કામ, પાપનું કામ. ગુનાહ, પાપ. *n.* A sinful deed, a wicked deed. Sin, wickedness.

ગુનાહ-કામ=ગુનાહ-કામ ના.

બીજું, ૨. વધારે; અવ૦ દિગર; *a.* Another 2. more, in addition to.

દિગર=દિગર વિ.

નબળું, દુરબલ, ફા૦ نزار; Weak, feeble.

નબળું=નબળું વિ.

ઢંકાએલું, છુપાઈ બેઠલું; ૨. ઢાંકણ, That which is covered up or concealed. 2. A covering.

ઢાંકણ=ઢાંકણ ના.

ઇ—ઇ

પા. ના. નરતળ, અડ; *n.* An obstacle, that which is in the way.

નરતળ=નરતળ

આસપાસ; આજુબાજુ; *ad.* Around, on the sides.

આસપાસ=આસપાસ ક્રિ. વિ.

પુરવીન ધર્મગુરૂ; કાબેલ દસ્તુર. ૨. દીનનો પેશવા. *n.* A learned religious teacher, a learned Dastur. 2. A religious head or chief.

પેશવા=પેશવા ના.

૧૫૯૪=૧૮૬૫૪ અથવા ૬૮૬૫૪ ના. રૂપ, આકાર; ૨. (અસલ ચોપડીની) નકલ. *n.* Form, figure 2. A copy (of an original book)

૧૧૯૫૬૫૪=૧૫૬૫૬૬૬૫૪ ક્રિ. પાછું જવું; ગુજરવું; ગુજર કરવી. અવ૦ ૬૫૪+૬૬૬. ઉપરથી. *v.* To go back, to pass away, to die.

૬૬૧૬૬૫૪=૬૬૬૧૬૫૪ ભુ. ક્રિ. તાબેદારીવાળું, તાબેમે રહેલું. *pas por.* Obedient, subservient.

૧૫૬૬૫૪=૧૫૬૬૫૪ ના. તકરાર; ભાંજગડ; *n.* Dispute, discussion.

૬૬૧૬૫-૫૬૬૫૪=૬૬૬-૬૬૬૫૪ ૬૬૬૧૫૬૫ વિ. સંકટમાં મદદ કરનાર, પરતી હાલતમાં આસરો આપનાર. *a.* A helper in difficulty, one who supports in a declining state.

૧૬૬૬૬ ૧૬૬૬૫૪=-૬૬૬૬૬૫૪ ૬૬૬૬૬૬૬ વિ. ઘટતું અથવા પ્રમાણીક વીચારનાર; સારાં નરસાંને પીછાણવાની સહમજવાળું. *a.* Right-minded, one capable of distinguishing between good and evil.

૬૬૬૬૬૫૪=૬૬૬૬૬૬૬૫૪ ભુ.ક્રિ. પોશાક પેહેરેલું; ૨. અવતાર લીધેલું; રૂપ પકડેલું. *p. p.* Dressed, arrayed. 2 Born, that which has assumed a form.

૬૬૬૬૬ ૧૬૫=૬૬૬૫૬—૬૬૬૫૪ વિ. તુરત ગુજરી ગએલું; જણમીને તુરત મરણ પામેલું. *a.* That which has died immediately after birth.

૬૬૫=૬૬૬૫૪ ના. પગ; ચરણ; અવ૦ ૬૬૬૬ ઉપરથી. *n.* The feet.

૧૧૬૬૬૬૬૬૫૪=૬૬૬૬૬૬૬૬૫૪ ક્રિ. શેહરને વસાવવું. *v.* To found a city.

૬૬૬૬૫૪=૬૬૬૬૬૬૫૪ વિ. નોકસાનકારક; નોકસાન કરનાર. (૬૬૬ ૧૧૭ નું સંક્ષેપ.) Hurtful injurious.

૧૬૬૫૪=૬૬૬૬૫૪ ના. ઓરાક. અવ૦ ૬૬૬૬૫૪; *n.* Food.

૬૬૬૬૫૪=૬૬૬૬૬૬૫૪ ના. તયાર ઉભેલું; પાંઉપીઆદું; *n.* Standing ready, going on foot, pedestrian.

૬૬૬૫૪=૬૬૬૬૫૪ ભા. ના. હાલત; દરજ્જો; ૨. સરહદ; હદ; State, rank, condition. 2. boundary, limits.

૬૬૬૫૪=૬૬૬૫૪ ક્રિ. વિ. ચાલુ, હમેશાં; (૬૬૬૫૪ અથવા ૬૬૬૬૫૪. ચાલુ, હમેશનું. તેનું સંક્ષેપ.) *ad.* Continually, perpetual.

૧૬૬૫૪=૬૬૬૬૫૪ વિ. સંભાલ કરવાજોગ, જાલવ્વાજોગ. *a.* Fit to be protected or preserved, worthy of being taken care of.

૬૬૬૫૪=૬૬૬૫૪ વિ. સંભાળ કરનાર; સાચવનાર; જાલવનાર. (ભા. ના. ૬૬૬૫૪). અવ૦ ૬૬; સંભાળ કરવો; ઉપરથી. *a.* Protector preserver, one who takes care.

૬૬૬૬૫૪=૬૬૬૬૬૬૫૪ વિ. ઘણું જ સારું; ઉમદા, ઉત્તમ. *a.* The best, excellent.

ચમકદારપણું=ચમકદારપણું નાં. રોશની; તેજ. *n.* Light, brightness.

ચામડું=ચામડું ના. હાથ અથવા પગને લગતી સખ્ત ચામડી. ફા० ચર્મ; *n.* Hard skin pertaining to hands or feet.

ચાબખાલાયક=ચાબખાલાયક વિ. સજાને લાએકનું; સજા કરવા જોગ. (ગુનાહ નું સંબંધીપ.) *a.* Worthy of being punished, deserving of chastisement.

ચામાટ=ચામાટ ભા. ના. ઇજા; નોકસાન; *n.* Hurt, harm, injury, damage.

છ—જ

છતીસ=છત્રીસ ના. ફરજ ધર્મ. Chald. חתם; *to decide, to judge.* Arab. حزم; Hibr. חתם *a decider, a judge;* hence *a ruler, a chief.* *n.* Duty, obligation.

છતીસદાર=છત્રીસદાર વિ. હોકમ કરનાર; આજ્ઞા કરનાર; *a.* A commander, one who gives orders.

છતીસદારી-નાફરમાની=છત્રીસદારી-નાફરમાની ભા. ના. નાફરમાની, સરકશી, હોકમને આડે આવ્વાનું કામ. *n.* Disobedience, opposition, opposition to order.

છતીસદાર=છત્રીસદાર વિ. હોકમ કરનાર, આજ્ઞા કરનાર. *a.* One who commands or orders.

છેટાવું=છેટાવું ક્રિ. દુર રેહેવું, પરહેજ કરવી, વેગલું રેહેવું. *v.* To keep at a distance, to abstain from.

જનમેલું=જનમેલું ના. જનમેલું, જનમ લીધેલું, પેદા થાએલું. અવ० જાયેલું; ફા० فرزند. *n.* That which is born, that which has come into existence.

જ—ટ

જરથોસ્તદસ્તુર=જરથોસ્તદસ્તુર સાસાની રોળાના પાદશાહોના વખતમાં થાએગએલા એક પરહેજગાર દસ્તુરનું નામછે. આએ દસ્તુરની તરફની દીનને લગતી નસીહતો પહેલવી લખાણોમાં ઘણે ઠેકાંણે નોધાએલીછે. The name of a holy Dastur who lived in the time of the Sasanian kings. His religious precepts are to be found in Pehlwi writings.

જાલ=જાલ ભા. ના. બદી; બુરાઈ. *n.* Wickedness, evil, ill-doing.

ચિત્તાર=ચિત્તાર વિ. બંધારણવાલું ; નીઅમવાલું ; કાએદાસરનું. અવ૦ ચિત્તાર. બાંધવુ ; ઉપરથી. *a.* Regulated, proceeding according to law, that which has a constitution.

ચિત્તાર=ચિત્તાર વિ. ચળકતું ; ચળકાટ આપનારૂં ; ભભુકદાર. (જુઓ ચિત્તાર બોલ ૬૬. ૧ લાંને સફે ૩૩ મે.) *a.* Shining, giving forth brightness, splendid.

ચિત્તાર=ચિત્તાર વિ. મજેનું ; સારૂં ; ખુશ. Hibr. בָּשַׂם *to breathe out, to breathe forth*, of scent, hence *to have a sweet smell, to be fragrant* (Torg. בְּסַם, Syr. بشم), metophor. *to be agreeable*, in proper names. Arab. بشم, *a.* Good, pleasant, agreeable.

ચિત્તાર=ચિત્તાર ક્રિ. વેહેચવું ; વાટણી કરવી ; વીભાગ કરવા. અવ૦ ચિત્તાર, ભાગ પાડવો, વાટણી કરવી ; તેનું ભુ. ક્રિ. ચિત્તાર બક્ષીશ મેળવવુ ; તે ઉપરથી. *v.* To divide, to partition.

ચિત્તાર=ચિત્તાર ભા, ના. બક્ષીશ ; સખાવત ; *n.* The act of making presents, generssity, a donation, a gift.

ચિત્તાર=ચિત્તાર વિ. દુઃખનું નીવારણ કરનાર ; આજારને તોડનાર. *a.* One who cures disease or pain, an averter of disease.

ચિત્તાર=ચિત્તાર ના. ક. ચિત્તાર નું અને. વ. મકાંણો, ઘરો, રેહાંણો ; Chald. בַּתִּים ; *battim*, ને બદલે. *n.* Dwellings, houses, residences.

ચિત્તાર=ચિત્તાર ના. ઘર ; હવેલી ; એમારત, મેહલ ; ૨. રેહઠાંણુ, મકાન ; Chald અને Hib. בַּיִת, בַּיְתָא, בֵּיתָא, בֵּיתָה ; *Plur.* בָּתִּים ; *battim*, abridged from בּוֹתִים, *botim, house*, in the widest sense, consequently also tent, hut, tower, palace, temple ; Torg. בֵּיתָא ; Syr. (بيطو). بيط, Ar. بيت ; *n.* A dwelling, a mansion, a building, a palace. 2. an abode, a place of residence.

ચિત્તાર=ચિત્તાર ના. જમીન, ભુમી ; ૨. પૃથ્વી. અવ૦ ચિત્તાર, ફા૦ زمين ; સં. भुमि *n.* Land, ground. 2. The earth.

૬—૬

ચિત્તાર ચિત્તાર=ચિત્તાર ચિત્તાર ક્રિ. વિ. ઘટતે વખતે ; બરવખત. *ad.* At the proper time, in a timely manner.

ચિત્તાર ચિત્તાર=ચિત્તાર ચિત્તાર વિ. અકલવાલું ; બુદ્ધિવાન. *a.* Intel ligent, possessed of understanding.

ઉપર=ઉપર૩ ના. ઉપરી; ૨. વધારે *n.* A superintendent, an overseer. 2. More, in addition.

ઘાતક=ઘાતક વિ. નોકસાનકારક; ઈજા દેનાર. *a.* A hurter, a harmer, an injurer.

ઉગ્ર ડાંક=ઉગ્રતા-ળુવાળુ વિ. ખાતની ખાસીઅતવાળું; ઈજા દેનારા સ્વભાવનું. *a.* Having a disposition to kill, ferocious fierce.

રીતભાત=રીતભાત ભા. ના. રીતભાત, તરેહ. *n.* Manner, way, usage.

આખરમાં=આખરમાં વિ. બધલું, તમામ. *a.* All, entire, the whole.

ઘર=ઘર ના. ઘર; રેહઠાણ. અવ૦ ખાના, ઉપરથી. *a.* A house, a residence.

એકમલતું=એકમલતું વિ. એકમલતું; માફકનું; જેવું. *a.* Similar, of a like kind.

ઘસાઈજવું=ઘસાઈજવું ક્રિ. ઘસાઇજવું; નુછાઇજવું. સાફથવું. અવ૦ ઘીસ, સાફ કરવું; ઉપરથી. *v.* To wear out, to be rubbed out, to be cleared out.

ખોટું=ખોટું વિ. જુહું; ખોટું. *a.* False, untrue.

દૃષ્ટિ શક્તિ=દૃષ્ટિ-શક્તિ ના. જોખી જોવાની સકતી; ૨. કુદરતી વીચાર સકતી; *n.* Invisible power of perception. 2. Natural intelligence.

વાદલું=વાદલું ના. વાદલું; મીગ. અવ૦ બાદલ, સ. मघ, ફા૦ ابر; Hib. અને chald. ענן, to such out; Ar. غيم, *n.* cloud,

વાદલાનું રૂપ આપવું=વાદલાનું રૂપ આપવું ક્રિ. વાદલાનું રૂપ આપવું; પાણીને વાદલાના રૂપમાં લાવવું. *v.* To give the form of clouds, to bring water into the form of clouds.

ડ—મ

આદાએતાલા=આદાએતાલા ના. ઓદાએતાલા. *n.* The self existent, God.

પોહચાડનાર=પોહચાડનાર વિ. પોહચાડનાર. *a.* One who carries or takes, one who makes to reach.

મદદ=મદદ ના. મદદ, સાહેતા. ફા૦ مدد. *n.* Help, assistance.

હોનાર=હોનાર ભા. ના. હોનારત; મરજાત. ૨. હયાતી; જીનદગી. *n.* Destiny, fate, chance. 2. Life, existence.

ا—ا

اوستا=اوستا ના. જાત ; બદન ; શરીર. ફા૦ پیکر. *n.* Body, the bodily frame.

استاد=استاد ના૦ ધરમગુરૂ, દસ્તુર. ૨. ગુરૂ, ઉસ્તાદ. *n.* A religious teacher, a priest, a Dastur. 2. A teacher, a master.

شاگرد=شاگرد ના. શાગેરદ, ચેલો. *n.* A disciple, a pupil.

جنگ=جنگ ના. લડાઈ, જંગ ; ફા૦ رزم. *n.* A battle, a fight, a struggle.

اپاکدین=اپاکدین ભુ. ક્રિ. ઉડારી નાખેલું ; નાખી દીધેલું ; ના. દેવ, દરૂજ, નીચ, પસ્ત દરજ્જાનું (અનેક વ. اپاکدینان) Dévs, Drujs. Mean, of low condition.

اوس=اوس વિ. મોહટું ; ખોહળું. *a.* Large ex-tensive.

اپاوژ=اپاوژ ના. બુરાઓ નું રહેઠાણ, દેવ દરૂજોનું મકાણ. *n.* The dwelling, plan of the wicked, the abode of Dévs and Drujs.

اوستوخودوس=اوستوخودوس ના. ઉનસરો, તત્વો. *n.* The elements, elementary substances.

اوستوخودوس ایمنی=اوستوخودوس ના— કાયાની મેળવણીને કાએદાસર રાખનારી ચીજો ; ૨. ઉનસરો, તત્વો. *n.* Things that keep the compounded body regulated or make it act in accordance with law, 2. the elements.

رود=رود નદી. નદ ; અવ૦ رذ, સં. રોધ ; ફા૦ رود. A river.

استخر=استخر ના. પરગણું. *n.* A province, a district.

اشم وهو=اشم وهو રાશનીવાળો મીનો, ઈમાને, 'રપ-તો મઈનીઉશ.' The shining Mino, that is, Spento Mainius.

ب—ب

باقیمانده=باقیمانده વિ. પછાત પડેલું, ઉતરતે દરજ્જેનું. *a.* That which has fallen behind, of inferior rank.

بیباکی=بیباکی ભા. ના. નાસ, નેસ્તી, તંગી. *n.* Destruction, want.

بیگناه=بیگناه વિ. બેગુનાહ, પાપ વગરનું, નીરઅપરાધી. *a.* Innocent, sinless, not guilty of any offence.

ખમાલ્લ્સ ખમાલ્લ્સ=ખમાલ્લ્સ n. Greatness, grandeur, exalted station.
ખમાલ્લ્સ ના. મોહટાઈ, બુજોરગી.

૧—૬

ખમા=ખમાલ્લ્સ ના. સહમજ સકતી, ચેતવણી આપનારી સકતી. જેઆરે સારી સહમજ સકતીને સારૂ એ બોલ વપરાએલો હોએછે, તેઆરે તેહની આગળ ખમાલ્લ્સ અથવા ખા બોલ વપરાએલો આપણને મલેછે; અને બુરી સહમજ સકતીને સારૂ એ બોલ વપરાએલો હોએછે, તો તેની આગળ ખમાલ્લ્સ અથવા ખા બોલો વપરાએલા આપણને મલેછે. ૨. અંતઃકરણ દિલ; હરદય. ૩. વધ, બીઆદતી, છળ. ૪. વધારો, બીઆજ. અવ૦ ખમાલ્લ્સ અથવા ખમાલ્લ્સ. સં૦ વક્ષણ; અથવા વક્ષસ, જે ઉપરથી પેગમબરને ખમા ધ્યાને 'બોલ્યા ચેતવણી વાળો' હેવું નામ આપેઆમાં આવેલું હોઃ n. Intelligence, the power or principle that gives warning. 2 conseirnce, the heart. When this word is intended to denote intelligence that is directed to a good end, the words or is prefixed to it but when intelligence directed towards an evil and is the idea to be expressed the term or is found prefixed). 3. Increase, growth. 4. An increment, interest.

ખમાલ્લ્સ ખમાલ્લ્સ=ખમાલ્લ્સ ક્રિ. અંદરજવું; ઘુસવું; દાખલથવું. (જુવો વાલ. ૬ લાની ફરહંગને સફે ૪૩ મે.) To enter, to go in, to penetrate, (vide Vol. I. Glossary, p. 43.)

ખમાલ્લ્સ ખમાલ્લ્સ=ખમાલ્લ્સ ના. ખોલાસો; વરણુન. ફા૦ گزارش; n. An explanation, a description.

ખમાલ્લ્સ ખમાલ્લ્સ વિ. ખજીદેનાર; નોકસાંન કરનાર. a. A harmer, an inperer.

ખમાલ્લ્સ ખમાલ્લ્સ વિ. તંગીપોહોચાડનાર; સંકટ લાવનાર. અવ૦ ખમાલ્લ્સ+ખમાલ્લ્સ. a. One who causes want, one who brings difficulties.

ખમાલ્લ્સ અથવા ખમાલ્લ્સ ખમાલ્લ્સ ક્રિ. ખરાબ કરવું; હાણી પોહચાડવી. v. To harm, to injure, to cause damage to.

ખમાલ્લ્સ ખમાલ્લ્સ ભા. ના. હાંસેલ, આએપત. n. Incomeg, ains.

ખમાલ્લ્સ ખમાલ્લ્સ વિ. હાણી પોહચાડનાર; નોકસાંન કરનાર. a. One who causes harm, injury or damage.

ખમાલ્લ્સ ખમાલ્લ્સ ના. પાથરણું; બીછાણું. ૨. ક્રિ. પાથરાવું; બી-

છાવું. *n* A bed, a bedding, that which is spread out, 2. *v*. To spread out, to be unfolded.

ના. વેહેમ; શક; સંદે; ભરોસ. (સર૰ ગુ. શકમંદી;) અવ૰ ૧-૮. ઉપરથી. *n*. Doubt, suspicions.

ના. કામ, કરણી. અવ૰ ૬-૮; ઉપરથી *n*. Conduct, doing, behaviour.

ક્રિ. પ્ર. ફેરવવું; ફેરફાર કરવો. (સર૰ ક્રિ. ૧૫૫, ફરવું.) *v* To change, to alter

ના. બરફ, થર્ય, આઇસ. અવ૰ ૧-૮, ઉપરથી. ફા૰ برف; *n*. Snow, ice.

ના. મુખ્ય, કારણ. ૨ વચેલિયો; મધ્યસ્થપણું કરનાર. *n*. Reason 2. A mediator, one who brings about an understanding.

વિ. કેહનાર; બોલનાર. ૨. ચેતવણી આપનાર. (અ૰ ૧-૮, કેહવું; બોલવું; તે ઉપરથી.) *a*. A speaker an informer, one who tells. 2. One who or that which gives warning.

અથવા ના. પવન, વાયુ. અવ૰ ૧-૮, ઉપરથી. *n*. Wind, air.

ના. પવનનું જોર; વધુનું બળ. *n*. The power of wind, the strength with which wind blows.

ના. પવન; વાયુ.ફા૰ ૬૮. *n*. Wind, air.

ના.પવનની વાગણી, પવનનું ફુંકાણ. *n*. The blowing of wind.

અથવા ક્રિ. પવન ફુકવો; પવન વાગવો; *v*. To blow, the blowing of wind.

ભ૰ ના. વીશ્વાસ; ભરોસો; એતેકાદ. *n*. Faith, confidence, trust.

ક્રિ. હાંણી પોહોચાડવી; નોકશાન કરવું. અવ૰ ૬-૮. *v*. To harm, to injure.

વિ. જોવાની શક્તી આપનાર. ૨. દેખાડનાર, બતાવનાર. *a*. That which gives the power to perceive 2. One who shows or points out.

ના. સુધારો; સુધારાને લગતું કામ. *n* Improvement, the work relating to bettering things.

વિ. જોનાર; નજર રાખનાર. મતલબ ધરાવનાર. ૨ ક્રિ. દેખાવું. નજર આવું. *n*. One who sees, one who

keeps an eye on. Interested, having an object. 2. *v.* To be visible, to appear.

ખેપારૂ=ખેપારુ ના. માણસ; આદમી; મનુષ્ય. ૨. પુરૂષ, નર, માઠીડો. ૩. તર્કશક્તી; અવ૦ ખેપ. સં. વોર. *n.* A man or woman, a person. 2. A male, a man. 3. Imagination, reasoning.

ચ — ચ

ચમચેડ=ચમચેડુ વિ. કંગાળ જાતવાળું; *a.* Of miserable body.

ચમચો=ચમચુ ના. છાંટો; ટીપું; કતરો. *n.* A drop.

ચમ્મરિયો=ચમ્મરિયુ ના. રાહમારૂ; વાટપાડો; લુટારૂ. *n.* A highway man a plunderer, a foot-pad.

ચરણો=ચરણુ ના. ખોદાનું ફરમાન; દાદારનો હોકમ. અવ૦ ચરણ. *n.* God's command, an order of God.

ચરો=ચરુ વિ. ધરાએલું; તૃપ્ત; પેટ ભરેલું. ફા૦ [illegible]; *a.* Satisfied, full.

ચરિયો=ચરિયુ વિ. બુરો હાકમ, ભળદીનની વીરૂધ ફરમાન આપનાર. (ચરિયો, ભંદીદીનની સામ-ણેની કેળવણી.) *a.* A evil order he who gives commands opposed to the good religion.

ચલવો=ચલવુ વિ. પસંદ કરવા જોગ; કબુલ રાખવા જોગ. (ચલવો નીમકહલાલી, શુકર ગુજારી, ૨. ક્રિ. આભાર અથવા ઉપકાર માનવો. Worthy of being approved, fit to be excepted or agreed to.

ચવારણો=ચવારણુ વિ. નીવારણ કરનાર; દુઃખને ટાળનાર. *a.* One who avorts, a remover of pain, or distress.

છ — છ

છદી=છદિ ના. બંદીવાન, કેદી, કેદ પડેલું. (જુવો દફ. પેહેલાંની ફરહંગને મરે ૪૬ મે) *n.* A prisoner, one in custody (vide Vol. I. Glossary, p. 46.)

છટવું=છટવુ ક્રિ. ટુટવું; ટુટીજવું, ૨. ફાટવું; ચીરાવું;

Hibr. אנחchald. માં חנח *to cut to cut into*, of a knife. *to pierce, to prick*, of thorns, pointed weapons, Arab. خلك, *v.* To break, to be broken, 2. to be torn or split.

ખ્યાલ્યેલ્યેલ્યે

shining, that which makes lager or enthusiastic.

𐬵𐬀𐬎𐬭𐬀𐬌𐬯𐬀𐬌𐬎𐬀 = 𐬵𐬀𐬎𐬭𐬀𐬌𐬯𐬀𐬌𐬎𐬀 ના. પેગમબર જરતોસ્ત પછી, જરતોસ્તી ટોલામાં પેદા થનારા, બીજા પેગમબરનું નામ. The name of the prophet who is to come after Zartost.

𐬵𐬀𐬎𐬭𐬀𐬌𐬯𐬀𐬌𐬎𐬀 = 𐬵𐬀𐬎𐬭𐬀𐬌𐬯𐬀𐬌𐬎𐬀 ના. પેગમબર જરતોસ્ત પછી જરતોસ્તી ટોલામાં પેદા થનારા તરીજા, પેગમબરનું નામ. The name of the third prophet after Zartost who is to appear among Zoraostrians.

પૃષ્ઠ.	પંક્તિ.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૧૬૨	૧૬	ક્રિયા-	ક્રિયા
..	૨૩	ત્તત્ત્વ	ત્તત્ત્વ
૧૬૩	૧૭	સ્વરૂપ-	સ્વરૂપ
૧૬૪	૭	ત્રિવિધત્વ	ત્રિવિધત્વ
૧૬૪	૧૮	ઉત્પત્તિ	ઉત્પત્તિ
૧૬૫	૧૮	ઉપલબ્ધિ	ઉપલબ્ધિ
..	૨૧	સ્વરૂ-	સ્વરૂ
૧૬૬	૪	વિપરીત	વિપરીત
૧૬૬	૬	ત્રિવિધ-દ્વિવિધ	ત્રિવિધ-દ્વિવિધ
૧૬૬	૧	ઉપયોગ	ઉપયોગ
..	૧૨	વિવેચન	વિવેચન
૧૬૮	૫	ત્રિવિધત્વ	ત્રિવિધત્વ
..	૬	ઉત્પન્ન	ઉત્પન્ન
૧૭૦	૨	અધ્યવસાય	અધ્યવસાય
૧૭૬	૧૬	ત્રણ	ત્રણ
૧૭૬	૧૧	ગમન	ગમન
૧૭૮	૬	ઉપલબ્ધિ	ઉપલબ્ધિ
૧૭૬	૨૪	ક્રિયા	ક્રિયા
..	૬	ઉત્પન્ન	ઉત્પન્ન
૧૭૬	૫	ત્રિવિધત્વ	ત્રિવિધત્વ
..	૧૨	વિવેચન	વિવેચન
૧૭૬	૧	ઉપયોગ	ઉપયોગ
૧૭૬	૬	ત્રિવિધ-દ્વિવિધ	ત્રિવિધ-દ્વિવિધ
૧૭૬	૪	પરિણામ	પરિણામ
૧૭૬	૧૬	ઉપલબ્ધિ	ઉપલબ્ધિ
૧૭૬	૧૮	ઉપલબ્ધિ	ઉપલબ્ધિ
૧૭૬	૧૮	ઉપયોગ	ઉપયોગ
૧૭૬	૭	ત્રિવિધત્વ	ત્રિવિધત્વ
૧૭૬	૧૭	સ્વરૂપ	સ્વરૂપ
..	૨૩	તત્ત્વ	તત્ત્વ
૧૭૬	૧૬	ક્રિયા	ક્રિયા

આએ પુસ્તક ત્રીજાંને છપાતાં થએલી ભુલને લગતું જંદ શુદ્ધી પત્રક.

પૃષ્ઠ.	પંક્તિ.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૧૧૧	૨૪	ખમ્મણ્ણિ.	ખમણ્ણિ.
૧૧૦	૨	ણ્ણ.	ણ્ણિ.
..	૧૭	ઽઽણ્ણિ-ં.	ઽઽણ્ણિ-ઁ.
..	..	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૫૬	૬	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૫૮	૨૨	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૫૭	૨૩	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૫૨	૯	ઽઽણ્ણિ-ં.	ઽઽણ્ણિ-ઁ.
૧૫૦	૨	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૪૯	૧૬	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૪૮	૭	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૪૮	૬	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૪૭	૨૦	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૪૫	૪	ઽઽણ્ણિ-ં.	ઽઽણ્ણિ-ઁ.
૧૪૩	૧૩	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૩૯	૧૩	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૩૯	૬	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૩૭	૧૧	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૩૫	૧૩	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૩૩	૧૭	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૩૦	૧૧	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૩૦	૧	ઽઽણ્ણિ-	ઽઽણ્ણિ-
૧૨૯	૧૮	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૨૯	૬	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૨૭	૯	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૨૪	૨૧	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.
૧૨૪	૧૯	ઽઽણ્ણિ.	ઽઽણ્ણિ.

ಸಂಖ್ಯಾಪ್ರಮಾಣ ⊛

ಸಂ-ಸಂಖ್ಯೆ. ಸಂಗ್ರಹ. ಅಂಕಿತ. ಅಂಕಿತನಾಮ. ಸಂಗ್ರಹಕಾರ.

24 } ಸಂಗ್ರಹಕಾರನಾಮ. ಸಂ. ಸಂಗ್ರಹ. ⊛ ವಿವರ. ಸಂ-ವಿವರ. ಪ್ರಮಾಣ.
26 } ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥ. ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥನಾಮ. ಸಂ. ಸಂಗ್ರಹಕಾರ. ಸಂಗ್ರಹ.
ಅಂಕಿತ. ಅಂಕಿತನಾಮ. ಸಂ-ಸಂಖ್ಯೆ. ಸಂ. ವಿಷಯ. ಸಂಗ್ರಹ.
ಅಂಕಿತ. ಸಂಖ್ಯಾಪ್ರಮಾಣ. ಸಂಖ್ಯಾಪ್ರಮಾಣ-ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥ.

25 } ಸಂಗ್ರಹಕಾರ. ಸಂ. ಸಂಗ್ರಹ ⊛ ವಿವರ. ಸಂ-ವಿ. ಪ್ರಮಾಣ.
ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥ. ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥನಾಮ. ಸಂ. ವಿಷಯ. ಸಂಗ್ರಹಕಾರ.
ಅಂಕಿತ. ಸಂಖ್ಯಾಪ್ರಮಾಣ. ಸಂಖ್ಯಾಪ್ರಮಾಣ-ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥ. ಸಂ.
ವಿಷಯ. ಸಂಗ್ರಹ. ಅಂಕಿತ. ಅಂಕಿತನಾಮ. ಸಂ-ಸಂಖ್ಯೆ. ಪ್ರಮಾಣ.

24 } ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥ. ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥನಾಮ. ಸಂ. ಸಂಗ್ರಹ. ⊛ ವಿವರ. ಸಂ-ವಿ.
ವಿಷಯ. ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥ. ಪ್ರ-ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥ. ಸಂ. ವಿಷಯ. ಸಂಗ್ರಹ.
ಅಂಕಿತ. ಅಂಕಿತನಾಮ. ಸಂ-ಸಂಖ್ಯೆ. ಸಂ. ವಿಷಯ. ಸಂಗ್ರಹಕಾರ.

23 } ಸಂಗ್ರಹ. ಸಂ-ವಿ. ಪ್ರಮಾಣ. ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥ. ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥ-
ವಿಷಯ. ಸಂಗ್ರಹಕಾರ. ಸಂಗ್ರಹಕಾರನಾಮ. ಸಂ. ವಿಷಯ. ಸಂಗ್ರಹ.
ಅಂಕಿತ. ಅಂಕಿತನಾಮ. ಸಂ-ಸಂಖ್ಯೆ. ಸಂ. ವಿಷಯ. ಪ್ರಮಾಣ.
ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥ. ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥನಾಮ. ಸಂ. ವಿಷಯ. ಸಂಗ್ರಹಕಾರ.

22 } ಸಂಗ್ರಹಕಾರನಾಮ ⊛ ವಿವರ. ಸಂ-ವಿ. ಪ್ರಮಾಣ. ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥ.
ಪ್ರ-ಪ್ರಮಾಣ. ಸಂ. ವಿಷಯ. ಪ್ರಮಾಣ. ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥನಾಮ. ಸಂ.
ವಿಷಯ. ಸಂಗ್ರಹ. ಅಂಕಿತ. ಅಂಕಿತನಾಮ. ಸಂ-ಸಂಖ್ಯೆ. ಪ್ರಮಾಣ.

21 } ಸಂಗ್ರಹಕಾರ. ಪ್ರಮಾಣ-ಪ್ರಮಾಣ ⊛ ವಿವರ. ಸಂ-ವಿ. ಪ್ರಮಾಣ. ಪ್ರಮಾಣ-
ಪ್ರಮಾಣ. ಪ್ರಮಾಣ-ವಿಷಯ. ಪ್ರಮಾಣ-ವಿಷಯ. ಸಂ. ವಿಷಯ. ಸಂಗ್ರಹ.
ಅಂಕಿತ. ಅಂಕಿತನಾಮ. ಸಂ-ಸಂಖ್ಯೆ. ಸಂ. ವಿಷಯ. ಪ್ರಮಾಣ.

20 } ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥ. ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥನಾಮ. ಸಂ. ಸಂಗ್ರಹ. ⊛ ವಿವರ. ಸಂ-ವಿ.

ولا يجوز . ولا يجوز . ولا يجوز .

{۱ ۱} (۱۳۵) ☉ ۶۳۶. ۳۶۱. ۳۶۱.۶۳۶۱۳۶۱۳۶۱

ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಷ್ಟಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಿರೇಮಾಗಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ದೇವರ ಜಾತ್ರೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಕೆಲವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಚರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ. ಲೇ. ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪ ಕೆ. ಬಳ್ಳೊಳ್ಳಿ. ಪ್ರ. ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ-೫೮೩೨೭೬. ಮು. ೨೦೦೬. ಪು. ೧೬೦. ಬೆ. ರೂ. ೧೦೦.

ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿರೇಮಾಗಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ದೇವರ ಜಾತ್ರೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕೆಲವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಚರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜಾತ್ರೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಚರಣೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿವ

ಸೆಳೆ ಸೆಳೆಯುವ. ಸೆಳೆಸೆಳೆದು. ಸೆಳೆ. ಸೆಳೆ. ಸೆಳೆತ. ಸೆಳೆತನ. ಸೆಳೆವು. ಸೆಳೆವುಳ್ಳ. ಸೆಳೆವುಳ್ಳವ. ಸೆಳೆವುಳ್ಳವಳು. ಸೆಳೆವುಳ್ಳವರು. ಸೆಳೆವುಳ್ಳವನು

ककृ. अनुस्वारागम. वर्त. ६५२. वर्तमान-सामान्यभूत. ककृ. अनुकरणवाचक शब्दांना जोडून येणारा धातु. वि. उपयोगात आणणे. वाप्र. वेळ घालविणे. शर

ಕ್ಷ. ಸಾಲಂಕೃತ-ರ. ಅಲಂಕಾರ. ಕ್ಷ. ಸಂ. ಸಂ. ಸಂಸ್ಕೃತ. ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀಮತ್. ಸಂಸ್ಕೃತ. ಸಂಸ್ಕೃತ. ಸಂಸ್ಕೃತ

ಗೆಗಿ. ೨೬. ಕೆಳಗಿನ-ಕ. ಅಸಂಬದ್ಧವಾದ. ಸಂ॥ಗ್ರಾ. ಅಸ್ಪಷ್ಟ. ಅಸಂಖ್ಯ. ಅಸಂಖ್ಯಾತ. ಸಂ॥ವಿ॥ ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ-ಅ. ಅಸಂಗತ. ಅಸಂಗತವಾದ. ಸಂ॥ವಿ॥ ಅಸಂಗತವಾದ. ಅಸಂಗತಿ. ಅಸಂಗತಿಯಾದ. ಸಂ॥ಗ್ರಾ. ಅಸಂಗತಿಯಾದ

{ ٢ ٢ } ٥٤٥٤ (س) ٥. ٤٧٤٤٠ ٤س٤٥٤٥٤٥. ٥٤١. ٥٤٠٤٤. ٥٤٠٤٤٤٤٥٤٥٤٥

(۱۳۲) ۞ ᠪᠣᠭᠤᠳᠠ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠠᠷᠠᠳ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠲᠡᠩᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠴᠦ ᠶᠡᠷᠡ ᠲᠡᠩᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠷᠮᠡᠰᠲᠡ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠠᠭᠤᠯᠵᠤ ᠪᠠᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ

{ ۱ ۲ } (۱۳۱) ☆ ઝવાલ ક-ર. ઉપર. ચંદ્રોદય-સમાન. ગરમાગરમ. ગરમાગરમ.

---

૭૩૧. ☆ ઇન્દ્રમલ-ર. ઉપમા-ની ☆ ઉપમા-ની ઉપમા-ની ઉપમા-ની

وقوله تعالى ﴿ ولا تقربا هذه الشجرة فتكونا من الظالمين ﴾ . قال ابن عباس : وقوله . لا تقربا . لا تأكلا . وقال مجاهد : لا تأكلا . وقال قتادة : لا تأكلا من الشجرة . وقال السدي : لا تأكلا من الكرم . وقال ابن جريج : لا تأكلا من الكرم . وقال ابن زيد : لا تأكلا من الكرم . وقال ابن جريج . قال : قال ابن عباس

وَاعْلَمْ. مَعْنَاهُ ۞
وَاعْلَمْ. مَعْنَاهُ أَعْلِمْ. وَهُوَ مِنْ عَلِمَ يَعْلَمُ. وَالْأَمْرُ مِنْهُ اِعْلَمْ. وَاعْلَمْ
أَصْلُهُ اِعْلَمِيْ. فَحُذِفَتِ الْيَاءُ. وَهِيَ لَامُ الْفِعْلِ. وَاعْلَمْ. أَصْلُهُ اِعْلَمُوْا. فَحُذِفَتِ
الْوَاوُ. وَهِيَ لَامُ الْفِعْلِ. وَاعْلَمْ. أَصْلُهُ اِعْلَمْنَ. فَحُذِفَتِ النُّوْنُ. وَهِيَ لَامُ
الْفِعْلِ. وَاعْلَمْ. أَصْلُهُ اِعْلَمُوْنَ. فَحُذِفَتِ النُّوْنُ. وَهِيَ لَامُ الْفِعْلِ. وَاعْلَمْ.
أَصْلُهُ اِعْلَمُوْا. فَحُذِفَتِ الْوَاوُ. وَهِيَ لَامُ الْفِعْلِ. وَاعْلَمْ. أَصْلُهُ اِعْلَمْنَ.
فَحُذِفَتِ النُّوْنُ. وَهِيَ لَامُ الْفِعْلِ. وَاعْلَمْ. أَصْلُهُ اِعْلَمُوْنَ. فَحُذِفَتِ النُّوْنُ.
وَهِيَ لَامُ الْفِعْلِ. وَاعْلَمْ. أَصْلُهُ اِعْلَمُوْا. فَحُذِفَتِ الْوَاوُ. وَهِيَ لَامُ الْفِعْلِ.
وَاعْلَمْ. أَصْلُهُ اِعْلَمْنَ. فَحُذِفَتِ النُّوْنُ. وَهِيَ لَامُ الْفِعْلِ. وَاعْلَمْ. أَصْلُهُ
اِعْلَمُوْنَ. فَحُذِفَتِ النُّوْن

ಕೊಡಿಸು. ಕೊಡಿಸುವವನು-ಳಿ. ಕೊಡಿಸಿಕೊ. ಕೊಡಿಸಿಕೊಳ್ಳು. ಕೊಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು. ಕೊಡು. ಕೊಡುವವನು-ಳಿ. ಕೊಡುಗೆ. ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ. ಕೊಡುಗೈ. ಕೊಡುಗೈದನ. ಕೊಡುಗೈದನತನ. ಕೊಡುಗೈಯಾಗಿ. ಕೊಡುವಿಕೆ. ಕೊಡುವುದು. ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ. ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆಂದು. ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ. ಕೊಡುವುದಾಗಿ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೂ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೂ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದು. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದು. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದು. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದು. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದು. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದು. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದು. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆ. ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೇನೋ-ಳಿ-ಲ್ಲವೆಂದೂ

{ 3 3 } ನಂಜುಂಡ. ಶಾಲ್ಮಲಿಗೆ-ರಂ ಮಾಡಿದ. ಹಾಸಿ. ಕಾಲಿಗೆ. ಸಾಲಿಗೆ. ಸಾಲಿಗೆಯ. ಸಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ. ಸಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವ. ಸಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ. ಸಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ

(١٢٧) ۞ عنوى. كتو-ر. وقم. مڤرمر. ايرمكى. ها- { 1 2
ملاعة (م) ڎ. عرف. ا-ملاعيمكو ايرمرا. ومل. قمر. ملاعة.

قم. ايڎ-ها-مرا. ها. ايمكمرمر-ر. قيمد-ها ۞
ايڎ-ها-مڤرم. قمر-ر. ها. ملاعة. ايرم. قم. ايڎ-ها-
ملاعة. ها. ملاعة. كتو-ر. وقم. عنوى. وقم.
ڤيمرمرا. ها. وقم. مرملايرمكى. كتو-ر. وقم. عنوى.
(١٢٨) ۞ عنوى. قيمرمرا-ر. عرمكى. كملاوة. { 1 2

ها. ايمكمرمر-ر. قيمد-ها ۞
قيمرمرمڤيمكى. ها. ملاعة. ايرم. قم. ايڎ-ها-
ملاعة. ها. ملاعة. كتو-ر. وقم. عنوى. وقم.
ڤيمرمرا. ها. وقم. مرملايرمكى. كتو-ر. وقم. عنوى.
(١٢٩) ۞ عنوى. قيمرمرا-ر. عرمكى. كملاوة. { 1 2

قم. ايڎ-ها-مڤرم. قمر-ر. ها. ملاعة. ايرم. قم. ايڎ-
ملاعة. ها. ملاعة. كتو-ر. وقم. عنوى. وقم.
ڤيمرمرا. ها. وقم. مرملايرمكى. كتو-ر. وقم. عنوى.
(١٣٠) ۞ عنوى. قيمرمرا-ر. عرمكى. كملاوة. { 1 2

ಸಂತಸ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಪ್ರಿಯಸಖ ◎
ಸಿ. ಪ್ರಿಯ. ೫೬. ಜಲಧಿ. ಅಭಿಷೇಕ. ಸಖಮದ.
ಸಿ. ಪ್ರಿಯ. ೫೬. ಜಲಧಿ. ಅಭಿಷೇಕ. ಸಖಮದ.
ಸಿಜಲಧಿತನ. ಅಪಾ. ೭೯೯. ಗಿಸ. ಸಖಮದ. ಅಭಿಷೇಕ-ಸಿ.
ಪ್ರಿಯ. ಗಿಸ. ಅಭಿಷೇಕ. ಜಲಧಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಸಿಂಹಾಸನ
ಅಪ್ಪ-ಅಭಿ. ೨೯೦ಸಿಂಹ. ಅಜಲಧಿ-ಅಭಿ. ಸಿಜಲಧಿ-ಅ.
ಅಜಲಧಿ-ಅಭಿ. ೨೯೦ಸಿಂಹ. ಅಜಲಧಿ-ಅಭಿ. ಸಿಜಲಧಿ-ಅ.

ಕರ್ನಾಟಕ. ೧೯೫೬. ಮೈಸೂರು. ೩೫. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು.

ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಎಂ. ೧೯೫೬. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ. ಧಾರವಾಡ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಕಂಡಾಗ. ಅಂಗಾಂಗ. ಕಾಮಕಾಮಿ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರು. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವಂತೆ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವಂತೆಯೇ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವಂತೆಯೇನೂ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಇರುವ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇನೂ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಇರುವ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇನೂ. ಕಾಮಕಾಮಿಯರಾಗಿರುವಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಇ

ಅಪ್ಪಣ್ಣಿ. ಅ(ಅ)ಪ್ಪಣ್ಣಾ-ರ. ಪೃಥ್ವಿ-ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ. ಅಪ್ಪ-ಪೈ-ಪ್ರಭು-
ಗಳು. ಅಪ್ಪಣ್ಣ-ಪೈ-ಪ್ರಭು-ಗಳ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-
ದಲ್ಲಿ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿನ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-
ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-
ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-
ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ.
ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥ.
ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ.
ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ.
ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-
ಅಂಥ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-
ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತ-
ಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-
ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-
ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-
ಅಂಥಾ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-
ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-
ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-
ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-
ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-
ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ.
ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-
ಅಂಥಾ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-
ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-
ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-
ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ.
ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-
ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ. ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-
ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ.
ಬಿ(ವಿ)ಜಯ-ನಗರ-ದಲ್ಲಿರುವಂತಹಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-
ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-
ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅಂಥಾ-ದ್ದಾದ-ಅ

ساعِدِهِمْ. مد-عِمامِهِ. مد-مَدِيدِهِ. عِمامَةٌ مَدِيدَةُ. عم. مد-عِمامِهِ. ساعِدِهِ-وُثِيقُ. عم. مد-عِمامِهِ. عِمامَةٌ-مَدِيدَةٌ

ه‍ر. ا‍ح‍ل‍ي. ع‍ل‍ى. ا‍ل‍ح‍ك‍م‍ة. ف‍ا‍ل‍ح‍ك‍م‍ة ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ن‍ظ‍ر‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ط‍ب‍ي‍ع‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ت‍ع‍ل‍ي‍م‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ع‍م‍ل‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ك‍س‍ب‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ل‍د‍ن‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ح‍ق‍ي‍ق‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ح‍ض‍ر‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ح‍ص‍ول‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍خ‍ل‍ق‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍خ‍ل‍ق‍ي ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ر‍س‍م‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍س‍ل‍ط‍ا‍ن‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ش‍ر‍ع‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ص‍ن‍اع‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ظ‍ن‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ع‍ا‍ل‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ع‍ق‍ل‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ع‍ق‍ل‍ي ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ع‍ل‍و‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ع‍م‍ل‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍غ‍ر‍ي‍ز‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ف‍ع‍ل‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ف‍ق‍ه‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ق‍ا‍ل‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍ك‍ل‍ا‍م‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍م‍ح‍ا‍ض‍ر‍ة. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍م‍ك‍ت‍س‍ب‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍م‍ك‍ت‍س‍ب‍ي ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍م‍ن‍ط‍ق‍ي. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍م‍ن‍ق‍ول. ا‍ل‍ع‍ل‍م ا‍ل‍م‍ن‍ق‍ول

ಕಾಲ್ಪನಿಕ. ಅಲೌಕಿಕ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ. ಪ್ರ. ಅಂಗಡಿ. ಏಣಿಗಾತಿ.

ಕೊಡಿಸಿ. ಅಸಾಧ್ಯ. ಅಂಗ-ಸಂಸ್ಕಾರ. ೩೫. ನಗ. ಗಾಯ. ಕೊಡಿಸು-ವವನು. ಕಾಲಿಗೆ ಬೀಳು. ಗಾಯಕ. ಕೊಡಿಸು. ಅಂಗಸಾಧಿ. ಅಂಗ-ಸಂಸ್ಕಾರ. ಕೊಡಿಸಿ

ولهم. ضمهم. ذ‹‹مذهم. ه‹هضم‹‹-ه‹همكم. قمضا-ر. مطاع. ٢‹‹‹ر. ٦ر-ر. ٣ضد. ٢‹‹‹ر. ه‹ه٣-ضمضلهم‹‹ه‹ه٣م-ر. قمضم. ه‹ه٣-ه‹همكم. ٥٦١. ٢ر‹‹ر. ه‹ه٣-ه‹همكم. قمضم. قم. قمضم. ٢ر‹‹ر. قم‹همضم‹‹. قم. قمضم‹‹. قم. ضمضم‹‹-ضمضلهم‹‹ه‹ه٣م-ر. ٢ر‹‹ر. ٦ر-ر. ٣ضد. ٢ر‹‹ر. ٦ر-ر. ٣ضد. ٢ر‹‹ر. ٦ر-ر. ٣ضد

ಸಂಸ್ಕೃತ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾದ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರು. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರು. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರು. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರು. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರು. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರು. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವಂತೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇ

ترجمة. مرسوم-ملكي. مرسوم-ملكي بتعيين. مرسوم-ملكي بترقية. مرسوم-ملكي بتعيين. مرسوم-ملكي بتعيين. مرسوم-ملكي بتعيين

ಗಣಿಸುವುದು. ಶಿಷ್ಟ. ಪಕ್ಷಿಗಳು. ಪಕ್ಷಿಯ. ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು. ಪಕ್ಷಿಯಿಂದ. ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು. ಪಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿ. ಪಕ್ಷಿಯೇ. ಪಕ್ಷಿಯೆ. ಪಕ್ಷಿಯಿಂದ. ಪಕ್ಷಿಯಿಂದಲೆ. ಪಕ್ಷಿಯಿಂದಲೂ. ಪಕ್ಷಿಯಿಂದಲೇ

ಕಣ್ಣಿಲ್. ಎಸ್ಸಾಯಿ. ಅಲ್ಲಿಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯ. ಅಲ್ಲಿಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆಯೆ

ಮಹಿಷಿ. ಮಾ. ಮಾಸಿಲಾ. ಪೃಥು. ಪ್ರಲೆಪಿಸಾ-ರ. ಅಲಿಸಾಕಿ. ಅಲಿಸಾಕಿ-ರಾ-ರ. ಸಾಧಿಸಿಲಾ. ಸಾಧಿಸಿಲ

ಸಂತಾನದೊಳಗೆ. ಸಿಲುಕಿದರು. ಸೆರೆಯಾಗಿ. ಬಂಧನಕ್ಕೆ-ಸಾಗಿಸಿದ. ಬಂಧನ. ಸೆರೆಯಾಗಿ. ಸಿಲುಕಿದ. ಸಂತಾನ.

ಕಂ. ಲಲಿತಾಂಗಿಯ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಂಗಳ್ ಪೋಪುದಕ್ಕೆ ಪೇಳ್ದಂ ಮಹಾ-
ಪ್ರಭಾವಂ ಸಮಾಧಿಗುಪ್ತಾಚಾರ್ಯಂ ಭವ್ಯಜನಕೆ ಪೇಳ್ದಂ ಪೇಳ್ದಂ ॥

ಕಂ. ಆ ಸಮಾಧಿಗುಪ್ತಾಚಾರ್ಯಂ ಪೇಳ್ದ ಪೆಱತೆಱದ ಪೆಸರ್ಗಳಿಂ ಪೆಸರ್ವೆತ್ತಂ ಪೇಳ್ವೆಂ ಕೇಳ್ಮಿನ್ ಭವ್ಯರ್ ಪೇಳ್ದಂ ಪೇಳ್ದಂ ಪೇಳ್ದಂ ಪೇಳ್ದಂ ॥

ಕಂ. ಪೇಳ್ದಂ ಪೇಳ್ದಂ ಪೇಳ್ದಂ ಪೇಳ್ದಂ

ಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಗಣಿಕೆಯರು. ಧನವಂತರು. ಕೊಡುಗೆ. ಸಾಮಂತರು. ಕೊಡುವವರು. ಕೊಡುಗೆ-ಕೊಡು. ಕೊಡುವವರು. ಕೊಡುವವರು. ಕೊಡುವವರ

(121) ಅಂಗಾಂ ಸಂಖ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ. ಸಂಖ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ. ಸಂಖ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ. ಸಂಖ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ.
ಸಾಂಕ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ. ಸಂಖ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ. ಸಂಖ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ. ಸಂಖ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ.

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ

ಸಾಂಕ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ. ಸಂಖ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ. ಸಂಖ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ. ಸಂಖ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ.

(122) ಅಂಗಾಂ ಸಂಖ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ. ಸಂಖ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ. ಸಂಖ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ. ಸಂಖ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ.
ಸಾಂಕ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ. ಸಂಖ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ. ಸಂಖ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ. ಸಂಖ್ಯಾಸಾಂಕ್ಯ.

ಕಾಲಿಗೆ ಹಾಕುವ ಕಡಗ. ಕೈಯ. ಶಬ್ದ ಮಾಡುವ ಆಭರಣ. ಕಾಲಿಗೆ ಹಾಕ

ولم يزل . ثم . ثم اسلم . ثم ولم يسلم يزل . ثم . ثم . ثم

ಪೂರ್ವಾಪರ. ಪೂರ್ವಾಪರಗಳು. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವನು. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರು. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೂ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವನು. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರು. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೂ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವನು. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರು. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೂ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವನು. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರು. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೂ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವನು. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರು. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೂ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವನು. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರು. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೂ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ. ಪೂರ್ವಾಪರಾನುಸಂಧಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸ

ಕೊಲ್ಲಲಾಯಿತು. ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು. ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟರು. ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟಳು. ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರು. ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗೆ. ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರಿಂದ. ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರನ್ನು. ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ. ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗಾಗಿ. ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರೊಂದಿಗೆ. ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗೆಂದು. ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರಿಂದಲೂ. ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗೂ. ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರಿಂದಲೂ. ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗಾಗಿಯೂ. ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರೊಂದಿಗೂ. ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗೆಂದ

ಸಹಿಸಲಾರದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು. ಕಾಲಾವಕಾಶ. ಸೀಸ. ನಿಷ್ಪಾಪಿ. ಕಾಲಾಂತರ. ನಿಷ್ಪಾಪಿ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು. ಸಂಶಯ. ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸೆ. ಪ್ರಾಣಿಪೀಡೆ. ಪ್ರಾಣಿಪೀಡೆ. ಪ್ರಾಣಿಪೀಡ

ঈশ. ঈশোপনিষদ্‌-ভাষ্য ও বঙ্গানুবাদ। ঈশ-ঈশ। ঈশ্বর। শঙ্করাচার্য্য-কৃত। ঈশোপনিষদ্‌। ঈশ। ঈশ্বর। ঈশ্বরাদেশ। ঈশ্বরাদেশ। ঈশ্বরাদেশ

ಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟ ಕಾಣಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು

ایستادن. سرکردن. مژه‌دار-کردن. ف. مد. مدهوش. ۞ ایستادن. سرکردن. مژه‌دار-کردن. ف. مد. مدهوش. ۵-۲ر. کلمه‌ی-خاصه‌ی-ملایمت. ملایمت

ಅನು. ಸಾಧಿಸಲಿಚ್ಛಿಸಿದ. ಶಬ್ದ. ಗಮ್. ಗಮಿಸು. ಗಮ್. ಅಗಮ್ಯ. ಗಮ್ಯಮಾನ-ರ. ಅಗಮಿಸಿ. ಸಾಧಿಸುವಾಗ. ಗಮ್. ಅಗಮ್ಯಮಾನ. ಗಮ್. ಅಗಮ್ಯಮಾನ-ರ. ಅಗಮ್ಯಮಾನ-ರ. ಅಗಮ್ಯಮಾನ-ರ

ಕೆಸರು. ಕೆಸರುಗಟ್ಟು. ಕೆಸರುಗಾಲು. ಕೆಸರು-ಕೆಸರಾದ ಪ್ರದೇಶ. ಕೆಸರುಗೆಡ್ಡೆ. ಕೆಸರುಮಣ್ಣು. ಕೆಸರುಮೆತ್ತು. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆ. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗು. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆ. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗು. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆ. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗು. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆ. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗು. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆ. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗು. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆ. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗು. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆ. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗು. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆ. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗು. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆ. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗು. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆ. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗುವಿಕೆಯಾಗು. ಕೆಸರುಮೆತ್ತುವಿಕೆಯಾಗ

{٩٤ ٩٣} ٩٣ ٩٤ ٩٥ ٩٦ ٩٧ ٩٨ ٩٩ ١٠٠ ١٠١ ١٠٢ ١٠٣ ١٠٤ ١٠٥ ١٠٦ ١٠٧ ١٠٨ ١٠٩ ١١٠ ١١١ ١١٢ ١١٣ ١١٤ ١١٥ ١١٦ ١١٧ ١١٨ ١١٩ ١٢٠ ١٢١ ١٢٢ ١٢٣ ١٢٤ ١٢٥ ١٢٦ ١٢٧ ١٢٨ ١٢٩ ١٣٠ ١٣١ ١٣٢ ١٣٣ ١٣٤ ١٣٥ ١٣٦ ١٣٧ ١٣٨ ١٣٩ ١٤٠ ١٤١ ١٤٢ ١٤٣ ١٤٤ ١٤٥ ١٤٦ ١٤٧ ١٤٨ ١٤٩ ١٥٠ ١٥١ ١٥٢ ١٥٣ ١٥٤ ١٥٥ ١٥٦ ١٥٧ ١٥٨ ١٥٩ ١٦٠ ١٦١ ١٦٢ ١٦٣ ١٦٤ ١٦٥ ١٦٦ ١٦٧ ١٦٨ ١٦٩ ١٧٠ ١٧١ ١٧٢ ١٧٣ ١٧٤ ١٧٥ ١٧٦ ١٧٧ ١٧٨ ١٧٩ ١٨٠ ١٨١ ١٨٢ ١٨٣ ١٨٤ ١٨٥ ١٨٦ ١٨٧ ١٨٨ ١٨٩ ١٩٠ ١٩١ ١٩٢ ١٩٣ ١٩٤ ١٩٥ ١٩٦ ١٩٧ ١٩٨ ١٩٩ ٢٠٠ ٢٠١ ٢٠٢ ٢٠٣ ٢٠٤ ٢٠٥ ٢٠٦ ٢٠٧ ٢٠٨ ٢٠٩ ٢١٠ ٢١١ ٢١٢ ٢١٣ ٢١٤ ٢١٥ ٢١٦ ٢١٧ ٢١٨ ٢١٩ ٢٢٠ ٢٢١ ٢٢٢ ٢٢٣ ٢٢٤ ٢٢٥ ٢٢٦ ٢٢٧ ٢٢٨ ٢٢٩ ٢٣٠ ٢٣١ ٢٣٢ ٢٣٣ ٢٣٤ ٢٣٥ ٢٣٦ ٢٣٧ ٢٣٨ ٢٣٩ ٢٤٠ ٢٤١ ٢٤٢ ٢٤٣ ٢٤٤ ٢٤٥ ٢٤٦ ٢٤٧ ٢٤٨ ٢٤٩ ٢٥٠ ٢٥١ ٢٥٢ ٢٥٣ ٢٥٤ ٢٥٥ ٢٥٦ ٢٥٧ ٢٥٨ ٢٥٩ ٢٦٠ ٢٦١ ٢٦٢ ٢٦٣ ٢٦٤ ٢٦٥ ٢٦٦ ٢٦٧ ٢٦٨ ٢٦٩ ٢٧٠ ٢٧١ ٢٧٢ ٢٧٣ ٢٧٤ ٢٧٥ ٢٧٦ ٢٧٧ ٢٧٨ ٢٧٩ ٢٨٠ ٢٨١ ٢٨٢ ٢٨٣ ٢٨٤ ٢٨٥ ٢٨٦ ٢٨٧ ٢٨٨ ٢٨٩ ٢٩٠ ٢٩١ ٢٩٢ ٢٩٣ ٢٩٤ ٢٩٥ ٢٩٦ ٢٩٧ ٢٩٨ ٢٩٩ ٣٠٠ ٣٠١ ٣٠٢ ٣٠٣ ٣٠٤ ٣٠٥ ٣٠٦ ٣٠٧ ٣٠٨ ٣٠٩ ٣١٠ ٣١١ ٣١٢ ٣١٣ ٣١٤ ٣١٥ ٣١٦ ٣١٧ ٣١٨ ٣١٩ ٣٢٠ ٣٢١ ٣٢٢ ٣٢٣ ٣٢٤ ٣٢٥ ٣٢٦ ٣٢٧ ٣٢٨ ٣٢٩ ٣٣٠ ٣٣١ ٣٣٢ ٣٣٣ ٣٣٤ ٣٣٥ ٣٣٦ ٣٣٧ ٣٣٨ ٣٣٩ ٣٤٠ ٣٤١ ٣٤٢ ٣٤٣ ٣٤٤ ٣٤٥ ٣٤٦ ٣٤٧ ٣٤٨ ٣٤٩ ٣٥٠ ٣٥١ ٣٥٢ ٣٥٣ ٣٥٤ ٣٥٥ ٣٥٦ ٣٥٧ ٣٥٨ ٣٥٩ ٣٦٠ ٣٦١ ٣٦٢ ٣٦٣ ٣٦٤ ٣٦٥ ٣٦٦ ٣٦٧ ٣٦٨ ٣٦٩ ٣٧٠ ٣٧١ ٣٧٢ ٣٧٣ ٣٧٤ ٣٧٥ ٣٧٦ ٣٧٧ ٣٧٨ ٣٧٩ ٣٨٠ ٣٨١ ٣٨٢ ٣٨٣ ٣٨٤ ٣٨٥ ٣٨٦ ٣٨٧ ٣٨٨ ٣٨٩ ٣٩٠ ٣٩١ ٣٩٢ ٣٩٣ ٣٩٤ ٣٩٥ ٣٩٦ ٣٩٧ ٣٩٨ ٣٩٩ ٤٠٠ ٤٠١ ٤٠٢ ٤٠٣ ٤٠٤ ٤٠٥ ٤٠٦ ٤٠٧ ٤٠٨ ٤٠٩ ٤١٠ ٤١١ ٤١٢ ٤١٣ ٤١٤ ٤١٥ ٤١٦ ٤١٧ ٤١٨ ٤١٩ ٤٢٠ ٤٢١ ٤٢٢ ٤٢٣ ٤٢٤ ٤٢٥ ٤٢٦ ٤٢٧ ٤٢٨ ٤٢٩ ٤٣٠ ٤٣١ ٤٣٢ ٤٣٣ ٤٣٤ ٤٣٥ ٤٣٦ ٤٣٧ ٤٣٨ ٤٣٩ ٤٤٠ ٤٤١ ٤٤٢ ٤٤٣ ٤٤٤ ٤٤٥ ٤٤٦ ٤٤٧ ٤٤٨ ٤٤٩ ٤٥٠ ٤٥١ ٤٥٢ ٤٥٣ ٤٥٤ ٤٥٥ ٤٥٦ ٤٥٧ ٤٥٨ ٤٥٩ ٤٦٠ ٤٦١ ٤٦٢ ٤٦٣ ٤٦٤ ٤٦٥ ٤٦٦ ٤٦٧ ٤٦٨ ٤٦٩ ٤٧٠ ٤٧١ ٤٧٢ ٤٧٣ ٤٧٤ ٤٧٥ ٤٧٦ ٤٧٧ ٤٧٨ ٤٧٩ ٤٨٠ ٤٨١ ٤٨٢ ٤٨٣ ٤٨٤ ٤٨٥ ٤٨٦ ٤٨٧ ٤٨٨ ٤٨٩ ٤٩٠ ٤٩١ ٤٩٢ ٤٩٣ ٤٩٤ ٤٩٥ ٤٩٦ ٤٩٧ ٤٩٨ ٤٩٩ ٥٠٠ ٥٠١ ٥٠٢ ٥٠٣ ٥٠٤ ٥٠٥ ٥٠٦ ٥٠٧ ٥٠٨ ٥٠٩ ٥١٠ ٥١١ ٥١٢ ٥١٣ ٥١٤ ٥١٥ ٥١٦ ٥١٧ ٥١٨ ٥١٩ ٥٢٠ ٥٢١ ٥٢٢ ٥٢٣ ٥٢٤ ٥٢٥ ٥٢٦ ٥٢٧ ٥٢٨ ٥٢٩ ٥٣٠ ٥٣١ ٥٣٢ ٥٣٣ ٥٣٤ ٥٣٥ ٥٣٦ ٥٣٧ ٥٣٨ ٥٣٩ ٥٤٠ ٥٤١ ٥٤٢ ٥٤٣ ٥٤٤ ٥٤٥ ٥٤٦ ٥٤٧ ٥٤٨ ٥٤٩ ٥٥٠ ٥٥١ ٥٥٢ ٥٥٣ ٥٥٤ ٥٥٥ ٥٥٦ ٥٥٧ ٥٥٨ ٥٥٩ ٥٦٠ ٥٦١ ٥٦٢ ٥٦٣ ٥٦٤ ٥٦٥ ٥٦٦ ٥٦٧ ٥٦٨ ٥٦٩ ٥٧٠ ٥٧١ ٥٧٢ ٥٧٣ ٥٧٤ ٥٧٥ ٥٧٦ ٥٧٧ ٥٧٨ ٥٧٩ ٥٨٠ ٥٨١ ٥٨٢ ٥٨٣ ٥٨٤ ٥٨٥ ٥٨٦ ٥٨٧ ٥٨٨ ٥٨٩ ٥٩٠ ٥٩١ ٥٩٢ ٥٩٣ ٥٩٤ ٥٩٥ ٥٩٦ ٥٩٧ ٥٩٨ ٥٩٩ ٦٠٠ ٦٠١ ٦٠٢ ٦٠٣ ٦٠٤ ٦٠٥ ٦٠٦ ٦٠٧ ٦٠٨ ٦٠٩ ٦١٠ ٦١١ ٦١٢ ٦١٣ ٦١٤ ٦١٥ ٦١٦ ٦١٧ ٦١٨ ٦١٩ ٦٢٠ ٦٢١ ٦٢٢ ٦٢٣ ٦٢٤ ٦٢٥ ٦٢٦ ٦٢٧ ٦٢٨ ٦٢٩ ٦٣٠ ٦٣١ ٦٣٢ ٦٣٣ ٦٣٤ ٦٣٥ ٦٣٦ ٦٣٧ ٦٣٨ ٦٣٩ ٦٤٠ ٦٤١ ٦٤٢ ٦٤٣ ٦٤٤ ٦٤٥ ٦٤٦ ٦٤٧ ٦٤٨ ٦٤٩ ٦٥٠ ٦٥١ ٦٥٢ ٦٥٣ ٦٥٤ ٦٥٥ ٦٥٦ ٦٥٧ ٦٥٨ ٦٥٩ ٦٦٠ ٦٦١ ٦٦٢ ٦٦٣ ٦٦٤ ٦٦٥ ٦٦٦ ٦٦٧ ٦٦٨ ٦٦٩ ٦٧٠ ٦٧١ ٦٧٢ ٦٧٣ ٦٧٤ ٦٧٥ ٦٧٦ ٦٧٧ ٦٧٨ ٦٧٩ ٦٨٠ ٦٨١ ٦٨٢ ٦٨٣ ٦٨٤ ٦٨٥ ٦٨٦ ٦٨٧ ٦٨٨ ٦٨٩ ٦٩٠ ٦٩١ ٦٩٢ ٦٩٣ ٦٩٤ ٦٩٥ ٦٩٦ ٦٩٧ ٦٩٨ ٦٩٩ ٧٠٠ ٧٠١ ٧٠٢ ٧٠٣ ٧٠٤ ٧٠٥ ٧٠٦ ٧٠٧ ٧٠٨ ٧٠٩ ٧١٠ ٧١١ ٧١٢ ٧١٣ ٧١٤ ٧١٥ ٧١٦ ٧١٧ ٧١٨ ٧١٩ ٧٢٠ ٧٢١ ٧٢٢ ٧٢٣ ٧٢٤ ٧٢٥ ٧٢٦ ٧٢٧ ٧٢٨ ٧٢٩ ٧٣٠ ٧٣١ ٧٣٢ ٧٣٣ ٧٣٤ ٧٣٥ ٧٣٦ ٧٣٧ ٧٣٨ ٧٣٩ ٧٤٠ ٧٤١ ٧٤٢ ٧٤٣ ٧٤٤ ٧٤٥ ٧٤٦ ٧٤٧ ٧٤٨ ٧٤٩ ٧٥٠ ٧٥١ ٧٥٢ ٧٥٣ ٧٥٤ ٧٥٥ ٧٥٦ ٧٥٧ ٧٥٨ ٧٥٩ ٧٦٠ ٧٦١ ٧٦٢ ٧٦٣ ٧٦٤ ٧٦٥ ٧٦٦ ٧٦٧ ٧٦٨ ٧٦٩ ٧٧٠ ٧٧١ ٧٧٢ ٧٧٣ ٧٧٤ ٧٧٥ ٧٧٦ ٧٧٧ ٧٧٨ ٧٧٩ ٧٨٠ ٧٨١ ٧٨٢ ٧٨٣ ٧٨٤ ٧٨٥ ٧٨٦ ٧٨٧ ٧٨٨ ٧٨٩ ٧٩٠ ٧٩١ ٧٩٢ ٧٩٣ ٧٩٤ ٧٩٥ ٧٩٦ ٧٩٧ ٧٩٨ ٧٩٩ ٨٠٠ ٨٠١ ٨٠٢ ٨٠٣ ٨٠٤ ٨٠٥ ٨٠٦ ٨٠٧ ٨٠٨ ٨٠٩ ٨١٠ ٨١١ ٨١٢ ٨١٣ ٨١٤ ٨١٥ ٨١٦ ٨١٧ ٨١٨ ٨١٩ ٨٢٠ ٨٢١ ٨٢٢ ٨٢٣ ٨٢٤ ٨٢٥ ٨٢٦ ٨٢٧ ٨٢٨ ٨٢٩ ٨٣٠ ٨٣١ ٨٣٢ ٨٣٣ ٨٣٤ ٨٣٥ ٨٣٦ ٨٣٧ ٨٣٨ ٨٣٩ ٨٤٠ ٨٤١ ٨٤٢ ٨٤٣ ٨٤٤ ٨٤٥ ٨٤٦ ٨٤٧ ٨٤٨ ٨٤٩ ٨٥٠ ٨٥١ ٨٥٢ ٨٥٣ ٨٥٤ ٨٥٥ ٨٥٦ ٨٥٧ ٨٥٨ ٨٥٩ ٨٦٠ ٨٦١ ٨٦٢ ٨٦٣ ٨٦٤ ٨٦٥ ٨٦٦ ٨٦٧ ٨٦٨ ٨٦٩ ٨٧٠ ٨٧١ ٨٧٢ ٨٧٣ ٨٧٤ ٨٧٥ ٨٧٦ ٨٧٧ ٨٧٨ ٨٧٩ ٨٨٠ ٨٨١ ٨٨٢ ٨٨٣ ٨٨٤ ٨٨٥ ٨٨٦ ٨٨٧ ٨٨٨ ٨٨٩ ٨٩٠ ٨٩١ ٨٩٢ ٨٩٣ ٨٩٤ ٨٩٥ ٨٩٦ ٨٩٧ ٨٩٨ ٨٩٩ ٩٠٠ ٩٠١ ٩٠٢ ٩٠٣ ٩٠٤ ٩٠٥ ٩٠٦ ٩٠٧ ٩٠٨ ٩٠٩ ٩١٠ ٩١١ ٩١٢ ٩١٣ ٩١٤ ٩١٥ ٩١٦ ٩١٧ ٩١٨ ٩١٩ ٩٢٠ ٩٢١ ٩٢٢ ٩٢٣ ٩٢٤ ٩٢٥ ٩٢٦ ٩٢٧ ٩٢٨ ٩٢٩ ٩٣٠ ٩٣١ ٩٣٢ ٩٣٣ ٩٣٤ ٩٣٥ ٩٣٦ ٩٣٧ ٩٣٨ ٩٣٩ ٩٤٠ ٩٤١ ٩٤٢ ٩٤٣ ٩٤٤ ٩٤٥ ٩٤٦ ٩٤٧ ٩٤٨ ٩٤٩ ٩٥٠ ٩٥١ ٩٥٢ ٩٥٣ ٩٥٤ ٩٥٥ ٩٥٦ ٩٥٧ ٩٥٨ ٩٥٩ ٩٦٠ ٩٦١ ٩٦٢ ٩٦٣ ٩٦٤ ٩٦٥ ٩٦٦ ٩٦٧ ٩٦٨ ٩٦٩ ٩٧٠ ٩٧١ ٩٧٢ ٩٧٣ ٩٧٤ ٩٧٥ ٩٧٦ ٩٧٧ ٩٧٨ ٩٧٩ ٩٨٠ ٩٨١ ٩٨٢ ٩٨٣ ٩٨٤ ٩٨٥ ٩٨٦ ٩٨٧ ٩٨٨ ٩٨٩ ٩٩٠ ٩٩١ ٩٩٢ ٩٩٣ ٩٩٤ ٩٩٥ ٩٩٦ ٩٩٧ ٩٩٨ ٩٩٩ ١٠٠٠

(١١٢) ۞ ઝગડવું. ક્રિયા. ક્રિ. ક્રિયા. ક્રિ. ક્રિયા. ક્રિ

{1 (111) ۞ ٥٧٥٥. ٥٨٨٢٠٢. ٥٨٨٢٠٢. ٢٨٥٨٤٨٨٨.

٩٢١. ٢٥٨٨٢٠٢. ۞ ٢٨٢-٥٨٨٨. ٢٨٨٨٢٠٢.

{2 ٨٥٠٥٨ (٣) ٨. ٥٨٨٨٢٨٢. ٢٨٢٨٨. ٢٨٨٨٨٨٨٨. ٨٢٨٢٠٢.

{3 ٥٨٢٨٢٨٨. ٨٨٦ ٣ ٨٢٨٢٠٢. ٥٨٨٨٨٨٢. ٥٨٢٠٢. ٥٨٢٠٢. ٥٨٨٨٨٨٨٨

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು-ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಅವರಿಂದ-ಪಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಕೊಟ್ಟ ಕೊಡುವ ಕೊಡುವುದು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು

١١ } ١٣٠٠ق. ٢٣٤٣-٢٣٤٨م. ٢١-٣٢٥٥. ٢٣٠. ٣٠-٤٥٨٣ ۞
١٠ } ١٣٠٠ق. ٢٣٤٣-٢٣٤٨م. ٢١-٣٢٥٥. ٢٣٠. ٤٥٨٣ ۞
٩ } ١٣٠٠ق. ٢٣٤٣-٢٣٤٨م. ٣٢٥٥. ٢٣٠. ٣-٤٥٨٣ ۞
٨ } ١٣٠٠ق. ٢٣٤٣-٢٣٤٨م. ٣٢٥٥. ٢٣٠. ٤٥٨٣ ۞
٧ } ٢٣٤٣-٢٣٤٨م. ٣٢٥٥. ٢٣٠. ٤٥٨٣ ۞
٦ } ٢٣٤٣-٢٣٤٨م. ٣٠٨٢٥٣. ٢٣٤٥. ٣٨٦٤. ٢٤٣ ۞
٥ } ٢٣٤٣-٢٣٤٨م. ٣٢٥٥. ٢٣٠. ٤٥٨٣ ۞
٤ } ٢٣٤٣. ٢٣٠. ٣٢٥٥. ٤٥٨٣ ۞
٣ } ٢٣٤٣. ٢٣٠. ٣٢٥٥. ٤٥٨٣ ۞
٢ } ٢٣٤٣. ٢٣٠. ٣٢٥٥. ٤٥٨٣ ۞
١ } (١١٠) ۞ ٢٣٥٥. ٤٥٨٣-٣٠٨٢. ٢٣٠. ٣٢٥٥. ٤٥٨٣.

٢٠٨٢. ٢٠٨٠. ٣٨٦٤. ٣٢١. ٢٣٥٨٣-٢. ٤٥٨٣-٤٨ ۞
٢٣٠. ٢٣٤٣-٢٣٤٨م. ٣٨٦٤. ٢٣٥٥. ٢٣٠. ٢٠٨٢. ٢٣٥٥.

ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ. ಚಂದಗಿರಿ. ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ. ೩೫. ಅಸ್ಪಷ್ಟ. ಅಪಾಯ. ಅಪಾಯಕರ. ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ. ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ. ಅಪಾಯಕರವಾದ. ಅಪಾಯಕರವಾಗಿ. ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ

{۹ ۱۰} ಅಗಸ್ತ್ಯಮಹರ್ಷಿ. ಅಂಗಾರಕ ಅಂಗಿರಸ. ಅಂಗಿರಸ್ಸಿನ ಅಂಗಾರಕ

ابو الحسن احمد بن محمد بن عبد الله بن احمد بن محمد بن عبد الله بن احمد بن محمد بن عبد الله ب

ઝા. ભુવનેશ્વરમાં. કોણાર્ક. કમલપુર. મહાનદી. ચિલ્કા-તળાવ. વૈદ્યનાથધામ. ઉત્કલ. ઝા. ડરકી. વિમાનવંદર. ત્રણ-ચાર. મોજાંવાળું. ઉત્કલ.

ಮಹಾಕಾಳಿಪುತ್ರ. ಕಾಳಿಕಾ. ೫೦೬. ಶಾಕಿನಿ-ಡಾಕಿನಿ-ಸಹಿತಳಾದ ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ಪುತ್ರನಾದ ಗಣಪತಿಯೇ. ಕಾಳಿಕಾಪುತ್ರ. ಕಾಳಿಕಾಪುರ. ೫೦೬. ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ಪಟ್ಟಣ. ಕಾಳಿಕಾಪುರಾಧೀಶ್ವರ. ಕಾಳಿಕಾಪುರವಾಸಿನಿ. ೫೦೬. ಕಾಳಿಕಾಪುರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವವಳು. ಕಾಳಿಕಾಪುರೇಶ್ವರಿ. ೫೦೬. ಕಾಳಿಕಾಪುರದ ಒಡತಿ

ಕಾಲ್ಪನಿಕ. ಕಾಲ್ಪನಿಕ-ಕಾಮಕಾಲ

ففرحوا بما عندهم من العلم. فلما جاءتهم رسلهم بالبينات فرحوا بما عندهم من العلم. وحاق بهم ما كانوا به يستهزئون. فلما رأوا بأسنا قالوا آمنا بالله وحده وكفرنا بما كنا به مشركين. فلم يك ينفعهم إيمانهم لما رأوا بأسنا. سنة الله التي قد خلت في عباده. وخسر هنالك الكافرون. ﴿ سورة حم السجدة مكية. وهي أربع وخمسون آية. وست ركوعات. ﴾ بسم الله الرحمن الرحيم. حم. تنزيل من الرحمن الرحيم. كتاب فصلت آياته. قرآنا عربيا لقوم يعلمون. بشيرا ونذيرا. فأعرض أكثرهم فهم لا يسمعون. وقالوا قلوبنا في أكنة مما تدعونا إليه. وفي آذاننا وقر ومن بيننا وبينك حجاب. فاعمل إننا عاملون. قل إنما أنا بشر مثلكم. يوحى إلي أنما إلهكم إله واحد. فاستقيموا إليه واستغفروه. وويل للمشركين. الذين لا يؤتون الزكاة وهم بالآخرة هم كافرون. إن الذين آمنوا وعملوا الصالحات لهم أجر غير ممنون. قل أئنكم لتكفرون بالذي خلق الأرض في يومين. وتجعلون له أندادا. ذلك رب العالمين. وجعل فيها رواسي من فوقها. وبارك فيها. وقدر فيها أقواتها في أربعة أيام. سواء للسائلين. ثم استوى إلى السماء وهي دخان. فقال لها وللأرض ائتيا طوعا أو كرها. قالتا أتينا طائعين. فقضاهن سبع سماوات في يومين. وأوحى في كل سماء أمرها. وزينا السماء الدنيا بمصابيح. وحفظا. ذلك تقدير العزيز العليم. فإن أعرضوا فقل أنذرتكم صاعقة مثل صاعقة عاد وثمود. إذ جاءتهم الرسل من بين أيديهم ومن خلفهم. ألا تعبدوا إلا الله. قالوا لو شاء ربنا لأنزل ملائكة. فإنا بما أرسلتم به كافرون. فأما عاد فاستكبروا في الأرض بغير الحق. وقالوا من أشد منا قوة. أولم يروا أن الله الذي خلقهم هو أشد منهم قوة. وكانوا بآياتنا يجحدون. فأرسلنا عليهم ريحا صرصرا في أيام نحسات. لنذيقهم عذاب الخزي في الحياة الدنيا. ولعذاب الآخرة أخزى. وهم لا ينصرون. وأما ثمود فهديناهم فاستحبوا العمى على الهدى. فأخذتهم صاعقة العذاب الهون. بما كانوا يكسبون. ونجينا الذين آمنوا وكانوا يتقون. ويوم يحشر أعداء الله إلى النار فهم يوزعون. حتى إذا ما جاءوها شهد عليهم سمعهم وأبصارهم وجلودهم بما كانوا يعملون. وقالوا لجلودهم لم شهدتم علينا. قالوا أنطقنا الله الذي أنطق كل شيء. وهو خلقكم أول مرة وإليه ترجعون. وما كنتم تستترون أن يشهد عليكم سمعكم ولا أبصاركم ولا جلودكم. ولكن ظننتم أن الله لا يعلم كثيرا مما تعملون. وذلكم ظنكم الذي ظننتم بربكم أرداكم فأصبحتم من الخاسرين. فإن يصبروا فالنار مثوى لهم. وإن يستعتبوا فما هم من المعتبين. وقيضنا لهم قرناء فزينوا لهم ما بين أيديهم وما خلفهم. وحق عليهم القول في أمم قد خلت من قبلهم من الجن والإنس. إنهم كانوا خاسرين. وقال الذين كفروا لا تسمعوا لهذا القرآن والغوا فيه لعلكم تغلبون. فلنذيقن الذين كفروا عذابا شديدا. ولنجزينهم أسوأ الذي كانوا يعملون. ذلك جزاء أعداء الله النار. لهم فيها دار الخلد. جزاء بما كانوا بآياتنا يجحدون. وقال الذين كفروا ربنا أرنا اللذين أضلانا من الجن والإنس. نجعلهما تحت أقدامنا ليكونا من الأسفلين. إن الذين قالوا ربنا الله ثم استقاموا تتنزل عليهم الملائكة. ألا تخافوا ولا تحزنوا. وأبشروا بالجنة التي كنتم توعدون. نحن أولياؤكم في الحياة الدنيا وفي الآخرة. ولكم فيها ما تشتهي أنفسكم. ولكم فيها ما تدعون. نزلا من غفور رحيم. ومن أحسن قولا ممن دعا إلى الله وعمل صالحا. وقال إنني من المسلمين. ولا تستوي الحسنة ولا السيئة. ادفع بالتي هي أحسن. فإذا الذي بينك وبينه عداوة كأنه ولي حميم. وما يلقاها إلا الذين صبروا. وما يلقاها إلا ذو حظ عظيم. وإما ينزغنك من الشيطان نزغ. فاستعذ بالله. إنه هو السميع العليم. ومن آياته الليل والنهار. والشمس والقمر. لا تسجدوا للشمس ولا للقمر. واسجدوا لله الذي خلقهن. إن كنتم إياه تعبدون. فإن استكبروا فالذين عند ربك يسبحون له بالليل والنهار. وهم لا يسأمون. ومن آياته أنك ترى الأرض خاشعة. فإذا أنزلنا عليها الماء اهتزت وربت. إن الذي أحياها لمحيي الموتى. إنه على كل شيء قدير. إن الذين يلحدون في آياتنا لا يخفون علينا. أفمن يلقى في النار خير أم من يأتي آمنا يوم القيامة. اعملوا ما شئتم. إنه بما تعملون بصير. إن الذين كفروا بالذكر لما جاءهم. وإنه لكتاب عزيز. لا يأتيه الباطل من بين يديه ولا من خلفه. تنزيل من حكيم حميد. ما يقال لك إلا ما قد قيل للرسل من قبلك. إن ربك لذو مغفرة وذو عقاب أليم. ولو جعلناه قرآنا أعجميا لقالوا لولا فصلت آياته. أأعجمي وعربي. قل هو للذين آمنوا هدى وشفاء. والذين لا يؤمنون في آذانهم وقر وهو عليهم عمى. أولئك ينادون من مكان بعيد. ولقد آتينا موسى الكتاب فاختلف فيه. ولولا كلمة سبقت من ربك لقضي بينهم. وإنهم لفي شك منه مريب. من عمل صالحا فلنفسه. ومن أساء فعليها. وما ربك بظلام للعبيد. إليه يرد علم الساعة. وما تخرج من ثمرات من أكمامها. وما تحمل من أنثى ولا تضع إلا بعلمه. ويوم ينادي أين شركائي. قالوا آذناك ما منا من شهيد. وضل عنهم ما كانوا يدعون من قبل. وظنوا ما لهم من محيص. لا يسأم الإنسان من دعاء الخير. وإن مسه الشر فيؤوس قنوط. ولئن أذقناه رحمة منا من بعد ضراء مسته ليقولن هذا لي. وما أظن الساعة قائمة. ولئن رجعت إلى ربي إن لي عنده للحسنى. فلننبئن الذين كفروا بما عملوا. ولنذيقنهم من عذاب غليظ. وإذا أنعمنا على الإنسان أعرض ونأى بجانبه. وإذا مسه الشر فذو دعاء عريض. قل أرأيتم إن كان من عند الله ثم كفرتم به من أضل ممن هو في شقاق بعيد. سنريهم آياتنا في الآفاق وفي أنفسهم حتى يتبين لهم أنه الحق. أولم يكف بربك أنه على كل شيء شهيد. ألا إنهم في مرية من لقاء ربهم. ألا إنه بكل شيء محيط.

ಅಂಗಾಂಗ-ರ. ಕೈಗಂ. ಅಮಾಸ. ಅನಾಸ್ತ. ಅಂಗ. ಅಜಾತ. ಉಪಾಸಕ. ಅಂಗಾಂಗ-ರ. ಅಂಗಾಂಗ-ರ. ಅಂಗಾಂಗ-ರ

ಮಾಡಿದ. ಸೀ. ಬಾ॥ನ. ಚಿತ್ರ. ಅಂಗಡಿಯವರು ಅಂಗಡಿ-ಮುಂಗಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರು. ಅಂಗಡಿ-ಮುಂಗಟ್ಟು. ಅಂ॥ನ. ಚಿತ್ರ. ಅಂಗಡಿ-ಮುಂಗಟ್ಟು ಮುಚ್ಚಿದರು

ಕೊಳ್ಳು. ಕಂಪಿಸು. ಅಂಜಿಕೆ. ಅಂಜಿಕೆಪಡಿಸು. ಬೆದರಿಸು-ಬೆದರಿಸು. ಕಲಿ. ಕಂಪಿಸು-ಕಂಪಿಸು. ಅಂಜಿಕೆ. ಅಂಜಿಕೆಪಡು. ಭಯಪಡು. ಭಯಪಡಿಸು. ಅಂಜಿಕೆಪಡಿಸು. ಕಂ-ಕಂಪು. ಕಂಪಿಸು. ಭಯ. ಅಂಜಿಕೆ. ಅಂಜಿಕೆಪಡು. ಭಯಪಡು. ಅಂಜಿಕೆಪಡಿಸು. ಭಯಪಡಿಸು. ಅಂಜಿಕೆ-ಅಂಜಿಕೆಗೊಳ್ಳು. ಅಳುಕು. ಕಲಿ. ಅಂಜಿಕೆಪಡಿಸು-ಅಂಜಿಕೆಪಡಿಸು

ಸಾ॰ ಕ್ಷ. ಸಮಲ. ಶಿಷ್ಟ. ಪಾಷಾಣಾದಿ ಕ್ಷ. ಸಮಪಾಷಾಣ

ಮಹಾಪ್ರಸಾದ. ಕೈ. ಸಾಯಂಕಾಲ. ೨೯–ಕ. ಸಕ್ಕರೆ. ಪಾಯಸ. ಪಾಯಸಾನ್ನ. ಪಾಯಸಾನ್ನ. ಪಾಯಸಾನ್ನ

{٢ ٢} ٥٤٦٠) ٥ ٥٤٦٠ ٥٤٦٠ ٥٤٦٠

ઽનલ્ક મધુ કી ઽીમ્સમા ઽમ્સમા ઽમ્સ્યા ઽમ્ય ◎
ર્ગ્ગ્ય ।ા ઽ્યાઽમ્ય ઽ્યાઽમ્ય ઽ્ય્ય ઽ્ય ◎ ર્ય્ય ૫્યલ્સ ઽર્ગ્ય 26
ઽર્ગ્ય ક્ય ઽ્ય ઽીમ્સમા ઽમ્સ્યા ઽમ્ય । ।ા ાઽમા ક્લ્સ- 25
।ા ાઽમા ક્લ્સ-ર્ગ્ય । ।ા ઽ્યાઽમ્ય ઽ્યાઽમ્ય ાઽનઽમધુ ◎
ર્ગ્ય્ય ઽર્ગ્ય ક્ય ઽ્ય ઽીમ્સમા ઽમ્સ્યા ઽમ્ય ।ા ાઽમા ક્લ્સ- 24
ઽમ્સ્યા ઽમ્ય ।ા ાઽમા ઽલ્ક્સ-ર્ગ્ય । ।ા ઽ્યાઽમ્ય ઽ્યાઽમ્ય
ઽીમ્સમા ઽમ્સમા ર્ગ્સ્યા ઽમ્ય ◎ ઽર્ગ્ય ક્ય ઽ્ય ઽીમ્સમા 23
ઽમ્ય્ય ક્ય ઽીમ્સમા ઽમ્સમા ◎ ઽર્ગ્ય ક્ય ઽ્ય ઽીમ્સમા 22
ઽ્યાઽમ્ય । ાનઽમધુ ◎ ર્ય્ય ર્ગ્યા ક્ય ાઽ૪ાધુ ઽર્ગ્ય ઽીમ્સમા
ઽમ્સ્યા ઽમ્ય । ।ા ાઽમા ઽલ્ક્સ-ર્ગ્ય । ા । ઽ્યાઽમ્ય ઽ્યાઽમ્ય
ર્ગ્સ્યા ઽમ્ય ।ા ાઽમા ઽલ્ક્સ-ર્ગ્ય ।ા ાઽમા ઽલ્ક્સ-ઽ્યાઽમ્ય 21
।ા ઽ્યાઽમ્ય ઽ્યાઽમ્ય ર્ગ્યા ◎ ઽર્ગ્ય ક્ય ઽ્ય ઽીમ્સમા 20
। ાનઽમધુ ઽીમ્સમા ઽમ્સ્યા ઽમ્ય ◎ ર્ય્ય ૫્યલ્સ ઽર્ગ્ય ક્ય ધુ
ર્ગ્સ્યા ઽમ્ય ।ા ાઽમા ઽલ્ક્સ-ર્ગ્ય ।ા ાઽમા ઽલ્ક્સ-ઽ્યાઽમ્ય 19
ક્ય ઽ્ય ઽીમ્સમા ર્ગ્સ્યા ઽમ્ય ।ા ાઽમા ઽલ્ક્સ-ર્ગ્ય ।ા 18
ાઽમા ક્લ્સ-ર્ગ્ય ।ા ાઽમા ઽલ્ક્સ-ઽ્યાઽમ્ય ાનઽમધુ ◎ ઽીમ્સ 17
ઽમ્સમા ર્ગ્સ્યા ઽમ્ય ક્ય ઽ્ય ઽીમ્સમા ઽમ્સમા ◎ ઽર્ગ્ય ક્ય 16
ધુ ર્ગ્ય ક્ય ધુ ાનઽમધુ ઽર્ગ્ય ઽીમ્સમા ર્ગ્સ્યા ઽમ્ય ક્ય ધુ
ાઽમા ક્લ્સ-ર્ગ્ય । ।ા (ાઽમા ક્લ્સ-ર્ગ્ય) ાઽમા ઽલ્ક્સ-ર્ગ્ય ◎ 15
ઽમા ઽર્ગ્ય ◎ ઽર્ગ્ય ક્ય ઽ્ય ઽીમ્સમા ર્ગ્સ્યા ઽમ્ય ।ા 14
।ા ાઽમા ઽલ્ક્સ-ઽ્યાઽમ્ય । ઽ્યાઽમ્ય ◎ ધુ ૫્યલ્સ ઽર્ગ્ય ૫

---

૧૪. ૧) આગ્રે બોલ સુધરી નકલમાં મળતો નથી.

૧૭. ૧) સુધરી નકલમાં આગ્રે બોલ નથી.

{1 / 1} (૧૩૫) ૐ નમઃ સિદ્ધેભ્યઃ ૐ નમઃ શ્રુતદેવતાયૈ નમઃ ૐ

{2 / 2} મંગલં ભગવાન વીરો મંગલં ગૌતમો ગણી । મંગલં કુંદકુંદાર્યો જૈનધર્મોઽસ્તુ મંગલમ્ ॥

{3 / 3} ૐ સ્વસ્તિ શ્રી વીતરાગાય નમઃ । સ્વસ્તિ શ્રી સર્વજ્ઞાય નમઃ । સ્વસ્તિ શ્રી પરમપવિત્રાય નમઃ ।

{4 / 4} અથ જો ભવ્ય જીવ આત્મહિત ઇચ્છે છે તેને પ્રથમ તો

{5 / 5} ઉપદેશ સાંભળવું તથા તેનું મનન કરવું । તેમાં ૐ

{6 / 6} પ્રથમ તો સર્વજ્ઞ વીતરાગ દેવ જે સાચા તેમનું સ્વરૂપ

{7 / 7} યથાર્થ જાણવું । તેમાં ૐ નમઃ સિદ્ધેભ્યઃ એ પદમાં સિદ્ધ

{8 / 8} ભગવાનનું સ્વરૂપ કેવું છે તે વિચારીએ છીએ ।

{9 / 9} ૐ નમઃ સિદ્ધેભ્યઃ । તેનો અર્થ એવો છે કે જે

{10 / 10} આઠ કર્મોનો નાશ કરી સિદ્ધ થયા છે તેમને નમસ્કાર

{11 / 11} હો । અષ્ટકર્મોનાં નામ આ પ્રમાણે છે । ૐ જ્ઞાનાવરણ

{12 / 12} દર્શન । તેમાં જ્ઞાનાવરણ કર્મ જે આત્માના

{13 / 13} જ્ઞાનગુણને ઢાંકે છે તેનો નાશ થયો । ૐ

---

૧. ૧) સંઘવી નકલમાં ૧૭૩ છે.

૫. ૧) સંઘવી નકલમાં ૨૫૬૦૪૩૭ છે.

૮. ૧) અસલ નકલમાં આખો બોલ ભુલથી વધેલો છે.

૧૦. ૧) સંઘવી નકલમાં ૧૭૩૭૫ છે.

ના ઉત્તમા જ્ઞ ભવિષ્ય થવું ૭

૨. ૪) સાથી નકલમાં ભૂલ્યા છે. ૫) સાથી નકલમાં ભણ્યા છે.

ભણવા ના ઠેકાણે ભણવું એમ જે જાણે તેમને ભણવું ભણાવવું એમ ના ઠેકાણે ભણાવવું કરવા એમ ભણાવવાનાં ઠેકાણે ભણવાનાં કરવું એમ ભણવું ભણાવવું એમ ભણાવવું ભણ

ત્રણ તોલા જૂનો ગોળ તથા ત્રણ ચમચા ઘઉંનો લોટ લઈ ગોળને ખાંડીને ચૂરો કરવો. પછી ઘઉંના લોટને ઘીમાં શેકવો. શેકાઈ રહ્યા પછી ગોળ નાખી ઉતારી લેવું. પછી ઘીવાળો હાથ કરી લાડવા વાળવા.

{ 2 } ઘઉંનો જાડો લોટ ચારણી ચાળી ઘીમાં શેકવો. શેકાઈ રહ્યા પછી ગોળ નાખી ઉતારી લેવું. પછી ઘીવાળો હાથ કરી લાડવા વાળવા.

ઉનાળા (ઋ) ઋતુના ઔષધ

{ 1 } (૧૩૪) ઉનાળામાં ઠંડક રાખવા ઘઉંનો ફાડો ચમચા ભરીને

૨. ૧) સુધારી નકલમાં ચમચા ખાંડેલ છે. ૨) સુધારી નકલમાં ખાંડવું છે. ૩) સુધારી નકલમાં ઉમેરેલ છે.

ઉપરા ૪૪[૧૯] ૪ શિબ્દ- ઇન્દ્રિયમ[૨૦] ઉપરિષ્ટમા ૪ ઇંદ્ર- ઉપરિષ્ટા ૦ ૨૬૬ ૨૨-ગાયા ૨ ૪૬૬૬૬૬૬[૨૧] ૨૭૬૬૬૬૬૬

ભગવાન્ ઋષભદેવ[1] તથા ભરત ચક્રવર્તી[2] તથા બાહુબલી[3] તથા બ્રાહ્મી[4] તથા સુંદરી[5] તથા અષ્ટાપદ[6] પર્વત તથા ગણધર ભગવંત[7] તથા કેવલજ્ઞાન[8] તથા મોક્ષ[9] તથા ચૌદ પૂર્વધર[10] મહારાજ તથા અવધિજ્ઞાની[11] મહારાજ તથા વૈક્રિયલબ્ધિ[12] મહારાજ તથા વાદી[13] મહારાજ તથા સાધુ મહારાજ તથા સાધ્વી મહારાજ તથા શ્રાવક તથા શ્રાવિકા તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંત તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પાંચ કલ્યાણક તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના ચોત્રીસ અતિશય તથા પાંત્રીસ વાણીના ગુણ તથા બાર પર્ષદા તથા સમવસરણ તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના લાંછન તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના વર્ણ તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના ચૈત્યવૃક્ષ તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના યક્ષ તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતની યક્ષિણી તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના ગણધર તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ શિષ્ય તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ શિષ્યા તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ શ્રાવક તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ શ્રાવિકા તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના ગોત્ર તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના પિતાનું નામ તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના માતાનું નામ તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતની જન્મ નગરી તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતની દીક્ષા નગરી તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતની કેવલજ્ઞાન નગરી તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતની નિર્વાણ નગરી તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના આયુષ્ય તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના દીક્ષા પર્યાય તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના કેવલજ્ઞાન પર્યાય તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના સર્વ આયુષ્ય તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પર્યાય તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા તીર્થંકર ભગવંત થયા તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચક્રવર્તી થયા તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા બલદેવ થયા તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા વાસુદેવ થયા તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા પ્રતિવાસુદેવ થયા તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા રોહિણી નક્ષત્ર થયા તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે રોહિણી નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે રોહિણી નક્ષત્રનો યોગ થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે રોહિણી નક્ષત્રનો યોગ થયો નથી તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે રોહિણી નક્ષત્રનો યોગ થશે નહીં તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે રોહિણી નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે મૃગશીર્ષ નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે આર્દ્રા નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે પુનર્વસુ નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે પુષ્ય નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે અશ્લેષા નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે મઘા નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે પૂર્વા ફાલ્ગુની નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે ઉત્તરા ફાલ્ગુની નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે હસ્ત નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે ચિત્રા નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે સ્વાતિ નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે વિશાખા નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે અનુરાધા નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે જ્યેષ્ઠા નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે મૂલ નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે પૂર્વાષાઢા નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે ઉત્તરાષાઢા નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે અભિજિત્ નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે શ્રવણ નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે ધનિષ્ઠા નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે શતભિષા નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે પૂર્વાભાદ્રપદા નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે ઉત્તરાભાદ્રપદા નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે રેવતી નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે અશ્વિની નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે ભરણી નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે તથા ચોવીસ તીર્થંકર ભગવંતના પ્રથમ ગણધર ભગવંતના નિર્વાણ પછી કેટલા કાળે કેટલા ચંદ્રમા સાથે કૃત્તિકા નક્ષત્રનો યોગ થયો તથા થશે તથા નહીં થયો તથા નહીં થશે

{1} સમાચાર ના પ્રસારણ પર પ્રતિબંધ મૂકવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હતો. (૧૩૩) જુઓ ભારતીય દંડસંહિતા કલમ ૧૪૪

{2} ભારતીય બંધારણની કલમ ૨૧ મુજબ કોઈ વ્યક્તિને કાયદા દ્વારા સ્થાપિત થયેલી કાર્યવાહી સિવાય તેના જીવન અને વ્યક્તિગત સ્વાતંત્ર્યથી વંચિત રાખી શકાય નહીં. આ કલમ મુજબ કોઈ વ્યક્તિની ધરપકડ કરવામાં આવે ત્યારે તેને ધરપકડનાં કારણો જણાવવાં જોઈએ અને પોતાની પસંદગીના કાયદાશાસ્ત્રીનો સંપર્ક કરવાની તથા પોતાનો બચાવ કરવાની તક આપવી જોઈએ. આ કલમ મુજબ કોઈ વ્યક્તિને ધરપકડ કર્યા પછી ૨૪ કલાકની અંદર નજીકની કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરવી જોઈએ. આ કલમ મુજબ કોઈ વ્યક્તિને ગુલામ તરીકે રાખી શકાય નહીં કે તેની પાસે વેઠ કરાવી શકાય નહીં.

---

૧. (૧) સાથેની નકલમાં પેરા છે. ૨) સાથેની નકલમાં બ્લોક છે. ૩) સાથેની નકલમાં ૧૪૪ મળે છે. ૪) સાથેની નકલમાં ૨૬૪ છે. ૫) સાથેની નકલમાં ૧૩૩ મળે છે. ૬) સાથેની નકલમાં ૨૧ છે.

ત્યા શ્રવણકલ્પ નામ ત્રવણ બનાવ્યા બનાવ્યા ૭ ત્યાં
બનાવ્યા ત્રણ ગામમાં ત્રવણ ત્રવણ ૫૨ ગુલાબ ૧ ત્યાં
શ્રવણ્યા ત્યા ૫૨ ગુલાબ ત્યા ત્રવણ બનાવ્યા ૬ત્ર૨, બનાવ્યા
ત્રવણ્યાત્ર ત્રવણ્યા ૫ શ્રવણ્યા ૫ ત્રવણ્યા ૫ ૬ખ ૬ખ ત્રવણ ત્રવણ
ત્રવણ્યા બનાવ્યા ત્યા ત્રવણ્યા ત્રવણ્યા બનાવ્યા બનાવ્યા ૬ત્ર ત્રવણ
ત્રવણ્યા ૬ત્ર ત્યા બનાવ્યા ૬ત્ર ૬ત્ર બનાવ્યા બનાવ્યા ૬ત્ર ૬ત્ર

ઉપર લખેલ ભાષણ[૨] ખાસકર ગાંધી મહાત્મા સાહેબનું સાંભળવા ઘણા માણસો ભેગા થયા હતા. એવું જાણવામાં આવ્યું છે કે ગાંધી સાહેબ ઉપર કેટલાક માણસો ખોટા આરોપ મૂકે છે તે ખોટું છે. એવા આરોપ મૂકનારા માણસોને ગાંધી સાહેબે ઘણી સારી રીતે સમજાવ્યા છે. તેમ જ પોતાના ઉપર આરોપ મૂકનારા માણસોને પોતાના ઉપર ઘણી મહેરબાની બતાવી છે. એ વિષે ઘણા માણસો સાથે વાતચીત કરતાં જાણવામાં આવ્યું છે.

[૨] (૧૩૧) ગાંધી મહાત્મા સાહેબ પોતાના ઉપર આરોપ મૂકનારા માણસોને પોતાના ઉપર ઘણી મહેરબાની બતાવી છે. એ વિષે ઘણા માણસો સાથે વાતચીત કરતાં જાણવામાં આવ્યું છે. [૧]

ફાગણ સાત સાત ઉપર ૬૯ ©

---

૨. ૭) સાથની નકલમાં ખબર છે. ૮) સાથની નકલમાં ૬૯ નથી. ૯) સાથની નકલમાં ખબરદાર છે. ૧૦ સાથની નકલમાં બધાએ મળેલ છે.

૨. ૧) સાથની નકલમાં ખબર છે. ૨) સાથની નકલમાં ખબર છે.

{ ૧ } (૧૩૦) ૐ ઉત્ પદ્મ ઉત્પલ પદ્મ ઉત્પલ ઉત્પલ પદ્મ પદ્મ પદ્મ પદ્મ
ઉત્પલ પદ્મ ઉત્પલ પદ્મ ઉત્પલ પદ્મ પદ્મ પદ્મ પદ્મ પદ્મ પદ્મ
પદ્મ પદ્મ પદ્મ પદ્મ પદ્મ પદ્મ

{ ۶۶ } ۞ ۱۴۸۸ ۞ ۱۴۸۸ ۞ ۱۴۸۸

{۱۲۸} ۞ اگر امرأة ثيلج كفرت به اعتاد اهرأ ۞
{۱۲۹} ۞ اگر كو ت مرة ثيلج فاعتدا عليها عدة
المطلقة ۞

{۱۳۰} ۞ اگر ثيلج كفرت به اعتاد اهرأ كو ت مرة
فاعتدا عليها عدة المطلقة ۞

{۱۳۱} ۞ اگر امرأة ثيلج كفرت به اعتاد اهرأ كو ت
مرة فاعتدا عليها عدة المطلقة ۞

ભગવાન બોલ્યા : હે ગૌતમ ! જે પુરુષ પોતાના ઉપર ઉપકાર કરનાર ઉપકારીનો ઉપકાર ન માને, તેમ જ કૃતઘ્ન પુરુષ પોતાના ઉપર કરેલા ઉપકારને ન માને, તે પુરુષ ઉપકારીનો ઉપકાર ન માનવાથી તેમ જ કૃતઘ્ન પુરુષ પોતાના ઉપર કરેલા ઉપકારને ન માનવાથી

{۱ ۲} (۱۲۶) ۞ ۱۵۵ ۵ ۱۵۵ ۵ ۱۵۵ ۵

۱ ترسیدهاست که افتاد و ۱۶۵ و ۱۶-۵۱ ۞
هم ها۱ ۶-۴۲ ۵۱ ۴۵۱۵۲۵۶ مقدا ۱۴۵۲۵۱۳۱
(۵۲۱) ۞ ۵۲ ۱۵۲۱۱ ۶۲۲۵۵۱۱۲ ۱۵۲۵۱۵۲ ۴۶-۵۱ ۵۱۵۲- {۱۶ ۱۵

۱ ترسیدهاست که افتاد و ۱۶۵ و ۱۶-۵۱ ۞
هم ها۱ ۶-۴۲ ۵۱ ۴۵۱۵۲۵۶ مقدا ۱۴۵۲۵۱۳۱
(۵۲۱) ۞ ۵۲ ۱۵۲۱۱ ۶۲۲۵۵۱۱۲ ۱۵۲۵۱۵۲ ۴۶-۵۱ ۵۱۵۲- {۱۶ ۱۵

۱۵۲۵۱۵۲ ۱۵۲۵۲۵۲۱۳۱ ۴۶-۵۱ ۞
۱ ترسیدهاست که افتاد و ۱۶۵ و ۱۶-۵۱ ۵۱ ۴۵۱۵۲۵۶ مقدا
۱۴۵۲۵۱۳۱ ۵۲ ۱۵۲۱۱ ۶۲۲۵۵۱۱۲ ۱۵۲۵۱۵۲ ۴۶-۵۱ ۵۱۵۲- {۲۶ ۱۵
۱۵۲۵۱۵۲ ۱۵۲۵۲۵۲۱۳۱ ۴۶-۵۱ ۵۱۵۲- {۲۶ ۱۵

۞ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

ھم مقدمہ میں مدعیہ کا یہ بیان ہے کہ مدعا علیہ نے مدعیہ کو
۱۵-۶ء میں مبلغ ۱۵۰۰ روپیہ بطور قرض دیا تھا۔ اس کے
عوض میں مدعیہ نے اپنی ملکیتی زمین مدعا علیہ کے نام
رہن کر دی تھی۔ مدعیہ کا بیان ہے کہ اس نے مدعا علیہ کو
۱۵۰۰ روپیہ کی رقم ادا کر دی ہے اور اب مدعا علیہ سے
مطالبہ کرتی ہے کہ اس کی زمین واپس کر دی جائے۔
مدعا علیہ کا بیان ہے کہ اس نے مدعیہ کو ۱۵۰۰ روپیہ
قرض نہیں دیا تھا۔ بلکہ مدعیہ نے اس سے ۱۵۰۰ روپیہ
میں اپنی زمین فروخت کی تھی۔ اس لیے اب مدعیہ کا
دعویٰ بے بنیاد ہے۔ مدعیہ کا دعویٰ ہے کہ اس نے
مدعا علیہ کو ۱۵۰۰ روپیہ قرض دیا تھا۔ اس کے
ثبوت میں اس نے ایک تحریر پیش کی ہے جس پر
مدعا علیہ کے دستخط ہیں۔ مدعا علیہ کا بیان ہے کہ
اس نے مدعیہ کو ۱۵۰۰ روپیہ قرض نہیں دیا تھا۔
بلکہ اس نے مدعیہ سے ۱۵۰۰ روپیہ میں اپنی زمین
خریدی تھی۔ اس لیے اس نے مدعیہ کو ۱۵۰۰ روپیہ
کی رسید لکھ دی تھی۔ مدعا علیہ کا بیان ہے کہ
مدعیہ نے اس سے ۱۵۰۰ روپیہ قرض نہیں لیا تھا۔
بلکہ اس نے مدعیہ کی زمین ۱۵۰۰ روپیہ میں خریدی
تھی۔ اس لیے اس نے مدعیہ کو ۱۵۰۰ روپیہ کی رسید
لکھ دی تھی۔ مدعا علیہ کا بیان ہے کہ مدعیہ نے اس
سے ۱۵۰۰ روپیہ قرض نہیں لیا تھا۔ بلکہ اس نے
مدعیہ کی زمین ۱۵۰۰ روپیہ میں خریدی تھی۔ اس
لیے اس نے مدعیہ کو ۱۵۰۰ روپیہ کی رسید لکھ دی
تھی۔

که وقتی اسکندر بطلیموس را به حکومت مصر فرستاد و او در آنجا بر مردم ستم کرد و مال بسیار از آنان گرفت، مردم مصر نزد اسکندر رفتند و از او شکایت کردند. اسکندر بطلیموس را احضار کرد و او را به حضور خود پذیرفت. بطلیموس در حضور اسکندر همه چیز را انکار کرد و گفت که هرچه گفته‌اند دروغ است. اسکندر به مردم گفت که اگر بطلیموس دروغ گفته باشد، او را مجازات خواهد کرد. سپس بطلیموس را به مصر فرستاد و به او دستور داد که با مردم مصر به عدالت رفتار کند. بطلیموس به مصر رفت و به دستور اسکندر عمل کرد. مردم مصر از او راضی شدند و او را بسیار ستودند. اسکندر پس از مدتی بطلیموس را به حضور خود فراخواند و از او پرسید که آیا مردم مصر از او راضی هستند یا نه. بطلیموس پاسخ داد که مردم مصر از او راضی هستند و او را بسیار ستوده‌اند. اسکندر به بطلیموس گفت که او را به حکومت مصر منصوب کرده است و از او خواست که به مصر برگردد و به کار خود ادامه دهد. بطلیموس به مصر بازگشت و تا پایان عمر اسکندر در آنجا حکومت کرد.

ઇતરજન ને સ્વજન ન બોલે એવું કોઈ ગામ ના જાય ના કોઈ
ગામના રાજ એવું બોલે ના ગામ ના જાય ના કોઈ ગામ
ગામજીવનમાં ગામ ના ગામ ના ગામ ના ગામ ના ગામ
ગામ ના ગામ ના

ભાવાર્થ- હવે ભક્ત જીવો પ્રત્યે પોતે કરેલ ઉપકાર કહે છે કે મારા ઉપર કૃપા કરીને આપે આ ઉત્તમ દેહ આપ્યો છે. આ દેહ પ્રાપ્ત કરીને મેં આપનું નામ સ્મરણ કર્યું છે. આપના ગુણોનું ગાન કર્યું છે. આપની સેવા કરી છે. આપની પૂજા કરી છે. આપની ભક્તિ કરી છે. આપના ભક્તોની સેવા કરી છે. આપના ભક્તોનો સંગ કર્યો છે. આપના ભક્તોની સાથે રહીને આપની ભક્તિ કરી છે. આપના ભક્તોની સાથે રહીને આપના ગુણોનું ગાન કર્યું છે. આપના ભક્તોની સાથે રહીને આપની પૂજા કરી છે. આપના ભક્તોની સાથે રહીને આપની સેવા કરી છે. આપના ભક્તોની સાથે રહીને આપનું નામ સ્મરણ કર્યું

ઉપરના શ્લોકમાં કહેલા ત્રણ પ્રકારના ઉપદ્રવોમાંથી કોઈ પણ પ્રકારનો ઉપદ્રવ થવાનો સંભવ હોય તો તે ઉપદ્રવ થતાં પહેલાં જ તેની શાંતિ કરવી જોઈએ. ત્રણ પ્રકારના ઉપદ્રવોમાંથી કોઈ પણ પ્રકારનો ઉપદ્રવ થવાનો સંભવ હોય તો તે ઉપદ્રવ થતાં પહેલાં જ તેની શાંતિ કરવી જોઈએ. ઉપદ્રવોની શાંતિ કરવાનો ઉપાય એ છે કે,

{ ૧૬
૧૭ } ૐ નમઃ સિદ્ધેભ્યઃ ૐ નમો અરિહંતાણં નમો સિદ્ધાણં નમો આયરિયાણં નમો ઉવજ્ઝાયાણં નમો લોએ સવ્વસાહૂણં એસો પંચનમુક્કારો સવ્વપાવપ્પણાસણો મંગલાણં ચ સવ્વેસિં પઢમં હવઇ મંગલં ૐ નમો ભગવતિ શ્રુતદેવતે મમ સર્વજ્ઞવચનપ્રકાશનં કુરુ કુરુ સ્વાહા

ભગવાન—જેમ સાધકોએ જ બોધવાળા જે બોધવાળા જેમ બોધવાળા જેમ બોધવાળા જેમ

૫. ૧) સુધલી નકલમાં ૩૭૭૭૭ છે.

૧૦. ૧) સુધલી નકલમાં ૭૬ મલેછે. અને એ કેકરો છુટો પાડેલો નથી.

૧૩. ૧) સુધલી નકલમાં ૬૬ મલેછે. ૨) સુધલી નકલમાં ૦ ૬૬ ૦ ૬૬ છે.

૧૪. ૧) સુધલી નકલમાં ૧૧ છે.

૧૨૨-૧૨૩ ૨૭૬૧ ૧૭૬૧ ૨૭૬૧ ૧૭૬૧ ૨૭૬૧ ૧૭૬૧

{2 2} સમજ સમજાવે, ને ત્યારે તો તેણે સજન પ્રભુને પ્રાર્થના કરી કે હે પ્રભુ, તારા

{1 1} (૧૨૧) ◎ ત્યારે તેણે તત્કાળ સમજ્યા કે ઈશ્વર ઇન્દ્રિયો ◎

ઇષ્ટ માર્ગ બતાવ ત્યારે તેણે તે માર્ગ ◎ {3 3} માર્ગોમાં જવાનું કહ્યું. ને તેમ જ તેણે ઇન્દ્રિયો-વાસના ને વિષયોને જીતી લીધી અને તેથી તે સમજણ તે પરમાત્મ તત્ત્વને પામવાને યોગ્ય થયો. ત્યારે તેણે ઈશ્વરને પ્રાર્થના કરી કે હે પ્રભુ મને તારા ઉપદેશનો પ્રકાશ આપ. ને તારા ઉપદેશ પ્રમાણે હું વર્તું એવું મને બળ આપ. ત્યારે તેણે પ્રભુ

ચિહ્નો ૨ ઉપર જોવામાં આવે છે. તેમાં ચિહ્ન ૧ ઉપરના ચિહ્ન જેવું જ છે. ચિહ્ન ૨ માં ઉપરની ડાબી બાજુએ ત્રણ ટપકાં છે. મધ્ય ટપકું ઉપરની બે બાજુનાં ટપકાંથી નીચે આવેલું છે. {૨ ૨}

ચિહ્નો ૩ થી ૧૨ ના ઉતારા

---

(૧૨૦) ૐ નમઃ સિદ્ધમ્ નમઃ શ્રીલોક૨ આર્ય૨ {૧ ૧}

ઉપર ૩ ચિહ્નો છે.

ઉપરની બે બાજુનાં ટપકાંથી નીચે ત્રણ ટપકાં છે. એ ત્રણેની ઉપરની બાજુએ ડાબી બાજુએ એક ટપકું છે. એ ટપકાંની ઉપરની બાજુએ ત્રણ ટપકાં છે. એ ત્રણેની ઉપરની

ભલાદ કે મહમદ જો રસ મહમા બદ્ર ઘોષણા કરી કહ્યું કહ્યું ઉપાડ્યું છે. મદદ કરી ને મદદ આપી છે ને ઉપરની કહેવતો[૨] મદદગારને ને દુશ્મનને આપ્યા છે. ને ભાષા સરળ ને સાદી છે. ને કહ્યું મહા જે કહ્યું મદદ કરવાની એ જ ને મદદ કરનારને ને દુશ્મનને ઉપરની કહેવતો[૩] લાગુ પડે છે. ને ઉપરની આ કહેવતોનો ઉપયોગ કરવાનો આ જ પ્રસંગ છે. ૬૫ ઉપરા મહમદ જે મહમદ આપી જે મહમદ તેવી રીતે કરી કરવા ને ઉપરની કહેવતો ને ઉપયોગ કરવાનો આ જ પ્રસંગ છે.

ભાવ ૐ પ્રણવ રૂપ ભાવ ભાવો ૐ રૂપ ભેદ્ય ભેદ્ય ૐ રૂપ ભાવો ૐ રૂપ ભેદ્ય ભાવ ૐ રૂપ ભેદ્ય ભાવ ૐ રૂપ ભેદ્ય ભાવ

{2} ભક્ષણ બાદ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭ ૧૮ ૧૯ ૨૦ ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪ ૨૫ ૨૬ ૨૭ ૨૮ ૨૯ ૩૦ ૩૧ ૩૨ ૩૩ ૩૪ ૩૫ ૩૬ ૩૭ ૩૮ ૩૯ ૪૦ ૪૧ ૪૨ ૪૩ ૪૪ ૪૫ ૪૬ ૪૭ ૪૮ ૪૯ ૫૦ ૫૧ ૫૨ ૫૩ ૫૪ ૫૫ ૫૬ ૫૭ ૫૮ ૫૯ ૬૦ ૬૧ ૬૨ ૬૩ ૬૪ ૬૫ ૬૬ ૬૭ ૬૮ ૬૯ ૭૦ ૭૧ ૭૨ ૭૩ ૭૪ ૭૫ ૭૬ ૭૭ ૭૮ ૭૯ ૮૦ ૮૧ ૮૨ ૮૩ ૮૪ ૮૫ ૮૬ ૮૭ ૮૮ ૮૯ ૯૦ ૯૧ ૯૨ ૯૩ ૯૪ ૯૫ ૯૬ ૯૭ ૯૮ ૯૯ ૧૦૦ ૧૦૧ ૧૦૨ ૧૦૩ ૧૦૪ ૧૦૫ ૧૦૬ ૧૦૭ ૧૦૮ ૧૦૯ ૧૧૦ ૧૧૧ ૧૧૨ ૧૧૩ ૧૧૪ ૧૧૫ ૧૧૬ ૧૧૭ ૧૧૮ ૧૧૯ ૧૨૦ ૧૨૧ ૧૨૨ ૧૨૩ ૧૨૪ ૧૨૫ ૧૨૬ ૧૨૭ ૧૨૮ ૧૨૯ ૧૩૦ ૧૩૧ ૧૩૨ ૧૩૩ ૧૩૪ ૧૩૫ ૧૩૬ ૧૩૭ ૧૩૮ ૧૩૯ ૧૪૦ ૧૪૧ ૧૪૨ ૧૪૩ ૧૪૪ ૧૪૫ ૧૪૬ ૧૪૭ ૧૪૮ ૧૪૯ ૧૫૦ ૧૫૧ ૧૫૨ ૧૫૩ ૧૫૪ ૧૫૫ ૧૫૬ ૧૫૭ ૧૫૮ ૧૫૯ ૧૬૦ ૧૬૧ ૧૬૨ ૧૬૩ ૧૬૪ ૧૬૫ ૧૬૬ ૧૬૭ ૧૬૮ ૧૬૯ ૧૭૦ ૧૭૧ ૧૭૨ ૧૭૩ ૧૭૪ ૧૭૫ ૧૭૬ ૧૭૭ ૧૭૮ ૧૭૯ ૧૮૦ ૧૮૧ ૧૮૨ ૧૮૩ ૧૮૪ ૧૮૫ ૧૮૬ ૧૮૭ ૧૮૮ ૧૮૯ ૧૯૦ ૧૯૧ ૧૯૨ ૧૯૩ ૧૯૪ ૧૯૫ ૧૯૬ ૧૯૭ ૧૯૮ ૧૯૯ ૨૦૦ ૨૦૧ ૨૦૨ ૨૦૩ ૨૦૪ ૨૦૫ ૨૦૬ ૨૦૭ ૨૦૮ ૨૦૯ ૨૧૦ ૨૧૧ ૨૧૨ ૨૧૩ ૨૧૪ ૨૧૫ ૨૧૬ ૨૧૭ ૨૧૮ ૨૧૯ ૨૨૦ ૨૨૧ ૨૨૨ ૨૨૩ ૨૨૪ ૨૨૫ ૨૨૬ ૨૨૭ ૨૨૮ ૨૨૯ ૨૩૦ ૨૩૧ ૨૩૨ ૨૩૩ ૨૩૪ ૨૩૫ ૨૩૬ ૨૩૭ ૨૩૮ ૨૩૯ ૨૪૦ ૨૪૧ ૨૪૨ ૨૪૩ ૨૪૪ ૨૪૫ ૨૪૬ ૨૪૭ ૨૪૮ ૨૪૯ ૨૫૦ ૨૫૧ ૨૫૨ ૨૫૩ ૨૫૪ ૨૫૫ ૨૫૬ ૨૫૭ ૨૫૮ ૨૫૯ ૨૬૦ ૨૬૧ ૨૬૨ ૨૬૩ ૨૬૪ ૨૬૫ ૨૬૬ ૨૬૭ ૨૬૮ ૨૬૯ ૨૭૦ ૨૭૧ ૨૭૨ ૨૭૩ ૨૭૪ ૨૭૫ ૨૭૬ ૨૭૭ ૨૭૮ ૨૭૯ ૨૮૦ ૨૮૧ ૨૮૨ ૨૮૩ ૨૮૪ ૨૮૫ ૨૮૬ ૨૮૭ ૨૮૮ ૨૮૯ ૨૯૦ ૨૯૧ ૨૯૨ ૨૯૩ ૨૯૪ ૨૯૫ ૨૯૬ ૨૯૭ ૨૯૮ ૨૯૯ ૩૦૦ ૩૦૧ ૩૦૨ ૩૦૩ ૩૦૪ ૩૦૫ ૩૦૬ ૩૦૭ ૩૦૮ ૩૦૯ ૩૧૦ ૩૧૧ ૩૧૨ ૩૧૩ ૩૧૪ ૩૧૫ ૩૧૬ ૩૧૭ ૩૧૮ ૩૧૯ ૩૨૦ ૩૨૧ ૩૨૨ ૩૨૩ ૩૨૪ ૩૨૫ ૩૨૬ ૩૨૭ ૩૨૮ ૩૨૯ ૩૩૦ ૩૩૧ ૩૩૨ ૩૩૩ ૩૩૪ ૩૩૫ ૩૩૬ ૩૩૭ ૩૩૮ ૩૩૯ ૩૪૦ ૩૪૧ ૩૪૨ ૩૪૩ ૩૪૪ ૩૪૫ ૩૪૬ ૩૪૭ ૩૪૮ ૩૪૯ ૩૫૦ ૩૫૧ ૩૫૨ ૩૫૩ ૩૫૪ ૩૫૫ ૩૫૬ ૩૫૭ ૩૫૮ ૩૫૯ ૩૬૦ ૩૬૧ ૩૬૨ ૩૬૩ ૩૬૪ ૩૬૫ ૩૬૬ ૩૬૭ ૩૬૮ ૩૬૯ ૩૭૦ ૩૭૧ ૩૭૨ ૩૭૩ ૩૭૪ ૩૭૫ ૩૭૬ ૩૭૭ ૩૭૮ ૩૭૯ ૩૮૦ ૩૮૧ ૩૮૨ ૩૮૩ ૩૮૪ ૩૮૫ ૩૮૬ ૩૮૭ ૩૮૮ ૩૮૯ ૩૯૦ ૩૯૧ ૩૯૨ ૩૯૩ ૩૯૪ ૩૯૫ ૩૯૬ ૩૯૭ ૩૯૮ ૩૯૯ ૪૦૦ ૪૦૧ ૪૦૨ ૪૦૩ ૪૦૪ ૪૦૫ ૪૦૬ ૪૦૭ ૪૦૮ ૪૦૯ ૪૧૦ ૪૧૧ ૪૧૨ ૪૧૩ ૪૧૪ ૪૧૫ ૪૧૬ ૪૧૭ ૪૧૮ ૪૧૯ ૪૨૦ ૪૨૧ ૪૨૨ ૪૨૩ ૪૨૪ ૪૨૫ ૪૨૬ ૪૨૭ ૪૨૮ ૪૨૯ ૪૩૦ ૪૩૧ ૪૩૨ ૪૩૩ ૪૩૪ ૪૩૫ ૪૩૬ ૪૩૭ ૪૩૮ ૪૩૯ ૪૪૦ ૪૪૧ ૪૪૨ ૪૪૩ ૪૪૪ ૪૪૫ ૪૪૬ ૪૪૭ ૪૪૮ ૪૪૯ ૪૫૦ ૪૫૧ ૪૫૨ ૪૫૩ ૪૫૪ ૪૫૫ ૪૫૬ ૪૫૭ ૪૫૮ ૪૫૯ ૪૬૦ ૪૬૧ ૪૬૨ ૪૬૩ ૪૬૪ ૪૬૫ ૪૬૬ ૪૬૭ ૪૬૮ ૪૬૯ ૪૭૦ ૪૭૧ ૪૭૨ ૪૭૩ ૪૭૪ ૪૭૫ ૪૭૬ ૪૭૭ ૪૭૮ ૪૭૯ ૪૮૦ ૪૮૧ ૪૮૨ ૪૮૩ ૪૮૪ ૪૮૫ ૪૮૬ ૪૮૭ ૪૮૮ ૪૮૯ ૪૯૦ ૪૯૧ ૪૯૨ ૪૯૩ ૪૯૪ ૪૯૫ ૪૯૬ ૪૯૭ ૪૯૮ ૪૯૯ ૫૦૦ ૫૦૧ ૫૦૨ ૫૦૩ ૫૦૪ ૫૦૫ ૫૦૬ ૫૦૭ ૫૦૮ ૫૦૯ ૫૧૦ ૫૧૧ ૫૧૨ ૫૧૩ ૫૧૪ ૫૧૫ ૫૧૬ ૫૧૭ ૫૧૮ ૫૧૯ ૫૨૦ ૫૨૧ ૫૨૨ ૫૨૩ ૫૨૪ ૫૨૫ ૫૨૬ ૫૨૭ ૫૨૮ ૫૨૯ ૫૩૦ ૫૩૧ ૫૩૨ ૫૩૩ ૫૩૪ ૫૩૫ ૫૩૬ ૫૩૭ ૫૩૮ ૫૩૯ ૫૪૦ ૫૪૧ ૫૪૨ ૫૪૩ ૫૪૪ ૫૪૫ ૫૪૬ ૫૪૭ ૫૪૮ ૫૪૯ ૫૫૦ ૫૫૧ ૫૫૨ ૫૫૩ ૫૫૪ ૫૫૫ ૫૫૬ ૫૫૭ ૫૫૮ ૫૫૯ ૫૬૦ ૫૬૧ ૫૬૨ ૫૬૩ ૫૬૪ ૫૬૫ ૫૬૬ ૫૬૭ ૫૬૮ ૫૬૯ ૫૭૦ ૫૭૧ ૫૭૨ ૫૭૩ ૫૭૪ ૫૭૫ ૫૭૬ ૫૭૭ ૫૭૮ ૫૭૯ ૫૮૦ ૫૮૧ ૫૮૨ ૫૮૩ ૫૮૪ ૫૮૫ ૫૮૬ ૫૮૭ ૫૮૮ ૫૮૯ ૫૯૦ ૫૯૧ ૫૯૨ ૫૯૩ ૫૯૪ ૫૯૫ ૫૯૬ ૫૯૭ ૫૯૮ ૫૯૯ ૬૦૦ ૬૦૧ ૬૦૨ ૬૦૩ ૬૦૪ ૬૦૫ ૬૦૬ ૬૦૭ ૬૦૮ ૬૦૯ ૬૧૦ ૬૧૧ ૬૧૨ ૬૧૩ ૬૧૪ ૬૧૫ ૬૧૬ ૬૧૭ ૬૧૮ ૬૧૯ ૬૨૦ ૬૨૧ ૬૨૨ ૬૨૩ ૬૨૪ ૬૨૫ ૬૨૬ ૬૨૭ ૬૨૮ ૬૨૯ ૬૩૦ ૬૩૧ ૬૩૨ ૬૩૩ ૬૩૪ ૬૩૫ ૬૩૬ ૬૩૭ ૬૩૮ ૬૩૯ ૬૪૦ ૬૪૧ ૬૪૨ ૬૪૩ ૬૪૪ ૬૪૫ ૬૪૬ ૬૪૭ ૬૪૮ ૬૪૯ ૬૫૦ ૬૫૧ ૬૫૨ ૬૫૩ ૬૫૪ ૬૫૫ ૬૫૬ ૬૫૭ ૬૫૮ ૬૫૯ ૬૬૦ ૬૬૧ ૬૬૨ ૬૬૩ ૬૬૪ ૬૬૫ ૬૬૬ ૬૬૭ ૬૬૮ ૬૬૯ ૬૭૦ ૬૭૧ ૬૭૨ ૬૭૩ ૬૭૪ ૬૭૫ ૬૭૬ ૬૭૭ ૬૭૮ ૬૭૯ ૬૮૦ ૬૮૧ ૬૮૨ ૬૮૩ ૬૮૪ ૬૮૫ ૬૮૬ ૬૮૭ ૬૮૮ ૬૮૯ ૬૯૦ ૬૯૧ ૬૯૨ ૬૯૩ ૬૯૪ ૬૯૫ ૬૯૬ ૬૯૭ ૬૯૮ ૬૯૯ ૭૦૦ ૭૦૧ ૭૦૨ ૭૦૩ ૭૦૪ ૭૦૫ ૭૦૬ ૭૦૭ ૭૦૮ ૭૦૯ ૭૧૦ ૭૧૧ ૭૧૨ ૭૧૩ ૭૧૪ ૭૧૫ ૭૧૬ ૭૧૭ ૭૧૮ ૭૧૯ ૭૨૦ ૭૨૧ ૭૨૨ ૭૨૩ ૭૨૪ ૭૨૫ ૭૨૬ ૭૨૭ ૭૨૮ ૭૨૯ ૭૩૦ ૭૩૧ ૭૩૨ ૭૩૩ ૭૩૪ ૭૩૫ ૭૩૬ ૭૩૭ ૭૩૮ ૭૩૯ ૭૪૦ ૭૪૧ ૭૪૨ ૭૪૩ ૭૪૪ ૭૪૫ ૭૪૬ ૭૪૭ ૭૪૮ ૭૪૯ ૭૫૦ ૭૫૧ ૭૫૨ ૭૫૩ ૭૫૪ ૭૫૫ ૭૫૬ ૭૫૭ ૭૫૮ ૭૫૯ ૭૬૦ ૭૬૧ ૭૬૨ ૭૬૩ ૭૬૪ ૭૬૫ ૭૬૬ ૭૬૭ ૭૬૮ ૭૬૯ ૭૭૦ ૭૭૧ ૭૭૨ ૭૭૩ ૭૭૪ ૭૭૫ ૭૭૬ ૭૭૭ ૭૭૮ ૭૭૯ ૭૮૦ ૭૮૧ ૭૮૨ ૭૮૩ ૭૮૪ ૭૮૫ ૭૮૬ ૭૮૭ ૭૮૮ ૭૮૯ ૭૯૦ ૭૯૧ ૭૯૨ ૭૯૩ ૭૯૪ ૭૯૫ ૭૯૬ ૭૯૭ ૭૯૮ ૭૯૯ ૮૦૦ ૮૦૧ ૮૦૨ ૮૦૩ ૮૦૪ ૮૦૫ ૮૦૬ ૮૦૭ ૮૦૮ ૮૦૯ ૮૧૦ ૮૧૧ ૮૧૨ ૮૧૩ ૮૧૪ ૮૧૫ ૮૧૬ ૮૧૭ ૮૧૮ ૮૧૯ ૮૨૦ ૮૨૧ ૮૨૨ ૮૨૩ ૮૨૪ ૮૨૫ ૮૨૬ ૮૨૭ ૮૨૮ ૮૨૯ ૮૩૦ ૮૩૧ ૮૩૨ ૮૩૩ ૮૩૪ ૮૩૫ ૮૩૬ ૮૩૭ ૮૩૮ ૮૩૯ ૮૪૦ ૮૪૧ ૮૪૨ ૮૪૩ ૮૪૪ ૮૪૫ ૮૪૬ ૮૪૭ ૮૪૮ ૮૪૯ ૮૫૦ ૮૫૧ ૮૫૨ ૮૫૩ ૮૫૪ ૮૫૫ ૮૫૬ ૮૫૭ ૮૫૮ ૮૫૯ ૮૬૦ ૮૬૧ ૮૬૨ ૮૬૩ ૮૬૪ ૮૬૫ ૮૬૬ ૮૬૭ ૮૬૮ ૮૬૯ ૮૭૦ ૮૭૧ ૮૭૨ ૮૭૩ ૮૭૪ ૮૭૫ ૮૭૬ ૮૭૭ ૮૭૮ ૮૭૯ ૮૮૦ ૮૮૧ ૮૮૨ ૮૮૩ ૮૮૪ ૮૮૫ ૮૮૬ ૮૮૭ ૮૮૮ ૮૮૯ ૮૯૦ ૮૯૧ ૮૯૨ ૮૯૩ ૮૯૪ ૮૯૫ ૮૯૬ ૮૯૭ ૮૯૮ ૮૯૯ ૯૦૦ ૯૦૧ ૯૦૨ ૯૦૩ ૯૦૪ ૯૦૫ ૯૦૬ ૯૦૭ ૯૦૮ ૯૦૯ ૯૧૦ ૯૧૧ ૯૧૨ ૯૧૩ ૯૧૪ ૯૧૫ ૯૧૬ ૯૧૭ ૯૧૮ ૯૧૯ ૯૨૦ ૯૨૧ ૯૨૨ ૯૨૩ ૯૨૪ ૯૨૫ ૯૨૬ ૯૨૭ ૯૨૮ ૯૨૯ ૯૩૦ ૯૩૧ ૯૩૨ ૯૩૩ ૯૩૪ ૯૩૫ ૯૩૬ ૯૩૭ ૯૩૮ ૯૩૯ ૯૪૦ ૯૪૧ ૯૪૨ ૯૪૩ ૯૪૪ ૯૪૫ ૯૪૬ ૯૪૭ ૯૪૮ ૯૪૯ ૯૫૦ ૯૫૧ ૯૫૨ ૯૫૩ ૯૫૪ ૯૫૫ ૯૫૬ ૯૫૭ ૯૫૮ ૯૫૯ ૯૬૦ ૯૬૧ ૯૬૨ ૯૬૩ ૯૬૪ ૯૬૫ ૯૬૬ ૯૬૭ ૯૬૮ ૯૬૯ ૯૭૦ ૯૭૧ ૯૭૨ ૯૭૩ ૯૭૪ ૯૭૫ ૯૭૬ ૯૭૭ ૯૭૮ ૯૭૯ ૯૮૦ ૯૮૧ ૯૮૨ ૯૮૩ ૯૮૪ ૯૮૫ ૯૮૬ ૯૮૭ ૯૮૮ ૯૮૯ ૯૯૦ ૯૯૧ ૯૯૨ ૯૯૩ ૯૯૪ ૯૯૫ ૯૯૬ ૯૯૭ ૯૯૮ ૯૯૯ ૧૦૦૦

૧. ૧) સાચલી નકલમાં ૧૦૦૦૦૦ છે.

૨. ૧) સાચલી નકલમાં ૧૦૦૦ છે. ૨) ઇ. એ. વાલી નકલમાં ૧૦૦૦ ૦ ૧૦૦૦ થી ૧૦૦૦ ૬ શુદ્ધીની એબારત નકલ કરનારની ભુલથી નીકલી ગએલીછે. ૩) સાચલી નકલમાં ૧૦૦૦૦૦૦ છે. ૪) સાચલી નકલમાં ૧૦૦૦૦૦૦૦ છે. ૫) ઇ. એ. વાલી નકલાં ૧૦૦૦૦૦૦૦૦ છે.

ત્યારે તેણે કહ્યું ॥

{4 {4 હે પ્રભુ, તારા સેવકોએ તારી આજ્ઞાઓ પાળવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તારા સેવકોને

{2 2} બીજા બાદબાકી કરવાની બીજી રીત વિશેનો, તથા ભાગાકાર કરવાની ત્રીજી રીત વિશેનો પ્રશ્ન

{1 1} (૫૧૧) જુઓ ત્રીજા પ્રશ્નમાં કરેલો ભાગાકાર

ઉદાહરણ ૪ ૧૬૯૨૫ ને ૧૩૫ વડે ભાગો.

{4 4} ૧૩૫ વડે ભાગવાનું હોવાથી ૧૩૫ ને ૧૦૦૦ વડે ગુણી ૧૩૫૦૦૦ થયા. ૧૬૯૨૫ ને ૧૦૦૦ વડે ગુણી ૧૬૯૨૫૦૦૦ થયા. ૧૩૫૦૦૦ ને ૧૬૯૨૫૦૦૦ માંથી બાદ કરતાં ૩૪૨૫૦૦૦ બાકી રહ્યા. ૧૩૫૦૦૦ ને ૨૫૦૦૦ વડે ગુણી ૩૩૭૫૦૦૦ થયા. ૩૪૨૫૦૦૦ માંથી ૩૩૭૫૦૦૦ બાદ કરતાં ૪૫૦૦૦ બાકી રહ્યા. ૧૩૫૦૦૦ ને ૪૫૦૦૦ વડે ગુણી ૬૭૫૦૦૦ થયા. ૬૭૫૦૦૦ ને ૪૫૦૦૦ માંથી બાદ કરતાં ૦ બાકી રહ્યા. ૧૩૫ વડે ૧૬૯૨૫ ભાગતાં ૧૨૫ ભાગાકાર આવ્યો. ૧૩૫૦૦૦ ને ૧૨૫ વડે ગુણી ૧૬૮૭૫૦૦૦ થયા. ૧૬૯૨૫૦૦૦ માંથી ૧૬૮૭૫૦૦૦ બાદ કરતાં ૪૫૦૦૦ બાકી રહ્યા. ૧૩૫૦૦૦ ને ૪૫૦૦૦ વડે ભાગતાં ૩૩૩ ભાગાકાર આવ્યો. ૧૩૫૦૦૦ ને ૩૩૩ વડે ગુણી ૪૪૯૫૫૦૦૦ થયા. ૪૪૯૫૫૦૦૦ માંથી ૪૪૯૫૫૦૦૦ બાદ કરતાં ૦ બાકી રહ્યા. ૧૩૫ વડે ૧૬૯૨૫ ભાગતાં ૧૨૫ ભાગાકાર આવ્યો.

૨. ૧) સુધારી નકલમાં ભાગાકાર તથા ભાગાકારે મળે છે.

૪. ૧) સુધારી નકલમાં ભાગાકારે છે. ૨) સુધારી નકલમાં ૬૭૫૦૦૦ મળે છે. ૩) સુધારી નકલમાં ૪૪૯૫૫૦૦૦ મળે છે. ૪) સુધારી નકલમાં ભાગાકાર છે.

૨. ૧) ૬. એ. વાળી નકલમાં ભાગાકાર છે.

ભગવાન્ ! આપશ્રીએ કહેલું તપ-નિયમ જ્ઞાન ધ્યાન વિગેરે સર્વ કાંઈ આપશ્રીની આજ્ઞા પ્રમાણે જ છે. આપશ્રીની આજ્ઞા વિના કાંઈ પણ કરતા નથી. આપશ્રીની આજ્ઞા પ્રમાણે જ સર્વ કરીએ છીએ

ઉત્તરા ૧૮-૬૧ ઉ

ઉત્તરા ૧૮-૬૧ ઉ

{1} (૧૧૧) ઉ ૬૬૬૬ ૨ ૧૯૬૬ ૧ ૬૬૬૬૨ ૨ ૬૬૬ ૬૬૬૬૬૨૨૨

ર્દ ન્યલ્ય-ઉમ્ય- શા ૐ ઘ્ટપ્લાા ૨ ૧૯ શ્લમ્ભ ૭
ન-ખા ન-શ્ટ્ય ર્રાસ્ટ ૐઉ૬ૐ ૨ ાસ્ટપ્ટ ૨ ૧૯ાા ૨ ઘ્લા-
ન્લમ્ભન્ખા ાસ્ટપ્ખા ૐર્રા ૨ ૧૯ર્ર ન્ખાાર ર્ટલ્ય ાઉ૬ાસ્ટ
૧૯ ૧૯ ૨ ાસ્ટપ્ખા ૧૯સ્ખાન્લમ્ભસ્ટ ટલ્ય ન્ખાર્ર ૧૯૫ ાઉ૬ા
ાસ્ટ ર્ટલ્ય [૧૯૨] ન્ય-ૐ૬ ૨ ઘ્લાાર્ટ ઘ્ર્ર શા ૐ૬ ાઉટ્લઘ્ટાર
ર્લાઉ૬ ર્ટલ્ય ન્ખાન્ખા ૨ ઘ્લાાખા ાર્ટખા ૨ શા ૨
{ ૬૪ ૪૬ ૐ ટપ્ટ ાસ્ટપ્ખા ઘ્લાન્લમ્ભસ્ટ ટલ્ય ૧૯ર્ર ન્ખાર્ર ૨
ર્ટપ્ટ-ર ર્લાઉ૬ ૐ૬ ાસ્ટપ્ખા ાર્ટલ્ય ૐ૬ ાઉ૬-ન્ખાર
ર્ટપ્ટ-ર ન્ખાાઉ૬ ર્ટપ્ટ-ર ાસ્ટપ્ખા ૐ૬ ૧૯ાા-ન્ખાાઉ૬
ન્ખાા ઉ૬ન્ટ ૨ ાસ્ટપ્ખા ર્ટપ્ટ-ર ૐ૬ ાસ્ટપ્ખા ૨ ાસ્ટપ્ખા ૐ૬
ાસ્ટપ્ખા ૐ૬ ાસ્ટપ્ખા ૨ ાસ્ટપ્ખા ૐ૬ ાસ્ટપ્ખા ૨ ાસ્ટપ્ખા ૐ૬
{ ૬૭ ાસ્ટપ્ખા ૨ ાસ્ટપ્ખા ૐ૬ ાસ્ટપ્ખા ૨ ાસ્ટપ્ખા ૐ૬ ાસ્ટપ્ખા ૨
{ ૬૯ ૧૯ાા ન્ટલ્ઘ્ટ ૐ ાસ્ટપ્ખા ૧૯ાા૨ ૧૯ન્ટ ૨ ાસ્ટપ્ખા-ૐ૬ાસ્ટ
ન ૧૯ૂ૬ ન્ટપ્ટાસ્ટ ન્લમ્ભન્ખા ૧૯ાસ્ટ ાઉ૬ાસ્ટ ાા ન્લમ્ભાસ્ટ
ાઉ૬ ૧૯ાા ૧૯ાા ૨ ૧૯ાાર્ટ ાઉ૬ાસ્ટ ન્ટલ્ઘ્ટ ૧૯ન્ટ ૨ ાસ્ટપ્ખા
ાઉ૬ાસ્ટ ૧૯ાા૨ ૧૯ન્ટ ૨ ાસ્ટપ્ખા ૐ૬ ાસ્ટપ્ખા ૨ ાસ્ટપ્ખા ૐ૬
ાસ્ટપ્ખા ૨ ાસ્ટપ્ખા ૐ૬ ાસ્ટપ્ખા ૨ ાસ્ટપ્ખા ૐ૬ ાસ્ટપ્ખા ૨
ાસ્ટપ્ખા ૐ૬ ાસ્ટપ્ખા

ઉપરાંત બીજું બધું જ ૧૧ ગાય ૧ બળદ ૧ વાછરડો ૧ ભેંસ ૧ પાડો ૧ ઘોડો ૧ ગધેડો ૧ ઊંટ ૧ ઘેટાં બકરાં ૧ ખેતર ૧ ઘર ૧ ઘરવખરી ૧ ખેતીવાડીનાં ઓજારો ૧ ગાડું ૧ ખાટલો ૧ ગોદડું ૧ ધાબળો ૧ ચાંદીનું ૧ સોનાનું ૧ ઘરેણું ૧ કપડાં ૧ વાસણ ૧ રોકડ ૧ વગેરે જે કંઈ હોય તે ૧૧ ભાગ કરવા. પછી ૧૧ ચિઠ્ઠીઓ લખવી. તેમાં ૧ થી ૧૧ આંકડા લખવા. પછી ૧૧ ચિઠ્ઠીઓ ૧૧ ભાગ ઉપર મૂકવી. પછી ૧૧ ચિઠ્ઠીઓ ૧૧ ભાઈઓ પાસે ઉપાડવી. જે ભાઈ જે ચિઠ્ઠી ઉપાડે તે ચિઠ્ઠીમાં જે આંકડો લખ્યો હોય તે આંકડાનો ભાગ તે ભાઈને મળે. ૧૧ ભાઈઓ ૧૧ ચિઠ્ઠીઓ ઉપાડી લે પછી ૧૧ ભાગ ઉપર

ઉપરોક્ત પ્રમાણે ઉપદેશ કરીને ગુરુ પોતાના શિષ્યોને કહે છે કે હે
પરમાત્મા ! આપ જ આ પરમ તત્ત્વ છો અને આપ જ પરમ
તત્ત્વ સ્વરૂપ છો. આપ જ પરમ તત્ત્વ છો અને આપ જ
પરમ

{14} ભવિષ્યાર્થક ક્રિયાના અંતિમ ૨ ૧ અને ૩ ૧ ના પ્રયોગ

ઉપર્યુક્ત બધા ઉદાહરણોમાં ૩ ૧ ની પૂર્વે આવતા ક્રિયાપદના અંતિમ સ્વરનો લોપ થાય છે. પરંતુ ૨ ૧ ની પૂર્વે આવતા ક્રિયાપદના અંતિમ સ્વરનો લોપ થતો નથી. ઉદા. ૫ ૧ માં ક્રિયાપદ ૨ ૧ ની પૂર્વે આવે છે. પરંતુ તેના અંતિમ સ્વરનો લોપ થયો નથી. {13} વળી ૧૩-૧ માં પણ ૨ ૧ ની પૂર્વે આવતા ક્રિયાપદના અંતિમ સ્વરનો લોપ થયો નથી. ૧૩-૨ માં ૨ ૧ ની પૂર્વે આવતા ક્રિયાપદના અંતિમ સ્વરનો લોપ થયો છે. ૧૩-૧ અને ૧૩-૨ ની તુલના કરતાં જણાય છે કે ૧૩-૨ માં ૨ ૧ ની પૂર્વે આવતા ક્રિયાપદના અંતિમ સ્વરનો લોપ થયો છે. પરંતુ ૧૩-૧ માં ૨ ૧ ની પૂર્વે આવતા ક્રિયાપદના અંતિમ સ્વરનો લોપ થયો નથી. {11-12} ૧૧-૧૨ માં ૨ ૧ ની પૂર્વે આવતા ક્રિયાપદ ૨ ના અંતિમ સ્વરનો લોપ થયો છે. {10} ૧૦ માં ૨ ૧ ની પૂર્વે આવતા ક્રિયાપદના અંતિમ સ્વરનો લોપ થયો નથી. {6} ૬ માં ૨ ૧ ની પૂર્વે આવતા ક્રિયાપદ ૨ (ની પૂર્વે આવતા ક્રિયાપદ ૧) ના અંતિમ સ્વરનો લોપ થયો છે. {7-8} ૭-૮ માં ૨ ૧ ની પૂર્વે આવતા ક્રિયાપદ ૧ ના અંતિમ સ્વરનો લોપ થયો છે. {3 9} ૩ માં ૨ ૧ ની પૂર્વે આવતા ક્રિયાપદના અંતિમ સ્વરનો લોપ થયો છે. {4 5} ૪ માં ૨ ૧ ની પૂર્વે આવતા ક્રિયાપદના અંતિમ સ્વરનો લોપ થયો નથી.

{14} ભવિષ્યાર્થક ક્રિયાપદ ૧ ની પૂર્વે આવતા ૩ ૧ અને ૨ ૧ ના પ્રયોગ

ઉપર્યુક્ત ૧૪ માં ૩ ૧ ની પૂર્વે આવતા ક્રિયાપદના અંતિમ સ્વરનો લોપ થયો છે. પરંતુ ૨ ૧ ની પૂર્વે આવતા ક્રિયાપદના અંતિમ સ્વરનો લોપ થયો નથી. ઉદા. ૧૪-૧ માં ૩ ૧ ની પૂર્વે આવતા ક્રિયાપદના અંતિમ સ્વરનો લોપ થયો છે. પરંતુ ૧૪-૨ માં ૨ ૧ ની પૂર્વે આવતા ક્રિયાપદના અંતિમ સ્વરનો લોપ થયો નથી.

---

૪. ૧) સુધરેલી નકલમાં ૧૯૪૩ છે.

૭. ૧) સુધરેલી નકલમાં ૩૯ છે.

૮. ૧) ઇ. એ. તથા ઇ. તે. વાળી નકલમાં ૨૩૩૩ તથા ૨૩૩૩ મળે છે અને બીજી નકલમાં ૨૩૨૩ છે.

૯. ૧) આ ગેરમાર્ગ નકલ કરનારની ચુકથી અસલ નકલમાંથી નીકળી ગયેલ છે.

૧૧. ૧) સુધરેલી નકલમાં ૩- નથી

૧૨. ૧) સુધરેલી નકલમાં અતરે વાક્ય પુરો થવાની નીશાંન મેલેલીછે.
૨) સુધરેલી નકલમાં ૧૩૩૩૩૩ મળે છે.

૧૩. ૧) સુધરેલી નકલમાં ૧૩૩૨ ૧ છે.

ઉપરના ભાગ કરતાં નિમાયેલા તે નવમા ઉદ્ધ-
રક જ નવમો ॐ તેને નિમાયેલ તે નવમાનું ઉદ્ધરણ [૪/૪]
નિમાયેલા નવમાં તેને રાજાએ ઉદ્ધારકને જ નિમાયા ; ઉપજા-
વેલાનું નવમાનું ઉદ્ધરણ ભાગ કરતાં ભાગ કરવા [૩/૩]
(નવમું) ; તે નિમાયું ; તે નવમું ; ઉદ્ધાર કર્યા જેમ ॐ
ત્યારે નિમાયું નવમું નિમાયું તે નવમું ; તે નિમાયું
સર્વ ઉદ્ધરેલા ; નવમા નિમાયેલા, નિમાયેલા, ઉદ્ધરણ [૨/૨]

---

(૧૦) ॐ કર્મ ઉદ્ધરેલા ; નવમા ; ૧૫૦ ઉદ્ધરણ [૧/૧]

ઉદ્ધાર કર્મ નવા નવા ઉદ્ધરેલ જ ઉદ્ધાર કરાવો ॐ

૧. ૧) આગળ કૌંસો હમારી તરફથી જુદો પાડવામાં આવેલોછે.

૨. ૧) સઘળી નકલમાં ઉદ્ધારકર્મ છે. ૨) સઘળી નકલમાં ઉદ્ધારકા છે. અસલમાં નથી. ૩) ૬. એ. વાળી નકલમાં ઉદ્ધારકર્મ છે. ૪) સઘળી નકલમાં ૧૭૬૩ છે.

ગુજરાતના તથા કચ્છ સૌરાષ્ટ્ર માંડલિક તથા ૨ થાણા તથા ચોરા-
ચંદ્રાવતી
૧૧ } મધ્ય. ૧ વંશ-પરંપરા આ તથા બીજા પ્રાચીન તામ્રપત્રો વંશ-
ક્રમ ઉપરથી ૨ ખોટા જણાવાથી તથા વિશ્વાસ ન રાખી શકાતો
હોવાથી ૩ આપણે આ વંશ-પરંપરા ૪ તથા તેને લગતી બીજી
હકીકત ૫ ગોહિલવાડ ૬ ના ઇતિહાસ ૭ માંથી લીધી છે. ૮ આ
તામ્રપત્રો ૯ ઉપરથી ૧૦ જણાય છે કે ૧૧ ગોહિલવાડ ૧૨ ના
ગોહિલોના ૧૩ પૂર્વજો ૧૪ ગોહિલવાડ ૧૫ ના ૧૬ ગોહિલોના
૧૭ પૂર્વજો ૧૮ ગોહિલવાડ ૧૯ ના ૨૦ ગોહિલોના ૨૧ પૂર્વજો
૨૨ ગોહિલવાડ ૨૩ ના ૨૪ ગોહિલોના ૨૫ પૂર્વજો ૨૬ ગોહિલવાડ
૨૭ ના ૨૮ ગોહિલોના ૨૯ પૂર્વજો ૩૦ ગોહિલવાડ ૩૧ ના ૩૨
ગોહિલોના

{ ૧ (૬૦) ૐ ઋતં ૨ ત્રિકાલ ૨-જ્ઞાનના ૨-જ્ઞાનવાળા ૨ ૪ ૨ ૩ ૨ ૪ ૨ ૩ ૨ ૪ ૨ ૩

ાલ્ ભગવન્ દર્શન ◎
ક્ષયોપશમ-કી ઔર ક્ષપણ-કી ઔર ક્ષપણ-વ્યં સાદિ અનન્ત
અપર્યવસિત હૈ ઔર ક્ષપણ-કી ઔર ક્ષપણ-વ્યં સાદિ સપર્યવસિત
ઔર જો ભગવન્ ! દર્શન કિતને પ્રકારકા કહા હૈ ? ગૌતમ !
} ૪ ૫ ચાર પ્રકારકા કહા હૈ ◎ ચક્ષુદર્શન યાવત્ કેવલદર્શન ।
ચક્ષુદર્શન ચતુરિન્દ્રિય પંચેન્દ્રિય તિર્યગ્યોનિક મનુષ્ય
ઔર દેવ-કો હોતા હૈ । અચક્ષુદર્શન જીવ ઔર ચોવીસ દણ્ડક-
-વાલે જીવોં કો હોતા હૈ । અવધિદર્શન ભી ઉન્હીં જીવોં કો
હોતા હૈ જિનકો અવધિજ્ઞાન હોતા હૈ । કેવલદર્શન એક
ગણના-કા અક્ષય અનન્ત અપ્રતિપાતી કેવલ એક હી પ્રકાર
} ૪ ૪ કા હોતા હૈ ◎ । ઇસી પ્રકાર ઇન્દ્રિયોં કી ઉપયોગ । યહ ભગવ-
-ત્સૂત્ર કહના ચાહિયે । ઔર ઇસી પ્રકાર ચક્ષુ ઇન્દ્રિય-કા
અક્ષય ધ્રુવ । ઔર ઇસી પ્રકાર અચક્ષુ ઇન્દ્રિય-કા ભી
સમઝના ચાહિયે, કિન્તુ ઇતના વિશેષ હૈ કિ જિસકે
} ૩ ૩ જો હોતી હૈ ◎ ઉસકે અધિક ચક્ષુદર્શન હોતા હૈ । ઔર જિસકે
ચક્ષુદર્શન હોતા હૈ ઉસકે અચક્ષુદર્શન ભજના સે હોતા હૈ
ઔર જિસકે અચક્ષુદર્શન હોતા હૈ ઉસકે ચક્ષુદર્શન ભજના સે
હોતા હૈ । ઔર જિસકે અવધિદર્શન હોતા હૈ ઉસકે ચક્ષુ-
-દર્શન ઔર અચક્ષુદર્શન ભજના સે હોતે હૈં । ઔર જિસકે
કેવલદર્શન હોતા હૈ ઉસકે નોચક્ષુ-નોઅચક્ષુ-નોઅવધિ
દર્શન હોતા હૈ ।

---

૩. ૧) સઘલી નકલમાં ૬૪ મલેછે.

૪. ૧) સઘલી નકલમાં ૪૬૬૮ છે.

૫. ૧) સઘલી નકલમાં ૧૪૬૬૪ મલેછે. ૨) સઘલી નકલમાં ૧૪૬૬૬૬૬ મલેછે. ૩) સઘલી નકલમાં ૧૪૬૬૬૬૬૬૬ છે.

ત્રણેયનું કુળ સરખું કહ્યું તો પણ તે ઉપરથી એમનો જુદો જુદો ગોત્રકાર ઠરાવવો એ ભૂલ ભરેલું છે. ૧૦૪ ભાર્ગવ, આંગિરસ અને આપ્નવાન એ ત્રણ ગોત્રકારોનું પ્રવર-પ્રકરણ એક સરખું છે. ૧૦૫ ભાર્ગવ, આંગિરસ અને આપ્નવાન એ ત્રણ ગોત્રકારોનું પ્રવર-પ્રકરણ એક સરખું છે. ૧૦૬ ભાર્ગવ, આંગિરસ અને આપ્નવાન એ ત્રણ ગોત્રકારોનું પ્રવર-પ્રકરણ એક સરખું છે.

ત્રીજા ભાગમાં ભાષાંતર કરેલા ગ્રંથોની યાદી.

{ ૧ / ૬ } ૧ ઉપદેશ-તરંગિણી ૨ ભાષા-નિબંધ ૩ ગુરુ-શિષ્ય-સંવાદ ૪ ધર્મ-વિવેચન ૫ ધર્મ-પરીક્ષા ૬ ધર્મ-વિચાર.

{ ૪ / ૪ } ૧ ધર્મ-વિચાર ૨ ધર્મ-પરીક્ષા ૩ ધર્મ-વિવેચન ૪ ધર્મ-સંવાદ.

{ ૩ / ૩ } ૧ ધર્મ-વિચાર ૨ ધર્મ-પરીક્ષા ૩ ધર્મ-વિવેચન.

---

૩. ૧) આખ્યે જગોએથી એબારત તુટેલી નજર આવેછે તેથી ધારેઆમાં આવે છે કે નકલ કરનારની નજર ચુકથી એક બે સતર નીકલી જવી જોઇએ. મતલબ જુદી પડવાને લીધે હમોએ ૦ આખ્યે નીશાંત મેલીને ફકરો જુદો પાડેએોછે.

૪. ૧ ઇ. તે. વાલી નકલમાં ખાલ્ય છે. ૨) સાથલી નકલમાં એકસરખી રીતે ખ્યાલ્ય મલેછે. ૩) ઇ. એ. તથા ઇ. તે. વાલી નકલમાં ખ્યાલ્ય મલેછે. ૪) સાથલી નકલમાં એકસરખી રીતે ખ્યા મલેછે.

૫. ૧) ઇ. ે તેમુલજી વાલી નકલમાં ખ્યાખ્યા છે. ૨) સાથલી નકલમાં ખ્યાલ્ય મલેછે.

ચૂર્ણ ભાષ્ય ટીકાનું નામ વિશેષ કલ્પ જ નિશીથ ચૂર્ણિ ૭ ગાથા ૨૫૬ થી ૨૬૬ થી વૃત્તિમાં, સમગ્ર ગ્રન્થ (ગા.) જ ઉપર્યુક્ત ગ્રન્થોનું પરિમાણ ૭ ગાથા ૨૫૬ થી ૨૬૬ થી વૃત્તિમાં, સમગ્ર ગ્રન્થ (ગા.) જ ઉપર્યુક્ત ગ્રન્થોનું પરિમાણ

જ ઉદ્ધાર પ્રશસ્તિ ૭

(૨૦૧) ૭ ઇતિ શ્રીમદ્ ઉદ્યોતનાચાર્ય વિરચિતા વટ્ટ
{ ૧ ૧ }

માલા વૃત્તિઃ ૭ ગ્રન્થાગ્રં ૧૨૭૫૦ જ ઉદ્ધારોઽયં સમાપ્ત

ભગવાન ઋષભદેવ સ્વામી-વર્ણન ।
ભગવાન-વર્ણન કરવાનો પ્રારંભ
{૨
2} મધુર શબ્દોથી ભગવાન ઋષભદેવ સ્વામીનું વર્ણન કરવું એ

ભગવાન ઋષભદેવ સ્વામીનું વર્ણન કરવું એ ૐ
{૧
1} (૧૦૬) ૐ ઋષિગણ અમને શબ્દોથી ભગવાન ।૧૦૬।

ૐ ભગવાન ઋષભદેવ-વર્ણન ।

ભગવાન-વર્ણન। ભગવાન ઋષભદેવ-વર્ણન। ભગવાન-વર્ણન। ભગવાન ઋષભદેવ-વર્ણન। ભગવાન ઋષભદેવ-વર્ણન। ભગવાન ઋષભદેવ

(૧૦૧) ૐ નમો વીતરાગાય નમઃ ૧

ઇષ્ટ દેવને જ કરાવ્યા નમસ્કાર ૐ

ભવ-ભ્રમણ૧ વિનાશક૨ જીવન સુવિધા સુરેખ રચનાર૩ ગુરુવર્યોને સાદર વંદન કરું છું. તેમના તેમ જ વિદ્વાનોના ઉપકારોનું સ્મરણ કરું છું. તેમના ઉપકારોનું સ્મરણ કરવું એ પણ ધર્મનું એક અંગ છે. ૧ એવું સ્મરણ કરવાથી ચિત્ત પ્રસન્ન થાય છે. ૨ એથી ચિત્તની એકાગ્રતા સારી રીતે સધાય છે. ૩ ચિત્ત પ્રસન્ન અને એકાગ્ર થવાથી ધર્મ-ધ્યાનમાં સારી રીતે મન પરોવી શકાય છે. ૪ ધર્મ-ધ્યાનમાં મન પરોવવાથી ધર્મ-ધ્યાનનું ફળ મળે છે. ૫ ધર્મ-ધ્યાનનું ફળ મળવાથી ધર્મ-ધ્યાન કરનારને પરમ સુખ મળે છે. ૬ પરમ સુખ મળવાથી ધર્મ-ધ્યાન કરનારને પરમ સંતોષ થાય છે. ૭ પરમ સંતોષ થવાથી ધર્મ-ધ્યાન કરનારને પરમ આનંદ થાય છે. ૮ પરમ આનંદ થવાથી ધર્મ-ધ્યાન કરનારને પરમ શાંતિ મળે છે. ૯ પરમ શાંતિ મળવાથી ધર્મ-ધ્યાન કરનારને પરમ સમાધિ મળે છે. ૧૦ પરમ સમાધિ મળવાથી ધર્મ-ધ્યાન કરનારને પરમ કલ્યાણ થાય છે. ૧૧ પરમ કલ્યાણ થવાથી ધર્મ-ધ્યાન કરનારને પરમ મોક્ષ મળે છે. ૧૨ પરમ મોક્ષ મળવાથી ધર્મ-ધ્યાન કરનારને પરમ નિર્વાણ મળે છે. ૧૩ પરમ નિર્વાણ મળવાથી ધર્મ-ધ્યાન કરનારને પરમ કૃતકૃત્યતા૪ મળે છે. ૧૪ પરમ કૃતકૃત્યતા મળવાથી ધર્મ-ધ્યાન કરનારને પરમ સિદ્ધિ૫ મળે છે. ૧૫ પરમ સિદ્ધિ મળવાથી ધર્મ-ધ્યાન કરનારને પરમ સિદ્ધિ૬ મળે છે. ૧૬ પરમ સિદ્ધિ મળવાથી ધર્મ-ધ્યાન કરનારને પરમ સિદ્ધિ૭ મળે છે. ૧૭ પરમ સિદ્ધિ મળવાથી ધર્મ-ધ્યાન કરનારને પરમ સિદ્ધિ૮ મળે છે. ૧૮ પરમ સિદ્ધિ મળવાથી ધર્મ-ધ્યાન કરનારને પરમ

ઇત્યુક્ત્વા ભગવદ્ભિરાર્ષ્ટિષેણ ગોત્રજૈઃ ॥ ૯૭ ॥ અથ
કુલ તપ સહિતાનાં સ્વ-વિદ્યાનાં ત્રય જ યત્ । બ્રહ્મણામ્ અસ્તિ
ચૈકસ્ય વિદ્યા ચાન્યસ્ય કિંચન ॥ ૯૮ ॥ તસ્માત્ ત્વયા ન
કર્તવ્યો વિદ્યાયાં ગર્વ ઈદૃશઃ । ગર્વો હિ વિદ્યા-વિનયં
વિદ્યા-વિનય-સંભવમ્ ॥ ૯૯ ॥ ઇત્યુક્ત્વા તાન્ ઋષીન્
સર્વાન્ ભગવાન્ પ્રપિતામહઃ । પ્રાહ પ્રસન્નયા વાચા
પ્રસન્નાન્ પ્રણતાન્ સુતાન્ ॥ ૧૦૦ ॥ ઇતિ શ્રી-વિષ્ણુ-પુરાણે
પ્રથમાંશે ષષ્ઠોઽધ્યાયઃ ॥ ૬ ॥

---

૩. ૧) દસ્તુર તે. વાલી તથા અસલ નકલમાં ાગ્ગાગ્ન ને છે. ૨) સધ્ધલી નકલમાં એકસરખી રીતિ ગ્ગગ્ગગ્ગગ્ન મલેછે. ૩) સધ્ધલી નકલમાં ાગ્ગ્ગા મલેછે. ૪) સધ્ધલી નકલમાં ાગ્ગાગ્ન મલેછે. ૫) સધ્ધલી નકલમાં ગ્ગાગ્ગા મલેછે.

(૧૦૩) ॐ ૐ ભગવતે વાસુદેવાય ઉત્તર મંત્રસ્ય ૐ {1}

ઓતાર: ૧૦-૦૧ ॐ

---

(૧૦૪) ॐ ૐ ગુરવે નમ: શ્રી મદ્‌ગોવિન્દ શ્રી મદ્‌ગોવિન્દ {1}
શ્રીમદ્ ૧ વલ્લભ ૪ ગુરવે ૪ ઓતાર: ૧૦-૦૧ ॐ

---

(૧૦૫) ॐ ૐ ગુરવે નમ: શ્રી મદ્‌ગોવિન્દ શ્રી મદ્‌ગોવિન્દ {3}
વલ્લભ ॐ ૧ પ્રભવે ઉત્તર ૪ ગુરવે ૪ ૧ પ્રભવે શ્રી મદ્‌ગોવિન્દ {3}
ગોપાલ ૨ ॐ

---

(૧૦૬) ॐ ૐ ગુરવે નમ: શ્રી મદ્‌ગોવિન્દ શ્રી મદ્‌ગોવિન્દ {2}
ગોપાલ ૧ વલ્લભ ૪ ગુરવે ૪ ૧ પ્રભવે ઓતાર: ૧૦-૦૧ ॐ

---

(૧૦૭) ॐ ૐ ગુરવે નમ: શ્રી મદ્‌ગોવિન્દ શ્રી મદ્‌ગોવિન્દ {2}
ગોપાલ ૧ વલ્લભ ૪ ગુરવે ૪ ૧ પ્રભવે ઓતાર: ૧૦-૦૧ ॐ

---

૧. ૧) ૬. એ. વાળી નકલમાં ગોપાલ મળેછે.
૨. ૧) સંઘલી નકલમાં વલ્લભ મળેછે.
૩. ૧) સંઘલી નકલમાં ૬ મળેછે. ૨) સંઘલી નકલમાં ગોપાલ મળેછે.
૧. ૧) સંઘલી નકલમાં વલ્લ મળેછે.
૨. ૧) ૬. તે. વાળી નકલમાં ગોપાલ મળેછે. ૨) સંઘલી નકલમાં ગોપાલ મળેછે. ૩) સંઘલી નકલમાં એ પછી ફેકરો ॐ આવી નીશાનથી જુદો પાડે લોછે. ૪) સંઘલી નકલમાં વલ્લભ મળેછે.

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY,
NEW DELHI

Catalogue No. 891.53/Sun - 34175

Author— Sunjana, P.D.B.

Title— Dinkard, Vol.III.

Borrower No.	Date of Issue	Date o Return

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY
GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book clean and moving.

S. B., 148. N. DELHI.

BOUND AT EDUCATION SOCIETY'S PRESS